

III

MAATALOUS

46.

MAATALOUDEN VUOSITILASTO VUOSINA 1951 JA 1952.

III

LANTHUSHÅLLNING

46.

LANTBRUKETS ÅRSSTATISTIK ÅR 1951 OCH 1952.

III

AGRICULTURE

46.

ANNUAL STATISTICS OF AGRICULTURE 1951 AND 1952.

III

MAATALOUS

46.

MAATALOUDEN VUOSITILASTO VUOSINA 1951 JA 1952.

III

LANTHUSHÄLLNING

46.

LANTBRUKETS ÅRSSTATISTIK ÅR 1951 OCH 1952.

III

AGRICULTURE

46.

ANNUAL STATISTICS OF AGRICULTURE 1951 AND 1952.

Alkulause.

Maataloustilastosta 13. päivänä tammikuuta vuonna 1950 annetun lain ja sen 5 §:n nojalla annetun asetuksen 2 §:n mukaan on maatalouden vuositilasto laadittava maanviljelyksestä, kuten sääsuhteista, kasvillisuuden kehityksestä, maatalousmaan aloista ja sadoista, puutarhanviljelystä, kotieläimistä ja niiden teurastuksista, kalastuksesta ja meijeriliikkeestä. Edelleen on vuositilaston yhteydessä laadittava selvitykset satotoiveista ja niihin liittyvistä seikoista kesäkuukausien ajalta. Nyt julkisuuteen saatetussa nitessä esitetään maatalousministeriön vahvistaman suunnitelman mukaisesti maataloutta koskevia tilastotietoja vuosilta 1951 ja 1952.

Helsingissä, 18 päivänä joulukuuta 1953.

I stöd av lagen om lantbruksstatistik av den 13 januari 1950 och enligt § 2 i förordningen som utfärdats enligt § 5 i förenämnda lag, bör lantbruksstatistik upprättas över lantbruket angående väderleksförhållanden, växtlighetens utveckling, lantbruksjordens arealer och skördar, trädgårdsodling, husdjur och deras slakt, fiske och mejerihushållning. Vidare bör i samband med årsstatistiken uppgöras redogörelse över skördeutsikter och i anslutning till dem varande omständigheter under sommarmånaderna. I det nu publicerade bandet anföres i enlighet med av lantbruksministeriet fastställd plan statistiska uppgifter från åren 1951 och 1952.

Helsingfors, den 18 december 1953.

K. J. Ellilä

Matti Annala

P. J. Saksä

Johdanto.	Sisällysluettelo.	Sivut
I.	Vuositolaston suunnitelma	7
A.	Ensiaineiston keräysorganisaatio	7
B.	Vuositolaston laajuus, keräämistapa ja -ajat	8
a.	Kertomus satotoiveista kesäkuukausilta	8
b.	Maatalousmaan alat	9
c.	Metsäntuotteiden luovutukset	9
d.	Kotieläinten lukumäärä ja niiden tuotokset	9
e.	Selvitys viljelykasvien sadoista	10
f.	Selvitys meijeriliikkeestä	10
g.	Selvitys karjantarkastusyhdistyksien toiminnasta	10
h.	Selvitys maataloustyöntekijäin palkoista	10
i.	Selvitys puutarhanviljelystä	10
j.	Selvitys kalansaaliista	11
II.	Suunnitelman toteuttaminen vuonna 1951	11
III.	Suunnitelmaan tehdyt muutokset vuonna 1952	12
IV.	Tilaston tulokset vuosina 1951 ja 1952	15
A.	Maatalousmaan alat vuonna 1952	15
B.	Viljelykasvien alat ja sadot	17
1.	Alat	17
2.	Väkilannoitteiden käyttö	23
3.	Viljelykasvien sadot	24
a.	Selvitykset satotoiveista	24
b.	Viljelykasvien sadot ja sadon käyttö vuosina 1951 ja 1952	48
C.	Niittyheinän sato vuonna 1952	57
D.	Kotieläinten luku ja tuotos	57
1.	Kotieläinten luku	57
2.	Kotieläinten tuotos	65
E.	Puutarhanviljely vuonna 1952	75
F.	Meijeriliike	78
G.	Yleiskatsauksia	94
English summary		96
Liitteet.		100
1.	Vuositolaston lomakkeet	100

TAULUKKOLUETTELO:

1.	Vuonna 1952 valittujen tilastoviljelmien luku ja peltoala maanviljelysseuroittain ja viljelmän suuruus luokittain	14
2.	Vuoden 1952 maataloustilastoa varten selvitettyjen tilastoviljelmien luku ja peltoala vuoden 1950 maatalouslaskentaan verrattuna maanviljelysseuroittain	14
3.	Maatalousmaan alat vuosina 1950 ja 1952 maanviljelysseuroittain	16
4.	Viljelykasvien alat koko maassa vuosina 1952, 1951 ja 1950 sekä keskimäärin vuosina 1948—52	17
5.	Viljakasvien ja herneen viljelyalat maanviljelysseuroittain vuosina 1951 ja 1952	19
6.	Perunan ja juurikasvien viljelyalat maanviljelysseuroittain vuosina 1951 ja 1952	20
7.	Vihantarehun ja nurmikasvien viljelyalat maanviljelysseuroittain 1951 ja 1952	21
8.	Muiden kasvien viljelyalat ja muu peltoala sekä koko peltoala maanviljelysseuroittain vuosina 1951 ja 1952	22

Inledning.	Innehållsförteckning.	Sid.
I.	Plan över årsstatistiken	7
A.	Organiseringen av förhandsmaterialets insamling	7
B.	Årsstatistikens omfattning, insamlingssätt och -tider	8
a.	Berättelse över skördeutsikterna under sommarmånaderna	8
b.	Lantbruksjordens arealer	9
c.	Leveransen av skogsprodukter	9
d.	Antalet husdjur och deras produktion	9
e.	Utredningen av odlingsväxternas skördar	10
f.	Utredningen av mejerirörelsen	10
g.	Utredningen av kontrollföreningarnas verksamhet	10
h.	Utredningen av lantbruksarbetarnas löner	10
i.	Utredningen av trädgårdsskötseln	10
j.	Utredningen av fiskfångsten	11
II.	Planens förverkligande år 1951	11
III.	I planen gjorda ändringar år 1952	12
IV.	Statistikens resultat åren 1951 och 1952	15
A.	Lantbruksjordens arealer år 1952	15
B.	Odlingsväxternas arealer och skördar	17
1.	Arealerna	17
2.	Användningen av handelsgödsel	23
3.	Odlingsväxternas skördar	24
a.	Utredningar av skördeutsikterna	24
b.	Odlingsväxternas skördar och skördens användning åren 1951 och 1952	48
C.	Ängshöskörden år 1952	57
D.	Husdjurens antal och produktion	57
1.	Husdjurens antal	57
2.	Husdjurens produktion	65
E.	Trädgårdsodlingen år 1952	75
F.	Mejerirörelsen	78
G.	Översikter	94
English summary		96
Bilagor.		100
1.	Blanketterna för årsstatistiken	100

TABELLFÖRTECKNING:

1.	Antalet år 1952 utvalda statistiklägenheter jämte åkerareal per lantbrukssällskap och lägenhetsstorleksklass	14
2.	För 1952 års lantbruksstatistik redovisade statistiklägenheternas antal och åkerareal i jämförelse med lantbruksräkningen år 1950 per lantbrukssällskap	14
3.	Lantbruksjordens arealer åren 1950 och 1952 per lantbrukssällskap	16
4.	Odlingsväxternas arealer i hela landet åren 1952, 1951 och 1950 samt i medeltal åren 1948—52	17
5.	Sädesväxternas och ärternas odlingsarealer per lantbrukssällskap åren 1951 och 1952	19
6.	Potatis och rotfruktsarealerna per lantbrukssällskap åren 1951 och 1952	20
7.	Grönfoder- och vallväxtarealerna per lantbrukssällskap åren 1951 och 1952	21
8.	Övriga växters odlingsarealer och övrig åkerareal samt hela åkerarealen per lantbrukssällskap åren 1951 och 1952	22

9. Väkilannoitteiden ja maatalouskalkin käyttö vuosien 1950, 1951 ja 1952 sadoille	23	9. Användningen av handelsgödsel och jordbrukskalk för 1950, 1951 och 1952 års skördar	23
10. Väkilannoitteiden ja maatalouskalkin käyttö maanviljelysseuroittain vuosina 1951 ja 1952	24	10. Användningen av handelsgödsel och jordbrukskalk per lantbrukssällskap åren 1951 och 1952	24
11. Kevätviljojen, juurikasvien ja perunan kylvöajat lääneittäin vuonna 1951	27	11. Såningstiderna för vårsäd, rotfrukter och potatis länsvis år 1951	27
12. Kevätviljojen, juurikasvien ja perunan kylvöajat lääneittäin vuonna 1952	37	12. Såningstiderna för vårsäd, rotfrukter och potatis länsvis år 1952	37
13. Tärkeimpien viljelykasvien satotoiveet 15. 9. 1952	43	13. Skördeutskikterna för de viktigaste odlingsväxterna 15. 9. 1952	43
14. Viljelykasvien ha- ja koko sadot vuosina 1952, 1951 ja 1950 sekä keskimäärin vuosina 1948—52	49	14. Odlingsväxternas ha- och totalskördar åren 1952, 1951 och 1950 samt i medeltal åren 1948—52	49
15. Tärkeimpien viljelykasvien ha-sadot kiloissa yli 2 ha peltoa käsittävillä viljelmillä vuosina 1951 ja 1952 maanviljelysseuroittain	50	15. De viktigaste odlingsväxternas ha-skördar i kilogram på de över 2 ha åker omfattande lägenheterna åren 1951 och 1952 per lantbrukssällskap	50
16. Viljelykasvien koko sadot tonneissa vuosina 1951 ja 1952 maanviljelysseuroittain	52	16. Odlingsväxternas totalskördar i ton åren 1951 och 1952 per lantbrukssällskap	52
17. Ravinto- ja rehukasvien koko rehuyksikkösadot vuosina 1952 ja 1951 maanviljelysseuroittain	54	17. Närings- och foderväxternas totala foderenhets-skördar åren 1952 och 1951 per lantbrukssällskap	54
18. Vehnän, rukiin, ohran, kauran, herneen ja perunan sadon käyttö kotieläimille satovuosina 1950—51 ja 1951—52 sekä varastot viljelmillä 15. 6. 1951 ja 15. 6. 1952	54	18. Vete-, råg-, korn-, havre-, ärt- och potatisskördarnas användning åt husdjuren skördeåren 1950—51 och 1951—52 samt förråden på lägenheterna 15. 6. 1951 och 15. 6. 1952	54
19. Ravinto- ja rehukasvien rehuyksikkösadot vuosina 1952, 1951 ja 1950 sekä keskimäärin vuosina 1948—52	56	19. Närings- och foderväxternas foderenhets-skördar åren 1952, 1951 och 1950 samt i medeltal åren 1948—52	56
20. Niittyheinän sato maanviljelysseuroittain vuonna 1952	57	20. Ängshöskörden per lantbrukssällskap år 1952 ..	57
21. Kotieläinten luku 15. 6. vuosina 1952, 1951 ja 1950 sekä keskimäärin vuosina 1948—52	58	21. Husdjurens antal 15. 6. åren 1952, 1951 och 1950 samt i medeltal åren 1948—52	58
22. Kotieläinten nautayksikköluvut eläinryhmittäin vuosina 1952, 1951 ja 1950 sekä keskimäärin vuosina 1948—52	59	22. Husdjurens antal i nötenheter per djurgrupp åren 1952, 1951 och 1950 samt i medeltal åren 1948—52	59
23. Hevosten luku maanviljelysseuroittain vuosina 1951 ja 1952	60	23. Hästarnas antal per lantbrukssällskap åren 1951 och 1952	60
24. Nautaeläinten luku maanviljelysseuroittain vuosina 1951 ja 1952	61	24. Nötkreaturens antal per lantbrukssällskap åren 1951 och 1952	61
25. Sikojen luku maanviljelysseuroittain vuosina 1951 ja 1952	62	25. Antal svin per lantbrukssällskap åren 1951 och 1952	62
26. Lampaiden ja vuolien luku maanviljelysseuroittain vuosina 1951 ja 1952	63	26. Fårens och getternas antal per lantbrukssällskap åren 1951 och 1952	63
27. Siipikarjan luku maanviljelysseuroittain vuosina 1951 ja 1952	64	27. Antal fjäderfän per lantbrukssällskap åren 1951 och 1952	64
28. Maidon tuotos ja käyttö yli 2 ha peltoa käsittävillä viljelmillä maanviljelysseuroittain vuosina 1951 ja 1952	66	28. Mjölkproduktionen och dess användning på de över 2 ha åker omfattande lägenheterna per lantbrukssällskap åren 1951 och 1952	66
29. Naudan- ja vasikanlihan tuotos yli 2 ha peltoa käsittävillä viljelmillä vuosina 1951 ja 1952 maanviljelysseuroittain	68	29. Produktionen av nöt- och kalvkött på de över 2 ha åker omfattande lägenheterna under åren 1951 och 1952 per lantbrukssällskap	68
30. Sianlihan tuotos ja porsaiden myynti yli 2 ha peltoa käsittävillä viljelmillä vuosina 1951 ja 1952 maanviljelysseuroittain	70	30. Produktionen av svinkött och försäljning av grisar på de över 2 ha åker omfattande lägenheterna under åren 1951 och 1952 per lantbrukssällskap ..	70
31. Lampaanlihan ja villan tuotos yli 2 ha peltoa käsittävillä viljelmillä vuosina 1951 ja 1952 maanviljelysseuroittain	72	31. Produktionen av fårkött och ull på de över 2 ha åker omfattande lägenheterna under åren 1951 och 1952 per lantbrukssällskap	72
32. Kananmunien tuotos ja käyttö yli 2 ha peltoa käsittävillä viljelmillä vuosina 1951 ja 1952 maanviljelysseuroittain	74	32. Produktionen och konsumtionien av hönsägg på de över 2 ha omfattande lägenheterna under åren 1951 och 1952 per lantbrukssällskap	74
33. Tietoja tärkeimpien puutarhakasvien viljelystä yli 2 ha peltoa käsittävillä viljelmillä vuonna 1952 maanviljelysseuroittain sekä arviolta alle 2 ha peltoa käsittävillä viljelmillä koko maassa	77	33. Uppgifter om de viktigaste trädgårdsväxternas odling på de över 2 ha åker omfattande lägenheterna år 1952 per lantbrukssällskap samt uppskattningsvis på de under 2 ha åker omfattande lägenheterna i hela landet	77
34. Hedelmä ja marjasato vuonna 1952 koko maassa	78	34. Frukt- och bärsköörden i hela landet år 1952	78
35. Meijerien luku ja käynnissäoloaika, maidonlähettäjien luku ja meijerien vastaanottama raaka-aine sekä tuotanto vuonna 1951 lääneittäin ja maanviljelysseuroittain	84	35. Antalet mejerier och tiden då mejerierna varit i gång, antalet leverantörer och mängden av i mejerierna mottaget råämne samt produktionen år 1951 länsvis och per lantbrukssällskap	84
36. Meijerien luku ja käynnissäoloaika, maidonlähettäjien luku ja meijerien vastaanottama raaka-aine sekä tuotanto vuonna 1952 lääneittäin ja maanviljelysseuroittain	92	36. Antalet mejerier och tiden då mejerierna varit i gång, antalet leverantörer och mängden av i mejerierna mottaget råämne samt produktionen år 1952 länsvis och per lantbrukssällskap	92
37. Tärkeimpien viljelykasvien alat, ha-sadot sekä koko ala ja sato ry:inä viisivuotisjaksoittain v:sta 1921 alkaen	94	37. De viktigaste odlingsväxternas arealer, ha-skördar och totalskördar samt hela åkerarealen och skörden i fe per femårsperioder fr. o. m. år 1921	94
38. Tärkeimpien kotieläinten luku viisivuotisjaksoittain v:sta 1921 alkaen	94	38. De viktigaste husdjurens antal per femårsperioder fr. o. m. år 1921	94

Johdanto.

Vuonna 1950 pantiin Suomessa toimeen järjestyksessä 5 yleinen maatalouslaskenta 13 p:nä tammikuuta samana vuonna annetun lain (7/50) perusteella. Tämän maatalouslaskennan yhteydessä kerättiin, paitsi maatalouden yleistä rakennetta kuvaavia tietoja, erityisesti sellaisia tietoja, joita seurataan vuosittain maatalouden vuositilaston puitteissa. Maatalouslaskennan yhteydessä kerätyt tiedot muodostavat siten pohjan välivuosien tilastotiedusteluille. Maataloustilastosta annetun lain 5 §:n nojalla annetun asetuksen (8/50) 2 §:ssä säädetään, että „vuositilasto on laadittava maanviljelyksestä, kuten sääsuhteista, kasvilisyyden kehityksestä, maatalousmaan aloista ja sadoista, puutarhanviljelystä, kotieläimistä ja niiden teurastuksista, kalastuksesta, meijeriliikkeestä sekä, jos näyttää tarpeelliselta, maataloustyöntekijöiden palkoista. Samoin on pidettävä tilastoa karjantarkastusyhdistyksiensä toiminnasta sekä laadittava selvitykset satotoiveista ja niihin liittyvistä seikoista kesäkuukausien ajalta. Maatalousministeriö voi tutkittavia kysymyksiä joko lisätä tai poistaa”. Maataloustilastosta annettu laki ja asetus sen täytäntöönpanosta on julkaistu S.V.T. III, 45: 1, siv. 10—13.

I. Vuositilaston suunnitelma.

Sen johdosta, että maataloustilastolaissa mainitut säädökset edellyttivät eräitä muutoksia vuositilaston aikaansaamisessa ja kun oli ilmeisesti kokonaan luovuttava sääntelyjärjestelmän ja -organisaation purkaudutta siitä menettelystä, jota 1940-luvulla noudatettiin tilastoaineistojen hankkimisessa ja käsittelyssä, antoi valtioneuvosto 23. 2. 50 maatalousministeriön kirjelmällä N:o 777/1950 maatalouslaskentaa suunnitelleen toimikunnan tehtäväksi laatia suunnitelman vuositilaston laatimisesta. Toimikunta sai suunnitelmansa valmiiksi keväällä 1951, ja maatalousministeriö hyväksyi sen esitettyssä muodossa lomake-ehdotuksineen. Seuraavassa esitetään tästä suunnitelmasta tärkeimmät kohdat. (Kirj. MM:lle II 114/231-51/10. 4. 51):

A. Ensiaineiston keräysorganisaatio.

Ensiaineiston keräämistä varten esitetään perustettavaksi pysyvä, yhtenäinen kenttäorganisaatio, joka aukottomasti toimien maataloushallituksen tilastotoimiston alaisena kerää ja lähettää kulloinkin tarpeelliset tiedot. Jo maatalouslaskennan yhteydessä on ryhdytty tarpeellisiin esivalmisteluihin tällaisen kenttäorganisaation aikaansaamiseksi. Nykyisin ei ole olemassa mitään muuta yhtenäistä organisaatiota, jonka avulla tilastotietojen kerääminen voisi tapahtua.

Edellä mainitun huomioon ottaen esitetään, että kunnan koosta riippuen olisi jokaiseen kuntaan valittava *yksi tai*

Inledning.

År 1950 verkställdes den 5. allmänna lantbruksräkningen i Finland på basen av den 13 januari samma år utfärdade lagen (7/50). I samband med denna lantbruksräkning insamlades, förutom uppgifter belysande lantbrukets allmänna struktur, framförallt sådana uppgifter, som årligen följes inom ramen av årsstatistiken över lantbruket. De i samband med lantbruksstatistiken insamlade uppgifterna utgöra sålunda grundvalen för de statistiska resultat som skola uträknas under mellanåren. I § 2 i förordningen (8/50) som utfärdats i stöd av § 5 i lagen om lantbruksstatistiken stadgas, att „årsstatistik bör upprättas över lantbruket beträffande väderleksförhållanden, växtlighetens utveckling, lantbruksjordens arealer och skörd, trädgårds-skötsel, husdjur och slakt, fiske, mejerirörelse samt om det visar sig vara nödvändigt över lantbruksarbetarnas löner. Ävenså bör statistik upprättas över kontrollföreningarnas verksamhet samt uppgöras redogörelser över skördeutskerterna och därtill hörande omständigheter under sommarmånaderna. Lantbruksministeriet kan antingen minska eller öka antalet frågor som skola undersökas”. Lagen om lantbruksräkningen och förordningen om dess verkställighet har publicerats i F.O.S. III, 45: 1, sid. 10—13.

I. Plan över årsstatistiken.

Emedan de i lagen om lantbruksstatistiken nämnda stadgandena förutsatte vissa ändringar vid åstadkommandet av årsstatistiken och då man uppenbarligen efter upplösningen av reglementeringssystemet och -organisationen helt nödgades avstå från det förfarande, som under 1940-talet efterföljdes vid införskaffandet och behandlingen av statistikmaterialet, gav statsrådet den 23. 2. 1950 medelst lantbruksministeriets skrivelse N:o 777/1950 kommittén som handhaft planeringen av lantbruksräkningen, till uppgift att utarbeta en plan över årsstatistikens uppgörande. Kommittén fick sin plan färdig våren 1951 och lantbruksministeriet godkände den i förelagd form jämte blankett-förslag. I det följande anföras de viktigaste punkterna i denna plan (Skrivelse till LM II 114/231 -51/10. 4. 51):

A. Organiseringen av förhandsmaterialets insamling.

För insamlingen av förhandsmaterialet göres en framställning om grundandet av en permanent, enhetlig, fältorganisation, vilken underlydande lantbruksstyrelsens statistikbyrå kontinuerligt insamlar och översänder respektive erforderliga uppgifter. Man har redan i samband med lantbruksräkningen vidtagit nödvändiga förhandsföreläggelser för åstadkommandet av en sådan fältorganisation. För närvarande finnes ej någon annan gemensam organisation, med vars hjälp insamlingen av statistikuppgifterna kunde ske.

Med iakttagande av det ovan anförda hemställes, att beroende på kommunens storlek för varje kommun skulle ut-

useampia vakinaisia tilastoasiamiehiä, jotka vuosittain kukin piirissään keräisivät tiedot maatalouslaskennan yhteydessä valituilta tilastoviljelmiltä sillä tavalla kuin maataloustilastosta annetun lain toimeenpanoasetuksen 8 § edellyttää. Tilastoasiamiehinä tulisivat toimimaan kunnan maatalousolosuhteisiin perehtyneet, mieluummin maataloudelliseen ammattikoulutuksen saaneet henkilöt, joilla on edellytyksiä suorittaa vuosittain ensiaineiston keräystyö. Keräystyöstä maksetaan palkkiota täytettyjen lomakkeiden lukumäärän perusteella. Kustakin lomakkeesta maksettavan palkkion suuruus olisi maatalousministeriön vahvistettava joko vuodeksi kerrallaan tai niin pitkäksi aikaa kuin ei ole aihetta muutosten tekoon.

B. Vuositilaston laajuus, keräämistapa ja -ajat.

1940-luvulla vallinneiden poikkeuksellisten olosuhteiden aikana kerättiin maataloutta koskevia tietoja useammalla eri tavalla ja useiden virastojen toimesta. Aineistojen yhtenäisyyden ja luotettavuuden kannalta on kuitenkin tärkeää, että tiedot eri aloilta kerätään *keskitetyksi ja jatkuvasti samalla tavalla*, koska siten saavutetaan eri vuosina kerättyjen tietojen välille välttämätön vertailukelpoisuus. Edellä esitetyn kenttäorganisaation toteuttaminen takaa ensiaineiston samanlaatuisuuden eri vuosina. *Kaikkien maataloutta koskevien tilastojen laatiminen olisi annettava maataloushallituksen tilastotoimiston tehtäväksi.* Tämä edellyttää toiselta puolen tilastotoimiston henkilökunnan lisäämistä sekä ainakin suurempien tilastojen osalta siirtymistä *tilastokoneiden käyttöön.* Toimikunta esittää, että *henkilökuntaa lisätään yhdellä aktuaarilla, yhdellä tilastonpitäjällä ja kolmella tilastoapulaisella, joista ainakin kaksi olisi perehtynyt Hollerith-koneiden käyttöön.* Koneita olisi vuokrattava seuraavasti: *kaksi reäitys- ja tarkastuskonetta, laskeva lajittelija ja tabulaattori.* Nämä lisäykset sekä tilastokäsittelyn rationalisointi takaisivat tulosten nopean valmistumisen, mitä nykyään on pidettävä ensiarvoisen tärkeänä tilastolle asetettavana vaatimuksena. Vuosijulkaisu kunkin vuoden tuloksista saataisiin painoon yleensä seuraavan vuoden keväällä. Jos tulostaulukot haluttaisiin julkaista kahdessa osassa, mikä ei kuitenkaan liene tarkoituksenmukaista, saataisiin ensimmäinen osa painoon ko. vuoden syksyllä ja toinen seuraavan vuoden keväällä. Kuukausittain kerättävistä tiedoista saataisiin tulokset yleisimmin seuraavan kuun puoliväliin mennessä.

Maataloustilastosta annetun lain täytäntöönpanoasetuksen 2 §:ssä säädetään, että vuositilastot on laadittava maanviljelyksestä, kuten sääsuhteista, kasvillisuuden kehityksestä, maatalousmaan aloista ja sadoista, puutarhanviljelyksestä, kotieläimistä ja niiden teurastuksesta, kalastuksesta, meijeriliikkeestä sekä, jos näyttää tarpeelliselta, maataloustyöntekijöiden palkoista. Samoin on pidettävä tilastoa karjantarkastusyhdistyksien toiminnasta sekä laadittava selvitykset satotoiveista ja niihin liittyvistä seikoista kesäkuukausien ajalta. Tämän perusteella esittää toimikunta vuositilastoon sisällytettäväksi seuraavat tilastohaarat.

a) Kertomus satotoiveista kesäkuukausilta.

Ilmoitukset satotoiveista on tähän mennessä saatu kesälokakuun aikana kunkin kuukauden 15 päiväältä maanviljelysneuvrojen toimesta. Satotoiveet on ilmoitettu satolukuina käyttämällä asteikkoa 1—8, jossa 1 = kato ja 8 = erittäin hyvä sato. Kun menettely ei kaikissa suhteissa ole ollut

ses ett eller flere stadigvarande statistikombud, vilka årligen vart och ett inom sitt distrikt skulle insamla uppgifter från de i samband med lantbruksräkningen utsedda statistiklägenheterna såsom förutsättes i verkställighetsförordningens 8 § i lagen om lantbruksstatistiken. Som statistikombud skulle fungera personer vilka äro förtrogna med lantbruksförhållandena i kommunen, helst sådana som erhållit yrkesskolning inom lantbruket och vilka ha förutsättningar att årligen utföra insamlingen av förhandsmaterialet. För insamlingsarbetet erlägges arvode enligt antalet ifyllda blanketter. Arvodets storlek för respektive blankett skulle lantbruksministeriet fastställa antingen för ett år i sänder eller för så lång tid under vilken ej anledning gives till ändringar.

B. Årsstatistikens omfattning, insamlingsätt och -tider.

Under de på 1940-talet rådande exceptionella förhållandena insamlades uppgifter om lantbruket på flere olika sätt och på åtgärd av flere ämbetsverk. I avseende å materialets enhetlighet och tillförlitlighet är det emellertid nödvändigt, att uppgifterna från de olika områdena insamlas koncentrerat och fortgående på samma sätt, emedan man sålunda uppnår den nödvändiga jämförbarheten mellan de under olika år insamlade uppgifterna. Förverkligandet av den tidigare anförda fältorganisationen garanterar ett liknande förhandsmaterial under olika år. *Uppgörandet av all statistik som har med lantbruk att göra skulle överlåtas åt lantbruksstyrelsens statistiska byrå.* Detta förutsätter å andra sidan *en ökning av statistikbyråns personal, samt åtminstone ifråga om mera omfattande statistik en övergång till användning av statistikmaskiner.* Kommittén föreslår, att personalen utökas med *en aktuarie, en statist och tre statistiska biträden, av vilka åtminstone två äro inkomna i användningen av Hollerith-maskiner.* Följande maskiner skulle hyras: *två perforerings- och kontrollmaskiner, en räknande sorterare och en tabulator.* Dessa tillägg samt rationaliseringen av statistikens behandling skulle garanterar ett snabbt resultat, vilket numera bör anses vara en fordring av största vikt i fråga om statistiken. Årspublicationen av resultatet för respektive år skulle i allmänhet fås i tryck påföljande vår. Om man önskade publicera resultattablerna i tvenne delar, vilket emellertid ej torde vara ändamålsenligt, skulle den första delen fås i tryck samma år på hösten och den andra påföljande vår. Resultaten över de månatligen insamlade uppgifterna skulle i allmänhet erhållas före medlet av påföljande månad.

I verkställighetsförordningens 2 § i lagen om lantbruksstatistiken stadgas, att årsstatistik bör uppgöras över lantbruket beträffande väderleksförhållanden, växtlighetens utveckling, lantbruksjordens arealer och skörd, trädgårds-skötsel, husdjur och slakt, fiske, mejerirörelse samt om det visar sig vara nödvändigt över lantbruksarbetarnas löner. Ävenså bör statistik upprättas över kontrollföreningarnas verksamhet samt uppgöras redogörelser över skördeutskiktarna och därtill hörande omständigheter under sommarmånaderna. På grund härav framställer kommittén att följande statistikgrenar skulle ingå i årsstatistiken.

a) Berättelse över skördeutskiktarna under sommarmånaderna.

Meddelandena om skördeutskiktarna ha hittills erhållits under tiden juni—oktober per den 15 respektive månad och på lantbruksinstruktörernas försorg. Skördeutskiktarna ha uppgivits som skördetal med användande av skalan 1—8, där 1 = missväxt, 8 = synnerligen god skörd. Då förfarandet

tydyttävä, otti toimikunta harkittavaksi, voitaisiinko sato-
toiveiden ilmoittamisessa siirtyä johonkin joustavampaan
ja samalla paremmin nykyisiä vaatimuksia vastaavaan me-
nettelytapaan. Kun asetuksen 8 §:ssä säädetään, että sato-
toiveet on laadittava joko tilastoviljelmiltä tai vaihtoehtoi-
sesti erityisesti valituilta tarkkailulohkoilta, asetui toimi-
kunta edellisen vaihtoehdon kannalle, koska tarkkailulohko-
jen oikea valitseminen on erittäin vaikea tehtävä ja menet-
telytapa kokonaisuudessaan suhteettoman paljon kustannuk-
sia vaativa. Toimikunta esittääkin, että satotoiveilmoitukset
tehtäisiin esitetyn kenttäorganisaation (tilastoasiamiehet,
tilastoviljelmät) toimesta. Ilmoittamisajoina esittää toimi-
kunta kesäkuun, elokuun ja lokakuun 15 päivää, jolloin
jokaisella ilmoituskaudella käytettäisiin omaa lomaketta.
Ilmoituskerrat vähenisivät näin ollen viidestä kolmeen.
Siinä tapauksessa, että osoittautuisi välttämättömäksi väli-
kausina panna toimeen erikoistiedusteluja, olisi siihen va-
rattava tilaisuus. Satotoiveet esitetään ilmoitettavaksi
%lukuina paikkakunnalla saadusta keskisadosta, kun keski-
sadot merkitään 100:lla. Tämä ilmoittamistapa, joka on
käytännössä useissa maissa, on joustava ja tekee eri aluei-
den ja ajanjaksojen välisen vertailun mahdolliseksi parem-
min kuin satoluvut. Arviot kokonaisuudesta on myös suh-
teellisen helposti aikaan saatavissa. Myöskään ei tarvitse
menetelmää käytettäessä siinä erikseen ottaa huomioon eri
alueiden välisiä luontaisia eroavaisuuksia, koska ne tulevat
ilman muuta arvioita tehtäessä huomioon otetuiksi.

b) Maatalousmaan alat.

Selvitys maatalousmaan aloista ja tällöin erityisesti
kasvien viljelyaloista tapahtuisi kenttäorganisaation puit-
teissa ja esittää toimikunta sen pantavaksi toimeen kesä-
kuun loppupuoliskolla a. o. kuun 15 päivän tilanteesta, jol-
loin jo ollaan selvillä kylvöaloista ja jolloin suunnitelman
mukaan joudutaan keräämään myös eräitä muita tietoja
vuositilastoa varten. Tietojen keräämisessä ehdotetaan
käytettäväksi lomaketta, johon pinta-alatietojen lisäksi on
sisällytetty myös muut sanottuna ajankohtana kerättävät
tiedot. Tietojen keräys tapahtuu tilastoasiamiesten toimesta
asetuksen 8 §:n edellyttämällä tavalla. Tämän samoin kuin
muidenkin lomakkeiden täyttämiseksi tarvittavat yksityis-
kohtaiset ohjeet annetaan „Tilastoasiamiehen oppaassa”.
Erityisesti myös FAO:n taholta on korostettu sitä seikkaa,
että tuotoksen käytöstä olisi tilastotietoja kerättävä. Tätä
tarkoitusta varten on lomakkeeseen liitetty kohdat E ja G.

c) Metsäntuotteiden luovutukset.

Metsätieteellisen tutkimuslaitoksen ja v:n 1949 metsä-
talouskomitean (kirj. n:o 77/8. 3. 51) aloitteesta esittää
toimikunta kerättäväksi tietoja viljelmien metsäntuotteiden
luovutuksista. Tiedot kerättäisiin kenttäorganisaation puit-
teissa kesäkuun lopulla. Kotitarvepuun käyttöä ei tietojen
keräys koske.

d) Kotieläinten lukumäärät ja niiden tuotokset.

Kotieläinten lukumääristä ja tuotoksista esittää toimi-
kunta kerättäväksi tietoja kaksi kertaa vuodessa, ensimmäi-
sen kerran kesäkuun 15 päivän ja toisen kerran joulukuun
15 päivän tilanteesta. Kesäkuun tiedustelu tapahtuisi sil-
loin samalla kertaa kuin pinta-alatiedustelu ja joulukuun

ej i alla avseenden varit tillfredsställande, tog kommittén
i övervägande, huruvida man vid uppgivandet av skörde-
utsikterna kunde övergå till något smidigare förfaringsätt
som samtidigt bättre skulle motsvara nutida fordringar.
Emedan i § 8 i förordningen stadgas, att skördeutsikterna
böra uppgöras antingen på statistiklägenheterna eller alter-
nativt på speciellt utvalda kontrollskiften, intog kommittén
den första alternativa ståndpunkten, emedan ett rätt val
av kontrollskiftena är en synnerligen svår uppgift och för-
farandet i sin helhet medför oproportionerligt höga kost-
nader. Sålunda föreslår även kommittén, att skördeutsik-
terna skulle uppgöras på försorg av den föreslagna fält-
organisationen (statistikombuden, statistiklägenheterna).
Uppgifterna bör enligt kommitténs framställning inlämnas
den 15 juni, augusti och oktober, varvid skild blankett
skulle användas under varje anmälningsperiod. Anmälnings-
gångerna skulle sålunda reduceras från fem till tre. I hän-
delse det under mellanperioderna skulle visa sig vara nöd-
vändigt att verkställa specialförfrågningar, skulle därför
reserveras tillfälle. Skördeutsikterna skulle uppgivas i %
av på orten erhållna medelskördar, då medelskördarna be-
tecknas med 100. Denna anmälningsmetod, vilken användes
i många länder, är smidig och möjliggör en jämförelse
mellan olika områden och tidsperioder bättre än skördetalen.
Totalskördarna kunna approximativt även erhållas förhål-
landevis lätt. Vid användande av metoden behöver man ej
heller skilt iakttaga de naturliga olikheterna mellan olika
områden, emedan de utan vidare iakttagas vid uppskatt-
ningen.

b) Lantbruksjordens arealer.

Utredningen av jordbruksjordens arealer och härvid
speciellt växternas odlingsarealer skulle ske inom ramen av
fältorganisationen och föreslår kommittén att den skulle
sättas i verkställighet under senare hälften av juni beträf-
fande situationen den 15 ifrågavarande månad, då man
redan är på det klara med säningsarealerna och enligt pla-
nen även nödgas insamla vissa andra uppgifter för årssta-
tistiken. Vid insamlingen av uppgifterna föreslås till an-
vändning en blankett, i vilken förutom arealuppgifterna
även ingår andra uppgifter som skola insamlas under
nämnda tidpunkt. Uppgifternas insamling sker på åtgärd
av statistikombuden i enlighet med § 8 i förordningen.
Detaljerade instruktionen för ifyllandet av denna liksom
även andra blanketter gives i „Handledning för statistik-
ombudsmän”. FAO å sin sida har även speciellt framhållit
att statistiska uppgifter borde insamlas ifråga om pro-
duktionens användning. I detta syfte ha punkterna E och
G medtagits i blanketten.

c) Leverans av skogsprodukter.

På initiativ av Forstliga forskningsanstalten och 1949
års skogshushållningskommitté (skrivelse n:r 77/8. 3. 51)
föreslår kommittén att uppgifter skulle insamlas över
leveransen av skogsprodukter. Uppgifterna skulle insamlas
inom ramen av fältorganisationen i slutet av juni. In-
samlingen av uppgifterna berör ej användningen av hem-
behovsved.

d) Antalet husdjur och deras produktion.

Kommittén föreslår att uppgifter om kreaturens antal
och produktioner skulle insamlas två gånger om året, första
gången beträffande situationen den 15 juni och andra
gången den 15 december. Förfrågningen i juni skulle då
ske samtidigt som arealförfrågningen och förfrågningen i

tiedustelu samalla kertaa kuin satotiedustelu. Erikoisesti tuotoksia koskevien tietojen kannalta olisi kaksi kertaa vuodessa tapahtuva tiedustelu suositeltava.

e) *Selvitys viljelykasvien sadoista.*

Tietojen keräys tapahtuisi kenttäorganisaation puitteissa joulukuun 15 päivän jälkeen samalla kertaa kuin kotieläinten lukumääriä ja tuotoksia tiedustellaan. Jotta viljelijät kiinnittäisivät huomiota satotulosten arvioimiseen ja merkittävistä satotulokset muistiin sitä mukaan kuin korjuu tapahtuu, esitetään käytettäväksi erityistä muistiinpanolista, joka alkukesän tiedustelun yhteydessä jaettaisiin asianomaisille. Näihin merkittyjen tietojen perusteella tai ellei riin ole tehty, muutoin arvioimalla, täytetään vuoden lopulla varsinainen satolomake.

f) *Selvitys meijeriliikkeestä.*

Meijeritilastoa varten olisi nykyistä menettelyä noudattaen toimitettava tiedustelu kirjeitse kaikista meijereistä.

g) *Selvitys karjantarkastusyhdistyksien toiminnasta* olisi laadittava nykyisen menettelytavan mukaisesti.

h) *Selvitys maataloustyöntekijäin palkoista.*

Kun maataloustyöntekijäin palkkatilasto nykyisessä muodossaan on vähemmän tarkoituksenmukainen, katsoo toimikunta, että se perinpohjin uusittuna olisi siirrettävä sosiaalitalaston yhteydessä laadittavaan palkkatilastoon. Toimikunta esittää, että palkkatilaston laatiminen maataloustaloston yhteydessä lopetettaisiin ja maataloustyöntekijäin palkkojen kehitystä seurattaisiin sosiaalitalaston palkkatilaston yhteydessä.

i) *Selvitys puutarhanviljelystä.*

Maataloustilastomme ei tähän saakka ole sisältänyt selvitystä puutarhan viljelystä. Kun nyt kuitenkin eri tahoilta (mm. Suomen FAO-toimikunta, kirj. n:o 466/1. 8. 49) on lausuttu toivomuksia tämän yhä tärkeämmäksi muodostuvan tuotannonalan kehityksen seuraamisesta, esittää toimikunta, että puutarhanviljelystä laadittaisiin säännöllisesti vuositalasto. Tällöin olisi viljelyalojen lisäksi selvitettävä myös ainakin hedelmien, marjojen ja tärkeimpien vihannesten sato ja sadon käyttö. Tällainen tuotantotilasto olisi säännöllisesti ja nopeasti ilmestyvänä varsin suureksi hyödyksi arvioitaessa puutarhatuotteiden hintojen kehitystä ja tuontitarvetta sekä suunniteltaessa toimenpiteitä puutarhanviljelyn kehittämiseksi. Kasvukauden aikana tapahtuva satotoiveiden seuraaminen liittyisi oleellisesti em. pyrkimykseen. Niinpä esitetäänkin, että satotoiveista hankittaisiin selvitys kolme kertaa kasvukauden aikana: kesä-, heinä-/elo- ja syys/lokakuussa samaan tapaan kuin viljelykasvien satotoiveista ilmoitetaan. Ilmoittajina toimisivat puutarha-alan ammattihenkilöt, koska heillä olisi paremmat edellytykset antaa oikea kuva puutarhakasvien satotoiveista. Ilmoituksissa olisi otettava huomioon kaikki sellaiset puutarhaviljelmät, joilla on yksi tai useampia kasvihuoneita tai 20 lavaikkunaa taimistomyyntiä varten tai vähintään 0.50 ha hedelmä-, vihannes- tai kukkaviljelyksiä tai näitä kaikkia yhteensä. Ilmoitukset olisi tehtävä keskimääräisinä tietoina kunnan tai muulta määrättyä alueelta.

december samtidigt som skördeförfrågingen. Framförallt beträffande uppgifterna om produktionen skulle en förfråging två gånger om året vara att rekommendera.

e) *Utredningen av odlingsväxternas skördar.*

Insamlingen av uppgifterna skulle ske inom ramen av fältorganisationen efter den 15 december samtidigt som förfrågningar göres angående husdjurens antal och produktion. För att odlarna skulle fästa uppmärksamhet vid skörderesultatens uppskattning och anteckna resultatet till minnes vartefter skörden fortskrider, föreslås till användning en minneslista, vilken skulle utdelas åt vederbörande i samband med försommarens förfrågningar. På basen av dessa anteckningar eller om sådana ej gjorts, genom uppskattning, ifylles vid årets slut den egentliga skördeblanketten.

f) *Utredningen av mejerirörelsen.*

För mejeristatistiken skulle man med iakttagande av det nuvarande förfaringssättet brevlades göra förfrågningar om alla mejerier.

g) *Utredningen av kontrollföreningarnas verksamhet* skulle uppgöras enligt nuvarande förfaringssätt.

h) *Utredningen av lantbruksarbetarnas löner.*

Emedan lantbruksarbetarnas lönestatistik i sin nuvarande form är mindre ändamålsenlig, anser kommittén, att den i grundligt förnyad form skulle överföras till den lönestatistik, som upprättas i samband med socialstatistiken. Kommittén föreslår, att lönestatistik ej mera skulle uppgöras i samband med lantbruksstatistiken och skulle utvecklingen av lantbruksarbetarnas löner följas i samband med socialstatistikens lönestatistik.

i) *Utredningen av trädgårdsskötseln.*

Hittills har vår lantbruksstatistik ej innehållit någon utredning av trädgårdsskötseln. Då man emellertid nu från olika håll (bl. a. i Finlands FAO-kommittés skrivelse n:r 466/1. 8. 49) framfört önskemål om att man skulle följa med utvecklingen av denna allt viktigare produktionsgren, föreslår kommittén, att årsstatistik regelbundet skulle upprättas över trädgårdsskötseln. Härvid skulle förutom odlingsarealerna åtminstone även frukt-, bär- och de viktigaste grönsaksskördarna jämte skördens användning utredas. En sådan snabbt och regelbundet utkommande produktionsstatistik skulle vara till synnerligen stor nytta vid uppskattningen av trädgårdsprodukternas prisutveckling och importbehov samt vid planeringen av åtgärder för trädgårdsskötselns befrämjande. Medföljandet av skördeutsikterna under växtperioden skulle väsentligt ansluta sig till förutnämnda strävanden. Sålunda föreslås även, att en utredning över skördeutsikterna skulle införskaffas tre gånger under växtperioden: juni, juli/augusti och september/oktober. Meddelandet skulle ske på samma sätt som ifråga om odlingsväxternas skördeutsikter. Som meddelare skulle fungera fackmän inom trädgårdsskötseln, emedan de skulle ha bättre förutsättningar att giva en rätt bild av skördeutsikterna för trädgårdsväxterna. I meddelandena skulle alla sådana trädgårdslägenheter tagas i betraktande, vilka ha ett eller flere växthus eller 20 drivbänksfönster för plantförsäljning eller minst 0.50 ha frukt-, grönsaks- eller blomsterodlingar eller av alla dessa sammanlagt. De meddelade uppgifterna skulle givas som medelresultat inom kommunen eller från något annat bestämt område.

Puutarhanviljelyä ja puutarhakasvien satoja ja niiden käyttöä (lomake-ehdotus n:o 2) koskevat tiedot olisi kerättävä edellä määritellyiltä viljelmiltä siten, että niistä tulisi mukaan n. 20 %. Näiden ns. puutarhatilastoviljelmien poimimisessa olisi otettava huomioon se, että otantaosuus olisi sama a) hedelmänviljelyä, b) lasinalaista viljelyä ja c) avomaan viljelyä pääasiallisesti harjoittavista viljelmistä.

Tietojen keräyksen olisi tapahduttava samoina aikoina kuin muidenkin tilastotietojen keräyksen (kustannusten pienentämiseksi), siis 15 p:nä kesäkuuta lomakkeelle n:o 2 ja 15 p:nä joulukuuta lomakkeelle n:o 2 b. Myös varsinaisilta tilastoviljelmiltä olisi syytä eräitä puutarhanviljelyä koskevia tietoja kerätä (vrt. lomake n:o 1).

j) *Selvitys kalansaaliista.*

Sen vuoksi, että toimikunnalla tässä vaiheessa ei vielä ole ollut käytettävissä varmoja tietoja kalastuksen laajuudesta ja kalansaaliista, kun maatalouslaskennan yhteydessä kerättyä aineistoa ei toistaiseksi ole voitu käsitellä (osa aineistosta saapuu vasta heinäkuussa), on yksityiskohtaisen suunnitelman laatiminen täytynyt siirtää myöhempään ajankohtaan.

Tämän vuoksi toimikunta esittää asiantuntijoita kuultaan, että kalansaaliista kerätään tietoja kalenterivuositain vuoden lopulla otantamenetelmää käyttäen, mutta että asianomainen lopullinen suunnitelma laaditaan ja lähetetään ministeriölle hyväksyttäväksi vasta sen jälkeen, kun maatalouslaskennan kautta saatuja tuloksia voidaan käyttää suunnitelman perustana.

II. Suunnitelman toteuttaminen vuonna 1951.

Vuoden 1950 maatalouslaskennan yhteydessä kerättiin eräitä tietoja ns. tilastoviljelmiltä, jotka valittiin laskentalauskuntien toimesta viljelmänsuuruusluokittain arpomalla ja joita kertyi yhteensä n. 19 000 kpl, vastaten n. 10 % maan koko peltoalasta. Otantasuhteet olivat viljelmänsuuruusluokittain ja kunnittain seuraavat: 2—4.99 ha peltoa käsittävillä viljelmillä 5 %, 5—9.99 ha:n viljelmillä 6.7 %, 10—24.99 ha:n viljelmillä 10 % ja yli 25 ha:n viljelmillä 20 %. Vuoden 1951 aineistot kerättiin samoilta tilastoviljelmiltä tilastoasiamiesten toimesta kuin vuonna 1950 [vrt. Maatalouslaskennan tulokset, Yleinen osa, (siv. 15)], ja niin kuin suunnitelma edellytti. Suunnitelma voitiin v. 1951 toteuttaa muutoinkin muilta osilta, paitsi että puutarhanviljelyä käsittävää tilastoa ei katsottu voitavan saada suunnitelmaan sisällytetyin 20 %:n otoksen perusteella. Myöskään selvitystä kalansaaliista ei ole saatu. Asetukseen, joka on annettu uuden kalastuslain perusteella, sisällytettiin tosin kohta, jonka tarkoituksena oli turvata saalistietojen saanti kalastuskortin lunastaneilta, mutta käytännössä näyttää nyt kuitenkin siltä, ettei tälläkään menetelmällä saada riittävän luotettavaa ensiaineistoa. On ilmeistä, että luotettavan saalistilaston aikaansaaminen eritoten järvikalastuksesta aiheuttaa niin paljon vaikeuksia ja kustannuksia hajanaisuutensa vuoksi, ettei saalistilaston aikaansaaminen vuosittain ainakaan toistaiseksi ole mahdollista. Selvitystä maataloustyöntekijäin palkoista ei enää ole maataloustilaston yhteydessä laadittu, kun sosiaalinen tutkimustoimisto on ryhtynyt toimenpiteisiin a.o. tilaston uusimiseksi kokonaisuudessaan. Selvitykset meijeriliikkeestä

Uppgifterna om trädgårdsskötseln och trädgårdsväxternas skördar och deras användning (blankettförslaget n:r 2) skulle insamlas från förut preciserade lägenheter sålunda, att 20 % av dem skulle medtagas. Vid valet av dessa s. k. trädgårdsstatistiklägenheter skulle iakttagas, att uttagskvoten skulle vara lika beträffande de lägenheter som huvudsakligast bedriva a) fruktodling, b) odling under glas och c) odling på öppen jord.

Insamlingen av uppgifterna borde ske under samma tid som även insamlingen av andra statistiska uppgifter (för att reducera kostnaderna), alltså den 15 juni på blankett n:r 2 och den 15 december på blankett n:r 2 b. Det vore skäl att även från de egentliga statistiklägenheterna insamla uppgifter om trädgårdsodlingen. (Jfr. blankett n:r 1.)

j) *Utredningen av fiskfångsten.*

Emedan kommittén i detta skede ej ännu haft säkra uppgifter till förfogande över fiskets omfattning och fiskfångsten, då det i samband med lantbruksräkningen insamlade materialet ej ännu har kunnat behandlas (en del av materialet inkommer först i juli), har uppdraget av en detaljerad plan flyttats till en senare tidpunkt.

Efter att ha hört sakkännare föreslår kommittén därför, att uppgifter om fiskfångsten insamlas per kalenderår i slutet av året genom användande av uttagsmetoden men att den vederbörliga slutliga planen uppgöres och översändes till ministeriet i och för godkännande först sedan de genom lantbruksräkningen erhållna resultatena kunna användas som grund för planen.

II. Planens förverkligande år 1951.

I samband med 1950 års lantbruksräkning insamlades en del uppgifter från de sk. statistiklägenheterna, vilka utvaldes på räkningsnämndernas försorg per lägenhetsstorleksklass genom lottdragning och kommo de att sammanlagt omfatta c:a 19 000 st, motsvarande c:a 10 % av hela landets åkerareal. Uttagsförhållandena voro per lägenhetsstorleksklass och kommunvis följande: ifråga om 2—4.99 ha åker omfattande lägenheter 5 %, 5—9.99 ha:s lägenheter 6.7 %, 10—24.99 ha:s lägenheter 10 % och över 25 ha:s lägenheter 20 %. Materialet för år 1951 insamlades från samma statistiklägenheter på statistikombudens försorg som år 1950 [jfr. Lantbruksräkningens resultat, allmänna delen, (sid. 15)] och såsom planen förutsatte. Planen kunde även redan år 1951 förverkligas till alla övriga delar förutom att den statistik som berörde trädgårdsskötseln ej ansågs kunna medtagas i planen på basen av 20 %:s uttagningen. En utredning om fiskfångsten har ej heller erhållits. I förordningen, som utfärdats på basen av den nya lagen om fiske, inlades emellertid en punkt, vilken avsåg att trygga erhållandet av fångstuppgifter av dem som inlöst fiskekort, men i praktiken synes det emellertid som om man ej heller medelst denna metod får ett tillräckligt tillförlitligt förhandsmaterial. Det är uppenbart, att åstadkommandet av en tillförlitlig fångststatistik framförallt beträffande insjöfisket på grund av sin splittring förorsaker så mycket svårigheter och kostnader, att det åtminstone tillsvidare ej är möjligt att årligen åstadkomma en fångststatistik. En utredning av lantbruksarbetarnas löner har ej mera uppgjorts i samband med lantbruksräk-

ja karjantarkastustoiminnasta on laadittu samalla tavalla kuin aikaisemmin. Jälkimmäinen julkaistaan erillisenä niteenä, kuten aikaisemminkin.

III. Suunnitelmaan tehdyt muutokset vuonna 1952.

Sen johdosta, ettei v. 1951 noudatetun otantamenetelmän katsottu täysin vastaavan sille asetettavia vaatimuksia otoksen edustavuutta silmälläpitäen ja kun toiselta puolen katsottiin mahdolliseksi vuoden 1950 laskentatulosten perusteella muodostaa otos sellaiseksi, että tilastoviljelmien lukua voitaisiin huomattavasti vähentää kustannusten vähentämiseksi, otettiin v. 1952 käytäntöön uusi, ns. ositettu satunnaisotanta, joka käsitti 10 500 viljelmää eli 8 500 viljelmää vähemmän kuin v. 1951 käytetty. Tilastoviljelmien valinta suoritettiin reikäkorttien avulla siten, että kussakin ositteessa kortit järjestettiin peltoalan mukaiseen järjestykseen suuruusluokittain ja yksiköt valittiin tasavälisenä poimintana kussakin ositteessa. Otantaosuus määrättiin eri suureksi kussakin ositteessa viljelmien keskimääräisen peltoalan perusteella. Tällä tavalla menetellen otettiin tilastoviljelmiksi kaikki suuret viljelmät, huomattava osa keskisuurista viljelmistä ja suhteellisen vähäinen osa pienistä viljelmistä. Täten muodostettiin yhteensä 7 suuruusluokkaositetta, nimittäin: 2—4.99 ha, 5—9.99 ha, 10—19.99 ha, 20—29.99 ha, 30—49.99 ha, 50—99.99 ha ja yli 100 ha. Alueositteita tuli niinkään 7 sen mukaan, miten viljelmien luku yleensä ja eri suuruusluokissa vaihteli maanviljelysseuroittain, joita kohti tiedot oli laskettava. Otantaosuussarjat järjestettiin lisäksi kuitenkin niin, ettei tilastoviljelmien luku jäänyt yleensä alle 350. Poiminta tapahtui seuraavan kaavion mukaan:

Tilastoviljelmien poiminta vuonna 1952.

	Suuruus- luokka	Otanta- osuus
1. Uudenmaan l. mvs.	2— 4.99	55
Nylands sv. l.	5— 9.99	45
Varsinais-Suomen mvs.	10—19.99	24
Satakunnan mvs.	20—29.99	14
Hämeen l. mvs.	30—49.99	10
Oulun l. Talousseura	50—99.99	5
	100—	kaikki
2. Hämeen-Satakunnan mvs. .	2— 4.99	52
Itä-Hämeen mvs.	5— 9.99	35
Mikkelin l. mvs.	10—19.99	18
Kuopion mvs.	20—29.99	8
Pohjois-Karjalan mvs.	30—49.99	5
Keski-Suomen mvs.	50—99.99	kaikki
Österbottens sv. l.	100—	kaikki
3. Kymenlaakson mvs.	2— 4.99	45
Länsi-Karjalan mvs.	5— 9.99	28
Keski-Pohjanmaan mvs. .	10—19.99	16
	20—29.99	7
	30—49.99	kaikki
	50—99.99	kaikki
	100—	kaikki
4. Finska Hushållningss.	2— 4.99	28
Peräpohjolan mvs.	5— 9.99	16
	10—19.99	8
	20—29.99	5
	30—49.99	kaikki
	50—99.99	kaikki
	100—	kaikki

ningen, emedan den sociala undersökningsbyrån skridit till åtgärder för att förnya ifrågavarande statistik i sin helhet. Utredningarna om mejerirörelsen och kreaturskontrollverksamheten ha uppgjorts på samma sätt som tidigare. Den senare publiceras liksom även tidigare som en skild volym.

III. I planen gjorda ändringar år 1952.

Emedan man ansåg att den år 1951 iakttagna uttagsmetoden ej helt motsvarade på densamma ställda fordringar med tanke på det representativa och då man å andra sidan ansåg det möjligt att på basen av räkningsresultaten från år 1950 åstadkomma en sådan uttagning, att statistiklägenheternas antal avsevärt kunde reduceras för att minska kostnaderna, tog man år 1952 i bruk en ny sk. stratifierad slumpmässig uttagning vilken omfattade 10 500 lägenheter eller 8 500 lägenheter mindre än den år 1951 använda. Valet av statistiklägenheterna utfördes med tillhjälp av hälkort sålunda, att korten i respektive stratum uppordnats enligt åkerarealen och enheterna utvaldes genom ekvidistant uttagning i respektive stratum. Uttagkvoten fastställdes av olika storlek i respektive stratum på basis av lägenheternas åkerareal i medeltal. Genom detta förfarande togos till statistiklägenheter alla stora lägenheter, en avsevärd del av de medelstora lägenheterna och en förhållandevis liten del av de små lägenheterna. Sålunda utarbetades sammanlagt 7 storleksstrata, nämligen 2—4.99 ha, 5—9.99 ha, 10—19.99 ha, 20—29.99 ha, 30—49.99 ha, 50—99.99 ha och över 100 ha. Områdesstrata blevo även 7 allt efter som huru lägenheternas antal i allmänhet varierade i olika storleksklasser per lantbrukssällskap, per vilka uttagkvoterna skulle uträknas. Uttagkvotserierna ordnades emellertid dessutom så, att antalet statistiklägenheter i allmänhet ej understeg 350. Uttagningen skedde enligt följande schema:

Uttagningen av statistiklägenheterna år 1952.

	Storleks- klass	Uttagkvot.
1. Uudenmaan l. mvs.	2— 4.99	55
Nylands sv. l.	5— 9.99	45
Varsinais-Suomen mvs.	10—19.99	24
Satakunnan mvs.	20—29.99	14
Hämeen l. mvs.	30—49.99	10
Oulun l. Talousseura	50—99.99	5
	100—	alla.
2. Hämeen-Satakunnan mvs. .	2— 4.99	52
Itä-Hämeen mvs.	5— 9.99	35
Mikkelin l. mvs.	10—19.99	18
Kuopion mvs.	20—29.99	8
Pohjois-Karjalan mvs.	30—49.99	5
Keski-Suomen mvs.	50—99.99	alla.
Österbottens sv. l.	100—	alla
3. Kymenlaakson mvs.	2— 4.99	45
Länsi-Karjalan mvs.	5— 9.99	28
Keski-Pohjanmaan mvs. .	10—19.99	16
	20—29.99	7
	30—49.99	alla.
	50—99.99	alla
	100—	alla.
4. Finska Hushållningss.	2— 4.99	28
Peräpohjolan mvs.	5— 9.99	16
	10—19.99	8
	20—29.99	5
	30—49.99	alla.
	50—99.99	alla.
	100—	alla.

	Suuruus- luokka	Otanta- osuus
5. Etelä-Pohjanmaan mvs. ...	2— 4.99	65
	5— 9.99	50
	10—19.99	25
	20—29.99	15
	30—49.99	10
	50—99.99	kaikki
	100—	kaikki
6. Kajaanin mvs.	2— 4.99	25
	5— 9.99	12
	10—19.99	6
	20—29.99	kaikki
	30—49.99	kaikki
	50—99.99	kaikki
	100—	kaikki
7. Lapin Maatalousseura	2— 4.99	4
	5— 9.99	2
	10—19.99	kaikki
	20—29.99	kaikki
	30—49.99	kaikki
	50—99.99	kaikki
	100—	kaikki

	Storleks- klass	Uttagskvot
5. Etelä-Pohjanmaan mvs. ...	2— 4.99	65
	5— 9.99	50
	10—19.99	25
	20—29.99	15
	30—49.99	10
	50—99.99	alla
	100—	alla
6. Kajaanin mvs.	2— 4.99	25
	5— 9.99	12
	10—19.99	6
	20—29.99	alla
	30—49.99	alla
	50—99.99	alla
	100—	alla
7. Lapin Maatalousseura	2— 4.99	4
	5— 9.99	2
	10—19.99	alla
	20—29.99	alla
	30—49.99	alla
	50—99.99	alla
	100—	alla

Taulukossa 1 esitetään valittujen (ositettu satunnais-otanta) tilastoviljelmien luvut ja peltoalat maanviljelysseuroittain ja viljelmänsuuruusluokittain.

Tulosten laskeminen on tapahtunut ns. suhdemenetelmän mukaan maatalouslaskennan tulosten perusteella. Kun maatalouslaskennan perusteella tiedetään esimerkiksi, että kevätehnan peltoala (Y) ij-ositteessa (i = alueosote, j = suurusluokkaosote) maatalouslaskennan (m) yhteydessä v. 1950 oli Ymij ja tilastoviljelmillä v. 1950 vastaavasti ymij ja v. 1952 yij, saadaan koko kevätehnan ala v. 1952 kaavasta $Yij = \frac{Ymij}{ymij} \times yij$. Taulukossa 2 esitetään v. 1952 käytetyn otoksen laajuus sekä absoluuttisina että suhdelukuina maanviljelysseuroittain verrattuna vuoden 1950 maatalouslaskennassa saatuihin koko lukuihin.

Taulukkoon laskettujen suhdelukujen mukaan on otos v. 1952 käsittänyt 3.7 % 2 ha tai enemmän peltoa käsittävien viljelmien koko luvusta ja 7.5 % vastaavasta peltoalasta. Maanviljelysseurojen kesken esiintyy otantaosuuksien suuruudessa melkoisia eroja. Tämä johtuu siitä, että pienien seurojen alueilla on otantaosuus ollut suurempi kaikissa suurusluokissa kuin suurempien seurojen alueilla. Tilastoviljelmien lukujen kohdalla ovat erot 2.4 %:n (Oulun läänin talousseura) ja 26.9 %:n (Lapin maatalousseura) välillä ja peltoalojen kohdalla vastaavasti 4.3 %:n ja 35.8 %:n välillä. Tilastoviljelmien koko luku on ollut 9 729 ja niillä on ollut peltoa yhteensä 172 156 ha. Kun alkuperäinen otos sisältää 10 580 viljelmää, joilla peltoa 193 876 ha, on vastaamisen laiminlyönti ollut 851 viljelmää eli 8 % ja 21 720 ha peltoa eli 11.2 %. Vastaamisen laiminlyönti on tulosten laskennassa otettu huomioon siten, ettei se ole päässyt vaikuttamaan suhdekertoimen $\left(\frac{Ymij}{ymij}\right)$ suurenemiseen muulla tavalla kuin otantaosuuden pienenemistä (yij) vastaavassa määrässä (ymij $\times$ yij), toisin sanoen ymij:stä on otettu pois samat viljelmät kuin mitkä ovat jääneet pois yij:stä. Viljelmien luku on vastaamisen laiminlyöntistä huolimatta ollut asetetun luotettavuusasteen yläpuolella muissa seuroissa, paitsi Nylands svenska lbsk:n ja Lapin maatalousseuran alueilla.

I tabell 1 anföras de utvalda (stratifierad slumpmässig uttagning) statistiklägenheternas antal och åkerarealer per lantbrukssällskap och lägenhetsstorleksklass.

Resultaten ha uträknats enligt den sk. relationsmetoden på basen av lantbruksträknings resultat. Då man på grund av lantbruksträkningen vet, att t. ex. värvetearealen (Y) i ij-stratum (i = områdesstratum, j = storleksstratum) enligt lantbruksträkningen (m) år 1950 var Ymij och på statistiklägenheterna år 1950 motsvarande ymij och år 1952 yij, erhålles hela värvetearealen år 1952 ur formeln $Yij = \frac{Ymij}{ymij} \times yij$. I tabell 2 anføres omfattningen av den år 1952 gjorda uttagningen såväl som absoluta som relationstal per lantbrukssällskap i jämförelse med de genom lantbrukssällskapen år 1950 erhållna hela talen.

Enligt de i tabellen uträknade relationstalen har 1952 års sampel omfattat 3.7 % av antalet 2 ha eller mer omfattande lägenheter och 7.5 % av motsvarande åkerareal. Mellan lantbrukssällskapen förekommer avsevärda differenser i uttagskvoternas storlek. Detta beror på, att uttagskvoten inom de små sällskapen har varit större i alla storleksklasser än inom större sällskap. Beträffande statistiklägenheternas antal äro differenserna mellan 2.4 % (Oulun läänin Talousseura) och 26.9 % (Lapin maatalousseura) och ifråga om åkerarealerna motsvarande mellan 4.3 % och 35.8 %. Totalantalet statistiklägenheter har varit 9 729 och ha de sammanlagt haft 172 156 ha åker. Då det ursprungliga urvalet omfattar 10 580 lägenheter med 193 876 ha åker, har 851 lägenheter eller 8 % och 21 720 ha åker eller 11.2 % bortfallit. Bortfallet har iakttagits vid uträkningen av resultaten så, att det ej kunnat inverka förstorande på relationskoefficienten $\left(\frac{Ymij}{ymij}\right)$ på annat sätt än i den mån (ymij $\times$ yij) som uttagskvoten minskat (yij), med andra ord har från ymij borttagits samma lägenheter som bortfallit från yij. Lägenheternas antal har trots bortfall varit ovanför den stipulerade tillförlitlighetsgränsen inom alla andra sällskap förutom Nylands svenska lbsk. och Lapin maatalousseura.

Taulukko 1. Vuonna 1952 valittujen tilastoviljelmien luku ja
 Tabell 1. Antalet år 1952 utvalda statistiklägenheter jämte
 Table 1. Number and arable land area of 1952 census

Maanviljelysseura Lantbruksällskap Agricultural society	Tilastoviljelmien luku ja peltoala viljelmänsuuruusluokittain — Antalet statistik-					
	2—4,99		5—9,99		10—19,99	
	Luku Antal Number	Peltoala Åkerareal Arable land area	Luku Antal Number	Peltoala Åkerareal Arable land area	Luku Antal Number	Peltoala Åkerareal Arable land area
Uudenmaan läänin	51	175	84	691	133	1 880
Nylands svenska	37	121	39	284	72	1 038
Varsinais-Suomen	90	326	140	1 087	219	3 185
Finska Hushållnings.	49	147	65	471	95	1 301
Satakunnan	158	548	180	1 312	190	2 385
Hämeen-Satakunnan	62	211	83	623	94	1 272
Hämeen läänin	66	237	106	765	158	2 211
Itä-Hämeen	65	220	80	552	114	1 593
Kymenlaakson	36	163	86	686	133	2 003
Länsi-Karjalan	65	250	141	1 020	119	1 534
Mikkelin läänin	147	546	188	1 337	117	1 439
Kuopion	175	655	185	1 391	172	2 385
Pohjois-Karjalan	163	582	144	993	106	1 320
Keski-Suomen	127	434	133	929	109	1 430
Etelä-Pohjanmaan	125	442	188	1 377	305	4 146
Österbottens svenska	74	265	159	1 201	239	3 174
Keski-Pohjanmaan	58	209	108	831	136	1 850
Oulun l. Talouss.	179	618	153	1 113	150	2 058
Kajaanin	175	596	127	883	59	727
Peräpohjolan	159	564	126	902	73	926
Lapin Maatalouss.	208	689	69	449	14	180
Valtakunta — Riket — Whole country	2 269	7 998	2 584	18 897	2 807	38 037

Taulukko 2. Vuoden 1952 maataloustilastoa varten selvitettyjen tilastoviljelmien luku ja peltoala
 vuoden 1950 maatalousslaskentaan verrattuna maanviljelysseuroittain.

Tabell 2. För 1952 års lantbruksstatistik redovisade statistiklägenheternas antal och åkerareal i jämförelse med lantbruksräkningen år 1950 per lantbruksällskap.

Table 2. Number and arable land area of sampling farms for the 1952 annual statistics as compared to the corresponding information in 1950 Census of Agriculture.

Maanviljelysseura Lantbruksällskap Agricultural society	Viljelmien luku 1950 *) Lägenheternas antal år 1950 *) Number of farms in 1950 *)	Peltoala 1950 *) Åkerarealen år 1950 *) The arable land area in 1950 *)	Tilastoviljelmien Statistiklägenheternas Of statistic farms		Selvitettyjen tilastoviljelmien Redovisade statistik- lägenheternas Number and arable land area of census farms enlisted		Selvitettyjen tilastoviljelmien peltoala % v:n 1950 peltoalasta Redovisade statistiklägenheternas åker- areal i % av 1950 års åkerareal Arable land area of enlisted census farms per cent of the total arable land area of farms	
			Luku Antal Number	Peltoala Åkerareal The arable land area	Luku Antal, Number	Peltoala Åkerareal The arable land area		
Uudenmaan läänin	12 979	166 442	483	13 320	353	9 629	2.7	5.8
Nylands svenska	6 643	92 634	318	16 229	287	13 245	4.3	14.3
Varsinais-Suomen	19 360	238 480	778	20 349	727	18 477	3.8	7.7
Finska Hushållnings.	3 495	32 325	352	7 748	348	7 677	10.0	23.7
Satakunnan	23 216	208 650	730	13 409	694	12 429	3.0	6.0
Hämeen-Satakunnan	8 727	82 696	426	10 180	367	8 734	4.2	10.6
Hämeen läänin	12 885	150 936	535	15 623	503	14 330	3.9	9.5
Itä-Hämeen	9 007	83 715	417	8 491	404	8 349	4.5	10.0
Kymenlaakson	5 442	52 066	484	10 837	366	7 061	6.7	13.6
Länsi-Karjalan	8 961	70 283	386	5 628	383	5 628	4.3	8.0
Mikkelin läänin	15 800	103 177	520	5 781	502	5 581	3.2	5.4
Kuopion	20 398	146 619	685	9 978	622	8 714	3.1	5.9
Pohjois-Karjalan	15 743	95 159	468	4 782	423	4 393	2.7	4.6
Keski-Suomen	13 691	93 671	456	5 775	423	5 283	3.1	5.8
Etelä-Pohjanmaan	27 251	262 608	831	12 837	781	12 080	2.9	4.6
Österbottens svenska	14 061	122 723	562	7 254	530	6 887	3.8	5.6
Keski-Pohjanmaan	8 233	73 127	439	7 160	427	6 777	5.2	9.3
Oulun l. Talouss.	21 560	162 541	593	8 403	515	7 069	2.4	4.3
Kajaanin	6 311	30 981	433	5 161	433	5 161	6.9	16.7
Peräpohjolan	7 054	37 066	392	3 586	374	3 418	5.3	9.2
Lapin Maatalouss.	993	3 447	292	1 345	267	1 234	26.9	35.8
Valtakunta — Riket —								
<i>Whole country</i>	261 750	2 309 346	10 580	193 876	9 729	172 156	3.7	7.5

*) Viljelmät, joilla peltoa 2 ha tai enemmän. — Lägenheter, med 2 ha åker eller över. — Farms, on which arable land 2 hectar or more.

Korjauksia sivulle 15.

Taulukko 1. Keski-Suomen kohdalla sarakkeessa „Peltoala yli 100 ha” pitää olla 106 (on 97) ja „Yhteensä Peltoala” 5 784 (on 5 775). Etelä-Pohjanmaan kohdalla „Peltoala yli 100 ha” pitää olla 258 (on 149) ja „Yhteensä Peltoala” pitää olla 12 946 (on 12 837). Valtakunnan kohdalla sarakkeessa „Peltoala yli 100 ha” pitää olla 34 012 (on 33 894) ja „Yhteensä Peltoala” 193 794 (on 193 676).

Rättelser till sid. 15.

Tabell 1. Keski-Suomen; i kolumnen „Åkerareal över 100 ha” bör vara 106 (nu 97) och i „Sammanlagt åkerareal” 5 784 (nu 5 775). Etelä-Pohjanmaan; „Åkerareal över 100 ha” bör vara 258 (nu 149) och „Sammanlagt åkerareal” 12 946 (nu 12 837). Riket; i kolumnen „Åkerareal över 100 ha” bör vara 34 012 (nu 33 894) och „Sammanlagt åkerareal” 193 794 (nu 193 676).

**peltoala maanviljelysseuroittain ja viljelmänsuuruusluokittain.
åkerareal per lantbrukssällskap och lägenhetsstorleksklass.
farms by agricultural societies and by farm size classes.**

lägenheter och åkerareal per lantbrukssällskap — Number and arable land area of census farms

20—29.99		30—49.99		50—99.99		100—		Yhteensä Sammanlagt Total	
Luku Antal Number	Peltoala Åkerareal Arable land area	Luku Antal Number	Peltoala Åkerareal Arable land area	Luku Antal Number	Peltoala Åkerareal Arable land area	Luku Antal Number	Peltoala Åkerareal Arable land area	Luku Antal Number	Peltoala Åkerareal Arable land area
85	2 010	63	2 191	38	2 395	29	3 978	483	13 320
46	1 172	39	1 322	26	1 718	59	10 574	318	16 229
122	3 124	107	4 172	67	4 167	33	4 288	778	20 349
40	894	75	2 626	19	1 115	9	1 194	352	7 748
91	2 157	64	2 387	34	2 236	13	2 184	730	13 209
72	1 740	50	1 828	57	3 510	8	996	426	10 180
67	1 591	57	2 179	44	2 925	37	5 715	535	15 623
71	1 648	42	1 544	41	2 400	4	534	417	8 491
64	1 511	138	4 400	21	1 200	6	874	484	10 837
22	505	31	1 021	5	262	3	1 036	386	5 628
33	798	18	632	17	1 029	—	—	520	5 781
82	1 967	47	1 754	23	1 326	1	500	685	9 978
30	733	16	524	8	475	1	155	468	4 782
48	1 073	23	769	15	1 043	1	97	456	5 775
121	2 929	52	1 859	38	1 935	2	149	831	12 837
65	1 503	17	617	8	494	—	—	562	7 254
50	1 226	79	2 611	8	433	—	—	439	7 160
56	1 370	32	1 247	17	1 109	6	888	593	8 403
45	1 009	16	636	10	578	1	732	433	5 161
14	318	14	462	6	414	—	—	392	3 586
1	27	—	—	—	—	—	—	292	1 345
1 225	29 305	980	34 781	502	30 764	213	33 894	10 580	193 676

Kauppapuutarhatilaston kohdalla luovuttiin suunnitellun 20 %n otoksen käytöstä ja tiedustelu kohdistettiin kaikkiin kauppapuutarhoihin. Muut tilastot on kerätty samalla tavoin kuin v. 1951.

Kun otos ei sisällä alle 2 ha peltoa käsittäviä viljelmiä, on näiden osuus tarpeellisilta osin arvioitu vuoden 1950 maatalouslaskennan tulosten perusteella. Tällöin on arvioimisperusteena käytetty yleisimmin 2—4.99 ha:n viljelmillä vallinneita olosuhteita. Milloin arvioimisperusteena on käytetty muita tietoja, mainitaan niistä kussakin tapauksessa erikseen.

Eräitä erikoistietoja ei ole saatu otannan kautta. Niinpä öljykasvien viljelyä koskevat tiedot on saatu Kasviöljy-Oy:ltä ja Valtion viljavarastolta, joskin näitä tietoja kysytään myös otannassa. Porojen luku on saatu Paliskuntain yhdistykseltä. Yleensäkin on sellaiset tiedot, joista otannan kautta ilmeisestikään ei saada riittävän luotettavaa kokonaiskuva, kuten vähän tai vain määrättyllä pienellä alueella viljeltyjen kasvien ja vähän esiintyvien eläinten kohdalla on asianlaita, pyritty tarkistamaan muiden käytävissä olevien tietojen perusteella.

IV. Tilaston tulokset vuosina 1951 ja 1952.

A. Maatalousmaan alat vuonna 1952.

Maankäyttölajien aloista selvitetään vuositilaston yhteydessä yleensä vain puutarhan, pellon, luonnonniityn ja pysyvän hoidetun laitumen alat eli ns. maatalousmaan alat maanviljelysseuroittain. Taulukossa 3 on esitetty nämä tiedot vuodelta 1952 ja maatalouslaskentavuodelta 1950, joka soveltuu vertailuvuodeksi. Lukuja tarkasteltaessa voidaan

Beträffande statistiken över handelsträdgårdarna avstod man från användningen av den planerade 20 %:s uttagningen och inriktades förfrågningen på alla handelsträdgårdar. Övrig statistik har insamlats på samma sätt som år 1951.

Emedan urvalet ej berör under 2 ha omfattande lägenheter ha dessas antal till sina tillbörliga delar uppskattats på basen av resultatet från 1950 års lantbruksräkning. Som värderingsgrund har härvid i allmänhet tagits de då rådande förhållandena på 2—4.99 ha:s lägenheterna. Då andra uppgifter använts som värderingsgrund, omnämnas de skilt i respektive fall.

En del specialuppgifter har ej erhållits genom uttagningen. Sålunda har uppgifterna berörande oljeväxtodlingen erhållits från Växtolja A. B. och Statens spannmålsförråd, om ock förfrågningar om dessa göres även vid uttagningen. Renarnas antal har erhållits från Paliskuntain yhdistys. Sådana uppgifter, av vilka man uppenbarligen ej genom uttagning erhåller en tillräckligt tillförlitlig helhetsbild, såsom fallet är ifråga om växter som odlas i ringa utsträckning eller endast inom ett litet begränsat område och djur som förekommer sparsamt, har man i allmänhet strävat till att kontrollera på basen av andra tillbudsstående uppgifter.

IV. Statistikens resultat åren 1951 och 1952.

A. Lantbruksjordens arealer år 1952.

Av ägoslagens arealer utredes i samband med årsstatistiken i allmänhet endast arealerna ifråga om trädgård, åker, naturlig äng och permanent kultiverat bete eller m. a. o. lantbruksjordens arealer per lantbrukssällskap. I tabell 3 har dessa uppgifter anförts för år 1952 och året för lantbruksräkningen 1950, vilket är lämpligt som jämfö-

Taulukko 3. Maatalousmaan (puutarha, pelto, luonnonniitty ja pysyvä, hoidettu laidun) alat vuosina 1950 (maatalouslaskenta) ja 1952 maanviljelysseuroittain.

Tabell 3. Lantbruksjordens (trädgård, åker, naturlig äng och permanent kulturbete) arealer åren 1950 (lantbruksräkningen) och 1952 per lantbrukssällskap.

Table 3. Agricultural land (garden, arable land, meadow and permanent cultivated pasture) areas in the years 1950 (agricultural census) and 1952 by agricultural societies.

Maanviljelysseura Lantbrukssällskap Agricultural society	Puutarhaa Trädgård Garden		Peltoa Åker Arable land		Luonnonniittyä Naturlig äng Meadow		Pysyvää, hoidettua laidunta Permanent, kulturbete Permanent, cultivated pasture		Luonnonniitystä korjattu heinäksi Från naturlig äng bärgat till hö Natural meadow grass harvested	Uudisviljelystä kylvetty Nyodling besädd Reclaimed land under cultivation
	ha		ha		ha		ha			
	1950	1952	1950	1952	1950	1952	1950	1952	1952 ha	1952 ha ¹⁾
Uudenmaan läänin	1 418	1 392	172 039	158 343	4 805	3 023	3 917	1 593	593	1 307
Nylands svenska	1 255	1 278	96 696	95 048	3 729	2 213	1 446	781	510	417
Varsinais-Suomen	2 323	2 704	247 781	253 674	6 452	6 615	2 651	2 104	461	1 477
Finska Hushållningss.	516	539	35 206	35 267	1 833	1 701	4 312	1 331	572	83
Satakunnan	1 323	1 728	221 407	225 126	9 420	5 041	3 425	2 938	1 556	1 641
Hämeen-Satakunnan	879	948	87 863	92 233	3 574	2 472	2 434	1 412	778	307
Hämeen läänin	1 148	1 092	157 072	158 129	3 981	2 180	2 784	963	575	1 427
Itä-Hämeen	628	623	87 818	89 784	3 091	2 045	2 466	2 139	966	1 155
Kymenlaakson	405	698	54 562	81 346	1 762	1 316	719	359	425	420
Länsi-Karjalan	570	624	73 103	73 798	1 652	695	1 520	1 616	507	487
Mikkelin läänin	756	902	110 276	114 521	4 580	3 367	4 947	1 983	1 477	1 038
Kuopion	484	344	156 475	162 264	16 758	12 651	14 826	6 144	6 923	2 740
Pohjois-Karjalan	309	223	104 457	108 860	11 483	8 775	4 718	4 200	3 963	2 504
Keski-Suomen	374	502	100 570	103 539	4 220	3 105	6 496	2 406	920	1 459
Etelä-Pohjanmaan	694	831	270 325	273 630	4 158	1 659	1 815	1 356	818	1 139
Österbottens svenska	302	486	126 881	128 723	7 763	2 451	1 145	742	545	273
Keski-Pohjanmaan	120	73	75 107	77 606	4 632	2 795	917	806	997	982
Oulun l. Talouss.	234	127	171 731	179 327	52 490	38 208	3 946	2 391	19 127	3 916
Kajaanin	55	44	35 382	37 694	18 303	16 927	2 686	505	6 005	1 520
Peräpohjolan	42	34	40 928	44 610	31 729	25 700	1 716	1 132	15 830	1 803
Lapin Maatalouss.	16	16	5 208	5 921	17 907	15 700	161	79	11 356	381
Valtakunta — Riket										
<i>Whole country</i>	13 851	15 208	2 430 887	2 499 443	214 322	158 639	69 047	36 980	74 904	26 476

¹⁾ Vain yli 2 ha:n viljelmillä. — På lägenheterna över 2 ha åker. — On farms over 2 hectar of arable land.

niiden välillä havaita jopa suuriakin muutoksia. Silmiinpistävimmät muutokset havaitaan Uudenmaan läänin ja Kymenlaakson maanviljelysseurojen välillä, mikä kuitenkin johtuu Anjalan ja Elimäen kuntien liittämisestä Kymenlaakson maanviljelysseuran alueeseen. Pienempialaisten tai vain määrättyillä alueilla runsaammin esiintyvien maankäyttölajien kohdalla saattaa esiintyä otannasta johtuvia vaihteluita seurojen lukujen kohdalla. Tämä ei ole kuitenkaan ollut estettävissä otantasuhteen pienuudesta johtuen. Mahdollisesti esiintyvät otantavirheet eivät ole haitallisen suuria. Tässä yhteydessä on mainittava myös se seikka, ettei esimerkiksi pysyvän, hoidetun laitumen alat vertailuvuosina ole täysin samat (vertailukelpoiset), sillä v. 1950 kysyttiin raivatun laitumen alaa, mikä käsitteellisesti ei täysin vastaa pysyvän, hoidetun laitumen alaa. Yleensäkin on maankäyttölajien määritykset tarkistettu tilastoasiamiehille annetuissa ohjeissa (Tilastoasiamiehen Opas).

Tulosten mukaan on puutarhanala lisääntynyt vuodesta 1950 noin 1 350 ha, ollen v. 1952, kun alle 2 ha peltoa sisältävien viljelmien puutarhan osuus on arvioitu muuttuneen samassa suhteessa kuin suuremmilla viljelmillä, joita otanta vain koski, 15 208 ha. Pellon ala on lisääntynyt vastaavasti laskettuna samana aikana lähes 70 000 ha, josta

relseär. Vid granskning av talen kan man märka t. o. m. stora förändringar mellan dem. De mest iögonenfallande förändringarna märker man mellan Uudenmaan läänin och Kymenlaakson maanviljelysseura, vilket emellertid beror på att Anjala och Elimäki kommuner fogats till Kymenlaakson maanviljelysseura. Beträffande ägoslag som omfattar mindre arealer eller i större utsträckning endast finnas inom bestämda områden, kan det förekomma av uttagningen förändringar mellan talvärdena för olika sällskap. Detta kunde emellertid ej förhindras på grund av uttagsförhållandets litenhet. Eventuellt förekommande uttagsfel äro ej menligt stora. I samband härmed bör även den omständigheten nämnas, att t. ex. arealerna ifråga om permanent kultiverat bete ej äro exakt de samma (jämförbara) under jämförelseåren, ty de år 1950 gjorda förfrågningarna berörde röjd betesareal, vilket begreppsenligt ej fullt motsvarar den permanenta kultiverade betesarealen. I allmänhet ha definitionerna av ägoslagen kontrollerats i de anvisningar som givits åt statistikombuden (Handledning för statistikombudsmän).

Enligt resultatet har trädgårdsarealen från år 1950 ökat med c:a 1 350 ha varande 15 208 ha år 1952, då trädgårdens andel på de mindre än 2 ha åker omfattande lägenheterna uppskattningsvis har förändrats i samma förhållande som på större lägenheter, vilka uttagningen endast berörde. Åkerarealen har under samma tid i motsva-

ensimmäisen kerran kylvettyä uudisviljelystä on ollut 26 500 ha, ollen koko peltoala lähes 2.5 milj. ha. Luonnonniityn alaksi on v. 1952 saatu 158 600 ha ja pysyvän, hoidetun laitumen alaksi 37 000 ha. Luonnonniityn alasta on korjattu heinäksi 74 900 ha eli vajaa puolet niittyjen koko alasta.

B. Viljelykasvien alat ja sadot.

1. Alat.

Taulukossa 4 esitetään viljelykasvien alat vuosina 1952 ja 1951 sekä vertailun vuoksi maatalouslaskentavuonna 1950 ja keskimäärin viisivuotiskautena 1948—52. Viljakasveilla

rände grad ökat med närmare 70 000 ha, varav 26 500 ha har utgjorts av första gången besädd nyodling, då den totala åkerarealen i det närmaste är 2.5 milj. ha. Den naturliga ängsarealen har år 1952 fätts till 158 600 ha och den permanenta kultiverade betesarealen till 37 000 ha. Av den naturliga ängsarealen har 74 900 ha skördats till hö eller knappt hälften av hela ängsarealen.

B. Odlingsväxternas arealer och skördar.

1. Arealerna.

I tabell 4 anföres odlingsväxternas arealer under åren 1952 och 1951 samt för jämförelsens skull under året för lantbruksräkningen 1950 och i medeltal under femårsperioden 1948—52.

Taulukko 4. Viljelykasvien alat koko maassa vuosina 1952, 1951 ja 1950 sekä keskimäärin vuosina 1948—52.

Tabell 4. Odlingsväxternas arealer i hela landet åren 1952, 1951 och 1950 samt i medeltal åren 1948—52.
Table 4. Areas of the field crops in the whole country in the years 1952, 1951 and 1950 and in average 1948—52.

Kasvi — Växt — Crops	Vuosina — År — In the years						Keskimäärin I medeltal In average 1948—52	
	1952		1951		1950		ha	%
	ha	%	ha	%	ha	%		
Syysvehnä — Höstvede — <i>Winter wheat</i>	16 619	0.7	13 972	0.6	12 826	0.5	15 241	0.6
Kevätvehnä — Vårvede — <i>Spring wheat</i>	120 218	4.8	147 854	6.0	176 167	7.2	155 192	6.4
Syysruis — Höstråg — <i>Winter rye</i>	112 665	4.5	115 606	4.7	125 730	5.2	132 666	5.4
Juhannusruis — Midsommarråg — <i>Midsummer rye</i> ..	5 242	0.2	4 886	0.2	6 330	0.3		
Kevätruis — Våråg — <i>Spring rye</i>	1 272	0.1	1 325	0.1	1 327	—	129 290	5.3
Ohra — Korn — <i>Barley</i>	145 653	5.8	129 512	5.2	115 290	4.7	435 116	17.7
Kaura — Havre — <i>Oats</i>	472 563	18.8	436 587	17.7	437 908	18.0	17 290	0.7
Sekavilja — Blandsäd — <i>Mixed cereals</i>	18 999	0.8	19 549	0.8	14 666	0.7	9 620	0.4
Herne — Ärtor — <i>Peas</i>	9 078	0.4	9 480	0.4	8 426	0.4	894 415	36.5
Yhteensä viljakasvit ja herne — Sammanlagt säd och ärtor — Cereals and peas total	902 309	36.1	878 771	35.7	898 670	37.0		
Peruna — Potatis — Potatoes	96 781	3.9	93 593	3.8	93 169	3.8	94 814	3.9
Sokerijuurikas — Sockerbetor — <i>Sugarbeets</i>	10 983	0.4	10 441	0.4	10 058	0.4	9 058	0.4
Lanttu — Kålrötter — <i>Swedes</i>	3 922	0.2	4 387	0.2	3 702	0.2	4 935	0.2
Turnipsi — Turnips — <i>Turnips</i>	2 195	0.1	3 601	0.2	3 304	0.1	3 908	0.2
Rehijuurikas — Foderbetor — <i>Fodder beets</i>	1 150	0.0	1 101	0.0	1 139	—	678	—
Naatänauris — Blastrovor — <i>Leaf turnips</i>	12 191	0.5	14 968	0.6	6 521	0.3	6 736	0.3
Muut juurikasvit — Andra rotfrukter — <i>Other beets</i> ..	4 136	0.2	4 095	0.2	4 210	0.2	7 687	0.3
Yhteensä juurikasvit — Sammanlagt rotfrukter — Beets total	34 577	1.4	38 593	1.6	28 934	1.2	33 002	1.4
Vihantarehu — Grönfoder — <i>Green fodder</i>	24 881	1.0	24 911	1.0	21 712	0.9	24 590	1.0
Peltoheinä — Vallhö — <i>Sown hay</i>	1 064 403	42.5	1 036 226	42.3	1 003 385	41.3	989 383	40.3
Peltoheinä AIV-rehuksi — Vallhö till AIV-foder — AIV-silage	16 918	0.7	19 252	0.8	20 901	0.9	23 255	0.9
Vaihtuva peltolaidun — Växlande åkerbete — <i>Pasture in rotation</i>	193 102	7.7	202 713	8.2	199 519	8.2	237 842	9.7
Pysyvä peltolaidun — Permanent åkerbete — <i>Permanent pasture</i>	23 294	0.9	22 792	0.9	21 381	0.9		
Apilansiemen — Klöverfrö — <i>Clover seed</i>	6 561	0.3	8 593	0.3	9 913	0.4	10 231	0.4
Timoteinsiemen — Timotejfrö — <i>Timothy seed</i>	24 270	1.0	19 563	0.8	26 051	1.0	26 124	1.1
Yhteensä vihantarehu ja nurmikasvit — Sammanlagt grönfoder och vallväxter — Green fodder and hay plants total	1 353 429	54.1	1 334 050	54.3	1 302 862	53.6	1 311 425	53.4
Kuitupellava — Spånadslin — <i>Flax</i>	1 379	0.1	2 156	0.1	1 190	—	3 567	0.1
Hamppu — Hampa — <i>Hemp</i>	79	0.0	66	0.1	64	—		
Syysrypsi — Höstryps — <i>Winter turnip rape</i>	13 211	0.5	4 889	0.2	..	..	3 620	0.1
Muut öljykasvit — Andra oljväxter — <i>Other oil plants</i> ..	3 123	0.1	3 438	0.1	5 012	0.2	4 152	0.2
Muut kasvit — Andra växter — <i>Other plants</i>	1 472	0.1	1 699	0.1	1 658	—	2 202	0.1
Kesanto — Träda — <i>Fallow</i>	71 101	2.8	81 215	3.3	77 997	3.3	92 511	3.8
Muiden viljelyksessä — I andras odling — <i>On others cultivation</i>	21 982	0.9	19 727	0.8	21 331	0.9	12 608	0.5
Yhteensä muut kasvit ja kesanto — Sammanlagt andra växter och träda — Other plants and fallow total ..	112 847	4.5	113 190	4.6	107 252	4.4	118 660	4.8
Koko peltoala — Total åkerareal — Arable land area total	2 499 443	100	2 458 197	100	2 430 887	100	2 452 316	100

on v. 1952 ollut 902 300 ha eli 36.1 % pellon koko alasta. V. 1951 oli vastaava pinta-ala 878 800 ha (35.7 %) ja v. 1950 laskennan mukaan 898 700 ha (37.0 %). Erityisesti voidaan panna merkkeille kevätvehnän ja syysrukiin alojen melko suuri pieneneminen ja ohran ja kauran alojen suureneminen. Vuodesta 1950 on kevätvehnän viljelyala vähentynyt nimitään noin 56 000 ha ja syysruis noin 13 000 ha. Ohran ala on lisääntynyt 30 300 ha ja kauran ala 34 600 ha. Perunan viljelyala on pysynyt kutakuinkin samana, ollen v. 1952 noin 2 000 ha viiden vuoden keskimäärää suurempi. Samoin on asianlaita ollut juurikasvien koko alan suhteen. Yksityisten kasvien kohdalla kyllä havaitaan eri vuosien välillä vaihteluita. Esimerkiksi naattinauriin ala oli v. 1951 melko korkea, noin 15 000 ha ja v. 1952 noin 12 200 ha.

Peltoheinän ala on jatkuvasti noussut. V. 1952 oli peltoheinällä 1 064 400 ha (42.3 %), kun se edellisenä vuonna oli 1 036 200 ha (42.3 %), v. 1950 1 003 400 ha (41.3 %) ja keskimäärin viitenä vuotena 989 400 ha (40.3 %). Heikon apilasadan vuoksi v. 1952 jäi AIV-rehuksi niitetyn heinänuurmen ala silloin 6 300 ha pienemmäksi kuin keskimäärin vuosina 1948—52. Samasta syystä pieneni apilasiemenen ala. Korsirehukasvien koko ala oli v. 1952 peltoalasta 54.1 %, edellisenä vuonna 54.3 %, laskentavuonna 53.6 % ja vuosina 1948—52 keskimäärin 53.4 %. Vihantarehun ala (keskimäärin 1.0 %) sisältyy näihin lukuihin. Syysrypsi on kasvi, jonka viljely on varsinaisesti alkanut tarkastelukautena. Vuonna 1950 sitä ei vielä tilastoitukaan erikseen, vaan yhdessä muiden öljykasvien kanssa. Kun kuitenkin sen viljely on muodostunut yhä laajemmaksi, erotettiin se muista öljykasveista, joita ovat olleet öljypellava, kuitupellava, rapsit, kevät rypsi, jne., mutta joiden viljelyala on vähäisempi. V. 1951 oli syysrypsillä 4 900 ha ja v. 1952 jo 13 200 ha. Kesannon ala on edelleen vähentynyt, ollen v. 1952 noin 71 000 ha, kun se keskimäärin viitenä vuotena on ollut vielä 92 500 ha. Pienentynyt rukiin viljely on pääasiassa aiheuttanut tämän kehityssuunnan, joskaan se ei ole ollut siihen yksinomaisena syynä. Koko peltoalan kehitystä kuvaavien lukujen suhteen on tehtävä se huomautus, että vuosina 1948—49 on pinta-alatilasto antanut hieman liian suuria lukuja pellon kohdalla, sillä maatalouslaskennasta saatu luku on niitä jonkinverran alhaisempi. Näiden aikaisempien vuosien luvut perustuvat v. 1943 tehtyihin tarkistuksiin, ja niihin on vuosittain lisätty uudisraivatut alueet. Kun kuitenkin osa pellon alasta myös jää pois käytöstä on selvää, että edellä selostetulla tavalla joudutaan ennenpitkää liian suuriin lukuihin. Tässä yhteydessä ei kuitenkaan ole katsottu tarkoituksenmukaiseksi korjata pinta-alatilastoa taaksepäin maatalouslaskennan tulosten nojalla, kun ne on jo julkaistu, ja siten saattaisi syntyä määrätynlaista epätietoisuutta lukujen käytössä.

Taulukoissa 5—8 esitetään viljelykasvien alat kasviryhmittäin ja maanviljelysseuroittain vuosina 1951 ja 1952.

den 1948—52. Odlingsväxterna ha år 1952 omfattat 902 300 ha eller 36.1 % av den totala åkerarealen. År 1951 var motsvarande areal 878 800 ha (35.7 %) och enligt lantbruksräkningen år 1950 898 700 ha (37.0 %). Speciellt märkbar är den rätt stora minskningen av värvete- och höstrågararealerna och ökningen av korn- och havrearealerna. Från och med år 1950 har nämligen värvetearealen minskat med c:a 56 000 ha och höstrågen med c:a 13 000 ha. Kornarealen har ökat med 30 300 ha och havrearealen med 34 600 ha. Potatisarealen har hållit sig nästan konstant, varande år 1952 c:a 2 000 ha större än femårs medeltalet. Det samma har förhållandet varit beträffande hela rotfruktsarealen. Ifråga om de enskilda växterna observerar man nog variationer mellan de olika åren. Blastrovsarealen t. ex. var år 1951 rätt hög, c:a 15 000 ha och år 1952 c:a 12 200 ha.

Vallhöarealen har fortgående ökat. År 1952 utgjorde den 1 064 400 ha (42.3 %), då den föregående år var 1 036 200 ha (42.3 %), år 1950 1 003 400 ha (41.3 %) och i medeltal under fem år 989 400 ha (40.3 %). Beroende på den svaga klöverskörden år 1952 blev den till AIV-foder skördade vallhöarealen då 6 300 ha mindre än i genomsnitt under åren 1948—52. Av samma orsak minskade klöverfröarealen. Hela stråfoderväxtarealen var år 1952 54.1 % av åkerarealen, föregående år 54.3 %, räkningåret 53.6 % och under åren 1948—52 i medeltal 53.4 %. Grönfoderarealen (i medeltal 1.0 %) ingår i dessa tal. Höstrypsen är en växt, vars odling egentligen har börjat under granskningeperioden. År 1950 uppräktades däröver ej heller ännu skild statistik utan uppgjordes den i samband med övriga oljevaxter. Då emellertid rypsodlingen blivit allt mer omfattande, avskiljdes den från övriga oljevaxter, vilka varit oljelin, spånadslin, raps, värrypps o. s. v. men vilkas odlingsareal är mindre. År 1951 var höstrypsarealen 4 900 ha och 1952 redan 13 200 ha. Trädesarealen har fortgående minskat, varande år 1952 c:a 71 000 ha, då den i medeltal under femårsperioden ännu har varit 92 500 ha. Den avtagande rågodlingen har i huvudsak förorsakat denna riktning i utvecklingen, om också den ej ensam varit orsaken härtill. Beträffande de tal som belysa åkerarealens utveckling uppmärksamgöres, att arealstatistiken under åren 1948—49 har givit några för höga värden ifråga om åkern, ty det vid lantbruksräkningen erhållna resultatet är något lägre. Dessa resultat från tidigare år grunda sig på år 1943 gjorda granskningar och till dem har årligen fogats de nyröjda arealerna. Då emellertid också en del av åkerarealen bortfaller från användning är det tydligt, att man genom förutnämnda metod inom kort kommer till för höga resultat. I detta sammanhang har det emellertid ej ansetts ändamålsenligt att retroaktivt korrigera arealstatistiken på basen av lantbruksräkningens resultat, emedan de redan blivit publicerade och det sålunda kunde komma att råda ovisshet ifråga om resultatens användning.

I tabellerna 5—8 anföres odlingsväxternas arealer per växtgrupp och lantbrukssällskap åren 1951 och 1952.

Taulukko 5. Viljakasvien ja herneen viljelyalat maanviljelysseuroittain vuosina 1951 ja 1952.

Tabell 5. Sädsväxternas och ärternas odlingsarealer per lantbrukssällskap åren 1951 och 1952.

Table 5. Arable land areas of cereale plants and peas by agricultural societies in the years 1951 and 1952.

Maanviljelysseura Lantbrukssällskap Agricultural society	Viljakasvien viljelyala ha — Sädsväxternas odlingsareal ha Arable land area of cereale plants, hectares									Herneen ala Ärtareal Arable land area of peas ha, hectares
	Syysvehniä Höstatvete Winter wheat	Syysvehniä Värvete Spring wheat	Kevätvehniä Värvete Spring wheat	Syysraisi Höstris Winter rye	Juhannusraisi Midsommarris Midsommer rye	Kevätraisi Värvete Spring rye	Ohra Korn Barley	Kaura Havre Oats	Sekevilja Blandsäd Mixed cereal	
1951										
Uudenmaan läänin	1 710	12 200	5 521	180	38	6 271	33 121	1 662	60 703	1 152
Nylands svenska	1 715	10 063	1 893	42	8	2 347	22 364	2 090	40 522	612
Varsinais-Suomen	6 415	19 119	10 100	136	26	8 690	53 664	2 106	100 256	2 490
Finska Hushållningss.	506	5 343	521	11	10	431	5 551	1 341	13 714	545
Satakunnan	1 081	15 664	10 528	276	164	12 304	49 018	1 109	90 144	1 203
Hämeen—Satakunnan	331	5 977	4 821	240	21	4 877	18 344	797	35 408	579
Hämeen läänin	1 387	11 126	7 675	280	21	8 299	34 760	1 285	64 833	1 134
Itä-Hämeen	332	5 207	5 962	851	11	4 901	19 180	643	37 087	344
Kymenlaakson	245	6 623	3 248	235	8	1 698	15 649	532	28 238	387
Länsi-Karjalan	15	6 028	4 126	237	12	3 466	12 197	481	26 562	154
Mikkelin läänin	12	7 723	9 356	615	77	4 702	22 667	462	45 614	123
Kuopion	10	7 884	7 160	564	170	11 524	25 498	842	53 652	133
Pohjois-Karjalan	6	6 026	5 261	443	317	4 793	14 405	518	31 769	37
Keski-Suomen	56	4 912	5 457	375	106	5 305	17 092	425	33 728	179
Etelä-Pohjanmaan	69	13 482	16 761	77	39	10 561	42 011	1 156	84 156	150
Österbottens svenska	60	6 634	2 962	42	43	5 389	19 268	1 095	35 493	41
Keski-Pohjanmaan	1	904	5 391	40	16	7 605	7 945	583	22 485	48
Oulun l. Talouss.	11	2 538	7 607	91	137	16 719	18 356	1 705	47 164	116
Kajaanin	5	321	1 013	134	87	3 301	3 122	142	8 125	24
Peräpohjolan	5	80	233	11	13	5 580	2 006	558	8 486	26
Lapin Maatalouss.	—	—	10	6	1	749	369	17	1 152	3
Yhteensä - Sammanlagt - Total	13 972	147 854	115 606	4 886	1 325	129 512	436 587	19 549	869 291	9 480
1952										
Uudenmaan läänin	1 825	10 986	5 358	241	23	7 092	36 518	2 724	64 767	960
Nylands svenska	2 268	8 553	2 069	95	8	2 677	23 231	1 693	40 594	582
Varsinais-Suomen	7 807	12 633	8 969	173	29	9 782	61 487	1 716	102 596	2 367
Finska Hushållningss.	760	4 252	371	11	7	679	6 310	860	13 250	685
Satakunnan	1 517	10 641	9 944	240	272	14 000	53 062	1 025	90 701	898
Hämeen—Satakunnan	356	5 084	4 927	263	24	6 018	19 863	498	37 033	628
Hämeen läänin	1 367	8 106	7 497	276	26	9 771	38 871	1 071	66 985	1 202
Itä-Hämeen	135	4 622	5 798	886	20	5 157	20 286	703	37 607	275
Kymenlaakson	385	7 079	3 057	243	9	2 179	16 886	735	30 573	529
Länsi-Karjalan	14	5 650	3 985	178	14	3 816	12 153	645	26 455	125
Mikkelin läänin	11	7 539	9 342	616	48	5 049	24 786	246	47 637	132
Kuopion	10	6 934	6 343	604	133	12 434	25 912	1 005	53 375	123
Pohjois-Karjalan	5	6 344	5 488	433	284	5 868	16 254	481	35 157	36
Keski-Suomen	16	4 156	5 169	429	94	6 236	19 177	466	35 743	198
Etelä-Pohjanmaan	39	10 174	17 303	188	41	12 752	45 809	1 435	87 741	115
Österbottens svenska	83	4 726	2 687	35	95	6 108	19 801	1 151	34 686	34
Keski-Pohjanmaan	1	688	5 321	14	16	8 271	8 524	755	23 590	40
Oulun l. Talouss.	8	1 789	7 915	92	63	17 810	18 727	1 127	47 531	93
Kajaanin	7	231	945	208	49	3 501	3 785	152	8 878	22
Peräpohjolan	5	30	172	11	16	5 739	1 012	483	7 468	33
Lapin Maatalouss.	—	1	5	6	1	714	109	28	864	1
Yhteensä - Sammanlagt - Total	16 619	120 218	112 665	5 242	1 272	145 653	472 563	18 999	893 231	9 078

Taulukko 6. Perunan ja juurikasvien viljelyalat maanviljelysseuroittain vuosina 1951 ja 1952.

Tabell 6. Potatis- och rotfruktsarealerna per lantbrukssällskap åren 1951 och 1952.

Table 6. Arable land area of potatoes and beets by agricultural societies in the years 1951 and 1952.

Maanviljelysseura Lantbrukssällskap Agricultural society	Perunan viljelyala, ha Potatisareal, ha Arable land area of potatoes, hectares	Juurikasvien viljelyala — Rotfruktsareal — Arable land area of beets ha, hectares						Yhteensä Samman- lagt Total
		Sokeri- juurikas Socker- betor Sugarbeets	Lanttu Kålrötter Swedes	Turnipai Turnips Turnip	Rehu- juurikas Foderbetor Fodderbeets	Naatti- nauris Blast- rovor Leaf turnip	Mnnt juuri- kaavit Övriga rotfrukter Other beets	
1951								
Uudenmaan läänin	5 478	839	434	38	68	1 369	206	2 954
Nylands svenska	4 365	304	384	16	59	472	235	1 470
Varsinais-Suomen	8 462	4 527	842	179	359	1 579	610	8 096
Finska Hushållningss.	1 277	319	160	33	137	198	221	1 068
Satakunnan	8 680	962	561	180	60	1 339	369	3 471
Hämeen—Satakunnan	3 577	241	216	146	54	330	135	1 122
Hämeen läänin	5 970	2 566	419	73	21	1 241	151	4 471
Itä-Hämeen	3 407	315	192	51	22	464	136	1 180
Kymenlaakson	3 146	149	182	40	26	405	120	922
Länsi-Karjalan	3 027	52	162	36	6	190	216	662
Mikkelin läänin	5 334	15	173	106	8	280	199	781
Kuopion	6 656	12	172	260	49	724	135	1 352
Pohjois-Karjalan	4 177	9	137	554	41	263	177	1 181
Keski-Suomen	4 601	20	136	326	13	458	174	1 127
Etelä-Pohjanmaan	11 376	38	87	889	100	2 200	209	3 523
Österbottens svenska	3 585	16	76	248	44	217	185	786
Keski-Pohjanmaan	2 117	5	8	181	5	860	205	1 214
Oulun l. Talouss.	4 992	44	23	145	21	1 779	255	2 267
Kajaanin	1 559	3	18	119	2	99	89	330
Peräpohjolan	1 476	5	3	28	6	438	58	538
Lapin Maatalouss.	331	0	2	3	0	63	10	78
Yhteensä — Sammanlagt — Total	93 593	10 441	4 387	3 601	1 101	14 968	4 095	38 593
1952								
Uudenmaan läänin	5 643	700	391	50	70	1 238	318	2 767
Nylands svenska	4 502	461	338	20	62	369	153	1 403
Varsinais-Suomen	9 380	5 185	643	154	393	2 211	808	9 394
Finska Hushållningss.	1 275	275	90	20	185	49	187	806
Satakunnan	8 937	831	517	143	91	1 034	283	2 899
Hämeen—Satakunnan	3 763	208	224	89	39	422	126	1 108
Hämeen läänin	6 099	2 539	494	40	28	986	148	4 235
Itä-Hämeen	3 403	223	220	34	42	364	124	1 007
Kymenlaakson	3 714	370	205	35	32	433	68	1 143
Länsi-Karjalan	3 066	61	154	21	7	239	166	648
Mikkelin läänin	5 217	15	176	73	13	173	219	669
Kuopion	6 526	12	91	197	19	422	180	921
Pohjois-Karjalan	4 651	10	72	431	13	218	308	1 052
Keski-Suomen	4 789	21	154	137	29	307	192	840
Etelä-Pohjanmaan	11 771	36	50	421	16	1 346	68	1 937
Österbottens svenska	3 778	9	63	114	12	204	188	590
Keski-Pohjanmaan	2 175	5	10	61	17	849	128	1 070
Oulun l. Talouss.	4 700	13	17	75	75	993	350	1 523
Kajaanin	1 578	5	9	60	2	88	66	230
Peräpohjolan	1 513	4	3	18	5	212	45	287
Lapin Maatalouss.	301	0	1	2	0	34	11	48
Yhteensä — Sammanlagt — Total	96 781	10 983	3 922	2 195	1 150	12 191	4 136	34 577

Taulukko 7. Vihantarehun ja nurmikasvien viljelyalat maanviljelysseuroittain vuosina 1951 ja 1952.

Tabell 7. Grönfoder- och vallväxtarealerna per lantbrukssällskap åren 1951 och 1952.

Table 7. Arable land area of green fodder and ley plants by agricultural societies in the years 1951 and 1952.

Maanviljelysseura Lantbrukssällskap <i>Agricultural society</i>	Vihantarehun ala Grönfoder areal <i>The area of green fodder ha, hectares</i>	Nurmikasvien viljelyala ha — Vallväxt areal ha — <i>Arable land area of ley plants hectares</i>						
		Peltoheinä kuivana Vallhö torrt <i>Tame hay</i>	Peltoheinä AIV-rehuksi Vallhö till AIV-foder <i>AIV-fodder</i>	Vaihtuva peltolaidun Växlande åkerbete <i>Temporary pasture</i>	Pyssyvä peltolaidun Permanent åkerbete <i>Permanent pasture</i>	Apilan- stemmen Klöver- frö <i>Clover seed</i>	Timotein- stemmen Timotejfrö <i>Timothy seed</i>	Yhteensä Samman- lagt <i>Total</i>
1951								
Uudenmaan läänin	1 653	58 066	1 580	12 984	983	1 646	1 425	76 684
Nylands svenska	1 567	35 946	921	6 896	881	599	512	45 755
Varsinais-Suomen	2 309	77 676	1 158	26 493	1 288	794	1 183	108 592
Finska Hushållnings.	233	13 878	144	1 485	497	222	100	16 326
Satakunnan	1 702	73 858	1 877	26 784	2 524	617	1 492	107 152
Hämeen—Satakunnan	1 069	32 969	925	5 674	715	338	288	40 909
Hämeen läänin	2 046	54 785	1 459	12 384	1 014	732	972	71 346
Itä-Hämeen	777	37 616	1 073	4 974	1 265	586	278	45 792
Kymenlaakson	647	29 551	806	7 416	619	376	217	38 985
Länsi-Karjalan	501	38 026	600	3 115	732	237	262	42 972
Mikkelin läänin	1 236	44 144	625	2 769	1 766	285	121	49 710
Kuopion	1 400	81 419	1 796	5 210	1 683	428	465	91 001
Pohjois-Karjalan	1 155	56 613	556	1 457	1 064	500	450	60 640
Keski-Suomen	1 573	46 959	941	7 116	901	267	391	56 575
Etelä-Pohjanmaan	1 067	108 041	1 628	39 062	2 585	412	4 204	155 932
Österbottens svenska	689	65 202	474	13 852	1 084	310	3 432	84 354
Keski-Pohjanmaan	517	35 829	405	8 372	706	172	1 326	46 810
Oulun l. Talouss.	1 782	91 799	1 702	14 116	1 613	55	1 938	111 223
Kajaanin	1 296	22 602	309	1 299	315	14	307	24 846
Peräpohjolan	1 315	27 476	242	1 179	549	3	193	29 642
Lapin Maatalouss.	377	3 771	31	76	8	—	7	3 893
Yhteensä — Sammanlagt — Total	24 911	1 036 226	19 252	202 713	22 792	8 593	19 563	1 309 139
1952								
Uudenmaan läänin	2 049	58 026	1 293	12 472	752	864	892	74 299
Nylands svenska	1 419	32 726	897	6 192	735	731	898	42 179
Varsinais-Suomen	2 419	76 094	1 029	23 493	1 301	935	1 777	104 629
Finska Hushållnings.	231	13 762	120	1 558	429	160	79	16 108
Satakunnan	1 694	80 037	1 512	24 691	1 687	498	2 024	110 449
Hämeen—Satakunnan	1 284	33 273	781	4 791	1 310	391	393	40 939
Hämeen läänin	1 907	55 646	2 091	11 598	1 129	645	932	72 041
Itä-Hämeen	912	35 049	967	5 087	1 070	233	255	42 661
Kymenlaakson	1 011	31 333	547	8 491	646	153	299	41 469
Länsi-Karjalan	693	34 699	912	3 432	816	130	226	40 215
Mikkelin läänin	1 052	47 717	663	2 556	1 906	301	138	53 281
Kuopion	1 504	84 164	1 318	5 891	2 535	314	840	95 062
Pohjois-Karjalan	1 033	60 689	521	1 375	1 145	366	438	64 534
Keski-Suomen	1 301	48 223	796	6 523	1 102	324	473	57 441
Etelä-Pohjanmaan	980	114 056	1 169	35 489	2 284	291	6 328	159 617
Österbottens svenska	452	66 187	484	13 980	1 021	73	4 219	85 964
Keski-Pohjanmaan	517	37 207	461	8 144	712	94	1 198	47 816
Oulun l. Talouss.	1 902	97 155	954	14 500	2 229	48	2 225	117 111
Kajaanin	1 465	22 983	166	1 209	176	10	354	24 898
Peräpohjolan	774	31 124	213	1 567	295	—	274	33 473
Lapin Maatalouss.	282	4 253	24	63	14	—	8	4 362
Yhteensä — Sammanlagt — Total	24 881	1 064 403	16 918	193 102	23 294	6 561	24 270	1 328 548

Taulukko 8. Muiden kasvien viljelyalat ja muu peltoala sekä koko peltoala maanviljelysseuroittain vuosina 1951 ja 1952.

Tabell 8. Övriga växters odlingsarealer och övrig åkerareal samt hela åkerarealen per lantbrukssällskap åren 1951 och 1952.

Table 8. Acreage of other field crops, miscellaneous land and total area of arable land by agricultural societies in the years 1951 and 1952.

Maanviljelysseura Lantbrukssällskap Agricultural society	Muiden kasvien viljelyalat ja muu peltoala — Övriga växters odlingsareal och övrig åkerareal Acreage of other field crops and miscellaneous land ha, hectares								Koko peltoala Hela åkerarealen Whole arable land ha, hectares
	Kultu- pellava Spånadslin Flax	Hamppu Hampa Hemp	Syysrypsi Höstryps Winter turnip rape	Öllykasvit Oljevaxter Oil plants	Muut kasvit Övriga växter Other plants	Kesanto Träda Fallow	Muiden vil- jelyksessä I andras brukning On others cultivation	Yhteensä Sammanlagt Total	
1951									
Uudenmaan läänin	154	0	284	467	237	4 533	1 481	7 156	155 780
Nylands svenska	84	1	406	601	277	2 778	537	4 684	98 975
Varsinais-Suomen	403	10	2 414	1 195	355	12 529	1 778	18 684	248 889
Finska Hushållningss.	34	2	353	595	261	1 196	314	2 755	35 918
Satakunnan	344	2	559	50	93	6 645	2 508	10 201	222 553
Hämeen—Satakunnan	83	1	100	201	73	3 555	583	4 596	87 260
Hämeen läänin	123	1	418	45	88	5 737	1 305	7 717	157 517
Itä-Hämeen	65	1	77	77	23	3 956	787	4 986	93 573
Kymenlaakson	75	0	14	185	13	2 363	372	3 022	75 347
Länsi-Karjalan	94	2	9	2	35	2 191	610	2 943	76 821
Mikkelin läänin	66	2	15	—	33	6 375	680	7 171	109 969
Kuopion	91	18	30	—	48	3 762	1 308	5 257	159 451
Pohjois-Karjalan	70	5	9	—	11	2 238	436	2 769	101 728
Keski-Suomen	42	4	37	—	35	2 884	995	3 997	101 780
Etelä-Pohjanmaan	321	1	135	10	24	9 908	2 552	12 951	269 155
Österbottens svenska	34	3	14	6	28	809	1 006	1 900	126 848
Keski-Pohjanmaan	34	8	2	4	17	2 347	337	2 749	75 940
Oulun l. Talouss.	32	2	8	—	27	5 957	1 556	7 582	175 126
Kajaanin	6	3	5	—	15	808	181	1 018	37 193
Peräpohjolan	1	—	—	—	5	568	396	970	42 453
Lapin Maatalouss.	—	—	—	—	1	76	5	82	5 916
Yhteensä — Sammanlagt — Total	2 156	66	4 889	3 438	1 699	81 215	19 727	113 190	2 458 197
1952									
Uudenmaan läänin	42	1	842	229	82	4 052	2 610	7 858	158 343
Nylands svenska	48	1	995	276	180	2 413	456	4 369	95 048
Varsinais-Suomen	329	21	6 204	1 338	317	12 717	1 963	22 889	253 674
Finska Hushållningss.	88	1	727	410	173	1 187	326	2 912	35 267
Satakunnan	238	2	1 544	114	101	5 637	1 912	9 548	225 126
Hämeen—Satakunnan	32	1	296	170	61	5 787	1 131	7 478	92 233
Hämeen läänin	77	2	1 223	198	162	2 857	1 141	5 660	158 129
Itä-Hämeen	71	2	204	62	58	2 816	706	3 919	89 784
Kymenlaakson	54	0	81	233	20	2 149	370	2 907	81 346
Länsi-Karjalan	42	2	76	1	14	1 977	484	2 596	73 798
Mikkelin läänin	46	2	38	2	59	5 422	964	6 533	114 521
Kuopion	61	18	43	7	76	3 053	1 495	4 753	162 264
Pohjois-Karjalan	39	6	37	4	11	1 626	674	2 397	108 860
Keski-Suomen	26	4	87	7	29	1 984	1 090	3 227	103 539
Etelä-Pohjanmaan	131	1	640	31	42	7 990	2 634	11 469	273 630
Österbottens svenska	18	3	44	34	17	991	2 112	3 219	128 723
Keski-Pohjanmaan	11	7	8	1	8	1 694	669	2 398	77 606
Oulun l. Talouss.	20	2	118	6	36	5 512	773	6 467	179 327
Kajaanin	6	3	2	0	19	465	128	623	37 694
Peräpohjolan	0	—	1	—	5	717	339	1 062	44 610
Lapin Maatalouss.	—	—	1	—	2	55	5	63	5 921
Yhteensä — Sammanlagt — Total	1 379	79	13 211	3 123	1 472	71 101	21 982	112 347	2 499 443

2. Väkilannoitteiden käyttö.

Väkilannoitteiden käyttöä kunkin vuoden sadolle seurataan myös vuositilaston puitteissa. Taulukossa 9 esitetään yhteensä typpi-, fosfori-, kali- ja yleislannoitteiden sekä maatalouskalkin käyttö vuosien 1952, 1951 ja 1950 sadoille yli 2 ha:n viljelmillä lannoitettonneina ja kiloina pellon ha kohti. Käytetyt väkilannoitemäärät ovat nousseet kolmen vuoden aikana melko paljon. Tulosten mukaan on typpilannoitteiden käyttö v:sta 1950 lisääntynyt 69.0 milj. kg:sta 108.0 milj. kg:an eli lähes 40 milj. kg v:en 1952. Hehtaaria kohti ovat vastaavat luvut 29.9 kg ja 45.8 kg. Fosforilannoitteiden käyttö on lisääntynyt vastaavana aikana lähes 60 milj. kg eli 23.2 kg ha:a kohti. On otettava huomioon, että myös peltoala on vastaavana aikana lisääntynyt melko paljon, kuten edellä on osoitettu. Kalilannoitteiden käyttö on lisääntynyt noin 14 milj. kg eli 6.3 kg ha:a kohti. Erityisen voimakkaasti on lisääntynyt yleislannoitteiden käyttö. V:n 1950 sadolle käytettiin yleislannoitteita 6.8 milj. kg ja v:n 1952 sadolle 52.0 milj. kg. Lisäys on siis ollut yli 7-kertainen. Pellon ha kohti ovat käyttöluvut 2.9 kg (1950) ja 22.0 kg (1952). Maatalouskalkin käytössä sen sijaan ei havaita huomattavaa lisäystä. V. 1951 on käyttö-luku päinvastoin pienempi kuin 1950.

2. Användningen av handelsgödsel.

Inom ramen av årsstatistiken följer man även med användningen av handelsgödsel för respektive års skörd. I tabell 9 anföres användningen av kväve-, fosfor-, kali- och universalgödsel samt jordbrukskalk sammanlagt för 1952, 1951 och 1950 års skördar på över 2 ha:s lägenheter i ton och kilogram gödselmedel per åkerha. De använda handelsgödselmängderna ha ökat rätt mycket under tre års tid. Enligt resultatet har användningen av kvävegödsel från år 1950 ökat från 69.0 milj. kg till 108.0 milj. kg d. v. s. med inemot 40 milj. kg intill år 1952. Per hektar äro motsvarande tal 29.9 kg och 45.8 kg. Användningen av fosforgödsel har under motsvarande tid ökat med närmare 60 milj. kg d. v. s. 23.2 kg per ha. Man bör iakttaga, att även åkerarealen under motsvarande tid ökat avsevärt, såsom tidigare påvisats. Användningen av kaligödsel har ökat med c:a 14 milj. kg d. v. s. 6.3 kg per ha. Användningen av universalgödsel har ökat speciellt kraftigt. För 1950 års skörd användes universalgödsel 6.8 milj. kg och för 1952 års skörd 52 milj. kg. Ökningen har således varit mer än 7-dubbel. Per åkerha äro användningstalen 2.9 kg (1950) och 22.0 kg (1952). Beträffande användningen av jordbrukskalk observerar man däremot ej någon märkbar ökning. År 1951 är användningstalet tvärtom mindre än år 1950.

Taulukko 9. Väkilannoitteiden ja maatalouskalkin käyttö vuosien 1950, 1951 ja 1952 sadoille.

Tabell 9. Användningen av handelsgödsel och jordbrukskalk för 1950, 1951 och 1952 års skördar.

Table 9. Use of fertilizers and limestone for yields of the years 1950, 1951 and 1952.

Väkilannoitteet Handelsgödsel Fertilizers	Kalkkiaän — Sammanlagt — Total to, ton, tons			Pellon ha kohti — Per åkerhä Per hectare of arable land kg		
	1952	1951	1950	1952	1951	1950
Typpilannoitteita — Kvävegödsel — Nitrogenous fertilizers	108 105	89 141	69 134	45.8	38.6	29.9
Fosforilannoitteita — Fosforgödsel — Phosphate fertilizers	295 560	268 808	236 193	125.3	116.4	102.1
Kalilannoitteita — Kaligödsel — Potassium fertilizers	84 446	76 208	68 293	35.8	33.0	29.5
Yleislannoitteita — Universalgödsel — Mixed fertilizers	51 963	19 399	6 782	22.0	8.4	2.9
Maatalouskalkkia — Jordbrukskalk — Limestone	179 157	133 221	155 815	75.9	54.2	67.5

Taulukossa 10 esitetään väkilannoitteiden käyttö vuosien 1951 ja 1952 sadoille kiloissa pellon ha kohti. Alle 2 ha peltoa sisältävillä viljelmillä on arvioitu, kun arvioimis-perusteena on käytetty 2—4.99 ha:n viljelmillä käytettyjä määriä, käytetyn vuoden 1951 sadolle 5.4 milj. kg typpilannoitteita, 15.0 milj. kg fosforilannoitteita, 5.0 milj. kg kalilannoitteita ja 1.5 milj. kg yleislannoitteita. Vuoden 1952 sadolle on käytetty vastaavasti 7.5 milj. kg typpi-, 16.3 milj. kg fosfori-, 5.8 milj. kg kali- ja 4.8 milj. kg yleislannoitteita.

Superfosfaattitehtaiden myyntitilastossa esiintyvät myyntiluvut ovat jonkin verran toiset. Niiden mukaan on myyty vuotta 1951 varten 80.4 milj. kg typpi-, 261.6 milj. kg fosfori-, 66.6 milj. kg kali- ja 24.9 milj. kg yleislannoitteita. Vuodelle 1952 ovat vastaavat luvut 104.7 milj. kg typpi-, 314.3 milj. kg fosfori-, 75.6 milj. kg kali- ja 59.7 milj. kg yleislannoitteita. Nämä luvut eivät kuitenkaan ole täysin vertailukelpoiset tilastotulosten kanssa.

I tabell 10 anföres användningen av handelsgödsel för 1951 och 1952 års skördar i kilogram per åkerha. På de under 2 ha åker omfattande lägenheterna har för 1951 års skörd uppskattningsvis använts 5.4 milj. kg kvävegödsel, 15.0 milj. kg fosforgödsel, 5.0 milj. kg kaligödsel och 1.5 milj. kg universalgödsel, då som värderingsgrund tagits de mängder som använts på 2—4.99 ha:s lägenheterna. För 1952 års skörd har motsvarande använts 7.5 milj. kg kväve-, 16.3 milj. kg fosfor-, 5.8 milj. kg kali- och 4.8 milj. kg universalgödsel.

De i superfosfatfabrikernas försäljningsstatistik förekommande talen äro något avvikande. Enligt dem har för 1951 års skörd sålts 80.4 milj. kg kväve-, 261.6 milj. kg fosfor-, 66.6 milj. kg kali- och 24.9 milj. kg universalgödsel. För år 1952 äro motsvarande tal 104.7 milj. kg kväve-, 314.3 milj. kg fosfor-, 75.6 milj. kg kali- och 59.7 milj. kg universalgödsel. Dessa tal äro emellertid ej fullt jämförbara med statistikens resultat.

Taulukko 10. Väkilannoitteiden ja maatalouskalkin käyttö maanviljelysseuroittain vuosina 1951 ja 1952.
 Tabell 10. Användningen av handelsgödsel och jordbrukskalk per lantbrukssällskap åren 1951 och 1952.

Table 10. Use of fertilizers and limestone by agricultural societies in the years 1951 and 1952.

Maanviljelyseura Lantbrukssällskap Agricultural society	Vuoden 1951 sadolle — För 1951 års skörd For yield in 1951					Vuoden 1952 sadolle — För 1952 års skörd For yield in 1952					
	Väkilannoitteet — Handelsgödsel Fertilizers					Maatalouskalkkia Jordbrukskalk Limestone kg/ha	Väkilannoitteet — Handelsgödsel Fertilizers				
	Typplannoitteita K vävegödsel Nitrogenosa fertilizers kg/ha	Fosforlannoitteita Fosforödsel Phosphate fertilizers kg/ha	Kallannoitteita Kaligödsel Potassium fertilizers kg/ha	Ylälannoitteita Universalgödsel Mixed fertilizers kg/ha	Ylälannoitteita Universalgödsel Mixed fertilizers kg/ha		Fosforlannoitteita Fosforödsel Phosphate fertilizers kg/ha	Kallannoitteita Kaligödsel Potassium fertilizers kg/ha	Ylälannoitteita Universalgödsel Mixed fertilizers kg/ha	Maatalouskalkkia Jordbrukskalk Limestone kg/ha	
Uudenmaan läänin	46.7	138.2	30.8	9.0	34.4	53.8	150.9	28.9	22.2	58.6	
Nylands svenska	57.0	124.7	33.4	9.5	70.1	59.7	123.8	29.2	27.5	74.2	
Varsinais-Suomen	68.2	138.3	38.6	9.8	101.1	83.3	154.3	42.7	23.9	117.9	
Finska Hushållningss.	46.5	101.3	19.2	10.7	28.9	60.8	132.0	26.4	16.9	40.7	
Satakunnan	34.4	123.2	34.6	8.8	90.8	43.0	128.7	35.3	25.0	128.4	
Hämeen-Satakunnan	58.0	153.0	40.5	5.1	50.2	34.3	107.7	21.6	16.0	62.4	
Hämeen läänin	26.7	106.3	21.5	5.2	115.8	68.6	172.1	39.6	19.0	106.6	
Itä-Hämeen	33.6	131.0	29.8	6.3	63.7	41.8	142.1	31.8	20.8	91.3	
Kymenlaakson	23.6	117.0	29.3	3.0	57.2	38.5	155.6	40.5	18.0	102.8	
Länsi-Karjalan	29.8	127.1	36.8	7.4	20.4	28.2	143.3	40.5	10.0	31.7	
Mikkelin läänin	28.6	111.8	40.5	7.4	31.3	40.2	121.5	47.3	18.4	60.2	
Kuopion	23.8	90.3	26.0	8.1	16.3	33.8	108.8	31.4	20.3	35.6	
Pohjois-Karjalan	28.0	120.0	32.9	12.7	32.0	32.5	107.9	26.0	39.7	77.3	
Keski-Suomen	26.6	109.0	30.2	6.6	27.4	36.4	110.2	36.4	17.7	55.3	
Etelä-Pohjanmaan	23.0	98.9	22.8	7.3	38.8	30.6	96.8	24.8	26.5	69.7	
Österbottens svenska	30.6	107.1	26.2	3.5	42.7	31.2	106.2	31.2	8.5	74.5	
Keski-Pohjanmaan	26.8	119.5	43.0	2.7	29.7	35.6	132.6	46.5	6.6	38.0	
Oulun l. Talouss.	27.0	90.8	42.6	4.8	27.3	34.4	93.4	45.0	20.9	46.8	
Kajaanin	62.9	127.5	88.8	11.8	72.9	76.3	124.6	72.5	35.5	67.0	
Peräpohjolan	47.6	96.6	60.3	22.2	50.6	48.5	82.7	53.2	54.4	35.7	
Lapin Maatalouss.	88.3	132.0	87.0	20.0	38.0	73.8	117.4	76.4	74.3	29.0	
Valtakunta — Riket —											
<i>Whole country</i>	38.6	116.4	33.0	8.4	54.2	45.8	125.3	35.8	22.0	75.9	

3. Viljelykasvien sadot.

a. Selvitykset satotoiveista.

Satotoiveista on vahvistetun suunnitelman mukaisesti laadittu selvitykset kesäkuun, elokuun ja lokakuun 15. päivinä vallinneen tilanteen mukaan ja mikäli erityiset syyt ovat vaatineet, myös ylimääräisiä selvityksiä, kuten on tapahtunut syyskuussa vuonna 1952, jolloin poikkeukselliset sadeolosuhteet aiheuttivat lisätiedustelun tärkeimpien kasvien osalta. Kesä—elokuun selvityksissä on satotoiveet ilmoitettu ns. indeksilukuina keskimäärin kullakin paikkakunnalla, esimerkiksi viiden vuoden aikana saatuun satoon verrattuna, joka on merkitty 100:lla. Lokakuun selvityksessä on sadot arvioitu kiloissa pellon ha:a kohti. Kun maataloushallituksessa laadittuja selvityksiä ei tähän mennessä ole kuin monisteina, esitetään ne seuraavassa ilmoituskausittain likimain kokonaisuudessaan, koska ne sisältävät monia kasvukautta kuvaavia yksityiskohtia, joilla saattaa olla laajempaa mielenkiintoa.

Selvitys satotoiveista 15. päivältä kesäkuuta 1951.

Tilastoasiamiesten lähettämien ilmoitusten perusteella, joita on kertynyt n. 650 kappaletta, on maataloushallituksessa laskettu lääneittäin ja koko maata koskevat keski-vertailuvuodet (talvehtineiden kasvien osalta) ja ovat ne muodostuneet seuraavanlaisiksi:

3. Odlingväxternas skördar.

a. Utredningar av skördeutsiktterna.

Om skördeutsiktterna har i enlighet med en fastställd plan uppgjorts utredningar enligt situationerna per den 15 juni, augusti och oktober och i fall av speciella skäl, även extra utredningar, vilket skett i september 1952, då de exceptionella nederbördsförhållandena förorsakade en extra förfrågning beträffande de viktigaste växterna. I utredningarna från juni—augusti ha skördeutsiktterna uppgivits som sk. indextal i medeltal på respektive ort, t. ex. i jämförelse med under fem års tid erhållen skörd, vilken betecknats med 100. I utredningen från oktober ha skördarna uppskattats i kilo per ha. Då på lantbruksstyrelsen uppgjorda utredningar hittills endast finnes som hektogram, anföras de i det följande per rapportperiod i sin helhet, emedan de innehålla flere växtperioden belysande detaljer, vilka kunna hava stort intresse.

Utredning av skördeutsiktterna per den 15 juni 1951.

På grund av de av statistikombudsmännen insända rapporterna, av vilka omkring 650 stycken influiter, har man på lantbruksstyrelsen beräknat de länsvis och hela landet berörande genomsnittliga jämförelsetalen (beträffande de övervintrade växterna) och ha de gestaltat sig på följande sätt.

Lääni—Län Province	Syysvehnä Höstvete Winter wheat	Syysruis Höstråg Winter rye	Syysrypsi Höstryps Winter turnip rape	Peltoheinä Vallhö Tame hay
	Arvioitu sato % keskim. ha-sadosta — Uppskattad skörd i % av medelha-skörden Estimated yield per cent of the average hectare yield			
Uudenmaan lääni — Nylands	79	77	88	59
Turun ja Porin lääni — Åbo och Björneborgs	80	81	92	57
Ahvenanmaan maakunta — Landskapet Åland	87	82	(125)	56
Hämeen lääni — Tavastehus	81	81	93	66
Kymen » — Kymmene	79	75	86	61
Mikkelin » — St Michels	77	74	75	66
Kuopion » — Kuopio	—	66	64	69
Vaasan » — Vasa	80	81	79	73
Oulun » — Uleåborgs	—	68	52	73
Lapin » — Lapplands	—	75	—	85
Valtakunta — Riket — Whole country	80	77	86	66

Sääsuhteet.

Talvikaudella 1950/51 oli lämpötila vuoden 1950 puolella keskimäärin 1—4° C normaalia korkeampi. Tammi-kuu sen sijaan oli jonkin verran normaalia kylmempi, samoin maaliskuu, jolloin oli 1.5—3.0° C tavallista kylmempää. Suhteellisen lämpimän huhtikuun jälkeen kylmenivät säät jälleen toukokuussa niin, että kuukauden keskilämpö jäi 1—3° C normaalia alhaisemmaksi. Niinikään yöhallat olivat tällöin yleisiä. Kesäkuun alkupuolella oli 1—2° C tavallista lämpimämpää, joskin muutamina öinä esiintyi hallaa, voimakkaammin muun muassa 12—13. 6., aiheuttaen vaurioita varhaisperunalle, juurikasveille ja jossain määrin myös oraille.

Sademäärät erosivat talvikuukausina normaaliarvoista suhteellisen vähän. Sen sijaan toukokuun sademäärä jäi poikkeuksellisen vähäiseksi. Maan eteläpuoliskolle saatiin tällöin sadetta vain 38 % normaalista sademäärästä. Pohjoispuoliskolla oli vastaava luku 48 %. Kesäkuun alkupuoliskolla jatkui kuivuus muualla paitsi Lapin läänissä. Keskimääräiseksi %-luvuksi saatiin maan eteläpuoliskolla tällöinkin vain 60 ja sekun pääasiassa vasta kuukauden puolivälin tienoilla.

Yhtenäinen lumipeite saatiin marraskuun loppuun mennessä, joskin se sittemmin joulukuun kuluessa hävisi Etelä-Suomesta. Joulukuun lopulla satoi lunta uudestaan niin, että Etelä-Suomessakin muodostui lumipeitteen vahvuus 1—3 dm:ksi. Maaliskuun viimeisenä päivänä oli lunta yleisesti 5—11 dm, paitsi Pohjanmaan rannikkoalueella ja paikoin Lapissa, joilla alueilla sitä oli 3—4 dm. Huhtikuun aikana sattuneiden runsaiden sateiden ja suhteellisen korkean keskilämpötilan ansiosta lumipeite hävisi Etelä-Suomesta Kajaanin korkeudelle saakka huhtikuun kuluessa, Pohjois-Suomen eteläosista toukokuun alussa ja Lapissa hitaasti eli vasta toukokuun lopulla ja kesäkuun alussa. Huhtikuun sateet ja suhteellisen nopea lumen sulaminen aiheuttivat Etelä-Suomen ja Pohjanmaan jokivarsille tulvia, jotka vahingoittivat jossain määrin kasvustoja.

Esitetyn perusteella voidaan todeta kasvukauden alkuaan sääsuhteiden muodostuneen kasvillisuuden kehityksen kannalta poikkeuksellisen epäedullisiksi, mikä on tuntuvasti heikentänyt satotoiveita koko maassa. Seuraavassa annetaan satotoiveilmoitusten perusteella yksityiskohtaisempi selvitys näistä seikoista viljelykasveittain.

Väderleksförhållanden.

Under vinterperioden 1950/51 var temperaturen under år 1950 i medeltal 1—4° C över det normala. Januari var i stället något kallare än normalt likaledes mars, då det var 1.5—3.0° C kallare än vanligt. Efter en jämförelsevis varm april, blev vädret åter i maj så kyligt, att månadens medeltemperatur blev 1—3° C lägre än normalt. Likaså voro nattfrosterna då allmänna. Förra delen av juni var 1—2° C varmare än normalt, om det även yppade sig frost under några nätter, starkast bl. a. den 12—13. 6, förorsakande skador på tidig potatis, rotfrukter och i någon mån även på broddarna.

Nederbörden skiljde sig under vintermånaderna jämförelsevis litet från de normala värdena. I stället blev nederbörden exceptionellt liten under maj månad. I landets södra del fick man då regn endast 38 % av den normala nederbördsmängden. I den norra delen var motsvarande tal 48 %. Under förra delen av juni fortsatte torkan annorstädes utom i Lapplands län. Till medel %-tal fick man i landets sydliga del då blott 60 och det till stor del först omkring medlet av månaden.

Ett enhetligt snötäcke fick man före november månads slut, om det även under december månad försvann i södra Finland. I slutet av december snöade det ånyo så, att även i södra Finland bildades ett 1—3 dm tjockt snötäcke. Under de sista dagarna av mars fanns det allmänt snö 5—11 dm utom i kusttrakterna av Österbotten och ställvis i Lappland på vilka områden det fanns 3—4 dm. Tack vare de rikliga regnen och den jämförelsevis höga medeltemperaturen under april försvann snötäcket i södra Finland under april månad ända till höjden av Kajana, i norra Finlands sydliga delar i början av maj och i Lappland långsamt eller först i slutet av maj eller början av juni. April månads regn och en jämförelsevis snabb snösmältning förorsakade vid södra Finlands och Österbottens älvstränder översvämningar, vilka i någon mån skadade växtbestånden.

På grund av det framställda kan man konstatera att temperaturen under växtperiodens förra del blivit exceptionellt ogynnsam för växtlighetens utveckling, vilket kännbart försvagat skördeutsikterna i hela landet. I det följande gives på grund av skördeutsiktsrapporterna en mera detaljerad utredning över dessa omständigheter per odlingsväxt.

Kasvillisuuden kehitys.

Syysvehnä ja syysruis. Syysvehnästä ja syysrukiista odotetaan keskimäärin noin 20—23 % (1/5—1/4) heikompa satoa kuin normaalisesti näistä kasveista on saatu. Satotoiveita ovat heikentäneet talvehtimisvaurioiden lisäksi epäedulliset kevätkauden, eritoten toukokuun, sääolosuhteet, kuivuus ja kylmyys. Kun orastuminen syksyllä oli suhteellisen voimakasta ja runsas lumi saatiin osittain sulaan tai vain heikosti routaantuneeseen maahan, oli tästä seurauksena, että varsinkin peittaamattomalla siemenellä kylvetyillä alueilla esiintyi runsaanlaisesti lumihometta. Jäykällä mailla ovat talvehtimisvauriot olleet jonkin verran vähäisempiä kuin muualla, mikä näkyy eri läänien välisistä vertailuluvuistakin. Niinpä esimerkiksi rukiin satotoiveet ovat keskimäärin alhaisempia Kuopion, Oulun, Mikkelin, Kymen ja Lapin lääneissä. Kun sääsuhteiden aiheuttamat vauriot ovat yleisesti kohdistuneet yhtä ankarina maan eri puolille, voidaan luvuissa esiintyvät erot otaksua johtuvan lähinnä talvehtimisvaurioista.

Talvehtimisvaurioiden on arvioitu vähentäneen syysviljojen satotoiveita keskimäärin 10—15 %:lla. Muu osa vaurioista jää epäedullisten sääsuhteiden tilille. Eritoten toukokuun aikana vallinneet kylmät säät voimakkaana yöpakkasineen ovat suuressa määrin harventaneet jo muutoinkin heikkokuntoisia oraistoja. Yöpakkasia esiintyikin esimerkiksi toukokuun aikana kautta koko maan lähes joka yö. Lämpösuhteet on ilmoitettu epäedullisiksi keskimäärin koko maassa %-luvulla 95.5. Niinkään koko toukokuun ja kesäkuun alkupuoliskolla jatkunut kuiva kausi on hidastanut oraiden kehitystä. Sadesuhteet on ilmoitettu epäedullisiksi %-luvulla 95.3 ja tyydyttäväksi %-luvulla 4.4.

Saadaksemme jonkinlaisen käsityksen syysvehnän ja rukiin satotoiveista tänä vuonna verrattuna viime vuoden vastaavan ajankohdan arvioon, voidaan mainita, että silloin arvioitiin syysvehnän satotoiveet satoluvulla 5.3 (keskinkertainen) ja rukiin luvulla 5.6 (keskinkertaista parempi). Jos keskimäärin saatu sato (=100) merkitään luvulla 5.0, kuten viime vuonna käytetty asteikko edellyttäisi, olisi tänä vuonna satoluvuksi merkittävä n. 4.0, mikä aikaisemman arvosteluasteikon mukaan merkitsisi keskinkertaista huonompaa satoa.

Syysrypsi. Syysrypsistä arvioidaan saatavan parhaat sadot Hämeen (93), Turun ja Porin (92) sekä Uudenmaan (88) lääneissä. Muualla ovat rypsilijelykset heikompia. Kun näillä alueilla rypsin viljely kuitenkin vielä on suhteellisen vähäistä, voidaan rypsiä odottaa tyydyttävää satoa. Joka tapauksessa antaa syysrypsi tänä vuonna suhteellisesti paremman satotuloksen kuin muut talvehtineet kasvit. Toukokuun aikana vallinneet epäedulliset sääsuhteet ovat haitanneet sen kehitystä, joskin voidaan todeta, ettei esimerkiksi kylmyys ole ollut yhtä haitallinen rypsilijelyksille kuin muille kasvustoille. Talvehtiminen on tapahtunut verraten hyvin.

Nurmet. Johtuen jo viime kesän epäedullisista siemenheinän kasvuolosuhteista ja sittemmin maan heikosta routaantumisesta talvikautena, ovat varsinkin ensimmäisen vuoden nurmet huonoja. Ilmoitusten mukaan on niitä jouduttu monilla paikkakunnilla jopa rikkomaan ja kylvämään muille kasveille. Kun alkukesän kylmyys ja ankarat yöhallet lisäksi ovat suuresti harventaneet varsinkin apilakasvustoja ja pitkäaikainen, sateeton kausi edelleen on hidastanut

Väkilijehityksen utveckling.

Höstvete och höstråg. Av höstvetet och höstrågen väntar man i medeltal en omkring 20—23 % (1/5—1/4) svagare skörd än vad man normalt erhållit av dessa växter. Skördeutsikterna hava förutom av övervintringsskador försvagats av ogynnsamma under värperioden i synnerhet under maj rådande väderleksförhållanden, torra och köld. Då broddbildningen under hösten var jämförelsevis kraftig och den rikliga snön föll på den delvis bara till svagt frusna jorden, var följden härav, att i synnerhet på de med obetade frön besädda områdena förekom rikligt med snömögel. På styva marker hava övervintringsskadorna varit något mindre än annorstädes, vilket man även ser av de olika länens jämförelsetal. Så äro t. ex. rågens skördeutsikter lägre än genomsnittstalet i Kuopio, Uleåborgs, St. Michels, Kymmene och Lapplands län. Då de av väderleken förorsakade skadorna allmänt ha träffat lika hårt landets olika delar, kan man i de i talen framträdande skillnaderna antaga att de närmast förorsakats av övervintringsskador.

Övervintringsskadorna ha uppskattats förminska höst-sädens skördeutsikter i medeltal 10—15 %. En annan del av skadorna kommer på de ogynnsamma väderleksförhållanden räknning. I synnerhet den under maj månad förhärskande kalla väderleken med sina starka nattfroster har i stor omfattning gjort de annars i svagt skick varande broddarna glesare. Nattfroster förekommo t. ex. under maj månad runt hela landet nästan varje natt. Temperaturförhållandena ha uppgivits i medeltal vara ogynnsamma i hela landet med %-talet 95.5. Sälunda har den under maj månad och förra delen av juni fortskridande torra perioden fördröjt broddarnas utveckling. Skördeutsikterna ha uppgivits som ogynnsamma med %-talet 95.3 och såsom tillfredsställande med %-talet 4.4.

För att få någon uppfattning om höstvetets och rågens skördeutsikter detta år jämfört med senaste års uppskattning vid motsvarande tidpunkt, kan man nämna, att man då uppskattade höstvetets skördeutsikter med skördetalet 5.3 (medelmättigt) och rågens med talet 5.6 (över medelmättan). Om den i medeltal erhållna skörden (=100) betecknas med talet 5.0, som den senaste år använda skalan skulle förutsätta, skulle man för detta år anteckna skördetalet ungefär 4.0, som enligt tidigare bedömd skala betecknade en skörd under medelmättan.

Höstryps. Av höstrypsen uppskattar man, att de bästa skördarna fås i Tavastehus (93) Åbo- och Björneborgs (92) samt Nylands (88) län. Annorstädes äro rypsodlingarna svagare. Då på dessa områden rypsodlingen likväl är jämförelsevis liten, kan man av rypsen vänta en tillfredsställande skörd. I varje fall ger höstrypsen detta år ett jämförelsevis bättre skörderesultat än övriga övervintrade växter. De under maj månad rådande ogynnsamma väderleksförhållandena hava inverkat menligt även på dess utveckling, om man även kan konstatera, att t. ex. kylan ej varit lika menlig för rypsodlingarna som för övriga växtbestånd. Övervintringen har skett relativt väl.

Vallarna. Till följd av senaste sommars ogynnsamma växtförhållanden vad vallarna för höfrö beträffar och sedan av jordens svaga tjälbildning under vinterperioden, äro i synnerhet första årets vallar dåliga. Enligt rapporterna har man på många orter nödgats vända dem och besä dem med andra växter. Då försommarens kyla och stränga nattfroster därtill i hög grad hava gjort i synnerhet klöverbestånden glesare och den långvariga regnfattiga

tanut heinän kasvua niin, että nurmet ilmoituskauden päättyessä vielä yleisesti ovat heikkokuntoisella ruohoasteella, ovat pelloheinän satotoiveet huonot. Koko maata koskevaksi vertailuluvuksi onkin saatu vain 66. Esimerkiksi AIV-rehun valmistukseen ei ilmoituskauden loppuun mennessä ole voitu ryhtyä edes eteläisimmässä Suomessa. Heikoimpia ovat nurmet maan eteläpuoliskolla, missä erikoisesti kuivuus on hidastanut kasvua. Jos pelloheinän satotoiveita verrataan satolukujen avulla kuin edellä rukiin ja vehnän kohdalla (viime vuonna keskimäärin 5.3), voidaan satotoiveita suuressa osassa maata pitää jopa huonoina (satoluku 3—3.5). Parhaimpia ovat nurmet Vaasan, Kuopion, Oulun ja Lapin lääneissä, joskin sielläkin keskin-kertaista huonompia (satoluku 4).

Laitumien kunto on arvosteltu erittäin heikoksi %-luvulla 37.9 kaikista tapauksista, heikoksi %-luvulla 54.1 ja keskinkertaiseksi vain %-luvulla 7.8. Viime vuonna vastavana aikana arvioitiin laitumien kunto yleisesti keskinkertaiseksi.

Muokkaustyöt voitiin keväällä suorittaa edullisten olosuhteiden vallitessa, mistä johtuen sekä kevätiljojen ja juurikasvien kylvytöt että perunan istutus tapahtuivat ilman suurempia viivytyksiä. Kylvytöt aloitettiin maan eteläosassa toukokuun ensimmäisellä viikolla ja päättyivät yleisesti toukokuun kuluessa paitsi perunan kohdalla kesäkuun ensimmäisellä viikolla. Kylvojen yleisimmät suoritusajat lääneittäin ja keskimäärin koko maassa käyvät esille taulukosta 11.

perioden ytterligare har fördröjt höväxten så, att vallarna vid rapportperiodens slut ännu allmänt befina sig i ett stadium av svag gräsväxt, äro vallhöets skördeutsikter dåliga. Till ett jämförelsetal som berör hela landet har man fått blott 66. T. ex att bereda A.I.V.-foder har man ej ännu vid rapportperiodens slut kunnat gripa sig an med ens i sydligaste Finland. Svagare äro vallarna i landets sydliga del, där i synnerhet torkan har fördröjt växtligheten. Om vallhöets skördeutsikter jämföras med tillhjälp av skördetalen såsom ovan, vad beträffar rågen och vetet (senaste år i medeltal 5.3) kan man anse skördeutsikterna i en stor del av landet till och med som dåliga (skördetalet 3—3.5). Bäst äro vallarna i Vasa, Kuopio, Uleåborgs och Lapplands län, om de även där äro under medelmättan (skördetalet 4).

Betesmarkernas skick är uppskattat till synnerligen svagt med %-talet 37.9 av alla fall, till svagt med %-talet 54.1 och till medelmättigt blott med %-talet 7.8. Senaste år vid motsvarande tid uppskattades betesmarkernas skick allmänt till medelmättigt.

Bearbetningsarbetena kunde man under våren utföra under rådande gynnsamma förhållanden, varpå berodde att såväl vårsådens och rotfrukternas säningsarbeten samt potatissätningen skedde utan några större förseningar. Säningsarbetena påbörjades i landets sydliga del under maj månad utom vad potatisen beträffar under första veckan av juni. De allmännaste tiderna för sädens utförande länsvis och i medeltal i hela landet framgår av tabell 11.

Taulukko 11. Kevätviljojen, juurikasvien ja perunan kylvöajat lääneittäin vuonna 1951.

Tabell 11. Säningstiderna för vårsäd, rotfrukter och potatis länsvis år 1951.

Table 11. Seedtimes of spring cereal crops, beets and potato by provinces in the year 1951.

Läänd Län Province	Kevät- vehnä Värveto Spring wheat	Ohra Korn Barley	Kaura Havre Oats	Sekavilja Blandsäd Mixed cereal	Herne Ärtor Peas	Peruna Potatis Potato	Sokeri- juurikas Sockerbetor Sugarbeets	Behujuuri- kasvit Foderrot- frukter Fodder beets	Heinä- siemen Höfrö Ley seed
Uudenmaan —									
Nylands	7 —16.5	13 —21.5	6 —21.5	7 —21.5	8 —16.5	21.5— 1.6	4 —11.5	8 —20.5	6 —18.5
Turun ja Porin — Åbo och Björne- borgs	8 —16.5	14 —22.5	9 —21.5	10 —21.5	10 —17.5	23.5— 2.6	4 —11.5	10 —19.5	7 —20.5
Ahvenanmaan —									
Landskapet Åland	5 —16.5	18.5—	5 —14.5	5 —14.5	3 —12.5	27.5— 4.6	28.4—	12 —23.5	4 — 8.5
Hämeen—Tavastehus	9 —17.5	17 —25.5	11 —21.5	12 —22.5	13 —20.5	26.5— 3.6	6 —12.5	15 —22.5	10 —22.5
Kymen — Kymmene	7 —18.5	14 —23.5	8 —22.5	10 —21.5	12 —21.5	26.5— 6.6	8 —15.5	13 —21.5	11 —28.5
Mikkelin—S:t Michels	10 —19.5	18 —28.5	10 —23.5	14 —24.5	15 —23.5	27.5— 7.6	17 —30.5	26.5— 5.6	12 —27.5
Kuopion — Kuopio .	12 —20.5	20 —29.5	11 —22.5	14 —24.5	15 —23.5	30.5— 8.6	27.5— 5.6	26.5— 4.6	17 —31.5
Vaasan — Vasa	13 —20.5	22 —31.5	15 —25.5	18 —27.5	15 —21.5	30.5— 6.6	22.5— 1.6	30.5— 7.6	16 —31.5
Oulun — Uleåborgs .	13 —22.5	21.5— 2.6	12 —23.5	15 —27.5	19 —27.5	30.5— 8.6	30.5— 7.6	29.5— 9.6	22.5— 5.6
Lapin — Lapplands .	21 —27.5	28.5— 7.6	24.5— 3.6	25.5— 4.6	20 —25.5	4 —11.6	—	7 —14.6	1 —14.6
Valtakunta — Riket Whole country	11 —19.5	19 —28.5	11 —23.5	13 —24.5	13 —21.5	28.5— 6.6	13.5—23.5	21 —30.5	14 —27.5

Kylvöjä seuranneet epäedulliset sade- ja lämpöolosuhteet ovat estäneet normaalin orastamisen. Kuivuus on viivästyttänyt itämistä niin, että oraalletulo on tapahtunut yleisesti vasta 2—3, jopa neljäkin viikkoa kylvön jälkeen. Varsinkin Etelä-Suomen alueella esiintyy pelloilla, kuivimilla töyryillä ja sarkaojien varsilla runsaasti jopa täysin orastumattomia kohtia. Oraat ovat näin ollen poikkeuksellisen epätasaisia, harvoja ja ajankohtaan nähden lyhyitä. Joillakin alueilla on myös heikkohko kylvösiemen ollut syynä oraiden harvuuteen. Esimerkiksi kauran siemen ei aina ole ollut itävyydeltään tyydyttävää. Epäedullisista sää-

De på sädens följande ogynnsamma nederbörds- och temperaturförhållanden hava hindrat en normal broddbildning. Torkan har försenat groningen så, att broddbildningen allmänt har skett först 2—3 ända till 4 veckor efter sädens. I synnerhet inom södra Finlands område framträdde på åkrarna, på de torraste kullarna och utmed tegdiken rikligt med ställen där brodden ej alls skjutit upp. Broddarna voro sällunda exceptionellt ojämnna, glesa och i förhållande till tidpunkten korta. På några områden är ett svagt utsäde orsak till broddarnas gleshet. Till exempel utsädehavren har ej alltid varit tillfredsställande vad

suhteista johtuen esiintyy pelloilla tänä vuonna erittäin runsaasti erilaisia rikkaruohoja, mikä osaltaan myös heikentää satotoiveita. Yleisesti onkin todettava, että kevätilviljojen ja juurikasvien satotoiveet ovat ilmoituskauden loppuun mennessä muodostuneet huolestuttavan heikoiksi. Vain erittäin edulliset sade- ja lämpöolosuhteet saattavat parantaa tilanteen, joskaan hyviksi eivät satotoiveet enää voi muodostua erittäin epätasaisesta orastumisesta johtuen. Ilmoituskauden lopulla ja kesäkuun puolivälin jälkeen sattuneet sateet ja lämpimämmät säät ovat jossain määrin parantaneet uhkaavalta näyttäneitä tilannetta.

Työvoiman saanti.

Ilmoituksissa kysyttiin myös työvoiman saantia maataloustöihin kullakin paikkakunnalla. Koko maan keskimääräisiksi %-luvuiksi on tällöin saatu seuraavat: työvoiman saanti vaikea 15.3, tyydyttävä 76.6 ja hyvä 7.8. Vaikeimmin on työvoimaa ollut saatavissa Mikkelin ja Uudenmaan lääneissä.

Selvitys satotoiveista 15. päivältä elokuuta 1951.

Tilastoasiamiesten lähettämien ilmoitusten perusteella, joita on kertynyt n. 700 kappaletta, on maataloushallituksessa laskettu lääneittäin ja koko maata koskevat keskiarvoiluvut viljelykasveittain ja ovat ne muodostuneet seuraavanlaisiksi:

grobarheten beträffar. Till följd av ogynnsamma väderleksförhållanden förekommer detta år på åkrarna särskilt rikligt med olikartade ogräs, vilket även till en del försvagar skördeutsikterna. Allmänt bör konstateras, att skördeutsikterna för vårsåden och rotfrukterna hava före rapporttidens slut gestalt sig oroväckande svaga. Endast särskilt gynnsamma nederbörds- och temperaturförhållanden kunna förbättra läget, om också skördeutsikterna ej mera kunna gestalta sig goda till följd av den synnerligen ojämn broddbildningen. De regn, som inträffat i slutet av rapporttiden och efter medlet av juni samt det varma vädret hava i någon mån förbättrat det till synes hotfulla läget.

Tillgång på arbetskraft.

I rapporterna frågade man även efter tillgång på arbetskraft till jordbruksarbeten på varje ort. Till hela landets genomsnittliga %-tal har man sända fått följande: tillgång på arbetskraft svar 15.3, tillfredsställande 76.6 och god 7.8. Svårast har man haft att få arbetskraft i St. Michels och Nylands län.

Utredningen av skördeutsikterna per den 15 augusti 1951.

På grund av de av statistikombudsmännen insända rapporterna, av vilka omkring 700 st inkommit, har man på lantbruksstyrelsen beräknat de länsvis och hela landet omfattande medeljämförelsetalen per odlingsväxt och hava de gestaltat sig såsom följer:

Satotoiveet viljelykasveittain ilmoitettuina %:eissa normaalisatoon verrattuna 15. 8. 1951. Skördeutsikterna per odlingsväxt uppgivna i % i jämförelse med normalskörden den 15. 8. 1951. Yield outlook for different field crops 15. 8. 1951 expressed as percentage of the normal yield.

Lään — Län Province	Winter wheat	Spring wheat	Barley	Oats	Rye	Other	Maize	Secalines	Peas	Beans	Soybeans	Alfalfa	Hay	Timothy	Other
	Arvioitu sato % keskim. ha-sadosta — Uppskattad skörd i % av medelha-skörden Estimated yield per cent of the average hectare yield	Arvioitu sato % keskim. ha-sadosta — Uppskattad skörd i % av medelha-skörden Estimated yield per cent of the average hectare yield	Arvioitu sato % keskim. ha-sadosta — Uppskattad skörd i % av medelha-skörden Estimated yield per cent of the average hectare yield	Arvioitu sato % keskim. ha-sadosta — Uppskattad skörd i % av medelha-skörden Estimated yield per cent of the average hectare yield	Arvioitu sato % keskim. ha-sadosta — Uppskattad skörd i % av medelha-skörden Estimated yield per cent of the average hectare yield	Arvioitu sato % keskim. ha-sadosta — Uppskattad skörd i % av medelha-skörden Estimated yield per cent of the average hectare yield	Arvioitu sato % keskim. ha-sadosta — Uppskattad skörd i % av medelha-skörden Estimated yield per cent of the average hectare yield	Arvioitu sato % keskim. ha-sadosta — Uppskattad skörd i % av medelha-skörden Estimated yield per cent of the average hectare yield	Arvioitu sato % keskim. ha-sadosta — Uppskattad skörd i % av medelha-skörden Estimated yield per cent of the average hectare yield	Arvioitu sato % keskim. ha-sadosta — Uppskattad skörd i % av medelha-skörden Estimated yield per cent of the average hectare yield	Arvioitu sato % keskim. ha-sadosta — Uppskattad skörd i % av medelha-skörden Estimated yield per cent of the average hectare yield	Arvioitu sato % keskim. ha-sadosta — Uppskattad skörd i % av medelha-skörden Estimated yield per cent of the average hectare yield	Arvioitu sato % keskim. ha-sadosta — Uppskattad skörd i % av medelha-skörden Estimated yield per cent of the average hectare yield	Arvioitu sato % keskim. ha-sadosta — Uppskattad skörd i % av medelha-skörden Estimated yield per cent of the average hectare yield	Arvioitu sato % keskim. ha-sadosta — Uppskattad skörd i % av medelha-skörden Estimated yield per cent of the average hectare yield
Uudenmaan — Nylands	90	87	98	76	85	84	88	89	88	86	78	79	85	79	79
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	90	90	101	72	79	81	82	82	83	83	74	75	79	71	71
Åhvenanmaan — Lands- kapet Åland	93	89	114	71	83	80	79	85	88	75	79	84	77	71	71
Hämeen — Tavastehus .	91	92	99	86	86	88	89	89	87	88	80	81	88	73	73
Kymen — Kymmene ...	73	86	86	75	83	86	84	88	87	87	76	79	85	74	74
Mikkelin — S:t Michels .	(100)	88	79	82	87	92	84	88	90	91	91	84	85	67	67
Kuopion — Kuopio	—	85	88	92	88	95	91	92	91	96	81	90	85	64	64
Vaasan — Vasa	95	92	94	99	87	97	86	90	87	96	86	87	87	65	65
Oulun — Uleåborgs	(73)	82	78	89	84	100	90	93	87	102	83	91	85	68	68
Lapin — Lapplands	—	85	—	104	82	85	81	78	60	96	100	89	—	88	88
Valtakunta — Riket — Whole country	89	85	97	85	85	90	86	88	86	91	78	82	84	70	70

Sääsuhteet.

Maataloushallituksen selvityksessä kesäkuun 15. päivältä todettiin kasvukauden alkuvaiheen sääsuhteet kasvillisuuden kehityksen kannalta poikkeuksellisen epäedullisiksi. Elokuun 15. päivään mennessä on sääsuhteiden kehitys ollut seuraavanlainen.

Väderleksförhållanden.

I lantbruksstyrelsens utredning för den 15 juni konstaterades att väderleksförhållandena under den förra delen av växtperioden varit exceptionellt oförmånliga för växtlighetens utveckling. Före den 15 augusti har väderleksförhållandenas utveckling varit följande.

Kesäkuun aikana vallinnut lämpötila on ollut keskimäärin hiukan normaalia kylmempi. Heinäkuu oli edelleen 1.2—2.2° normaalia kylmempi. Varsinkin kuukauden alkupuolisko oli kylmä. Elokuun alkupuolisko on sensijaan ollut 1—2° normaalia lämpimämpi. Varsinkin vielä heinäkuussa jatkunut kylmä kausi hidasti tuntuvasti kasvu-
tojen normaalia kehitystä. Sadonkorjuutöihin onkin tästä syystä voitu yleisesti ryhtyä vasta 2—3 viikkoa normaalia myöhemmin.

Kuten kesäkuun selvityksessä mainittiin, jäi toukokuun sademäärä poikkeuksellisen alhaiseksi, ollen se maan eteläpuoliskolla vain 38 % normaalista. Kesäkuun alkupuoliskolla satoi maan eteläosassa 60 % ja pohjoisosassa 112 % normaalista ja loppupuoliskolla vastaavasti 71 % ja 126 % normaalista. Heinäkuussa saatiin maan eteläosassa sadetta 78 % ja pohjoisosassa 139 % normaalista. Elokuun alkupuoliskolla on maan eteläpuoliskolla satanut erittäin vähän, vain 47 % normaalista. Pohjois-Suomen vastaava luku on 87 %. Sadesuhteiden osalta voidaan esitettyjen lukujen perusteella todeta sadetta saadun maan eteläpuoliskolla koko kasvukauden aikana poikkeuksellisen vähän. Pohjois-Suomessa ovat sademäärät sen sijaan olleet jopa runsaat. Paikoitellen on siellä satanut liikaakin. Etelä-Suomesta saatujen ilmoitusten perusteella on sadesuhteet ilmoitettu epäedullisiksi %-rajaluvin 74—88. Kuopion läänin osalta on vastaavaksi luvuksi saatu 43 % ja Vaasan läänin osalta 9 %. Liikaa on ilmoitettu sataneen Vaasan läänissä %-luvulla 10.5 ja Lapin läänissä %-luvulla 74.

Kasvillisuuden kehitys.

Syysvehnä ja syysruis. Syysvehnän ja syysruikin satotoiveet ovat kesäkuusta lähtien jonkin verran parantuneet %-lukujen ollessa nyt 89 ja 85 normaalitasoon verrattuna (kesäkussa 80 ja 77). Kuivuus on erikoisesti maan eteläosissa haitannut laihojen normaalia kehitystä. Syysvehnän niittoon on voitu ryhtyä vasta elokuun puolivälissä ja syysruikkiin niittoon 12—16. 8., eli n. 2 viikkoa normaalia myöhemmin. Leikkaustyöt on voitu suorittaa edullisten olosuhteiden vallitessa. Lakootumista on tänä vuonna esiintynyt vain poikkeustapauksissa.

Syysrypsi. Verrattuna kesäkuun ilmoitukseen ovat syysrypsin satotoiveet myös nousseet 86 %:sta 97 %:iin. Parhaat sadot on saatu Ahvenanmaan, Turun ja Porin, Hämeen ja Uudenmaan lääneissä. Syysrypsin leikkuu on tapahtunut yleisimmin 28. 7.—3. 8. välisenä aikana, ja pelloilta korjuu 4—10. 8. välisenä aikana. Kylvö ensi vuoden satoa varten on yleisimmin suoritettu 25. 7.—3. 8.

Nurmet. Kesäkuun selvityksessä arvioitiin peltoheinän satotoiveet huonoiksi %-luvulla 66. Nyt on vastaava arvioluku 85. Eritoten Pohjanmaalla ja Keski- ja Pohjois-Suomessa saadaan hyviäkin heinäsetoja. Heikoimmiksi jäävät tulokset Ahvenanmaan (71), Turun ja Porin (72), Uudenmaan (76), Kymen (75) lääneissä ja Hämeen läänin lounais- ja länsiosissa. Heinän niitto on tapahtunut yleisimmin 16—29. 7. välisenä aikana, joskin varsinkin Pohjois-Suomessa niitto jatkui vielä elokuunkin puolella. Pelloilta korjuu on vastaavasti tapahtunut 24. 7.—5. 8. välisenä aikana suhteellisen edullisten sääsuhteiden vallitessa.

Laitumiensa kunto on arvosteltu erittäin heikoksi %-luvulla 16.1, heikoksi %-luvulla 36.4, keskinkertaiseksi %-lu-

Den under juni månad rådande temperaturen har i medeltal varit något kallare än normalt. Juli månad var fortsättningsvis 1.2—2.2° kallare än normalt. I synnerhet månadens förra del var kall. Augusti månads förra del har i stället varit 1—2° varmare än normalt. I synnerhet den kalla perioden, som sträckte sig långt in i juli fördröjde kännbart växtbeståndens normala utveckling. Som följd härav har man allmänt kunnat börja med skördens inbärgning först 2—3 veckor senare än normalt.

Såsom nämndes i juni månads utredning, blev maj månads nederbörd exceptionellt låg, i det den för landets sydliga del blott var 38 % av det normala. Under förra delen av juni regnade det i landets sydliga del 60 % och i norra del 112 % av det normala och under senare delen av månaden motsvarigt 71 % och 126 % av det normala. Under juli månad fick man i landets sydliga del 78 % och i norra delen 139 % av det normala. Under augusti månads förra del har det i den sydliga delen regnat särskilt litet, endast 47 % av det normala. Motsvarande tal har för norra Finland varit 87 %. Beträffande nederbördsförhållandena kan man på grund av framställda tal konstatera att man under hela växtperioden i landets sydliga del fått exceptionellt litet regn. I norra Finland har nederbörden däremot varit till och med riklig. Ställvis har där regnat till och med för mycket. På grund av rapporter från södra Finland ha nederbördsförhållandena där uppgivits såsom ogynnsamma med gränstalen 74—88 i %. Vad beträffar Kuopio län har man såsom motsvarande tal fått 43 % och vad beträffar Vasa län 9 %. För mycket regn uppgives ha fallit i Vasa län med %-talet 10.5 och i Lappland med %-talet 74.

Växtlighetens utveckling.

Höstvete och höstråg. Skördeutsikterna för höstvete och höstråg hava sedan juni månad i någon mån förbättrats i det %-talen nu äro 89 och 85 jämförda med normalskörden (i juni 80 och 77). Torkan har särskilt i landets sydliga delar varit till förfång för grödans utveckling. Man har kunnat begynna med att skära höstvetet först i medlet av augusti och höstrågen 12—16.8, eller 2 veckor senare än normalt. Skördearbetena har man kunnat verkställa under gynnsamma förhållanden. Liggsäd har detta år yppats blott i undantagsfall.

Höstryps. Jämfört med juni månads rapport hava höstrypsens skördeutsikter stigit från 86 % till 97 %. De bästa skördarna har man fått på Åland, i Åbo och Björneborgs, Tavastehus och Nylands län. Skörden av höstryps har inträffat allmänast 28. 7.—3. 8 och bärgningen från åkern 4—10. 8. Sædd för nästa års skörd har allmänt verkställts mellan den 25. 7.—3. 8.

Vallarna. I juni månads utredning uppskattades utsikterna för vallhö till dåliga med %-talet 66. Nu är motsvarande uppskattningstal 85. Speciellt i Österbotten och i mellersta och norra Finland får man till och med goda höskördar. Svagast bli resultatet för Åland (71), Åbo- och Björneborgs (72), Nylands (76), Kymmene (75) län och i Tavastehus läns sydvästra och västra delar. Höslättern har verkställts allmänt den 16—29. 7, om också i synnerhet i norra Finland höslättern fortsatte ännu in i augusti. Bärgningen från åkern skedde analogt den 24. 7.—5. 8 under jämförelsevis gynnsamma väderleksförhållanden.

Betesmarkerna ha uppskattats till särskilt svaga med %-talet 16.1, till svaga med %-talet 36.4, till medelmåttiga

vulla 38.6 ja hyväksi %-luvulla 8.9. Hyviä laidunnurmia on ollut pääasiassa vain maan pohjoispuoliskolla. Heikoimmat laidunnurmet ovat esiintyneet Ahvenanmaan (90 %), Kymen (88.3 %), Turun ja Porin (84.4 %), Hämeen (77.6 %) ja Uudenmaan (70.9 %) lääneissä.

Johtuen sadesuhteiden erilaisuudesta maan etelä- ja pohjoisosien välillä, ovat kevätiljojen satotoiveet yleisesti heikoimmat Ahvenanmaan, Turun ja Porin, Kymen, Uudenmaan lääneissä ja Hämeen läänin etelä- ja länsiosissa. Maan muissa osissa sen sijaan saadaan, mikäli sääolosuhteet pysyvät tuleentumisen kannalta suotuisina, ainakin tyydyttävä, osittain jopa hyvä sato. Erikoisesti ohra, mutta myöskin muut kevätiljat ovat Oulun, Vaasan ja Kuopion läänien alueilla kehittyneet hyvin. Kauran ja osittain kevävehnän tuleentuminen on kuitenkin varsinkin alavilla mailla sitä kyseenalaisempaa mitä pohjoisemmaksi siirrytään. Osittain meikkäläisiin olosuhteisiin soveltumatomat myöhäiset lajikkeet ovat epäedullisten alkukesän sääolosuhteiden lisäksi olleet synnä kaurajon myöhäiseen kehittymiseen.

Kevävehnän satotoiveet on arvioitu koko maassa %-luvulla 85 normaalisadosta. Heikoin tulos saadaan Turun ja Porin läänissä (79 %). Ohrasta saatava sato on arvioitu koko maassa %-luvulla 90. Heikoimmat ovat toiveet Ahvenanmaalla (80 %) ja Turun ja Porin läänissä (81 %) ja parhaat Oulun (100 %) ja Vaasan (97 %) lääneissä. Kauran kohdalla on arvioitu koko maan tulos 86 %:ksi normaalisadosta. Senkin satotoiveet ovat heikoimmat Ahvenanmaalla (79 %) ja Turun ja Porin läänissä (82 %). Sekaviljan satotoiveet ovat 88 % ja herneen 86 % normaalista. Näidenkin kohdalla on tulos heikoin Turun ja Porin läänissä (82 ja 83 %). — Ilmoituskauden loppuun mennessä ei kevätiljojen niitto- ja korjuutöihin ole vielä voitu ryhtyä. Tuhohyönteis- samoin kuin kasvitautivahinkojakaan ei kasvustoissa ole sanottavammin esiintynyt. Rikkaruohoja sen sijaan esiintyy varsinkin siellä, missä kasvustot ovat harvempia, haitallisen paljon.

Perunan satotoiveet on koko maassa arvioitu %-luvulla 91 normaalisadosta. Heikoin tulos saadaan Ahvenanmaalla (75 %) ja Turun ja Porin läänissä (83 %). Pohjois-Suomen lääneissä (esim. Oulun läänissä 102 %) saadaan sen sijaan tyydyttävä sato. Mikäli sääsuhteet edelleen pysyvät suotuisina, saataneen siellä hyvä, paikoitellen jopa ennätyksellinenkin perunasato. Sokerijuurikkaan satotoiveet on arvioitu %-luvulla 78 ja rehujuurikasvien %-luvulla 82 normaalisadosta. Heikoin tulos saadaan juurikasveista Turun ja Porin läänissä (74 %), mikä vaikuttaa tuntuvasti koko sokerijuurikkasadon suuruuteen.

Apilan siemensato on arvioitu koko maassa 84 % ja timotein siemensato 70 % normaalisesta sadosta. Timotein siemenviljelyksiä on timoteikarpänen vahingoittanut paikoitellen tuntuvasti (30—50 %). Apilasta saatavaa siemensatoa on alentanut huomattavasti kimalaisten vähäinen esiintyminen apilakasvustoilla parhaana kukinta-aikana.

Työvoiman saanti.

Ilmoitusten mukaan on työvoiman saanti keskimäärin koko maassa ollut vaikea %-luvulla 21 kaikista tapauksista, tyydyttävä %-luvulla 73.5 ja hyvä %-luvulla 5.5.

med %-talet 38.6 och till goda med %-talet 8.9. Goda betesvallar har man haft blott i landets norra del. Svagare betesvallar hava förekommit på Åland (90 %), i Kymmene (88.3 %), Åbo- och Björneborgs (84.4 %), Tavastehus (77.6 %) och Nylands (70.9 %) län.

Beroende på olikheten i nederbördsförhållandena mellan landets sydliga och nordliga delar, äro värsädens skördeutsikter allmänt svagast på Åland i Åbo- och Björneborgs, Kymmene, Nylands län och i Tavastehus södra och västra delar. I landets övriga delar får man om väderleksförhållandena förbliva gynnsamma vad beträffar mognaden, åtminstone en tillfredsställande, delvis till och med god skörd. I synnerhet kornet men även annan värdsäd har utvecklat väl på områden i Uleåborgs, Vasa och Kuopio län. Havrens och delvis värvetets mognad har likväl allt mera ifrågasatts i synnerhet på låglänta marker ju nordligare man förflyttas. Delvis till följd av för våra förhållanden olämpliga senfärdiga sorter och tillika försommarens ogynnsamma väderleksförhållanden hava varit orsak till havrens sena utveckling.

Värvetets skördeutsikter ha uppskattats i hela landet med %-talet 85. Det svagaste resultatet får man i Åbo och Björneborgs län (79 %). Den skörd man kommer att få av kornet är i hela landet uppskattad med %-talet 90. Svagast äro utsikterna på Åland (80) och i Åbo och Björneborgs län (81) och de bästa i Uleåborgs (100) och i Vasa län (97 %). Vad havren beträffar har man uppskattat hela landets avkastning till 86 % av normalskörden. Även dess skördeutsikter äro svagast på Åland (79 %) och i Åbo och Björneborgs län (82 %). Utsikterna för blandsäd äro 88 % och för ärtor 86 % av det normala. Vad dem beträffar är avkastningen svagast i Björneborgs län (82 och 83 %). Innan rapportperiodens slut hade man ej ännu kunnat begynna med skörde- och bärgningsarbetena. Skador förorsakade såväl av skadeinsekter som av växtsjukdomar har ej i nämnvärd grad framträtt. Ogräs har i stället uppträtt isynnerhet där, varest växtbestånden äro glesare, och gjort mycket förfång.

Utsikterna för potatisen har i hela landet uppskattats med %-talet 91 av normalskörden. Det svagaste resultatet får man på Åland (75 %) och i Åbo och Björneborgs län (83 %). I norra Finlands län (t. ex. i Uleåborgs län 102 %) får man i stället tillfredsställande skörd. Såvida väderleksförhållandena fortsättningsvis förbliva gynnsamma, kan man där påräkna en god, på sina ställen till och med en rekordskörd för potatis. Skördeutsikterna för sockerbeter ha uppskattats med %-talet 78 och för foderrotfrukter med %-talet 82 av normalskörden. Den svagaste avkastningen får man av rotfrukterna i Åbo och Björneborgs län (74 %), som inverkar kännbart på hela sockerbetskördens storlek.

Klöverns fröskörd har uppskattats i hela landet till 84 % och timotejfröskörden med 70 % av den normala skörden. Timotejfröodlingarna har timotejflugan på sina ställen kännbart skadat (30—50 %). Klöverfröskörden har märkbart nedsatts till följd av den sparsamma förekomsten av humlor i klöverbestånden under den bästa blomningstiden.

Tillgång på arbetskraft.

Enligt rapporterna har tillgången på arbetskraft i medeltal i hela landet varit svår med %-talet 21 av alla fall, tillfredsställande med %-talet 73.5 och god med %-talet 5.5.

Selvitys satotoiveista 15. päivästä lokakuuta 1951.

Tilastoasiamiesten lähettämien ilmoitusten perusteella, joita on kertynyt n. 700 kpl, on maataloushallituksessa laskettu lääneittäin keskihehtaarisadot ja sen jälkeen, vastaavilla viljelyaloilla punniten, koko maan keskihehtaarisadot viljelyskasveittain.

Sääsuhteet.

Kasvukauden alkupuoliskolla vallinneet lämpösuhteet olivat kasvillisuuden kehityksen kannalta poikkeuksellisen epäsuotuisat. Toukokuussa oli lämpötila 1—3° C normaalia kylmempi ja esiintyi tällöin verraten yleisesti yöhalloja. Vaikka kesäkuun alkupuolisko oli 1—2° C normaalia lämpimämpi, jäi koko kuukauden keskilämpö kylmän loppupuoliskon johdosta hieman normaalin lämpötilan alapuolelle. Heinäkuu oli edelleen 1.2—2.2° C normaalia kylmempi. Sensijaan elokuu, syyskuu ja lokakuun alkupuolisko ovat olleet keskimäärin 1—3° C normaalia lämpimämpiä. Syyskuun 20—25 päivinä vallitsi maassa kylmä kausi, jolloin ilman lämpötila useilla paikkakunnilla laski huomattavan alas. Esimerkiksi Kauhavalla mitattiin tällöin —7° C, samoin Lapissa. Kun lokakuussa jälleen on vallinnut normaalia lämpimämpi sää, on edellä mainittu ajanjakso jäänytkin kuluneen syksyn kylmimmäksi. Kasvukauden alkupuoliskolla vallinnut normaalia kylmempi sää, joka jatkui aina heinäkuun loppuviikolle saakka, on erittäin tuntuvasti hidastanut kasvustojen normaalia kehitystä. Pääasiassa tästä syystä onkin sadonkorjuutöihin voitu yleisesti ryhtyä vasta 2—3 viikkoa normaalia myöhemmin.

Kasvukauden sademäärien poikkeamat normaalimääristä käyvät ilmi allaesitetystä asetelmasta, johon ne on merkitty kuukausittain maan etelä- ja pohjoispuolisko erotettuna:

Kuukausi — Månad	Satanut % normaalista maan % av den normala nederbörden i landets	
	eteläpuoliskolla södra hälft	pohjoispuoliskolla norra hälft
Toukokuu — Maj	38	48
Kesäkuu, alkup. — Juni, förra hälften	60	112
» loppup. — » senare hälften	71	126
Heinäkuu — Juli	78	139
Elokuu, alkup. — Augusti, förra hälften	47	87
» loppup. — » senare hälften	29	117
Syyskuu, alkup. — September, förra hälften	59	114
» loppup. — » senare hälften	71	85

Niinkuin esitetyistä luvuista nähdään, on maan eteläpuoliskolla satanut koko kasvukauden aikana poikkeuksellisen vähän. Erikoisen ankarana on kuivuus esiintynyt maan lounais- ja eteläosissa. Niinpä elokuun loppupuoliskolla Kymen läänissä satoi vain 5 %, Uudenmaan läänissä 12 %, Mikkelin läänissä 15 %, Hämeen läänissä 16 %, Turun ja Porin läänissä 23 % ja Kuopion läänissä 24 % normaalista sademäärästä. Koko elokuun vastaavat %-luvut ovat olleet samassa järjestyksessä 26, 36, 28, 28, 40 ja 33. Syyskuun %-luvut ovat vastaavasti olleet 54, 57, 65, 53, 56 ja 75. Sateeton kausi on edelleen jatkunut lokakuulla. Niinpä voidaankin todeta, että 20. 9.—20. 10. välinen ajanjakso on ollut esim. Porissa, Turussa ja Helsingissä kuivempi kuin tiettävästi koskaan aikaisemmin. Porissa on tänä kuukauden pituisena aikana satanut 0.2 mm, Turussa 0.3 mm

Utredning av skördeutsiktterna per den 15 oktober 1951.

På basen av de av statistikombuden insända meddelandena, av vilka c:a 700 st inkommit, har man på lantbruksstyrelsen uträknat medelhektarskördarna länsvis och där efter genom avvägning medelhektarskördarna per odlingsväxt i hela landet.

Väderleksförhållanden.

De i växtperiodens början rådande temperaturförhållandena voro med tanke på växtlighetens utveckling exceptionellt ogynnsamma. I maj var temperaturen 1—3° C lägre än normalt och förekom då nattfroster tämligen allmänt. Ehuru förra hälften av juni var 1—2° C varmare än normalt, blev hela månadens medeltemperatur på grund av den kalla senare hälften av månaden något under det normala. Även juli var 1.2—2.2° C kallare än normalt. Däremot ha augusti, september och förra hälften av oktober i medeltal varit 1—3° C varmare än normalt. Den 20—25 september rädde i landet en kall period, då temperaturen på flere orter sjönk avsevärt. I Kauhava t. ex. uppmättes då —7° C, likaså i Lappland. Då i oktober åter har rått en varmare väderlek än normalt, har förutnämnda period kommit att bli den kallaste under den gångna hösten. Den under växtperiodens början rådande väderleken som var kallare än normalt och fortgick ända till sista veckan i juli, har högst kännbart försetat grödornas normala utveckling. Huvudsakligast av denna orsak har man också i allmänhet 2—3 veckor senare än normalt kunnat påbörja bärgningen av skörden.

Nederbördsmängdernas avvikelser från det normala framgå ur nedanförda sammanställning, där de antecknats månadsvis skilt för landets södra och norra delar:

Såsom av de anförda talen framgår, har det under hela växtperioden regnat exceptionellt litet i landets södra hälft. Speciellt svår har torkan varit i landets sydvästra och södra delar. Under senare hälften av augusti har sålunda nederbörden varit i Kymmene län blott 5 %, Nylands län 12 %, S:t Michels län 15 %, Tavastehus län 16 %, Åbo och Björneborgs län 23 % och Kuopio län 24 % av det normala. De motsvarande %-talen för hela augusti äro i samma ordningsföljd 26, 36, 28, 28, 40 och 33. %-talen för september ha motsvarande varit 54, 57, 65, 53, 56 och 75. Den regnlösa perioden har fortfarit i oktober. Sålunda kan man konstatera, att perioden mellan 20. 9.—20. 10. t. ex. i Björneborg, Åbo och Helsingfors varit torrare än veterligen någonsin förut. Under denna månadslånga tid har nederbörd fallit i Björneborg 0.2 mm, i Åbo 0.3 mm

ja Helsingissä 1.6 mm. Maan pohjoispuoliskolla on sen sijaan satanut runsaasti yli normaalin, paikoitellen jopa liikaakin. Vain toukokuu on sielläkin ollut vähäsatainen. Erikoisen runsaasti satoi siellä kesäkuun loppupuoliskolla ja heinäkuussa.

Epäedulliset sadesuhteet ovat haitanneet kasvustojen normaalia kehitystä erikoisesti kuitenkin maan lounais- ja eteläosissa. Varsinkin Varsinais-Suomessa on kuivuus alentanut eritoten keväällä kylvettyjen kasvien satoja, kuten keskihehtaarisadoista voidaan selvästi nähdä. Tosin esimerkiksi kevätevehnän heikkoon satotulokseen, 840 kg/ha, on tuntuvasti vaikuttanut myös poikkeuksellisen runsaasti esiintynyt mustaruoste. Niin ikään Uudellamalla, Etelä-Hämeessä ja osittain Satakunnassa ovat edellämäinitut syyt alentaneet ha-satoja. Tilastoasiamiesten ilmoitusten mukaan on sadetta saatu liian vähän %-luvulla 67.7, tyydyttävästi %-luvulla 28.8 ja liian paljon %-luvulla 3.6. Vallinneen poutakauden johdosta on sekä viljakasvien että juurikasvien ja perunan korjuutyöt voitu suorittaa ihanteellisten olosuhteiden vallitessa. Ne ovatkin yleensä sujuneet vii-
vytyksittä eikä korjuuvaurioita ole esiintynyt.

Viljelykasveittain selvitettyinä ovat satoarviot 15 p:nä lokakuuta muodostuneet seuraavanlaisiksi:

Kasvillisuuden kehitys.

Syysvehnä ja syysruis. Elokuun puolivälissä arvioitiin syysvehnäsadoksi saatavan 89 % normaalisadosta. Nyt, kun syysvehnän keskimääräiseksi ha-sadoksi on saatu 1 818 kg ja normaalisatona on käytetty kolmena edellisenä vuonna saatujen ha-satojen keskiarvoa eli 1 945 kg, saadaan vastaavaksi %-luvuksi 93. Satotulos jää näin ollen jonkun verran normaalia heikommaksi. Sato on arvioitu laadultaan moitteettomaksi %-luvulla 93. Syysvehnän korjuu on tapahtunut yleisimmin 24. 8.—9. 9. ja kylvö 30. 8.—7. 9. välisenä aikana. Kylvöä seuranneen kuivuuden johdosta on syysvehnän samoin kuin syysruikiinkin orastuminen tapahtunut erittäin hitaasti ja epätasaisesti, mikä ilmeisesti tulee tuntuvasti vaikuttamaan näiden kasvien satotuloksiin ensi vuonna.

Syysruikiin sato arvioitiin elokuussa 85 %:ksi normaalisti. Kun keskihehtaarisadoksi nyt kuitenkin on saatu 1 621 kg, saadaan edellä esitetyllä tavalla laskettuna vastaavaksi %-luvuksi 107. Satotulos on näin ollen hieman normaalia parempi. Parhaat ruissadot on saatu Ahvenanmaalla ja Hämeen, Uudenmaan ja Mikkelin lääneissä. Sato on arvioitu laadultaan moitteettomaksi %-luvulla 94. Korjuutyöt suoritettiin yleisimmin 30. 8.—9. 9. ja kylvö 23. 8.—4. 9. välisenä aikana.

Syysrypsi. Syysrypsistä, jonka sato on arvioitu normaalisiksi, saadaan hehtaarialta 1 265 kg. Pellolta korjuu on tapahtunut 4.—10. 8. ja kylvö 25. 7.—3. 8. välisenä aikana. Myös rypsikylvösten kehitystä on vallinnut kuivuus tuntuvasti haitannut.

Peltoheinä ja nurmet. Kesäkuussa arvioitiin peltoheinan satotoiveet huonoiksi %-luvulla 66 normaalisadosta. Elokuussa oli vastaava luku 85. Kun keskihehtaarisadoksi nyt on saatu 2 850 kg, saadaan vastaavaksi %-luvuksi 99. Erikoisesti Pohjois-Suomessa saadut suhteellisen hyvät heinäsadot ovat kohottaneet koko maan keskisadon lähimain normaalille tasolle. Vuoden 1948 alhainen heinäsatokasvun alen-
taa myös osaltaan kolmen vuoden keskihehtaarisatota, minkä vuoksi %-luku on suhteellisen korkea. Heikoimmat heinäsadot on saatu Turun ja Porin sekä Kymen lääneissä.

och i Helsingfors 1.6 mm. I landets norra hälft har det däremot regnat betydligt mer än normalt, ställvis t. o. m. för mycket. Endast maj har t. o. m. där varit regnfattig. Särskilt mycket regnade där under senare hälften av juni och juli.

De ogynnsamma nederbördsförhållandena ha förhindrat grödornas normala utveckling framförallt dock i landets sydvästra och södra delar. Isynnerhet i Sydvästra-Finland har torkan nedsatt de vårsådda grödornas skördar, vilket tydligt framgår ur medelhektarskördarna. Visserligen har även den exceptionellt rikliga förekomsten av svartrost kännbart inverkat på den svaga värvetesförhållandena — 840 kg/ha. I Nyland, södra-Tavastland och delvis i Satakunta ha förutnämnda orsaker även minskat ha-skördarna. Enligt statistikombudens uppgifter har för litet regn erhållits i 67.7 %, tillfredsställande i 28.8 % och för mycket i 3.5 % av fallen. På grund av den då rådande perioden med uppehållsväder ha skördearbetena beträffande såväl sadesväxter som rotfrukter och potatis kunnat utföras under idealiska väderleksförhållanden. De ha också i allmänhet förlöpt utan uppehåll och ha inga skördeskadorna förekommit.

Enligt en utredning per odlingsväxt har skördeuppskattningen den 15 oktober blivit följande:

Växtlighetens utveckling.

Höstvete och höstråg. I medlet av augusti uppskattades höstvetesförhållandena till 89 % av normalskörderna. Nu, då man som medel-ha-skörd för höstvete erhållit 1 818 kg och man som normalskörd använt medeltalet av de under de tre föregående åren erhållna ha-skördarna d. v. s. 1 945 kg, får man som motsvarande %-tal 93. Skörderesultatet förblir sålunda något svagare än normalt. Till sin kvalitet har skörden uppskattats felfri med %-talet 93. Bärningen av höstvetet har i allmänhet skett under tiden 24. 8.—9. 9. och sädden 30. 8.—7. 9. På grund av torkan som följde efter sädden har broddbildningen ifråga om höstvetet liksom även beträffande rågen skett synnerligen långsamt och ojämnt, vilket uppenbarligen kännbart kommer att inverka på dessa växternas skörderesultat nästa år.

Höstrågsförhållandena uppskattades i augusti till 85 % av det normala. Då man emellertid nu som medelhektarskörd erhållit 1 621 kg, får man genom att räkna på tidigare utfört sätt motsvarande %-tal till 107. Skörderesultatet är sålunda något bättre än normalt. De bästa rågskördarna ha erhållits på Åland och i Tavastehus, Nylands och St Michels län. Till sin kvalitet har skörden uppskattats felfri med %-talet 94. Bärningsarbetena utfördes i allmänhet under tiden 30. 8.—9. 9. och sädden 23. 8.—4. 9.

Höstryps. Höstrypsen, vars skörd uppskattats vara normal, avkastar 1 265 kg per ha. Bärningen från åkern har utförts under tiden 4.—10. 8. och sädden 25. 7.—3. 8. Även rypsbreddens utveckling har kännbart hindrats av den rådande torkan.

Vallarna. I juni uppskattades skördeutsikten för vallhö till 66 % av det normala. I augusti var motsvarande tal 85. Då man nu som medelhektarskörd erhållit 2 850 kg, får man som motsvarande %-tal 99. De framförallt i Norra-Finland erhållna relativt goda höskördarna ha höjt hela landets medelskörd till nära nog normal nivå. Den svaga höskörden år 1948 verkar även för sin del nedsättande på tre års medelhektarskörderna, varför %-talet är relativt högt. De svagaste höskördarna ha erhållits i Åbo och Björneborgs samt Kymmene län. Till sin kvalitet har skör-

Sato on arvioitu laadultaan moitteettomaksi %-luvulla 95. Heinän korjuu on tapahtunut 24. 7.—5. 8. välisenä aikana.

Laitumien kunto on arvosteltu erittäin heikoksi %-luvulla 25.1, heikoksi %-luvulla 35.4, keskinertaiseksi %-luvulla 29.1 ja hyväksi %-luvulla 8.6. Heikoimmat laidunnurmet ovat esiintyneet Turun ja Porin, Uudenmaan, Kymen ja Hämeen lääneissä. Myöskin odelmikot ovat kuivuudesta johtuen jääneet poikkeuksellisen huonoiksi. Esimerkiksi AIV-rehun raaka-aineeksi ei odelmaa ole ollut juuri laisinkaan käytettävissä.

Kevätvehnä. Elokuussa arvioitiin kevätvehnän satotoiveet %-luvulla 85 normaalista. Kun maan keskihehtaarisadoksi on saatu 1 280 kg, tulee vastaavaksi %-luvuksi nyt 82. Sato on arvioitu laadultaan moitteettomaksi %-luvulla 75. Erikoisesti mustaruosteen runsas esiintyminen on vaikuttanut ratkaisevasti sadon heikkoon laatuun. Alhaisimmat satotulokset on saatu Turun ja Porin, Hämeen ja Kymen lääneissä. Kevätvehnän leikkuu on tapahtunut yleisimmin 4.—15. 9. ja korjuu 15.—26. 9. välisenä aikana.

Ohra. Ohran satotoiveet arvioitiin elokuussa %-luvulla 90 normaalisadosta. Maan keskihehtaarisadoksi on nyt saatu 1 622 kg ja vastaavaksi %-luvuksi 105. Sato on arvioitu laadultaan moitteettomaksi %-luvulla 93. Heikoimmat sadot on saatu Turun ja Porin sekä Kymen lääneissä. Ohran niitto on suoritettu yleisimmin 25. 8.—3. 9. ja pelolta korjuu 5.—18. 9. välisenä aikana.

Kaura. Kauran satotoiveet arvioitiin elokuussa %-luvulla 86 normaalista sadosta. Kun maan keskihehtaarisadoksi nyt on saatu 1 694 kg, saadaan vastaavaksi %-luvuksi 104. Sato on arvosteltu laadultaan moitteettomaksi %-luvulla 89. Heikoimmat sadot on saatu Turun ja Porin, Oulun, Mikkelin ja Kymen lääneissä. Kauran niitto on suoritettu yleisimmin 1.—15. 9. ja pelolta korjuu 13.—30. 9. välisenä aikana.

Sekavilja ja herne. Sekaviljan keskihehtaarisadoksi on saatu 1 673 kg, vastaten %-lukua 106, (elokuussa 88). Leikkuutyöt ovat tapahtuneet yleisimmin 29. 8.—13. 9. ja korjuutyöt 12.—26. 9. välisenä aikana. Herneen keskihehtaarisadoksi on saatu 1 316 kg, vastaten %-lukua 99 normaalisadosta (elokuussa 86). Sato on arvosteltu laadultaan moitteettomaksi %-luvulla 88. Heikoimmat herne-sadot on saatu Turun ja Porin lääneissä. Herneen leikkuu on tapahtunut yleisimmin 29. 8.—13. 9. ja korjuu 12.—26. 9. välisenä aikana.

Peruna. Elokuussa arvosteltiin perunan satotoiveet %-luvulla 91 normaalisadosta. Kun keskihehtaarisadoksi nyt on saatu 14 566 kg, saadaan vastaavaksi luvuksi 94. Vuoden 1948 ennätys-sato alentaa jossain määrin tämän vuoden suhdelukua. Heikoimmat sadot saadaan Turun ja Porin sekä Kymen lääneissä. Sato on arvosteltu moitteettomaksi %-luvulla 92. Perunan nosto on tapahtunut yleisimmin 20.—30. 9. välisenä aikana.

Juurikasvit. Sokerijuurikkaan satotoiveet arvioitiin elokuussa %-luvulla 78 normaalisadosta. Kun keskihehtaarisadoksi on saatu 15 696 kg, saadaan vastaavaksi luvuksi nyt vain 63 %. Sokerijuurikkaan nosto on tapahtunut 3.—15. 10. välisenä aikana.

Rehujuurikasvien, joihin kuuluvat lanttu, turnipsi, rehujuurikas ja naattinauris, satotoiveet arvioitiin elokuussa %-luvulla 82 normaalista. Nyt on vastaavaksi luvuksi

den uppskattats felfri med %-talet 95. Höbärgningen har skett under tiden 24. 7.—5. 8.

Betenas skick har uppskattats till synnerligen dåligt med %-talet 25.1, svagt med %-talet 35.4, medelmätligt med %-talet 29.1 och bra med %-talet 8.6. De svagaste betena ha förekommit i Åbo och Björneborgs, Nylands, Kymmene och Tavastehus län. Även återväxten har på grund av torkan blivit exceptionellt dålig. T. ex. som råmaterial för AIV-foder har återväxt knappast alls funnits att få.

Vårvete. I augusti uppskattades skördeutsikterna för vårvete till 85 % av det normala. Då man som medelhektarskörd för landet fått 1 280 kg, blir motsvarande %-tal nu 82. Till sin kvalitet har skörden uppskattats felfri med %-talet 75. Framförallt den rikliga förekomsten av svartrost har avgörande inverkat på skördens svaga kvalitet. De lägsta skörderesultaten ha erhållits i Åbo och Björneborgs, Tavastehus och Kymmene län. Vårvetesköörden har i allmänhet inträffat under tiden 14—15. 9. och bärgningen 15—26. 9.

Korn. Skördeutsikterna för korn uppskattades i augusti till 90 % av det normala. Som medelhektarskörd för landet har erhållits 1 622 kg och motsvarande %-tal till 105. Till kvaliteten har skörden uppskattats felfri med %-talet 93. De svagaste skördarna har man fått i Åbo och Björneborgs och Kymmene län. Kornet har i allmänhet skördats under tiden 25. 8.—3. 9 och bärgats från åkern 5—18. 9.

Havre. Skördeutsikterna för havre uppskattades i augusti till 86 % av normalsköörden. Då man som medelhektarskörd för landet nu fått 1 694 kg, får man motsvarande %-tal till 104. Till sin kvalitet har skörden uppskattats felfri med %-talet 89. De svagaste skördarna ha erhållits i Åbo och Björneborgs, Uleåborgs, S:t Michels och Kymmene län. Havren har i allmänhet skördats under tiden 1—15. 9 och bärgats från åkern 13—30. 9.

Blandsäd och ärter. Som medelhektarskörd för blandsäd har man fått 1 673 kg, motsvarande %-talet 106 (i augusti 88). Skörden har i allmänhet verkstälts under tiden 29. 8.—13. 9 och bärgningen 12—26. 9. Medelhektarsköörden för ärter har man fått till 1 316 kg, motsvarande 99 % av normalsköörden (i augusti 86). Till sin kvalitet har skörden uppskattats felfri med %-talet 88. De svagaste ärtskördarna ha erhållits i Åbo och Björneborgs län. Ärtskörden har i allmänhet utförts under tiden 29. 8.—13. 9. och bärgningen 12—26. 9.

Potatis. I augusti bedömde man skördeutsikterna för potatis till 91 % av normalsköörden. Då man nu som medelhektarskörd har erhållit 14 566 kg, får man som motsvarande tal 94. Rekordskörden år 1948 sänker i någon mån detta års relationstal. De svagaste skördarna får man i Åbo och Björneborgs samt Kymmene län. Skörden har uppskattats felfri med %-talet 93. Potatisupptagningen har i allmänhet utförts under tiden 20.—30. 9.

Rotfrukter. Skördeutsikterna för sockerbetor uppskattades i augusti till 78 % av normalsköörden. Då man som medelhektarskörd fått 15 696 kg, erhålles som motsvarande tal nu blott 63 %. Upptagningen av sockerbetor har verkstälts under tiden 3.—15. 10.

Skördeutsikterna för foderrotfrukter, till vilka räknas kålrötter, turnips, foderbetor och blastrovor, uppskattades i augusti till 82 % av det normala. Nu har man som mot-

saatu 80. Lantun ha-sadoksi on saatu 19 912 kg, turnipsin 22 484 kg, rehujuurikkaan 21 603 kg ja naattinauriin 28 512 kg. Rehujuurikasvien nosto on yleisimmin tapahtunut 2.—14. 10. välisenä aikana. Heikoimmat sadot on juurikasveista saatu Turun ja Porin läänissä.

Vihantarehu. Vihantarehun keskihehtaarisadoksi on saatu 14 006 kg. Heikoimmat sadot on saatu Hämeen, Mikkelin ja Turun ja Porin läänissä.

Kuitu- ja öljypellava. Kuitupellavan ilmakuivaksi varisadoksi on saatu 2 627 kg/ha ja öljypellavan siemensadoksi 868 kg/ha. Edellisen korjuu on tapahtunut 31. 8.—10. 9. ja jälkimmäisen 1.—17. 9. välisenä aikana.

Heinäsiemen. Apilansiemenen ha-sadoksi on saatu 280 kg. Kun satotoiveet elokuussa arvioitiin normaaliasadosta %-luvulla 84, on nyt saatu vastaavaksi luvuksi 106. Timoteinsiemenen ha-sadoksi on saatu 339 kg. Elokuussa arvioitiin satotoiveet normaalista %-luvulla 70. Nyt on vastaavaksi luvuksi saatu 100. Apilansiemenen korjuu on tapahtunut 21.—29. 9. ja timoteinsiemenen korjuu 7.—17. 9. välisenä aikana.

Niittyheinä. Niittyheinän keskihehtaarisadoksi on saatu 1 108 kg (ja koko niittyheinäsadoksi 262.3 milj. kg). Heikoimmat sadot niittyheinästä on saatu Lapin läänissä eli 968 kg/ha. Korjuu on yleisimmin tapahtunut 20.—30. 8. välisenä aikana.

Työvoiman saanti.

Ilmoitusten mukaan on työvoiman saanti ollut vaikea %-luvulla 29.1 kaikista tapauksista, tyydyttävä %-luvulla 67.2 ja hyvä %-luvulla 3.7.

Seuraavassa esitetään vielä yhdistelmä, joka osoittaa sadon laadun vaihteluita moitteettomaan satoon (= 100) verrattuna tärkeimpien viljelykasvien kohdalla lääneittäin %-lukuin ilmoitettuna:

svarande tal fått 80. Ha-skörden för kålrötter har man fått till 19 912 kg, turnips 22 484 kg, foderbetor 21 603 kg och blastrovor 28 512 kg. Upptagningen av foderrotfrukterna har i allmänhet skett under tiden 2—14. 10. De svagaste rotfruktskördarna ha erhållits i Abo och Björneborgs län.

Grönfoder. Medelhektarskörden för grönfoder har man fått till 14 006 kg. De svagaste skördarna ha erhållits i Tavastehus, S:t Michels och Abo och Björneborgs län.

Spånads- och oljelin. Den lufttorra skörden av spånadslin har fåtts till 2 627 kg/ha och fröskörden för oljelin till 868 kg/ha. Spånadslinet har skördats under tiden 31. 8.—10. 9 och oljelinet 1.—17. 9.

Höfrö. Ha-skörden för klöverfrö har fåtts till 280 kg. Då skördeutsikterna i augusti uppskattades till 84 % av normalskörden, har man som motsvarande tal nu fått 106. Ha-skörden för timotejfrö har fåtts till 339 kg. Som motsvarande tal har man nu fått 100. Bärngningen av klöverfrö har utförts under tiden 21—29. 9 och bärngningen av timotejfrö 7—17. 9.

Ängshö. Medelhektarskörden för ängshö har fåtts till 1 108 kg (och den totala ängshöskörden till 262.3 milj. kg). De svagaste ängshöskördarna har man fått i Lapplands län — d. v. s. 968 kg/ha. Bärngningen har i allmänhet utförts under tiden 20—30. 8.

Tillgången på arbetskraft.

Enligt vad som meddelats har tillgången på arbetskraft varit svår i 29.1 %, tillfredsställande i 67.2 % och god i 3.7 % av fallen.

I det följande anføres ännu en sammanställning som utvisar variationerna av skördens kvalitet ifråga om de viktigaste odlingsväxterna länsvis och i % då den felfria skörden betecknats med 100:

L ä ä n i — L ä n Province	Syysvehnä Höstvete Winter wheat	Syysruis Höstråg Winter rye	Peltoheinä Vallhö Tame hay	Kevät- vehnä Vårvete Spring wheat	Ohra Korn Barley	Kaura Havre Oats	Herne Ärter Peas	Peruna Potatis Potato
Uudenmaan — Nylands ...	98	99	94	82	94	97	90	92
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	91	93	92	46	87	88	84	88
Ahvenanmaan maakunta — Landskapet Åland	90	92	96	73	88	92	99	86
Hämeen — Tavastehus :...	96	98	97	80	97	94	90	96
Kymen — Kymmene	98	96	97	87	98	92	87	99
Mikkelin — S:t Michels ...	—	96	96	86	96	90	86	93
Kuopion — Kuopio	—	94	97	89	94	92	93	94
Vaasan — Vasa	92	96	99	78	95	87	87	91
Oulun — Uleåborgs	100	90	96	81	93	88	81	92
Lapin — Lapplands	—	76	78	81	86	83	—	91
Valtakunta — Riket — Whole country	93	94	95	75	93	89	88	92

Selvitys satotoiveista 15. päivästä kesäkuuta 1952.

Tilastoasiamiesten lähettämien ilmoitusten perusteella, joita on saapunut n. 650 kpl, on maataloushallituksessa laskettu lääneittäin ja koko maata koskevat keskiarvot luvut kasveittain ja ovat ne muodostuneet seuraavanlaisiksi:

Utredning av skördeutsikterna per den 15. juni 1952.

På grund av de rapporter, som statistikombudsmännen avsänt och av vilka c:a 650 st har inkommit, har man på lantbruksstyrelsen beräknat medeltalen för växternas jämförelsetal såväl länsvis som för hela landet:

L ä ä n i — L ä n Province	Syyvehnä Höstvetete Winter wheat	Syysruis Höstråg Winter rye	Syysrypsä Höstryps Winter turnip rape	Peltoteinä Vallhö Tame hay
	Arvioitu sato % keskim. ha-sadosta — Uppskattad skörd i % av medelha-skörden Estimated yield per cent of the average hectare yield .			
Uudenmaan lääni — Nylands	81	80	84	82
Turun ja Porin lääni — Åbo och Björneborgs	76	77	72	68
Ahvenanmaan maakunta — Landskapet Åland	97	96	105	78
Hämeen lääni — Tavastehus	80	83	74	83
Kymen » — Kymmene	87	88	69	80
Mikkelin » — S:t Michels	83	94	68	95
Kuopion » — Kuopio	—	75	67	96
Vaasan » — Vasa	75	76	70	99
Oulun » — Uleåborgs	—	83	60	100
Lapin » — Lapplands	—	93	—	100
Valtakunta — Riket — Whole country	78	80	73	87

Sääsuhteet.

Talvikaudella 1951/52 vallitsi 1.1—7.6° C normaalia korkeampi lämpötila, lukuunottamatta maaliskuuta, jolloin keskilämpö oli 2.5—7.6° C normaalia alhaisempi. Varsinkin maaliskun loppupuolisko oli poikkeuksellisen kylmä. Myös toukokuussa oli n. 1° C normaalia kylmempää ja esiintyi tällöin varsinkin kuukauden jälkipuoliskolla halloja, jotka aiheuttivat vahinkoja talvehtineille kasveille tai hidastuttivat niiden kehitystä. Kesäkuun alkupuolisko on sen sijaan ollut suotuisampi lämpösuhteiden puolesta ja on lämpötila tällöin ollut 0.7—1.8° C normaalia korkeampi. Lämpösuhteet on ilmoitettu suotuisiksi %-luvulla 6.3, tyydyttäväksi %-luvulla 59.9 ja epäsuotuisiksi %-luvulla 33.8.

Viime vuoden syys- ja lokakuussa vallinneen kuivan kauden jälkeen, jolloin mm. lokakuussa satoi etelä-Suomen alueella ainoastaan 20 % ja Pohjois-Suomessa 50 % normaalista, alkoi runsassateinen kausi, sademäärien ollessa huomattavasti yläpuolella normaalin, aina maaliskuuhun saakka. Maaliskuussa sen sijaan satoi Etelä-Suomen alueella vain 55 % ja Pohjois-Suomessa 78 % normaalista ja huhtikuussa vastaavasti 79 % ja 69 %. Tämä vähäsateinen kausi jatkui vielä toukokuussakin, jolloin sademäärien suhdeluvut olivat 80 % ja 72 %. Suhteellisesti kuivinta oli tällöin Ahvenanmaalla (49 %) ja Turun ja Porin läänissä (63 %). Kesäkuun alkupuoliskolla on saatu sadetta jonkin verran runsaammin, mikä on ollut omiaan parantamaan varsinkin kevätviljojen oraiden kehitystä. Edellä kuvattun kauden sodeolosuhteille on ollut näin ollen ominaista poikkeuksellisen kuiva syksy, runsassateinen talvi ja jälleen kuiva kevät. Sadetta on ilmoitettu saadun liian vähän %-luvulla 29.5, tyydyttävästi %-luvulla 62.8 ja liian paljon %-luvulla 7.7.

Viime talven lumiolosuhteille oli kuvaavaa poikkeuksellinen vähälumisuus tai melkein pä lumenttomuus aina tammikuun loppuun saakka, jolloin lumipeitteen vahvuus oli Etelä-Suomessa vain 1—3 dm, Keski-Suomessa 2—5 dm ja Pohjois-Suomessa 3—7 dm. Helmikuun lopulla oli vastaava tilanne Etelä- ja Keski-Suomessa 2—7 dm ja Pohjois-Suomessa 5—12 dm. Maaliskuussa satoi lunta niin paljon, että sen paksuudeksi mitattiin kuun puolivälissä 4—5 dm maan eteläosassa, 6—8 dm Keski-Suomessa ja 9—11 dm Pohjois-Suomessa. Tämä lumipeite hävisi huhtikuun aikana

Väderleksförhållanden.

Under vinterperioden 1951/52 rådde en temperatur, som var 1.1—7.6° C högre än normalt med undantag av mars, då medeltemperaturen var 2.5—7.6° C under det normala. I synnerhet slutet av mars var exceptionellt kall. Även i maj var det c:a 1° C kallare än normalt och då uppträdde i synnerhet i slutet av månaden froster, vilka förorsakade skador på växter som övervintrat eller försenade deras utveckling. Början av juni har i stället varit gynnsammare vad värmeförhållandena beträffar och temperaturen har då varit 0.7—1.8° C över det normala. Värmeförhållandena ha uppgivits som gynnsamma med %-talet 6.3, som tillfredsställande med %-talet 59.9 och som ogynnsamma med %-talet 33.8.

Efter den under senaste år i september och oktober rådande torra perioden då det bl. a. i oktober inom södra Finlands område endast regnade 20 % och inom norra Finlands område 50 % av det normala, begynte en riklig regnperiod, varvid nederbörden var märkbart över det normala, ända till mars månad. I mars regnade det däremot inom södra Finlands område blott 55 % och i norra Finland 78 % av det normala och i april respektive 79 och 69 %. Denna regnfattiga period fortsatte även ännu i maj då nederbördens relationstal voro 80 % och 72 %. Jämförelsevis torrast var det då på Åland (49 %) och i Åbo och Björneborgs län (63 %). I början av juni har man fått regn i någon mån rikligare, vilket varit egnat att förbättra i synnerhet utvecklingen av vårsädesbroddarna. För den tidigare skildrade periodens nederbördsförhållanden har sålunda varit utmärkande en exceptionellt torr höst, en vinter med riklig nederbörd och åter en torr vår. Regnuppgives ha erhållits för litet med procenttalet 29.5, tillfredsställande med procenttalet 62.8 och för mycket med %-talet 7.7.

Betecknande för den senaste vinterns snöförhållanden var en exceptionell eller nästan total snöbrist ända till slutet av januari, då snötäcket tjocklek i södra Finland blott var 1—3 dm, i mellersta Finland 2—5 dm och i norra Finland 3—7 dm. I slutet av april var motsvarande situation i södra- och mellersta Finland 2—7 dm och i norra Finland 5—12 dm. I mars snöade det så mycket, att snöns tjocklek uppmättes i medlet av månaden till 4—5 dm i landets södra del, 6—8 dm i mellersta Finland och 9—11 dm i norra Finland. Detta snötäcke för-

vallinneen verraten lämpimän kauden vaikutuksesta kuin loppuun mennessä siten, että lunta esiintyi silloin enää vain Pohjois-Suomessa (1—5 dm) ja Lapissa (6—7 dm). Lumen sulaminen ei tänä vuonna aiheuttanut tulvia yhtä suurella määrällä kuin vuosi sitten, vaikka lumimäärä olikin runsaampi. Osittain oli tähän syynä verraten ohuesti routaantunut maa, joka teki mahdolliseksi sulamisvesien imeytymisen alustaan jo suhteellisen aikaisessa vaiheessa.

Talvi- ja kasvukauden alkuosan sääsuhteet eivät ole olleet suotuisat kasvillisuuden kehityksen kannalta. Talvehtineiden kasvien oraat kärsivät syksyllä vallinneesta kuivuudesta jääden useilla alueilla, kuten esim. Etelä- ja Lounais-Suomessa, heikkokuntoisiksi. Myöskään talvehtimisolosuhteet eivät muodostuneet edullisiksi. Kun kevät kaiken lisäksi muodostui vähäsatteiseksi ja kylmäksi yöhalloineen, oli siitä seurauksena, ettei syysviljojen ja heinän satotoiveet ole muodostuneet erikoisen hyväksi. Keväällä kylvetyjen kasvien satotoiveet ovat sen sijaan paremmat, joskin näidenkin orastumista ja oraiden alkukehitystä häitettiin toukokuussa vallinnut kuivuus ja kylmyys. Seuraavassa annetaan satotoiveilmoitusten perusteella yksityiskohde- tai selvitys näistä seikoista viljelykasveittain.

Kasvillisuuden kehitys.

Syysvehnä ja syysruis. Syysvehnästä ja syysrukiista odotetaan keskimäärin noin 20 % huonompaa satotulosta kuin normaalivuosina on saatu. Syiksi tähän on useimmissa raporteissa mainittu viime syksyn kuivuus, heikosti routaantunut maa ja keväällä vallinneet kuivuus ja kylmyys. Myös lumihome on paikoitellen aiheuttanut vahinkoja. Rukiin satotoiveet ovat keskimääräluokkaa alhaisemmat Turun ja Porin, Kuopion ja Vaasan lääneissä. Parhaat laihot ovat Kymen ja Mikkelin lääneissä.

Syysrypsi. Syysrypsistä ei tänä vuonna saada yhtä hyvää satoa kuin vuosi sitten. Keskimääräiseksi suhdeluvuksi on saatu 73, kun se viime vuonna oli 86. Osa rypsilajityksistä on jouduttu rikkomaan epäonnistuneen talvehtimisen vuoksi. Erikoisesti on rypsilajityksien heikkoon kuntoon vaikuttanut viime syksyn kuivakausi, jolloin kasvustot eivät päässeet kehittymään riittävästi tai jäi osa siemenistä kokonaan itämättä. Syysrypsistä saadaankin tänä vuonna, päinvastoin kuin vuosi sitten, suhteellisesti ottaen heikompi satotulos kuin muista talvehtineista kasveista. Heikoimmat viljelykset esiintyvät Itä-, Keski- ja Pohjois-Suomessa.

Nurmet. Johtuen viime kesän ja syksyn epäedullisista siemenheinän kasvuolosuhteista ja toukokuussa vallinneesta kuivuudesta ja kylmyydestä, ovat eritoten ensimmäisen vuoden nurmet jääneet heikoiksi. Varsinkin Varsinais-Suomessa, Uudellamaalla ja Hämeessä on asianlaita näin. Monilla paikkakunnilla on siellä jouduttu nurmia rikkomaan ja suuri osa jäljelle jääneistäkin on niin huonossa kunnossa, että valtakasveina niillä ovat erilaiset rikkaruohot. Eritoten apila on hävinnyt ensimmäisen ja toisenkin vuoden nurmista. Pohjanmaalla, Keski- ja Itä- sekä Pohjois-Suomessa ovat nurmet parempia ja tullaankin siellä ilmeisesti saamaan hyvää heinäsattoa. Heikoimmat nurmet esiintyvät Turun ja Porin, Ahvenanmaan, Kymen, Uudenmaan ja Hämeen lääneissä. Muiden läänien satotoiveet on arvioitu likimain normaaliksi.

Laitumien kunto on arvosteltu erittäin heikoksi %-luvulla 5.4 (viime vuonna 37.9), heikoksi %-luvulla 20.2

svann under inverkan av den i april rådande jämförelsevis varma perioden före månadens slut sålunda, att snö förekom då endast i norra Finland (1—5 dm) och i Lapp-land (6—7 dm). Snösmältningen förorsakade ej detta år översvämningar i samma stora omfattning som för ett år sedan, ehuru snömängden också var rikligare. Delvis var orsaken härtill en jämförelsevis tunn tjäle i jorden, vilket möjliggjorde smältvattnets uppsugande i jorden redan i ett jämförelsevis tidigt skede.

Väderleksförhållandena under första delen av vinter- och växtperioden voro ej gynnsamma med hänseende till växtlighetens utveckling. De övervintrade växternas broddar led av den under hösten rådande torkan så, att de på många områden såsom t. ex. i södra- och sydvästra-Finland blevo svaga. Även övervintringsförhållandena gestaltade sig ej förmånliga. Då våren till råga på allt blev regnfattig och kall med nattfroster, var följden därav, att ej höst-sädens och höets skördeutsikter gestaltade sig särskilt gynnsamma. Skördeutsikterna för de om våren sådda växterna äro i stället bättre, om även dessas broddbildning och broddarnas första utveckling skadades av den i maj rådande torkan och kylan. I det följande gives på grund av skördeutsikterna en mera detaljerad utredning av dessa omständigheter per odlingsväxt.

Växtlighetens utveckling.

Höstvete och höstråg. Av höstvete och höstråg väntar man i medeltal omkring 20 % sämre skörderesultat än under normala år. Som orsaker härtill har man i de flesta rapporter nämnt torkan senaste höst, svagt tillfrusen mark och den om våren rådande torkan och kolden. Även snömögel har på sina ställen förorsakat skador. Skördeutsikterna för rågen äro under medeltalet i Åbo och Björneborgs, Kuopio och Vasa län. Den bästa grödan finnes i Kymmene och S:t Michels län.

Höstryps. Av höstrypsen får man ej i år lika god skörd som för ett år sedan. Till genomsnittligt relationstal har man fått 73, då det senaste år var 86. En del rypsoldingar har man varit tvungen att plöja upp till följd av att övervintringen misslyckats. På rypsoldingarnas svaga skick har särskilt inverkat den torra perioden senaste höst, då växtbestånden icke kunde utvecklas tillräckligt eller en del av fröna ej alls grodde. Av höstrypsen får man även detta år, i motsats till senaste år, ett jämförelsevis svagare skörderesultat än av andra övervintrade växter. De svagaste odlingarna förekomma i östra, mellersta och norra Finland.

Vallarna. Beroende på de ogynnsamma växtförhållandena för vallhöet under senaste sommar och höst och på den under maj månad rådande torkan och kolden, hava i synnerhet första årets vallar blivit svaga. I synnerhet i Egentliga Finland, i Nylands och Tavastehus län är förhållandet dylikt. På många orter har man sett sig tvungen att plöja upp vallarna och en stor del av de som blivit kvar äro i så dåligt skick, att olika slag av ogräs fått överhand. Särskilt klövern har försvunnit från första och andra årets vallar. I Österbotten, i mellersta samt i östra och norra Finland äro vallarna bättre och man kommer även där synbarligen att få god höskörd. De svagaste vallarna förekomma i Åbo och Björneborgs län, på Åland, i Kymmene, Nylands och Tavastehus län. De andra länens skördeutsikter äro uppskattade till ungefär normala.

Betet är uppskattat till särskilt svagt med %-talet 5.4 (senaste år 37.9), till svagt med %-talet 20.2 (54.1), till

(54.1), keskinertaiseksi %-luvulla 53.2 (7.8) ja hyväksi %-luvulla 20.3. Laitumet on näinollen tänä vuonna arvioitu paremmiksi kuin vastaavana ajankohtana viime vuonna.

Toukutyöt voitiin suorittaa suhteellisen edullisten olosuhteiden vallitessa ilman suurempia viivytyksiä. Kylvötyöt alkoivat maan eteläosassa toukokuun ensimmäisellä ja toisella viikolla ja päättyivät yleisesti toukokuun loppuun mennessä paitsi perunan kohdalta kesäkuun ensimmäisellä viikolla. Kylvöjen yleisimmät suoritusajat lääneittäin ja keskimäärin koko maassa käyvät esille taulukosta 12.

Toukokuussa vallinneet kuivuus ja kylmyys hidastuttivat orastumista. Oraalletulo on samasta syystä varsinkin savimailla ollut epätasaista. Esimerkiksi Varsinais-Suomen seivalueella saattoi kuivimmilla kohdilla, töyräillä ja ojien varsilla nähdä vielä kesäkuun alussa täysin orastumattomia kohtia. Kesäkuun alkupuoliskolla sattuneet sateet ja edulliset lämpöolosuhteet ovat kuitenkin nopeassa tahdissa parantaneet kevätilvojen, perunan ja juurikasvien satotouvoita ja voidaankin tilannetta tällä hetkellä pitää tyydyttävänä, jopa hyvänäkin. Verrattaessa tämän hetken tilannetta vastaavan ajan tilanteeseen viime vuonna ovat sato-ouvoet keväällä kylvetyjen kasvien kohdalta nyt huomattavasti paremmat. Jos kehitys saa jatkua yhtä suotuisana, voidaan kevätilvoista ja juurikasveista odottaa jopa hyvää satoa. Kasvitauteja ja tuhoeläimiä ei ole sanottavamin esiintynyt.

Työvoiman saanti.

Ilmoituksissa on kysytty myös työvoiman saantia maataloustöihin kullakin paikkakunnalla. Koko maan keskimääräisiksi %-luvuiksi on tällöin saatu seuraavat: työvoiman saanti vaikea 21.6 (viime vuonna 15.3), tyydyttävä 64.4 (76.6) hyvä 13.6 (7.8). Vaikein on tilanne ollut Kuopion, Mikkelin, Kymen ja Oulun lääneissä.

medelmättigt med %-talet 53.2 (7.8) och till gott med %-talet 20.3. Betesmarkerna äro sålunda uppskattade till bättre än under motsvarande tid senaste år.

Vårsådden kunde verkställas under jämförelsevis gynnsamma förhållanden utan några större dröjsmål. Sådden begynte i landets sydliga del under första och andra veckan av maj och slutfördes allmänt inom slutet av maj utom vad beträffar potatisen under första veckan i juni. Den allmännaste tiden för verkställande av sådden länsvis och i medeltal i hela landet framgår av tabell 12.

Den i maj rådande torkan och kylan försenade uppsi-randet. Broddbildningen är av samma skäl i synnerhet på lerjordar ojämn. Till exempel på Egentliga-Finlands lerområden kunde man på torrare ställen på kullar och invid dikesrenar ännu i början av juni se ställen, som ej alls skjutit brodd. De under förra hälften av juni inträffade regnen och gynnsamma temperaturförhållandena hava likväl i snabb takt förbättrat utsikterna för vårsådden, potatisen och rotfrukterna och man kan nu anse läget tillfredsställande, till och med gott. Om man jämför läget i detta nu med läget under motsvarande tid senaste år äro skördeutsikterna för de odlade växterna nu märkbart bättre. Om utvecklingen får fortsätta lika gynnsamt, kan man av vårsådden och rotfrukterna vänta till och med en god skörd. Växtsjukdomar och skadeinsekter ha ej nämnvärt uppträtt.

Tillgång på arbetskraft.

I rapporterna har man även frågat efter tillgången på arbetskraft till jordbruksarbetena på varje ort. Till hela landets genomsnittliga %-tal har man härvid fått följande: tillgång på arbetskraft svår 21.6 (senaste år 15.3), tillfredsställande 64.4 (76.6), god 13.6 (7.8). Svårast har läget varit i Kuopio, S:t Michels, Kymmene och Uleåborgs län.

Taulukko 12. Kevätviljojen, juurikasvien ja perunan kylvöajat lääneittäin vuonna 1952.

Tabell 12. Såningstiderna för vårsåd, rotfrukter och potatis länsvis år 1952.

Table 12. Seedtimes of spring cereal crops, beets and potato by provinces in the year 1952.

Läni — Län Province	Kevät- vehnä Vårve Spring wheat	Ohr Korn Barley	Kaura Havre Oats	Sekavilja Blandsåd Mixed cereal	Herne Ärter Peas	Peruna Potatis Potato	Sokeri- juurikas Socker- betor Sugarbeets	Rehu- juurikas Foder- rotfrukter Fodder beets	Heinä- siemen Höfrö Ley seed
Uudenmaan-Nylands	6 —14.5	12 —20.5	7 —20.5	8 —20.5	9 —16.5	19 —30.5	4 — 9.5	9 —17.5	7 —20.5
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	5 —14.5	11 —20.5	6 —18.5	7 —18.5	7 —15.5	19 —31.5	2 — 9.5	8 —17.5	3 —18.5
Ahvenanmaan maa- kunta — Lands- kapet Åland	29.4 —10.5	8 —14.5	1 —11.5	1 —11.5	29.4 — 8.5	22 —29.5	30.4 — 6.5	1 — 6.5	30.4 —14.5
Hämeen — Tavastehus	7 —14.5	14 —23.5	7 —20.5	8 —19.5	10 —17.5	23.5 — 3.6	5 —11.5	14 —24.5	8 —21.5
Kymen — Kymmene	10 —19.5	15 —25.5	9 —21.5	11 —21.5	13 —20.5	25.5 — 4.6	6 —13.5	12 —24.5	10 —22.5
Mikkelin — S:t Michels	9 —18.5	16 —25.5	9 —21.5	11 —22.5	14 —21.5	27.5 — 6.6	20 —27.5	22 —29.5	13 —25.5
Kuopion — Kuopio	12 —21.5	20 —29.5	11 —22.5	14 —23.5	13 —21.5	30.5 — 9.6	26.5 — 5.6	24.5 — 3.6	18.5 — 1.6
Vaasan — Vasa	10 —17.5	21 —29.5	12 —22.5	15 —24.5	13 —19.5	26.5 — 5.6	23 —23.5	26.5 — 4.6	13 —29.5
Oulun — Uleåborgs	12 —20.5	22.5 — 4.6	13 —24.5	18 —28.5	16 —24.5	30.5 — 9.6	20.5 — 2.6	31.5 — 9.6	24.5 — 9.6
Lapin — Lapplands	22 —30.5	27.5 — 8.6	23.5 — 2.6	25.5 — 6.6	—	2 —11.6	30.5 —12.6	5 —12.6	4 —12.6
Valtakunta — Riket Whole country . . .	9 —18.5	17 —26.5	10 —21.5	12 —22.5	10 —18.5	25.5 — 4.6	14 —22.5	18 —27.5	13 —26.5

Selvitys satotoiveista 15. päivältä elokuuta 1952.

Tilastoasiamiesten lähettämien ilmoitusten perusteella, joita on saapunut noin 750 kpl, on maataloushallituksessa

Utredningen av skördeutsikterna per den 15 augusti 1952.

På grund av de rapporter, som statistikombudsmännen sänt och av vilka erhållits c:a 750 st, har man på lantbruks-

laskettu läänejä ja koko maata koskevat keskivertailuluvut kasveittain ja ovat ne muodostuneet seuraavanlaisiksi:

styrelsen räknat de varje län och hela landet omfattande medeljämförelsetalen för växterna och hava de gestaltat sig på följande sätt:

Satotoiveet viljelykasveittain ilmoitettuina %:eissa normaalisoiton verrattuna 15. 8. 1952.
Skördeutskiktarna per odlingsväxt uppgivna i % i jämförelse med normalskörden den 15. 8. 1952.
Yield outlook for different field crops 15. 8. 1952 expressed as percentage of the normal yield.

Lääni—Län Province	Maapähkinä	Maapähkinä	Maapähkinä	Maapähkinä	Maapähkinä	Maapähkinä	Maapähkinä	Maapähkinä	Maapähkinä	Maapähkinä	Maapähkinä	Maapähkinä	Maapähkinä	Maapähkinä
	Arvioitu sato % keskimääräisestä ha-sadosta — Uppskattad skörd i % av medelha-skörden	Estimated yield per cent of the average hectare yield	Estimated yield per cent of the average hectare yield	Estimated yield per cent of the average hectare yield	Estimated yield per cent of the average hectare yield	Estimated yield per cent of the average hectare yield	Estimated yield per cent of the average hectare yield	Estimated yield per cent of the average hectare yield	Estimated yield per cent of the average hectare yield	Estimated yield per cent of the average hectare yield	Estimated yield per cent of the average hectare yield	Estimated yield per cent of the average hectare yield	Estimated yield per cent of the average hectare yield	Estimated yield per cent of the average hectare yield
Uudenmaan — Nylands	85	80	90	86	104	101	105	104	99	111	100	98	87	82
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	83	81	95	79	96	99	99	101	97	108	98	97	85	84
Ahvenanmaan — Landskapet Åland ..	100	100	108	76	91	96	95	97	99	103	93	93	90	99
Hämeen — Tavastehus	88	93	81	94	103	104	111	104	99	112	100	98	86	84
Kymen — Kymmene ..	84	90	79	82	101	96	108	102	94	112	96	87	83	83
Mikkelin — S:t Michels	93	95	85	100	100	99	106	100	91	108	89	78	91	84
Kuopion — Kuopio ...	98	85	77	106	94	98	100	102	90	105	81	76	86	83
Vaasan — Vasa	85	92	77	103	93	98	99	98	92	102	83	79	82	75
Oulun — Uleåborgs ...	67	88	83	112	87	94	96	95	90	101	81	70	92	85
Lapin — Lapplands	—	85	40	113	84	89	90	93	70	94	67	72	—	90
Valtakunta — Riket — Whole country														
15. 8. 1952	85	87	87	95	97	98	102	100	95	105	96	87	86	82
15. 8. 1951	89	85	97	85	85	90	86	88	86	91	78	82	84	70

Sääsuhteet.

Maataloushallituksen selvityksessä kesäkuun 15. päivältä todettiin kasvukauden alkuvaiheen sääsuhteet kasvillisuuden kehityksen kannalta epäsuotuisiksi. Eritoten talvehtineiden kasvien alkukehitys kärsi kevätkauden kylmyydestä ja kuivuudesta varsinkin Etelä- ja Lounais-Suomessa. Keväällä kylvyttyjen kasvien kohdalla kehitys todettiin jossakin määrin suotuisammaksi. Elokuun 15. päivään mennessä ovat sääsuhteet kehittyneet seuraavasti.

Kylmähkön toukokuun jälkeen vallitsi kesäkuussa likimain normaali lämpötila. Heinäkuussa lämpötila oli 0.2—1.5° C normaalia kylmempi. Varsinkin kuukauden loppupuoliskolla oli koleaa. Elokuun alkupuoliskolla ovat lämpötilat olleet likimain normaaliset, eikä halloja ole sanottavammin esiintynyt. Lämpösuhteet on ilmoitettu suotuisiksi %-luvulla 6.5, tyydyttäväksi luvulla 62.5 ja epäsuotuisiksi luvulla 31.0. Kertomuskauden lopulla, 16.—19. 8., on Pohjois-Suomessa esiintynyt paikoitellen, jopa hyvinkin ankaria halloja, aiheuttaen vahinkoja perunakasvustoille ja ainakin osittain myös kevätilviljoille. Kun hallat sattuivat vasta ilmoitusten lähettämisen jälkeen, eivät niiden aiheuttamat vahingot vielä sisälly satoarviointeihin.

Kesäkuun 15. päivän selvityksessä todettiin, että toukokuun sademäärät jäivät normaalia pienemmiksi. Etelä-Suomessa saatiin tällöin suhdeluvuksi 80 % ja Pohjois-Suomessa 72 %. Erikoisen kuivaksi muodostui toukokuun Turun ja Porin läänissä ja Ahvenanmaalla. Kesäkuun alkupuoliskolla saatiin sadetta jo runsaammin ja kesäkuun

Väderleksförhållanden.

I lantbruksstyrelsens utredning per den 15 juni konstaterades att väderleksförhållandena under den förra delen av växtperioden voro ogynnsamma för växtlighetens utveckling. I synnerhet de övervintrade växternas första utvecklingskede led av vårens kyla och torra framförallt i södra och sydvästra Finland. Utvecklingen av de på våren sådda växterna konstaterades vara i någon mån gynnsammare. Före den 15 augusti ha väderleksförhållandena utvecklats på följande sätt.

Efter en kall maj månad rädde i juni i det närmaste en normal temperatur. I juli var temperaturen 0.2—1.5° C kallare än normalt. I synnerhet var månadens senare del kylig. Under augusti månads förra del har temperaturen varit någorlunda normal, och froster ha ej nämnvärt yppats. Temperaturförhållandena har uppgivits som gynnsamma med %-talet 6.5, tillfredsställande med %-talet 62.5 och ogynnsamma med %-talet 31.0. I slutet av berättelseperioden, den 16—19. 8., har i norra Finland på sina ställen förekommit till och med stränga froster, förorsakande potatisbestånden och åtminstone delvis även vårsåden skador. Då frosterna inträffade först efter rapporternas avsändande, ingå ej de skador de förorsakat i skördeuppskattningarna.

I utredningen per den 15 juni konstaterades, att maj månads nederbörd blev mindre än normalt, i södra Finland fick man då relationstalet 80 % och i norra Finland 72 %. Särskilt torr blev maj månad i Åbo- och Björneborgs län och på Åland. Under förra delen av juni fick man redan rikligare regn och under senare delen av juni

loppupuoliskolla Etelä-Suomen alueella 126 % ja Pohjois-Suomessa 197 % normaalista sademäärästä. Koko kuukauden vastaavat luvut olivat 109 % ja 151 % eli yläpuolella normaalin koko maassa muualla paitsi Ahvenanmaalla (41 %) sekä Kymen- (92 %) ja Hämeen (99 %) läänissä. Heinäkuun alkupuoliskolla satoi yleensä normaalia vähemmän. Etelä-Suomessa saatiin suhdeluvuksi 58 % ja Pohjois-Suomessa 98 %. Kuukauden loppupuoli oli jälleen erittäin runsassateinen. Niinpä keskimääräluvuiksi onkin saatu 157 % ja 153 %. Ainoastaan Ahvenanmaalla satoi normaalia vähemmän (78 %). Esimerkiksi Turun ja Porin läänissä satoi 178 % eli lähes kaksi kertaa niin paljon kuin on normaalisademäärä, Mikkelin läänissä on suhdeluvuksi saatu 194 %, Kuopion läänissä 172 %, Kymen läänissä 174 %, jne. Koko heinäkuun sademäärä oli Etelä-Suomessa 110 % ja Pohjois-Suomessa 127 % normaalista sademäärästä. Elokuun alkupuoliskolla on Etelä-Suomessa satanut 85 % ja Pohjois-Suomessa 151 % normaalista sademäärästä. Selostuskauden sadeolosuhteille on ollut ominaista poikkeuksellisen runsaat sadekaudet sekä kesä- että eritoten heinäkuun loppupuoliskolla, mistä johtuen koko kesä- eli selostuskausi on muodostunut keskimäärin koko maassa normaalia runsassateisemmaksi. Sadetta on ilmoitettu saadun liian paljon %-luvulla 61. Vastaavat luvut ovat Lapin läänissä 100 %, Oulun läänissä 90 %, Kuopion läänissä 86 %, Mikkelin läänissä 84 % ja Hämeen läänissä 64.5 %. Liian vähän on ilmoitettu sataneen ainoastaan Ahvenanmaalla %-luvulla 33.3.

Kasvillisuuden kehitys.

Talvehtineiden kasvien satotoiveet ovat kesäkuussa laaditun arvioinnin jälkeen jonkin verran parantuneet, kuten käy ilmi seuraavista viljelyskasveittaisista selvityksistä.

Syysvehnä ja syysruis. Syysvehnän ja syysruikin satotoiveet ovat kesäkuusta parantuneet 7 pisteellä, lukujen ollessa nyt 85 ja 87 normaalistasoon verrattuna (viime vuonna 89 ja 85). Johtuen normaalia kylmemmästä lämpötilasta ja runsaista sateista on näiden kasvien tuleentuminen jäänyt 2—2½ viikkoa tavallista myöhäisemmäksi. Niinpä syysvehnän niittoon on voitu eteläisimmässäkin Suomessa ryhtyä vasta elokuun puolivälin jälkeen (17/8) ja rukiin leikkusseenkin vasta 12/8—16/8 välisenä aikana. Leikkuut ovatkin kertomuskauden lopulla vielä yleisesti kesken ja haittaavat niitä epävakaiset säät. Paikoitellen haittaa leikkuutöiden suoritusta myös verraten runsas laakoutuminen.

Syysrypsi. Kesäkuun ilmoitukseen verrattuna ovat syysrypsin satotoiveet parantuneet 14 pisteellä, suhdeluvun ollessa nyt 87 (viime vuonna 97). Sato jää tänä vuonna siis noin 10 pistettä viime vuotista huonommaksi. Parhaat sato saadaan Lounais-Suomessa ja Uudellamaalla. Syysrypsin leikkuu on tapahtunut yleisimmin 26.7—3.8 välisenä aikana. Kylvö ensi vuoden satoa varten on yleisimmin suoritettu 3.—9.8 eli noin viikkoa myöhemmin kuin viime vuonna.

Nurmet. Peltöheinän satotoiveet arvioitiin kesäkuussa suhdeluvulla 87 ja nyt luvulla 95 eli 8 pistettä paremmiksi ja 10 pistettä paremmiksi kuin viime vuonna. Eritoten Pohjois-Suomessa ovat heinäsadot muodostuneet hyviksi. Suhdeluvut ovat siellä nimittäin seuraavat: Lapin lääni 113, Oulun lääni 112, Vaasan lääni 103, Kuopion lääni 106 ja Mikkelin lääni 100. Heikoimmat tulokset esiintyvät Ahve-

i södra Finland 126 % och i norra Finland 197 % av den normala nederbörden. De motsvarande talen för hela månaden voro 109 % och 151 % eller över det normala i hela landet, utom på Åland (41 %) samt i Kymmene (92 %) och i Tavastehus (99 %) län. Under förra delen av juli regnade det överhuvud mindre än normalt. I södra Finland fick man relationstalet 58 % och i norra Finland 98 %. Den senare delen av månaden var åter mycket regnrik. Sälunda fick man till medeltal 157 % och 153 %. Endast på Åland regnade det mindre än normalt (78 %). T. ex. i Åbo- och Björneborgs län regnade det 178 % eller närmare två gånger så mycket som den normala nederbörden. I St. Michels län har man till relationstal fått 194 %, i Kuopio län 172 %, i Kymmene län 174 %, o. s. v. Hela juli månads nederbörd var i södra Finland 110 % och i norra Finland 127 % av den normala nederbörden. Under den förra delen av augusti har det i södra Finland regnat 85 % och i norra Finland 151 % av det normala. För utredningsperiodens nederbördsförhållanden har varit utmärkande exceptionellt rikliga regnperioder såväl under senare delen av juni som särskilt under senare delen av juli, varpå det beror att hela högsommaren eller berättelseperioden i medeltal i hela landet gestaltat sig regnrikare än normalt. För mycket regn uppgives ha erhållits med %-talet 61. Motsvarande tal äro i Lappland 100 %, Uleåborgs län 90 %, Kuopio län 86 %, St. Michels län 84 % och i Tavastehus län 64.5 %. För litet har det enligt rapporterna regnat endast på Åland med %-talet 33.3.

Växtlighetens utveckling.

De övervintrade växternas skördeutsikter hava efter den i juni gjorda uppskattningen i någon mån förbättrats, vilket framgår av följande utredningar per odlingsväxt.

Höstvete och höstråg. Höstvetets och höstrågens skördeutsikter hava från juni förbättrats med 7 poäng, i det talen nu äro 85 och 87 jämförda med normalskörden (senaste år 89 och 85). Beroende på temperaturen, som varit kallare än normalt och på de rikliga regnen ha dessa växters mögnad försenats med 2—2½ veckor. Sälunda har man kunnat påbörja skörden av höstvete även i sydligaste Finland först efter medlet av augusti (17/8) och skörden av råg först mellan den 12/8—16/8. Skörden är också i slutet av redogörelseperioden ännu allmänt ofullbordad och till förfång för denna är det osäkra vädret. På sina ställen störes även skördearbetet av jämförelsevis riklig liggsäd.

Höstryps. Jämfört med juni månads rapport har höstrypsens skördeutsikter förbättrats med 14 poäng, i det relationstalet nu var 87 (senaste år 97). Skörden blev detta år omkring 10 poäng sämre än senaste år. De bästa skördarna får man i sydvästra Finland och i Nyland. Skörden av höstryps har ägt rum allmänt den 26.7—3.8. Säden för nästa års skörd har allmänt verkställts 3—9.8 eller omkring en vecka senare än senaste år.

Vallarna. Vallhöets skördeutsikter uppskattades i juni med relationstalet 87 och nu med talet 95 eller 8 poäng bättre och 10 poäng bättre än senaste år. I synnerhet i norra Finland har höskördarna blivit goda. Relationstalen äro där nämligen följande: Lapplands län 113, Uleåborgs län 112, Vasa län 103, Kuopio län 106 och St. Michels län 100. De svagaste resultatet förekomma på Åland 76, Åbo-

nanmaalla 76, Turun ja Porin läänissä 79, Kymen läänissä 82, ja Uudenmaan läänissä 86. Heinän niitto on tapahtunut yleisimmin 13.—30.7 välisenä aikana, joskin pohjois-Suomessa niitto on jatkunut vielä elokuun puolella aina kuukauden 10. päivään saakka. Korjuu on yleisimmin tapahtunut 22.7—7.8 välisenä aikana, jatkuen Pohjois-Suomessa aina elokuun puoliväliin saakka. Heinäkuun runsasateinen loppupuolisko on suuresti hidastuttanut heinän niitto- ja korjuutoita ja ovatkin ne 1—2 viikkoa myöhässä. Myös heinän laatu on kärsinyt sateisesta korjuunajasta huomattavasti. Laitumien kunto on arvosteltu heikoksi %luvulla 4.7 (viime vuonna 52.5), keskinkertaiseksi luvulla 48.3 (38.6) ja hyväksi tai erittäin hyväksi luvulla 47.0 (8.9). Esitettyjen lukujen perusteella voidaan todeta laitumien olleen hyvässä kunnossa. Johtuen runsaista sateista on myöskin niitonurmien jälkikasvu rehevää. Odelmikkoja voidaankin tänä vuonna poikkeuksellisen runsaasti käyttää mm. AIV-rehun raaka-aineksi, mikä seikka osittain korvaa heikoiksi jääneen ensimmäisen sadon esimerkiksi Etelä- ja Lounais-Suomessa.

Runsaista sateista johtuen on kevätiljojen kasvu ollut suhteellisen voimakasta kautta koko maan. Tämä ja alkukesällä vallinnut kylmyys ovat aiheuttaneet kuitenkin sen, että kevätiljojen kehitys on lähimmän kaksi viikkoa myöhässä. Eräiden kasvien kohdalla on olemassa jopa vaara, etteivät ne ehdi laisinkaan tuleentua, kuten esimerkiksi kauran ja myös kevätehnän kohdalla on asianlaita maan pohjoispuolisilla. Myös se, että kevätiljat ovat paikoin voimakkaasti lakoutuneet, vaikuttaa samaan suuntaan. Joka tapauksessa tulee kevätiljojen laatu huomattavasti kärsimään mainituista seikoista ja mahdollisesti myös elokuun puolivälin jälkeen sattuneista hallavaurioista. Vain siinä tapauksessa, että lähiarkoina saataisiin kohtalaisen lämmin poutakausi, saattaisivat kevätiljat ehtiä tuleentua myös Pohjois-Suomessa.

Kevätehnä. Kevätehnän satotoiveet on arvioitu koko maassa suhdeluvulla 97 (viime vuonna 85) normaalisadosta. Parhaat sadot saadaan Uudenmaan (104), Hämeen (103), Kymen (101) ja Mikkelin (100) lääneissä. Satotoiveet heikkenevät pohjoiseen päin siirryttäessä edellä esitetyistä ystä.

Ohra. Ohrasta saatava sato on arvioitu koko maassa suhdeluvulla 98 (viime vuonna 90). Parhaat sadot saadaan Hämeen (104) ja Uudenmaan (101) lääneissä ja heikoimmat Lapin (89) ja Oulun (94) lääneissä.

Kaura. Kauran satotoiveet on arvioitu normaalia paremmiksi suhdeluvulla 102 (viime vuonna 86). Ero on viime vuoteen verrattuna melkoisen suuri, 16 pistettä, mikä edellyttääkin tänä vuonna hyvää satoa, jos sääsuhteet muuttuvat suotuisammiksi. Parhaat laihot esiintyvät Hämeen (111), Kymen (108), Mikkelin (106) ja Uudenmaan (105) lääneissä ja heikoimmat Lapissa (90), Ahvenanmaalla (95) ja Oulun läänissä (96).

Sekavilja ja herne. Sekaviljan satotoiveet on arvioitu suhdeluvulla 100 (viime vuonna 88) ja herneen suhdeluvulla 95 (viime vuonna 86) normaalisadosta.

Ilmoituskauden loppuun mennessä ei kevätiljojen niittoon ole voitu ryhtyä eteläisimmässäkään Suomessa. Kasvitauteja ei ole sanottavammin esiintynyt. Esim. viime

och Björneborgs län 79, Kymmene län 82 och Nylands län 66. Höslättern har inträffat allmänt mellan den 13—30.7, om också slättern i norra Finland har fortgått ännu in på augusti ända till den 10. Bärgringen har allmänt ägt rum mellan den 22.7—7.8, men fortsatt i norra Finland till medlet av augusti. Juli månads regnrika senare del har mycket försenat höets slätter- och bärgringsarbeten och de äro även 1—2 veckor försenade. Även höets kvalitet har lidit märkbart av den regniga bärgringstiden. Betesmarkernas skick har uppskattats till svagt med %talet 4.7 (senaste år till 52.5), till medelmåttigt med talet 48.3 (38.6) och gott eller särskilt gott med talet 47.0 (8.9). På grund av framställda tal kan man konstatera att betesmarkerna äro i gott skick. Till följd av de rikliga regnen äro även slättervallarnas återväxt frodig. Återväxten kan man även detta år exceptionellt rikligt använda bl. a. till råämne för A.I.V. foderberedning, vilken omständighet delvis ersätter den första skörden, som blivit svag t. ex. i södra och sydvästra Finland.

Till följd av de rikliga regnen har vårsäden vuxit kraftigt i hela landet. Detta och den på försommaren rådande kylan har åstadkommit, att vårsädens utveckling är 2 veckor försenad. Några växter hotas av faran, att de ej alls hinna mogna, såsom fallet är med havren och även med värvetet i landets nordliga del. Även det, att i vårsäden bildats mycket liggsäd verkar i samma riktning. I alla fall kommer vårsädens kvalitet märkbart att lida av nämnda omständigheter och möjligen även av inträffade frostsador. Blott i det fall, att man i den närmaste framtiden får en någorlunda varm uppehållsperiod, skulle vårsäden hinna mogna även i norra Finland.

Värvete. Värvetets skördeutsikter har uppskattats i hela landet med relationstalet 97 (senaste år 85) av normalskörden. De bästa skördarna får man i Nylands (104), Tavastehus (103), Kymmene (101) och St. Michels (100) län. Skördeutsikterna försvagas av tidigare framställda skäl ju mera man förflyttar sig åt norr.

Korn. Den skörd, man kommer att få från kornet har i hela landet uppskattats med relationstalet 98 (senare år 90). De bästa skördarna får man i Tavastehus (104) och Nylands (101) län och de svagaste i Lapplands (89) och Uleåborgs (94) län.

Havre. Havrens skördeutsikter ha uppskattats till bättre än normalt med relationstalet 102 (senaste år 86). Skillnaden är jämförd med senaste år ganska stor, 16 poäng, vilket även detta år förutsätter en god skörd, om väderleksförhållandena förändras till gynnsammare. De bästa havrefälten förekomma i Tavastehus (111), Kymmene (108), St. Michels (106) och i Nylands (105) län och de svagaste i Lappland (90), på Åland (95) och i Uleåborgs län (96).

Blandsäd och ärter. Blandsädens skördeutsikter ha uppskattats med relationstalet 100 (senaste år 88) och ärterna med relationstalet 95 (senaste år 86) av normalskörden.

Inom rapportperioden har man ej ännu kunnat börja med skörden av vårsäd ens i sydligaste Finland. Växtsjukdomar ha ej nämnvärdt yppats. T. ex. den senaste år så

vuonna niin runsaasti esiintynyttä mustaruostetta ei nyt ole tavattu juuri laisinkaan. Rikkaruohoja sen sijaan esiintyy edelleen kasvustoissa haitallisen paljon.

Peruna. Perunan satotoiveet on tänä vuonna arvosteltu suhteellisesti ottaen parhaimmiksi luvulla 105 (viime vuonna 91) eli 14 pistettä viimevuotista paremmiksi. Parhaat perunaviljelykset esiintyivät Hämeen (112) ja Kymen (112) sekä Uudenmaan (111), Turun ja Porin (108) ja Mikkelin lääneissä. Suhteellisesti heikoin tulos saadaan Lapin (94) läänissä. Mikäli eivät hallat tuhoa kasvustoja, saadaan perunasta tänä vuonna parempi sato kuin moneen vuoteen on saatu, ehkäpä ennätysatokin.

Sokerijuurikas ja rehujuurikasvit. Sokerijuurikkaasta arvioidaan saatavan tyydyttävä sato, sillä suhdeluvuksi on saatu 96 (viime vuonna 78), mikä on 18 pistettä viimevuotista suhdelukua korkeampi. Tosin on juurikkaissa esiintynyt runsaasti tuhohyönteisiä mm. ruskohaiskiainen, mutta jäänevät niiden aiheuttamat vahingot kuitenkin alle 10 %:n. Rehujuurikasvien satotoiveet on arvioitu suhdeluvulla 87 (viime vuonna 82). Tuhohyönteiset, kuten kirpat ja sinappikuoriaiset, ovat osittain aiheuttaneet tuhoja. Satotoiveet ovat maan eteläpuoliskolla paremmat (suhdeluvut 93—98) kuin pohjoispuoliskolla (70—79).

Heinäsiemen. Apilan siemensato on arvioitu koko maassa suhdeluvulla 86 (viime vuonna 84) ja timotein siemensato 82 (viime vuonna 70) normaalista sadosta. Timotein siemenviljelyksillä on esiintynyt verraten runsaasti tänäkin vuonna timoteikärpänen aiheuttamia huomattavia vahinkoja. Mehiläisten vähäinen esiintyminen on heikentänyt apilan siemensatoa. Heinän koko siemensato jäänee tänä vuonna vähäisemmäksi sen vuoksi, että siemenheinäksi on varsinkin Etelä-Suomessa voitu jättää vain verraten vähäisiä alueita.

Työvoiman saanti.

Tehtyjen ilmoitusten mukaan on työvoiman saanti keskimäärin koko maassa ollut vaikea %-luvulla 19.8 (viime vuonna 21.0) tyydyttävä luvulla 67.3 (73.5) ja hyvä luvulla 12.9 (5.5).

Selvitys satotoiveista 15. päivästä syyskuuta 1952.

Maataloushallituksen on laadittava selvitykset satotoiveista ja niihin liittyvistä seikoista kesä-, elo- ja lokakuun 15. päivän tilanteesta. Jos kuitenkin, esimerkiksi poikkeuksellisten sääolosuhteiden vuoksi, katsotaan tarpeelliseksi, voidaan panna toimeen myös ylimääräisiä tiedusteluja, joiden avulla selvitetään kulloinkin tarpeelliseksi katsotut seikat. Kun kuluvana vuonna sääsuhteet ovat muodostuneet varsinkin kasvukauden loppupuoliskolla poikkeuksellisen epäedullisiksi, pantiin eräiden tärkeimpien kasvien kohdalla toimeen tiedustelu satovahinkojen suuruuden selvittämiseksi. Tämä tiedustelu koski ruista, kevätehnää, ohraa, kauraa ja perunaa ja kysyttiin tällöin leikkuu- ja korjuutilannetta syyskuun 15 p. sekä sateiden, hallojen ja kasvitautien mahdollisesti aiheuttamia vahinkoja sekä edelleen todennäköisesti saatavan sadon suuruutta %:issa normalisadosta ja kiloissa peltohehtaaria kohden. Seuraavassa selvitetään kasveittain ja lääneittäin tämän tiedustelun antamat tulokset, jotka sisältävät n. 750 ilmoitusta eri puolilta maata.

rikligt förekommande svartrosten har man nu ej just alls påträffat. Ogräs har i stället fortsättningsvis framträtt i växtbestånden i besvärlig grad.

Potatis. Potatisens skördeutsikter har man detta år uppskattat relativt med 105 som bästa tal (senaste år 91), eller 14 poäng bättre än senaste år. De bästa potatisodlingarna förekomma i Tavastehus (112) och Kymmene (112) samt i Nylands (111), Åbo- och Björneborgs (108) och St. Michels län. Den jämförelsevis svagaste skörden får man i Lapplands län. Såvida ej frosterna förstöra växtbestånden, får man detta år av potatisen en bättre skörd än på många år, kanske en rekordskörd.

Socketbetor och foderbetor: Av socketbetorna har man beräknat att få en tillfredsställande skörd, ty till relationstal har man fått 96 (senaste år 78), vilket är 18 poäng högre än senaste års relationstal. Visserligen har det i rotfrukterna yppats rikligt med skadeinsekter bl. a. gulhåriga skinnarbaggen, men de skador de åstadkommit lär ändå bli under 10 %. Foderrotfrukternas skördeutsikter äro uppskattade med relationstalet 87 (senaste år 82). Skadeinsekter såsom jordloppor och senapsbaggar, hava delvis förorsakat skador. Skördeutsikterna äro i landets sydliga del bättre (relationstalet 93—98) än i dess nordliga del (70—79).

Höfrö. Klövers fröskörd är uppskattad i hela landet med relationstalet 86 (senaste år 84) och timotejns fröskörd med 82 (senaste år 70) av den normala skörden. I timotejfröodlingarna har timotejflugan även detta år visat sig jämförelsevis rikligt förorsakande märkbara skador. Den svaga förekomsten av bin har även försvagat klövers fröskörd. Höets hela fröskörd lär detta år blir mindre därför, att man i synnerhet i södra Finland har kunnat lämna blott jämförelsevis små områden för fröskörd.

Tillgång på arbetskraft.

Enligt uppgjorda rapporter har tillgången på arbetskraft i medeltal i hela landet varit svår med %-talet 19.8 (senaste år 21.0) tillräcklig med talet 67.3 (73.5) och god med talet 12.9 (5.5).

Utredningen av skördeutsikterna per den 15 september 1952.

Lantbruksstyrelsen bör uppgöra utredningar om skördeutsikterna och därtill hörande omständigheter över situationen den 15 juni, augusti och oktober. Om det emellertid, t. ex. på grund av exceptionella väderleksförhållanden, anses nödvändigt, kunna även extra förfrågningar verkställas, med tillhjälp av vilka de under respektive tidpunkt aktuella omständigheterna utredas. Då väderleksförhållandena under det gångna året framför allt under växtperiodens senare hälft ha varit exceptionellt ogynnsamma, verkställdes ifråga om några viktigare växter en förfrågning i och för utredning av skördeskadornas storlek. Denna förfrågning berörde råg, vörvete, korn, havre och potatis och gjordes härvid förfrågningar om skörde- och bärgningssituationen den 15 september, samt om av regn, frost och växtsjukdomar eventuellt förorsakade skador och vidare om storleken av den skörd som troligen kommer att erhållas i % av normalskörden och i kilo per hektar åker. I det följande anföras resultatet av denna förfrågning per odlingsväxt och länsvis, vilka omfatta c:a 750 meddelanden från olika delar av landet.

Syysruis (Vrt. taulukkoa 13). Rukiin niitto oli 15. 9. 1952 käytännöllisesti katsoen suoritettu. Sen sijaan pellolta korjaamatta oli vielä varsinkin maan pohjoispuoliskolla huomattavat määrät. Elokuun puolivälissä arvioitiin satotoiveet rukiin kohdalla %-luvulla 87 normaalisadosta. Kuu-kautta myöhemmin saatiin vastaavaksi luvuksi 85 ja keski-määräiseksi ha-sadoksi 1 582 kg. Satovahingot, jotka koko maassa on arvioitu keskimäärin lähes 13 %:ksi, muodostui- vat suurimmiksi Lapin (46 %), Oulun (33 %) ja Kuopion (17 %) lääneissä. Hallavahingot ovat olleet tuntuvimmat Oulun (23 %) ja Lapin (19 %) lääneissä ja sadevahingot Lapin (26 %) ja Kuopion (14 %) lääneissä.

Kevätvehnä (Vrt. taulukkoa 13). Kevätvehnän niitto ja pellolta korjuu oli 15. 9. 52 vielä pahasti kesken, sillä mai- nittuun päivämäärään mennessä oli niittämättä vielä yli puolet (63 %) ja pellolta korjaamatta lähes 9/10 (88 %) koko korjuualasta. Johtuen Pohjois-Suomessa sattuneista halleista ja elo-syyskuussa lähes koko maassa vallinneista runsaista sateista ovat kevätvehnän satotoiveet heikentyneet huomattavasti. Kun elokuun puolivälissä saatiin %-luvuksi 97 normaalisadosta, tuli vastaavaksi luvuksi syyakuun puo- livälissä vain 80. Vastaavaksi hehtaarisadoksi saatiin 1 539 kg. Kevätvehnäsato muodostuu tänä vuonna jokatapauk- ssa paremmaksi kuin vuosi sitten. Satotuloksen vähenty- misen ovat aiheuttaneet sateet (12.5 %) ja hallat (12 %). Kasvitauteja, kuten viime vuonna runsaanlaisesti esiinty- nyttä mustaaruostetta ei tänä vuonna ole esiintynyt. Halla- vahingot ovat olleet tuntuvimmat Oulun (42 %) ja Lapin (34 %), Kuopion (15 %) ja Vaasan (12 %) lääneissä ja sadevahingot Lapin (23 %), Kuopion (23 %), Oulun, Vaa- san ja Mikkelin (13 %) lääneissä.

Ohra (Vrt. taulukkoa 13). Ohran korjuualasta oli niittä- mättä 15. 9. 52 lähes 1/10 (9 %) ja pellolta korjaamatta yli puolet (61.5 %). Sato on laskenut %-luvusta 98 lukuun 86. Hehtaarilta on arvioitu saatavan 1 610 kg. Hallat ovat aiheuttaneet tuntuvia vahinkoja Lapin (31 %) ja Oulun (31 %) lääneissä ja sateet Lapin (23 %), Oulun ja Kuo- pion (10 %) lääneissä.

Kaura (Vrt. taulukkoa 13). Kauran korjuualasta oli 15. 9. 52 niittämättä 41 % ja korjaamatta pellolta 75 %. Satotoiveet, jotka elokuun puolivälissä vielä arvioitiin %-luvulla 102 normaalia hieman paremmiksi, arvioitiin syyskuun puolessa välissä enää %-luvulla 83 normalisa- dosta. Hehtaarisadoksi saatiin 1 691 kg. Suurimmat halla- vahingot ovat sattuneet Oulun (43 %), Lapin (33 %), Vaa- san (15 %) ja Kuopion (14 %) lääneissä ja sadevahingot Lapin (34 %), Kuopion (20 %), Oulun ja Vaasan (15 %) lääneissä.

Peruna (Vrt. taulukkoa 13). Perunan kasvualasta oli nostamatta syyskuun puolivälissä lähes 9/10 (86 %). Elo- kuun puolivälissä arvioitiin satotoiveet perunalla normaalia paremmiksi (%-luku 105) ja syyskuun puolivälissä hiukan alle normaalin (%-luku 95). Hehtaarisadoksi on arvioitu saatavan noin 16 000 kg. Hallavahingot ovat olleet suu- rimmat Lapin (24 %) ja Oulun (20 %) lääneissä. Etelä- ja Keski-Suomessa ovat perunaruton aiheuttamat vahingot melkoiset, 4—9 %. Sateisesta kesästä johtuen onkin ruttoa esiintynyt normaalia enemmän ja tulee aiheuttamaan, eri- toten kun korjuu-aika on ollut sateinen, myöskin melkoisia varastoimistappioita.

Höstråg. (Jfr. tabell 13.) Rågen hade praktiskt taget skördats den 15. 9. 1952. Framför allt i landets norra hälft var däremot ännu avsevärda mängder obärgade. I medlet av augusti uppskattades skördeutsikterna för råg till 87 % av normalskörden. En månad senare fick man motsvarande tal till 85 och medelha-skörden till 1 582 kg. Skördeska- dorna, vilka i hela landet uppskattats till i medeltal 13 %, blevo störst i Lapplands (46 %), Uleåborgs (33 %) och Kuopio län (17 %). Frostskadorna ha varit kännbarast i Uleåborgs (23 %) och Lapplands län (19 %) och regn- skadorna i Lapplands (26 %) och Kuopio län (14 %).

Vårvete. (Jfr. tabell 13.) Vårveteskörden och bärgningen från åkern var ännu den 15. 9. 1952 mycket på hälft, ty t. o. m. nämnda datum var ännu av hela arealen mer än hälften (63 %) oskördad och inemot 9/10 (88 %) obärgad. På grund av de i norra Finland inträffade frosterna och de under augusti—september i nästan hela landet rådande ymniga regnen, ha skördeutsikterna för vårvetet blivit avse- värt sämre. Då man i medlet av augusti beräknade skörden till 97 % av normalskörden, blev motsvarande tal i medlet av september endast 80. Motsvarande hektarskörd fick man till 1 539 kg. Vårveteskörden i år blir i varje fall bättre än för ett år sedan. Minskningen av skörderesultatet har förorsakats av regn (12.5 %) och froster (12.0 %). Växt- sjukdomar, såsom den senaste år rikligt förekommande svartrosten, ha ej förekommit i år. Frostskadorna ha varit kännbarast i Uleåborgs (42 %) och Lapplands (34 %), Kuopio (15 %) och Vasa län (12 %) och regnskadorna i Lapplands (23 %), Kuopio (23 %), Uleåborgs, Vasa och St. Michels län (13 %).

Korn. (Jfr. tabell 13.) Av kornets skördeareal var den 15. 9. 1952 inemot 1/10 (9 %) oskördad och över hälften (61.5 %) obärgad. Skörden har minskat från %-talet 98 till 86. Hektarskörden har uppskattats till 1 610 kg. Frosterna ha förorsakat kännbara skador i Lapplands (31 %) och Uleåborgs län (31 %) och regnen i Lapplands (23 %), Uleåborgs och Kuopio län (10 %).

Havre. (Jfr. tabell 13.) Av havrens skördeareal var den 15. 9. 1952 41 % oskördad och 75 % obärgad. Skördeutsik- terna, vilka i medlet av augusti ännu uppskattades till nå- got bättre än normalt med %-talet 102, uppskattades i med- let av september endast till 83 % av normalskörden. Hektar- skörden fick man till 1 691 kg. De största frostskadorna ha inträffat i Uleåborgs (43 %), Lapplands (33 %), Vasa (15 %) och Kuopio län (14 %) och regnskadorna i Lapp- lands (34 %), Kuopio (20 %), Uleåborgs och Vasa län (15 %).

Potatis. (Jfr. tabell 13.) Av potatisarealen var i medlet av september inemot 9/10 (86 %) oupptagen. I medlet av augusti uppskattades skördeutsikterna för potatis till bättre än normalt (%-talet 105) och i medlet av september till något under det normala (%-talet 95). Hektarskörden har uppskattats till c:a 16 000 kg. Frostskadorna ha varit störst i Lapplands (24 %) och Uleåborgs län (20 %). I södra och mellersta Finland äro de av potatisfrostens för- orsakade skadorna avsevärda 4—9 %. På grund av den regniga hösten har också pest förekommit mer än normalt och kommer, framför allt då skördetiden varit regnig, även att förorsaka avsevärda lagringsförluster.

Taulukko 13. Tärkeimpien viljelykasvien satotoiveet 15. 9. 1952.
 Tabell 13. Skördeutskiktarna för de viktigaste odlingsväxterna den 15. 9. 1952.
 Table 13. The yield estimates of some most important crops in 15. 9. 1952.

Läni — Län Province	Korjuualasta oli Av skördearealen var From total harvesting area was 15. 9. 1952		Sato vähentynyt % Skörden minskats % Yield decreased %				Sato arviolta Skörden uppskattningsvis Yield estimated	
	niittämättä oskördat uncut %	korjaa- matta obärgat unreaped %	satelden vuoksi på grund av regn because of rain damage	hallojen vuoksi på grund av frost because of frost damage	kasvi- tautien vuoksi på grund av växt- sjukdomar because of plant diseases	sato- vahinko yhteensä skörde- skador samman- lagt total damage	% normaali- sadosta av normal- skörden of normal yield	kg/ha
Buis — Råg — Rye								
Uudenmaan — Nylands ...	—	6.9	5.1	0.3	0.9	6.3	83	1 585
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	0.2	11.5	5.5	0.6	0.7	6.8	83	1 613
Ahvenanmaan maakunta — Landskapet Åland	—	—	1.7	—	—	1.7	97	2 260
Hämeen — Tavastehus	—	14.7	9.6	0.2	0.8	10.6	86	1 677
Kymen — Kymmene	—	6.9	6.3	—	0.4	6.7	89	1 702
Mikkelin — S:t Michels	3.1	11.9	6.8	0.1	0.2	7.1	93	1 732
Kuopion — Kuopio	1.0	41.1	14.2	1.2	1.6	17.0	81	1 440
Vaasan — Vasa	0.6	43.5	8.2	0.7	0.8	9.7	90	1 632
Oulun — Uleåborgs	4.0	76.2	9.4	22.7	1.1	33.2	66	999
Lapin — Lapplands	2.8	58.9	26.4	19.1	0.8	46.3	55	890
Valtakunta — Riket — Whole country	0.9	28.2	8.8	3.1	0.8	12.7	85	1 582
Kevätvehnä — Vårvete — Spring wheat								
Uudenmaan — Nylands ...	71.2	73.4	7.7	2.1	0.3	10.1	94	1 863
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	61.5	88.9	8.6	6.2	0.9	15.7	84	1 615
Ahvenanmaan maakunta — Landskapet Åland	—	—	—	—	—	—	100	1 700
Hämeen — Tavastehus	77.2	95.3	11.1	6.4	1.1	18.6	88	1 687
Kymen — Kymmene	63.9	95.0	9.7	2.7	1.8	14.2	89	1 709
Mikkelin — S:t Michels	70.9	97.2	13.2	6.3	2.2	21.7	84	1 634
Kuopion — Kuopio	80.1	97.5	22.6	14.8	1.8	39.2	64	1 285
Vaasan — Vasa	50.8	80.5	12.8	11.7	2.9	27.4	66	1 231
Oulun — Uleåborgs	35.5	76.0	12.9	42.2	2.7	57.8	47	750
Lapin — Lapplands	21.3	85.0	23.1	34.4	1.3	58.8	48	877
Valtakunta — Riket — Whole country	63.1	88.2	12.5	11.7	1.7	25.9	80	1 539
Ohra — Korn — Barley								
Uudenmaan — Nylands ...	10.2	48.2	4.0	—	0.1	4.1	98	2 043
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	10.2	55.3	5.7	1.9	0.5	8.1	94	1 883
Ahvenanmaan maakunta — Landskapet Åland	5.0	20.0	—	—	2.0	2.0	94	2 120
Hämeen — Tavastehus	8.9	65.0	5.7	0.6	0.4	6.7	101	1 930
Kymen — Kymmene	9.3	58.8	6.5	—	0.2	6.7	90	1 698
Mikkelin — S:t Michels	8.2	44.0	4.5	0.4	0.7	5.6	95	1 623
Kuopion — Kuopio	10.2	66.3	10.2	3.2	0.7	14.1	86	1 543
Vaasan — Vasa	7.7	68.0	6.9	3.2	0.8	10.9	91	1 650
Oulun — Uleåborgs	4.4	75.6	9.9	30.7	1.7	42.3	60	980
Lapin — Lapplands	6.1	62.2	23.4	31.3	2.0	56.7	45	825
Valtakunta — Riket — Whole country	8.6	61.5	7.6	5.7	0.7	14.0	86	1 610
Kaura — Havre — Oats								
Uudenmaan — Nylands ...	34.7	73.3	10.5	1.9	0.2	12.6	98	2 060
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	34.2	87.5	11.5	7.3	0.4	19.2	89	1 881
Ahvenanmaan maakunta — Landskapet Åland	22.5	30.8	0.8	1.7	0.8	3.3	95	1 950
Hämeen — Tavastehus	45.9	94.9	13.6	6.8	0.1	20.5	92	1 907
Kymen — Kymmene	42.9	91.0	11.5	3.6	0.8	15.9	94	1 854
Mikkelin — S:t Michels	45.6	91.5	13.8	7.7	0.6	22.1	85	1 667
Kuopion — Kuopio	52.8	95.9	20.3	14.1	0.4	34.8	69	1 356
Vaasan — Vasa	48.2	90.4	14.6	14.8	1.2	30.6	72	1 402
Oulun — Uleåborgs	27.0	84.6	14.8	43.0	0.4	58.2	48	781
Lapin — Lapplands	25.1	72.4	33.8	33.0	0.2	67.0	45	777
Valtakunta — Riket — Whole country	41.8	75.2	14.6	13.0	0.5	28.1	83	1 691

Lääni—Län Province	Korjuualasta oli Av skördearealen var From total harvesting area was 15. 9. 1952		Sato vähentynyt % Skörden minskats % Yield decreased %				Sato arviolta Skörden uppskattningavis Yield estimated	
	niittämättä oskördat uncut %	korjaa- matta obärgat unreaped %	sateiden vuoksi på grund av regn because of rain damage	hallojen vuoksi på grund av frost because of frost damage	kasvi- tautien vuoksi på grund av växt- sjukdomar because of plant diseases	sato- vahinko yhteensä skörde- skador samman- lagt total damage	% normaali- sadosta av normal- skörden of normal yield	kg/ha
				Peruna — Potatis — Potato				
Uudenmaan — Nylands ...	—	83.0	3.5	0.6	6.7	10.8	104	18 179
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	—	88.9	1.5	5.2	4.1	10.8	99	17 621
Ahvenanmaan maakunta — Landskapet Åland	—	100.0	—	4.2	—	4.2	106	18 200
Hämeen — Tavastehus ...	—	93.2	2.6	3.1	7.5	13.2	100	17 808
Kymen — Kymmene	—	92.3	1.8	0.8	6.0	8.6	104	17 693
Mikkelin — S:t Michels ...	—	88.9	3.4	3.6	8.7	15.7	94	16 950
Kuopion — Kuopio	—	87.9	6.5	7.4	4.6	18.5	87	15 318
Vaasan — Vasa	—	92.7	3.6	6.9	3.4	13.9	92	16 730
Oulun — Uleåborgs	—	68.3	7.4	20.2	1.9	29.5	74	12 272
Lapin — Lapplands	—	79.0	13.8	24.3	1.2	39.3	75	12 594
Valtakunta — Riket — Whole country	—	86.3	3.9	6.6	4.8	15.3	95	15 974

Selvitys satotoiveista 15. päivästä lokakuuta 1952.

Tilastoasiamiesten lähettämien ilmoitusten perusteella, joita on saapunut määräajassa noin 700 kpl, on maataloushallituksessa laskettu lääneittäin keskihehtaarisadot ja vastaavilla aloilla punniten koko maan keskihehtaarisadot viljelykasveittain.

Sääsuhteet.

Kasvukauden alkupuoliskolla, toukokuussa, vallitsi noin 1° C normaalia kylmempi lämpötila ja esiintyi kuun loppupuoliskolla halloja, jotka aiheuttivat vahinkoja talvehtineille kasveille ja hidastuttivat sekä niiden että myös keväällä kylvettyjen kasvien alkukehitystä. Kesäkuussa vallitsi likimain normaali lämpötila, mutta heinäkuun keskilämpö oli jälleen asteen verran normaalia kylmempi. Varsinkin kuukauden loppupuoliskolla oli koleata. Elokuun alkupuoliskolla vallitsi normaali lämpötila, mutta kuukauden loppupuolisko oli niin kylmä, että elokuun keskilämpö jäi 0.3—2.1° C normaalia alhaisemmaksi. Suhteellisesti kylmintä oli Pohjois-Suomessa. Tällöin esiintyi kohtalaisen kovia halloja varsinkin 16.—18. päivinä, vahingoittaen perunaa ja kevätiljoja Lapissa, Pohjanmaalla, Pohjois-Karjalassa, Pohjois-Savossa ja vieläpä Hämeessä, Satakunnassa ja Varsinais-Suomen pohjoisosissakin. Syyskuussa jatkui normaalia kylmempi lämpötila edelleen niin, että keskilämpö jäi 0.5—2.3° C normaalia alhaisemmaksi. Suhteellisesti kylmintä oli Lounais-Suomessa ja Hämeessä. Ankarimmat hallat esiintyivät kuukauden 13.—16., 20.—22., 24.—25. päivinä, aiheuttaen suuria vahinkoja tuleentumisessaan myöhästyneille vilja- ja hyötykasveille koko maassa. Lokakuun alkupuoliskolta on ollut käytettävissä vain Helsingissä mitatut lämpötilat ja jäävät ne 2.2° C alapuolelle normaalin, mikä osoittaa, että myöskin lokakuu tulee olemaan normaalia kylmempi. Koko kasvukausi on näin ollen ollut lämpösuhteiltaan keskimäärin 1—2° C normaalia kylmempi. Ainoastaan kesäkuussa oli lämpötila likimain nor-

Utredning av skördeutsiktterna per den 15 oktober 1952.

På grund av de rapporter som insänts av statistikombudsmännen, och av vilka cirka 700 st ha influtit inom utsatt tid, har man på lantbrukstyrelsen räknat länsvis medelhektarskördarna och med motsvarande arealer avvägt hela landets medelhektarskördar per odlingsväxt.

Väderleksförhållanden.

Under förra hälften av växtperioden, i maj, rådde en c:a 1° C kallare temperatur än normalt och i slutet av månaden förekom froster, vilka förorsakade skada på de övervintrade växterna och försenade såväl deras som även de på våren sända växternas begynnelseutveckling. I juni rådde en i det närmaste normal temperatur, men i juli var medeltemperaturen åter 1° kallare än normalt. I synnerhet månadens senare del var kall. I början av augusti rådde en normal temperatur, men månadens senare del var så kall, att augusti månads medeltemperatur blev 0.3—2.1° C under det normala. Jämförelsevis kallast var det i norra Finland. Då förekom tämligen svåra froster mellan den 16—18, skadande potatisen och vårsäden i Lappland, Österbotten, norra Karelen, norra Savolaks och ännu i Tavastland, Satakunta och Egentliga Finlands nordligaste delar. I september fortsatte den under det normala varande temperaturen oavbruttet så, att medeltemperaturen understeg det normala med 0.5—2.3° C. Jämförelsevis kallast var det i sydvästra Finland samt i Tavastland. De strängaste frosterna förekommo den 13—16, 20—22, 24—25, förorsakande stora skador på de i mognaden försenade spannmåls- och nyttväxterna i hela landet. Från början av oktober månad har man haft att tillgå blott i Helsingfors uppmätta temperaturer och de äro 2.2° C under det normala, vilket visar, att även oktober kommer att vara kallare än normalt. Hela växtperioden har sålunda varit vad temperaturförhållandena beträffar i medeltal 1—2° C under det normala. Endast i juni var temperaturen någorlunda normal. Likaså ha skadorna under, den

maali. Niinikään hallat ovat kuluneen kasvukauden aikana olleet tuhoisia. Ankarimmat hallakaudet ovat esiintyneet toukokuun loppupuoliskolla, elokuun 16.—18. päivinä ja syyskuun puolivälissä. Lämpösuhteet on ilmoitettu tyydyttäväksi %-luvulla 12.2 ja epäsuotuisiksi %-luvulla 87.6.

Toukokuun sademäärät jäivät suhteellisen vähäisiksi, sillä Etelä-Suomessa saatiin suhdeluvuksi 80 % ja Pohjois-Suomessa 72 % normaalista. Eritoten Lounais-Suomi kärsi tällöin kuivuudesta. Kesäkuusta alkaen sadesuhteet sitten muuttuivat ratkaisevalla tavalla koko kasvukauden ajaksi. Kesäkuussa satoi maan eteläpuoliskolla 109 % ja pohjoispuoliskolla 151 % normaalista. Heinäkuussa olivat vastaaavat luvut 110 % ja 127 %, elokuussa 108 % ja 104 %, syyskuussa 91 % ja 115 %. Lokakuun alkupuoliskon aikana on maan eteläpuoliskolla satanut yhtä paljon kuin normaalivuosina koko kuukauden aikana. Esimerkiksi Uudenmaan läänissä satoi 82 mm, kun normaalivuoden koko kuukauden arvo on 74 mm. Yleensäkin on Uudellamaalla ja Hämeessä tänä vuonna satanut erittäin runsaasti. Syyskuun loppupuoliskolla satoi Uudellamaalla esimerkiksi 170 % normaalista ja elokuun loppupuoliskolla Hämeessä 152 % ja Kuopion läänissä 179 % normaalista. Yleisenä piirteenä voidaan kasvukauden sadeolosuhteille todeta olleen kuiva toukokuu ja kesäkuusta alkaen koko kasvukauden ajan poikkeuksellisen yhtäjaksoinen sadekaus, joka yhdessä normaalia kylmemmän lämpötilan kanssa on viivästyttänyt viljakasvien tuleentumista yli kuukaudella ja siitä johtuen sadonkorjuu- ym. töitä siinä määrin, että ne ovat eräiden viljelykasvien kohdalla kesken vielä lokakuun puolivälissä, jota ajankohtaa selvitys koskee. Kun jo on ehditty saada ensilumikin pelloilla joko leikkaamatta, nostamatta tai korjaamatta olevien vilja-, peruna- ja juurikasvien päälle on tilannetta pidetty eritoten satotulosten laadun kannalta vakavana ja epäedullisten sääsuhteiden aiheuttamat vahingot arvioitu osissa maata melkoisen korkeiksi, kuten seuraavassa selvityksessä esitetään viljelykasveittain. Sadetta on ilmoitettu saadun liikaa %-luvulla 97.1.

Kasvillisuuden kehitys.

Syysvehnä. Elokuun puolivälissä arvioitiin syysvehnästä saatavan sato, joka olisi 85 % normaalisadosta. Nyt on keskihehtaarisadoksi saatu 1 820 kg, eli likimain sama kuin vuosi sitten (1 818 kg/ha). Sato on arvioitu laadultaan moitteettomaksi %-luvulla 86. Satovahinkoja ovat jossain määrin aiheuttaneet sateet ja hallat. Syysvehnän leikkuu on tapahtunut yleisimmin 23. 8.—5. 9. ja pelloilta korjuu 8. 9.—22. 9. Kylvä on suoritettu 1.—12. 9. välisenä aikana.

Syysruis. Syysruisiin satotulos arvioitiin elokuussa 87 %:ksi ja syyskuussa 85 %:ksi normaalista. Syyskuun tiedustelussa arvioitiin ha-sadoksi 1 582 kg ja nyt on vastaaavaksi luvuksi saatu 1 554 eli vähemmän kuin viime vuonna (1 621 kg/ha). Parhaat ruissadot on saatu Ahvenanmaalla, Mikkelin ja Kymen lääneissä. Sato on arvioitu laadultaan moitteettomaksi %-luvulla 79. Leikkaustyöt suoritettiin yleisimmin 19.—31. 8. ja korjuutyöt 3.—17. 9. välisenä aikana sekä kylvyt 24. 8.—6. 9. välisenä aikana. Ruiskylvöjen laajuus on suoritettuna erillistiedustelun mukaan vähentynyt edelleen huomattavasti. Luonnollisena seurauksena tästä on se, että ensi vuoden koko ruissato tulee jäämään entistä pienemmäksi vaikka kasvu onnistuisikin,

gångna växtperioden varit fördärvbringande. De strängaste frostperioderna hava förekommit i slutet av maj, den 16—18 augusti och i medlet av september. Värmeförhållandena ha uppgivits tillfredsställande med %-talet 12.2 och ogynnsamma med %-talet 87.6.

Maj månads nederbörd blev jämförelsevis obetydlig, ty i södra Finland fick man relationstalet 80 %, och i norra Finland 72 %, av det normala. I synnerhet sydvästra Finland led då av torra. Begynnande från juni förändrades sedan nederbördsförhållandena på ett avgörande sätt under hela växtperioden. I juni regnade det i landets sydliga del 109 % och i den nordliga delen 151 % av det normala. I juli voro motsvarande tal 110 % och 127 %, i augusti 108 % och 104 %, i september 91 % och 115 %. Under förra delen av oktober har det i landets sydliga del regnat lika mycket som normala år under hela månaden. T. ex. i Nylands län regnade det 82 mm, då hela månadens värde under normala år är 74 mm. Över huvud har det i Nylands län och i Tavastland detta år regnat särskilt rikligt. I slutet av september regnade det i Nyland t. ex. 170 % av det normala, och i slutet av augusti i Tavastland 152 % och i Kuopio län 179 % av det normala. Som ett allmänt drag kan man vad växtperiodens nederbördsförhållanden vidkommer konstatera en torr maj månad och begynnande från juni en exceptionell oavbruten regnperiod under hela växtperioden, vilket tillika med en temperatur kallare än normalt försenade odlingsväxternas mognad med en månad och beroende därpå skördens bärnings- m. fl. arbeten i sådan grad, att de vad några odlingsväxter beträffar äro ännu på hälft i medlet av oktober, vilken tidpunkt utredningen berör. Då man redan på åkarna hunnit få den första snön antingen på den oskurna, oupptagna eller oskördade säden, potatisen och rotfrukterna anses läget särskilt vad skörderesultatet beträffar allvarligt och ha de av ogynnsamma väderleksförhållanden förorsakade skadorna i delar av landet uppskattats tämligen höga, såsom i följande utredning framställes per odlingsväxt. Regn uppgives ha erhållits för mycket med %-talet 97.1.

Växtlighetens utveckling.

Höstvete. I medlet av augusti uppskattades den blivande skörden av höstvete till 85 % av normalskörden. Nu har man fått hektarskörden till 1 820 kg, eller nästan densamma som för ett år sedan (1 818 kg/ha). Skörden är till kvaliteten uppskattad felfri med %-talet 86. Skördeskador ha i någon mån förorsakats av regn och froster. Höstvetets skörd har verkställts allmännast den 23. 8.—5. 9 och inbärning från åkern 8. 9.—22. 9. Säden har verkställts mellan den 1.—12. 9.

Höstråg. Skörderesultatet av höstrågen uppskattades i augusti till 87 % och i september till 85 % av det normala. I september månads förfrågan uppskattades ha-skörden till 1 582 kg och nu har man fått motsvarande tal till 1 554 eller mindre än föregående år (1 621 kg/ha). De bästa rågskördarna har man fått på Åland, i S:t Michels och Kymmene län. Skörden är till kvaliteten uppskattad felfri med %-talet 79. Skördearbetena verkställdes allmännast 19—31. 8 och bärningsarbetena mellan den 3—17 samt säningsarbetena mellan den 24. 8—6. 9. Rågsäddens omfattning har enligt verkställd särskild förfrågan fortsättningsvis minskat märkbart. En naturlig följd härav är den, att nästa års hela rågskörd kommer att bli mindre

mihin on mahdollisuuksia verraten hyvin onnistuneen orastumisen johdosta.

Syysrypsi. Syysrypsistä saadaan keskimäärin 1 588 kg/ha eli likimain yhtä hyvää sato kuin vuosi sitten (1 620 kg/ha). Rypsisato on arvioitu laadultaan moitteettomaksi %-luvulla 94.

Peltoheinä ja nurmet. Peltoheinän satotoiveet arvioitiin %-luvulla 95 elokuun puolivälissä lähes normaaliksi. Nyt on keskihehtaarisadoksi saatu 3 140 kg eli noin 300 kg viimevuotista enemmän (2 850 kg/ha). Erikoisesti Pohjois-Suomen heinäsaato on ollut runsas. Heikoin tulos eli 2 794 kg/ha on saatu Turun ja Porin läänissä. Sateisesta korjuujasta johtuen on sato arvioitu laadultaan moitteettomaksi %-luvulla 74.

Laitumien kunto on arvosteltu keskinkertaiseksi tai hyväksi %-luvulla 70.9 ja heikoksi luvulla 29.1. Heikoimmat laitumet ovat olleet Vaasan, Oulun ja Lapin lääneissä. Etelä-Suomessa niiden kunto yleensä on ollut hyvä. Apilaodelmikkojen kasvu on yleensä ollut rehevä ja onkin niitä voitu runsaasti käyttää AIV-rehun valmistukseen. Niittyheinän sato on arvioitu 1 147 kg/ha (viime vuonna 1 108 kg/ha).

Elokuun satotoiveselvityksessä voitiin todeta, että runsaista sateista johtuen kevätilviljojen kasvu on ollut rehevää, mutta kehityksessään noin kaksi viikkoa myöhässä. Myöskin todettiin jo tällöin se vaara, etteivät kaikki kasvustot ehdi laisinkaan tuleentua, jollei sääsuhteissa tapahdu ratkaisevaa muutosta. Kuten sääkatsauksesta voidaan todeta, ei tällaista muutosta ole tapahtunut, vaan koleat, sateiset säät ovat jatkuneet. Seuraukset ovat olleet kohtalokkaat. Suuri osa kevätehnä- ja kaurasadosta jäi tuleentumatta tai vei halla tai ei ole saatu jatkuvien sateiden takia korjatuksi pelloilta pois. Tilanne oli vielä lokakuun puolivälissä sellainen, että suuri osa kevätehnä ja kaurasadosta oli korjaamatta pelloilta Uudellamaalla ja Etelä-Hämeessä.

Kevätehnä. Vielä elokuun puolivälissä arvioitiin kevätehnästä saatavan normaalisaato (suhdeluku 97), mutta jo syyskuun puolivälissä olivat toiveet siitä ratkaisevasti vähentyneet (suhdeluku 80). Ha-sadoksi arvioitiin silloin 1 539 kg ja kuukautta myöhemmin, eli lokakuun puolivälissä, 1 502 kg. Viime vuonna, jolloin kuivuus ja mustaruoste hävitti suuren osan kevätehnän sadosta, saatiin vastavaksi luvuksi 1 280 kg/ha. Alhaisimmat ha-sadot saadaan Pohjois-Suomessa. Sato on arvioitu laadultaan moitteettomaksi %-luvulla 56. Vahinkoja ovat aiheuttaneet hallat eritoten Pohjois-Suomen lääneissä ja liikamärkyys kautta maan. Yleisimmin on kevätehnän leikkuu suoritettu 10.—25. 9. ja korjuu alettu 24. 9., ollen vielä kesken maan eteläosissa. Pohjois-Suomessa on korjuu yleisimmin saatu päätökseen 6.—12. 10. eli kuukautta myöhemmin kuin viime vuonna.

Ohra. Elokuussa arvioitiin ohrasta saatavan normaalisato (suhdeluku 98). Syyskuussa olivat ohrankin satotoiveet alentuneet (suhdeluku 86). Tällöin arvioitiin ha-sadoksi 1 610 kg/ha ja lokakuun puolivälissä 1 577 kg/ha (viime vuonna 1 622). Laadultaan on sato arvioitu moitteettomaksi %-luvulla 74. Satovahingot ovat samansuuntaiset kuin kevätehnällä, joskaan eivät aivan yhtä suuret.

än den föregående även om växten skulle lyckas, vartill finnes möjligheter till följd av mycket lyckad broddbildning.

Höstryps. Av höstryps får man i medeltal 1 588 kg/ha eller nästan lika god skörd som för ett år sedan (1 620 kg/ha). Rypsskörden är uppskattad till kvaliteten felfri med %-talet 94.

Vallhö och vallar. Vallhöets skördeutsikter uppskattades med %-talet 95 till nästan det normala i medlet av augusti. Nu har man fått medelhektarskörden till 3 140 kg eller cirka 300 kg mera än senaste år (2 850 kg/ha). I synnerhet norra Finlands höskörd har varit riklig. Det svagaste resultatet eller 2 794 kg/ha har man fått i Åbo och Björneborgs län. Till följd av den regniga bärgningstiden är skörden uppskattad till kvaliteten felfri med %-talet 74.

Betesmarkernas skick har uppskattats till medelmåttigt eller gott med %-tallet 70.9 och till svagt med talet 29.1. De svagaste betesmarkerna har varit i Vasa, Uleåborgs och Lapplands län. I södra Finland har deras skick över huvud varit gott. Klöveräterväxten har över huvud varit god och man har även rikligt kunnat använda den till beredning av AIV-foder. Ängshöets skörd är uppskattad till 1 147 kg/ha (senaste år 1 108 kg/ha).

I utredningen över skördeutsikterna för augusti månad kunde man konstatera, att till följd av de rikliga regnen hade vårsädens växt varit frodig, men i utveckling omkring två veckor försenad. Även konstaterades redan då den fara, att ej alla växtbestånd alls hinna mogna om det ej i väderleksförhållandena inträffar en avgörande förändring. Såsom man av väderleksöverblicken kan konstatera, har ej en sådan förändring skett, utan det kalla regniga vädret har fortfarit. Följderna ha varit ödesdiga. En stor del av vårvete- och havreskörden förblev omogen eller togs av frosten, eller har man ej fått den bärgad från åkern till följd av de fortsatta regnen. Situationen var ännu i medlet av oktober sådan, att en stor del av vårvetet och havreskörden var obärgad från åkrarna i Nyland och södra Tavastland.

Vårvete. Ännu i medlet av augusti uppskattades vårveteskörden till det normala (relationstalet 97), men redan i medlet av september hade förhoppningarna definitivt minskats (relationstalet 80). Som hektarskörd uppskattades då 1 539 kg och en månad senare eller i medlet av oktober 1 502 kg. Senaste år, då torka och svartrost förstörde en stor del av vårveteskörden, fick man som motsvarande tal 1 280 kg/ha. De lägsta ha-skördarna får man i norra Finland. Skörden är uppskattad till kvaliteten felfri med %-talet 56. Skador ha förorsakats av froster särskilt i norra Finlands län och av för mycket väta landet runt. Allmännast har skörden av vårvete ägt rum 10—25. 9 och bärgningen begynt 24. 9 och är ännu oavslutad i landets södra delar. I norra Finland har bärgningen allmänt avslutats 6—12. 10 eller 1 månad senare än senaste år.

Korn. I augusti uppskattades kornet giva en normal skörd (relationstalet 98). I september hade även skördeutsikterna för kornet nedgått (relationstalet 86). Då uppskattades ha-skörden till 1 610 kg/ha och i medlet av oktober till 1 577 kg/ha (senaste år 1 622). Till kvaliteten är skörden uppskattad felfri med %-talet 74. Skörde-skadorna äro liknande vårvetets om också ej lika stora.

Ohran niitto on suoritettu yleisimmin 27. 8.—11. 9. ja pelolta korjuu 12.—27. 9.

Kaura. Vielä elokuussa arvioitiin kaurasadosta saatavan ainakin normaalin ellei sitä parempikin sato (suhdeluku 102). Mutta jo syyskuussa olivat nämä toiveet menneet (suhdeluku 83). Silloin arvioitiin ha-sadoksi muodostuvan 1 691 kg/ha ja lokakuussa 1 651 kg/ha (viime vuonna 1 694 kg/ha). Heikoimmat tulokset saadaan Kuopion ja Vaasan lääneissä ja siitä pohjoiseen. Laadultaan moitteetonta on kaurasadosta arvioitu saatavan 62 %. Niitto on yleisimmin suoritettu 7.—26. 9. ja korjuu, joka vielä on kesken, on aloitettu 23. 9. Pohjois-Suomessa on korjuu päättynyt 4.—14. 10.

Sekavilja ja herne. Sekaviljan ha-sadoksi on saatu 1 642 kg (viime vuonna 1 673 kg/ha). Leikkuu on tapahtunut 6.—26. 9. ja korjuu 22. 9.—10. 10. Herneen ha-sadoksi on saatu 1 322 kg (viime vuonna 1 316 kg). Herne on arvioitu laadultaan moitteettomaksi %-luvulla 71 ja sekaviljasta luvulla 64. Herneen niitto on suoritettu 3.—15. 9. ja korjuu 18.—29. 9.

Peruna. Elokuussa arvosteltiin perunasato normaalisti %-luvulla 105. Syyskuussa, johon mennessä hallat ja myös perunarutto olivat aiheuttaneet vahinkoja, saatiin suhdeluvuksi 95 ja ha-sadoksi 15 974 kg. Nyt on ha-sadoksi saatu 16 831 (viime vuonna 14 566 kg/ha) eli 2 265 kg enemmän kuin viime vuonna. Laadultaan moitteetonta on sadosta 86 %. Perunan nosto on aloitettu yleisimmin 20. 9. ja oli osittain vielä kesken lokakuun puolivälissä. Pohjois-Suomessa on nosto päättynyt 2.—8. 10.

Sokerijuurikas. Elokuussa arvioitiin sokerijuurikkaasta saatavan likimain normaali sato (suhdeluku 96). Nyt voidaan kuitenkin todeta, ettei sato muodostukaan erikoisen suureksi juurikkaiden pienuuden vuoksi. Keskihehtaarisadoksi on nimittäin saatu 19 934 kg (viime vuonna vieläkin vähemmän eli vain 15 696 kg/ha). Sokerijuurikkaan nosto on aloitettu 1. 10. ja on se yleisesti vielä kesken.

Rehujuurikasvien satotoiveet ovat tänä vuonna likimain samaa suuruusluokkaa kuin vuosi sitten. Keskimääräisiksi ha-sadoiksi on saatu: lanttu 23 138 kg (viime vuonna 19 912 kg), turnipsi 21 105 kg (22 484 kg), rehujuurikas 23 064 kg (21 603 kg), naattinauris 25 775 kg (28 512 kg). Rehujuurikasvien nosto on aloitettu lokakuun alussa eikä ollut yleensä vielä päättynyt kuun puoliväliin mennessä.

Vihantarehu. Vihantarehun ha-sadoksi on saatu 16 814 kg (viime vuonna 14 006 kg).

Kuitu- ja öljypellava. Kuitupellavan ilmakeivaksi varsisadoksi on saatu 2 555 kg/ha (viime vuonna 2 627 kg) ja öljypellavan siemensadoksi 852 kg/ha (868 kg/ha). Edellisen korjuu on tapahtunut 1.—13. 9. ja jälkimmäisen 8.—20. 9. välisenä aikana.

Heinäsiemen. Apilansiemensadoksi on saatu 254 kg/ha (viime vuonna 280 kg/ha). Timotein siemenen vastaaviksi luvuiksi on saatu 350 kg (339 kg). Apilansiemenen korjuu on tapahtunut 23. 9.—3. 10. ja timotein siemenen korjuu 6.—18. 9. välisenä aikana.

Työvoiman saanti.

Ilmoitusten mukaan on työvoiman saanti ollut vaikea %-luvulla 28.5 (elokuussa 19.8), tyydyttävä 66.3 (67.3) ja hyvä 5.2 (12.9).

Skörden av kornet är verkställd allmännast den 27. 8.—11. 9 och bärngningen från åkern den 12.—27. 9.

Havre. Ännu i augusti uppskattades havreskörden till åtminstone normal eller ännu bättre (relationstalet 102). Men redan i september hade dessa förhoppningar gått om intet (relationstalet 83). Då uppskattades ha-skörden bli 1 691 kg/ha och i oktober 1 651 kg/ha (senaste år till 1 694 kg/ha). De svagaste resultaten får man i Kuopio och Vasa län och därifrån norrut. Man har uppskattat att av havreskörden få 62 % till kvaliteten felfri havre. Skörden har allmännast verkställts 7.—26. 9 och bärngningen, som ännu ej är slutförd, är påbörjad den 23. 9. I norra Finland har bärngningen slutförts den 4.—14. 10.

Blandsäd och ärter. Till blandsädens ha-skörd har man fått 1 642 kg (senaste år 1 673 kg/ha). Skörden har ägt rum den 6.—26. 9 och bärngningen 22. 9.—10. 10. Årskörden per ha har man fått till 1 322 kg (senaste år 1 316 kg). Ärterna äro uppskattade till kvaliteten felfria med %talet 71 och blandsäden med talet 64. Årskörden är verkställd 3.—15. 9 och bärngningen 18.—29. 9.

Potatis. I augusti uppskattades potatisskörden med %talet 105 av det normala. I september, varförinnan froster och även potatispesten hade förorsakat skador, fick man till relationstal 95 och till ha-skörd 15 974 kg. Nu har man som ha-skörd fått 16 831 kg (senaste år 14 566 kg/ha) eller 2 265 kg mera än senaste år. Till kvaliteten felfri är 86 % av skörden. Potatisupptagningen har begynt allmännast den 20. 9 och var delvis ännu icke slutförd i medlet av oktober. I norra Finland har upptagningen slutförts den 2.—8. 10.

Sockerbetor. I augusti uppskattades sockerbetorna giva en någorlunda normal skörd (relationstalet 96). Nu kan man likväl konstatera, att ej skörden gestaltar sig särskilt stor till följd av rotfrukternas litenhet. Till medelhektarskörd har man nämligen fått 19 934 kg (senaste år ännu mindre eller blott 15 696 kg/ha). Upptagningen av sockerbetor har begynt 1. 10 och allmänt är den ännu oavslutad.

Foderrotfrukternas skördeutsikter äro detta år nästan av samma storleksklass som ett år tidigare. Till medelha-skördar har man fått: Kålrötter 23 138 kg (senaste år 19 912 kg), turnips 21 105 kg (22 484 kg), foderbetor 23 064 kg (21 603 kg), blastrovor 25 775 kg (28 512 kg). Upptagningen av foderrotfrukter har man begynt med i början av oktober och den är ännu ej slutförd innan medlet av månaden.

Grönfoder. Till ha-skörd för grönfoder har man fått 16 814 kg (senaste år 14 006 kg).

Spånads- och oljelin. Av spånadslinets lufttorkade stjälkar har man fått en skörd av 2 555 kg/ha (senaste år 2 627 kg) och till fröskörd för oljelinet 852 kg/ha (868 kg/ha). Det förras bärngning har inträffat 1.—13. 9 och det senares 8.—20. 9.

Höfrö. Som skörd för klöverfrö har man fått 254 kg/ha (senaste år 280 kg/ha). Till motsvarande tal för timotej har man fått 350 kg (339 kg). Bärngningen av klöverfrö har inträffat 23. 9.—3. 10 och bärngningen av timotejfrö mellan den 6.—18. 9.

Tillgång på arbetskraft.

Enligt rapporter har tillgången på arbetskraft varit svår med %talet 28.5 (i augusti 19.8), tillfredsställande 66.3 (67.3) och god 5.2 (12.9).

Syyskynnöt. Lokakuun puolivälissä arvioitiin syyskynnöistä olevan suorittamatta koko maassa noin $\frac{3}{4}$ eli 71 %. Uudellamaalla oli vastaava luku 86 %, Turun ja Porin läänissä 80 %, Hämeen läänissä 76 %, Oulun läänissä 51 % ja Lapin läänissä 35 %.

Seuraavassa esitetään vielä yhdistelmä, joka osoittaa sadon laadun vaihteluita tärkeimpien viljelykasvien kohdalla lääneittäin viime ja tänä vuonna ilmoitettuna %-luvuin (sadosta laadultaan moitteetonta), koska ne osoittavat ehkä selvimmin sääsuhteiden vaikutuksen satotuloksiin.

Höstplöjningarna. I medlet av oktober uppskattades höstplöjningarna vara utförda i hela landet till $\frac{3}{4}$ eller 71 %. I Nylands län var motsvarande tal 86 %, i Åbo och Björneborgs län 80 %, i Tavastehus län 76 %, i Uleåborgs län 51 % och i Lapplands län 35 %.

I det följande framställes ännu en sammanställning, som utvisar växlingarna i skördens kvalitet för de viktigaste odlingsväxterna länsvís senaste och detta år uppgivna i %-tal (av skörden till kvaliteten felfri) emedan de kanske klarare utvisa väderleksförhållandenas inverkan på skörderesultaten.

L ä ä n i — L ä n Province	Syysvehnä Höstvete Winter wheat	Syysruis Höstråg Winter rye	Peltoheinä Vallhö Tame hay	Kevät- vehnä Vårvete Spring wheat	Ohra Korn Barley	Kaura Havre Oats	Herne Ärter Peas	Peruna Potatis Potato
Uudenmaan — Nylands ...	88	89	84	64	77	69	68	79
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	87	88	84	69	84	72	78	89
Ahvenanmaan — Lands- kapet Åland	98	97	91	66	84	71	98	91
Hämeen — Tavastehus ...	85	86	73	61	84	78	61	85
Kymen — Kymmene	84	89	81	68	83	74	75	87
Mikkelin — S:t Michels	88	91	79	67	89	76	60	88
Kuopion — Kuopio	30	76	70	47	79	58	52	87
Vaasan — Vasa	74	76	66	39	70	52	73	90
Oulun — Uleåborgs	—	38	66	14	32	23	37	80
Lapin — Lapplands	—	19	66	—	18	13	—	81
Valtakunta — Riket — Whole country	86	79	74	56	74	68	71	86

b. Viljelykasvien sadot ja sadon käyttö vuosina 1951 ja 1952.

Edellä on esitetty katsaukset satotoiveiden kehitykseen kasvukausien aikana 1951 ja 1952.

Lopullisesti saadut viljelykasvien ha-sadot kiloissa ja koko sadot tonneissa esitetään vuosilta 1952, 1951, 1950 ja keskimäärin vuosilta 1948—52 taulukossa 14. Satotiedustelun yhteydessä v. 1952 kysyttiin myös, millä sadonkäsittelyn asteella satotulokset on ilmoitettu. Tällöin saatiin tulokseksi, että 7.0 % sadosta on ilmoitettu lajiteltuna ja kuivattuna, 26.7 % lajittelemattomana, mutta kuivattuna ja 66.3 % eli $\frac{2}{3}$ lajittelemattomana ja ilmakuivana.

Taulukossa 15 esitetään tärkeimpien viljelykasvien ha-sadot maanviljelysseuroittain vuosina 1951 ja 1952 ja taulukossa 16 vastaavat koko sadot.

Jotta saataisiin käsitys sadon koko määrästä, on ravinnoksi ja rehuksi kelpaavien satotuotteiden määrät esitetty taulukoissa 17 rehuyksiköiksi muunnettuna tarkastelun alaisilta vuosilta. Peltolaitumista ja heinäurmien odelmikoista saatu sato on kuitenkin laskelmaan tarvittavien ensitietojen puuttuessa jätetty arvioimatta. Muuntamisessa on käytetty kunkin kasvin kohdalla yleisiä korvauslukuja seuraavasti (rehuyksikköön laskettu kiloa): vehnä, ruis, ohra, herne 1.0, sekavilja 1.1, kaura 1.2, peruna 5.0, sokerijuurikas 4.5, turnipsi 12.5, naattinauris 13.8, muut juurikasvit 9.0, vihantarehu 10.0, peltoheinä 2.5, AIV-rehu 6.9, sokerijuurikkaan naatit 12.0, muiden juurikasvien naatit 15.0, syysviljojen ja kevätvehnän oljet 5.0, kauran, ohran ja seka-tiljan oljet 4.0 sekä herneen varret 3.5. Juurikasvien

b. Odlingsväxternas skördar och skördens användning åren 1951 och 1952.

Förut har anförts översikter över skördeutsiktens utveckling under växtperioderna åren 1951 och 1952.

De definitivt erhållna odlingsväxternas ha-skördar i kilogram och totalskördarna i ton anföras för åren 1952, 1951, 1950 och i medeltal för åren 1948—52 i tabell 14. I samband med skördeförfrågningsen år 1952 frågades även, på vilket stadium av skördens behandling skörderesultaten ha uppgivits. Härvid erhöles man som resultat, att 7.0 % av skörden uppgivits som sorterad och torkad, 26.7 % som osorterad men torkad och 66.3 % eller $\frac{2}{3}$ som osorterad och lufttorkad.

I tabell 15 anfördes de viktigaste odlingsväxternas ha-skördar per lantbrukssällekap åren 1951 och 1952 och i tabell 16 motsvarande totalskördar.

På det att man finge en uppfattning om den totala skördemängden, har de till föda och foder dugande skördeprodukterna från åren för undersökningen kvantitativt anförts i tabell 17 förvandlade till foderenheter. Den från åkerbeten och hövallars återväxt erhållna skörden har dock i brist på för kalkylen erforderliga förhandsuppgifter lämnats uppskattad. Vid förvandlingen har för respektive växt använts allmänna ersättningstal på följande sätt (kilogram per foderenhet): vete, råg, korn, ärter 1.0, blandsäd 1.1, havre 1.2, potatis 5.0, sockerbetor 4.5, turnips 12.5, blastrover 13.8, övriga rotfrukter 9.0, grönfoder 10.0, vallhö 2.5, AIV-foder 6.9, sockerbetsblast 12.0, övrig rotfruktsblast 15.0, höstsädes- och vårvetehalm 5.0, havre, korn- och blandsädesalm 4.0 samt ärthalm 3.5. Rotfrukter-

Taulukko 14. Viljelykasvien ha- ja koko sadot vuosina 1952, 1951 ja 1950 sekä keskimäärin vuosina 1948—52.

Tabell 14. Odlingväxternas ha- och totalskördar åren 1952, 1951 och 1950 samt i medeltal åren 1948—52.
Table 14. The hectare- and total yields of field crops in the years 1952, 1951 and 1950 and in average in the years 1948—52.

Kasvi — Växt — Crop	Hehtaarisadot — Hektarskördar Yields per hectare kg				Koko sadot, to — Totalskördar, ton Total yields, tons			
	Vuosina — Åren — In the years			Keski- määrin I medeltal In average	Vuosina — Åren — In the years			Keski- määrin I medeltal In average
	1952	1951	1950		1952	1951	1950	
Syysvehnä — Höstvede — Winter wheat ..	1 678	1 709	1 989	1 841	27 894	23 876	25 511	28 083
Kevätvehnä — Vårvede — Spring wheat ..	1 655	1 236	1 534	1 516	198 957	182 720	270 203	235 276
Syysruis — Höstråg — Winter rye	1 539	1 565	1 612	1 517	173 354	180 909	202 733	201 206
Juhannusruis — Midsommarråg — Mid- summer rye	1 543	1 520	1 657		8 086	7 429	10 491	
Kevätruis — Våråg — Spring rye	1 267	1 379	1 408	1 356	223 488	210 710	176 239	201 195
Ohra — Korn — Barley	1 534	1 627	1 529	1 650	808 521	715 909	702 368	718 109
Kaura — Havre — Oats	1 711	1 640	1 604	1 676	33 268	33 937	25 749	28 977
Sekavilja — Blandsäd — Mixed cereals ..	1 751	1 376	1 756	1 422	14 536	13 358	12 488	13 681
Herne — Ärtor — Peas	1 601	1 409	1 482	15 211	1 503 751	1 326 531	1 273 403	1 442 239
Peruna — Potatis — Potatoes	15 538	14 173	13 668	22 957	21 748	165 371	230 903	196 999
Sokerijuurikas — Sockerbetor — Sugarbeets	20 620	15 839	22 957	22 352	20 375	25 890	24 712	87 664
Lanttu — Kälrotter — Swedes	22 352	20 375	25 890	24 712	87 664	89 384	95 845	121 952
Turnipsi — Turnips — Turnips	20 453	21 770	23 419	25 777	44 895	78 395	77 375	100 758
Rehujuurikas — Foderbetor — Fodderbeets	22 595	17 402	25 333	—	25 984	19 160	28 854	—
Naatinauris — Blastrovor — Leaf turnips	21 456	24 012	28 724	1) 23 999	261 576	359 410	187 310	1) 269 432
Muut juurikasvit — Andra rotfrukter — Other beets	13 933	13 971	15 411	21 511	57 628	57 211	64 879	179 942
Vihantarehu — Grönfoder — Green fodder	13 487	11 855	13 457	10 857	335 572	295 320	292 189	2) 266 972
Peltoheinä — Vallhö — Sown hay	2 952	2 864	3 007	2 878	3 142 238	2 967 409	3 017 278	2 847 498
Peltoheinä AIV-rehuksi — Vallhö till AIV-foder — AIV-silage	14 631	12 187	13 607	13 800	247 531	234 616	284 405	320 926
Apilan siemen — Klöverfrö — Clover seed	221	247	259	256	1 449	2 121	2 569	2 624
Timoteinsiemen — Timotejfrö — Timothy seed	331	332	344	341	8 022	6 494	8 963	8 918
Kuitupellava — Spånadslin — Flax	3 295	2 924	3 229	4 275	4 544	6 304	3 842	10 273
Hamppu — Hampa — Hemp	3 595	4 303	3 563		284	284	228	
Syysrypsi — Höstryps — Winter turnip rape	1 521	1 448	—	3) 1 511	20 094	7 272	—	3) 13 680
Muut öljykasvit — Andra oljväxter — Other oil plants	774	926	888	830	2 416	3 112	4 450	2 805

naattisadot on laskettu kertomalla juurisadot sokerijuurikkaalla ja naattinauriilla 1.0, turnipsilla 0.15 ja muilla juurikasveilla 0.35. Olkisatoja laskettaessa on käytetty seuraavia olki- ja jyväsadon suhdetta osoittavia kertoimia: ruis 2.0, syysvehnä 1.8, kevätvehnä 1.5, kaura 1.4, ohra, herne ja sekavilja 1.3.

Taulukossa 17 esitetään vuosina 1952 ja 1951 saatujen ry-satojen jakautuminen maanviljelysseurojen kesken.

Taulukossa 18 esitetään, suuriko osa (%:issa) edellisenä vuonna saadusta eräiden kasvien sadosta on käytetty kotieläimille vuosina 1951—52 ja 1950—51 ja paljonko sadoista on ollut varastossa 15. p:nä kesäkuuta 1952 ja 1951. Vuonna 1951 saadusta sadosta on käytetty kotieläimille vehnää huomattavasti vähemmän kuin vuonna 1950 saadusta sadosta edellisenä vuonna. Tämä johtuu luonnollisestikin vuoden 1951 heikosta vehnäsadosta. Kauran käyttö on sensijaan ollut vuoden 1951 sadosta melkoisen paljon suurempi kuin edellisenä vuonna. Vuonna 1952 on varastossa ollut viljaa kesäkuun puolivälissä huomattavasti enemmän kuin edellisenä vuonna ja myöskin enemmän kuin vuonna 1950.

nas blastskördar ha beräknats genom att multiplicera betskörden ifråga och sockerbetor och blastrovor med 1.0, turnips med 0.15 och övriga rotfrukter med 0.35. Vid beräkningen av halmskördarna har följande koefficienter använts, vilka utvisa förhållandet mellan halm- och kornskörd: råg 2.0, höstvede 1.8, vårvete 1.5, havre 1.4, korn, ärtor och blandsäd 1.3.

I tabell 17 anföras de under åren 1952 och 1951 erhållna fe-skördarnas fördelning mellan lantbrukssällskapen.

Ur tabell 18 framgår, huru stor del (i %) av vissa växternas skörd från föregående år har använts till husdjuren åren 1951—52 och 1950—51 samt huru mycket av skördarna som varit upplagrat den 15 juni 1952 och 1951. Av 1951 års skörd har till husdjuren använts avsevärt mycket mindre vete än av den år 1950 erhållna skörden föregående år. Detta beror helt naturligt på den svaga veteskörden år 1951. Däremot har havre av 1951 års skörd använts avsevärt mycket mera än föregående år. År 1952 har i medlet av juni funnits betydligt mera upplagrad spannmål än föregående år och även mera än år 1950.

1) 3 vuoden keskiarvo: tähän sisältyy rehujuurikas — 3 års medeltal; i detta ingår foderbetor — 3 years mean; to this include also fodder beets.

2) 4 vuoden keskiarvo — 4 års medeltal — 4 years mean.

3) 2 vuoden keskiarvo — 2 års medeltal — 2 years mean.

Taulukko 15. Tärkeimpien viljelykasvien ha-sadot kiloissa (kg) yli 2 ha peltoja
 Tabell 15. De viktigaste odlingsväxternas ha-skördar i kilogram (kg) på de över

Table 15. The yields per hectare of the most important field crops in kilograms (kg) on farms

Maanviljelyseura Lantbruksällskap Agricultural society	Syysvehnä Höstvete Winter wheat	Kevät- vehnä Vårvete Spring wheat	Syysruis Höstråg Winter rye	Ohra Korn Barley	Kaura Havre Oats	Peruna Potatis Potatoes	Sokeri- juurikas Sockerbetor Sugarbeets	Lanttu Kålrötter Swedes	Turnipsi Turnip
1951									
Uudenmaan läänin	1 764	1 220	1 653	1 915	1 805	12 498	16 239	25 247	22 894
Nylands svenska	1 807	1 419	1 549	1 969	1 899	11 133	20 303	17 747	46 649
Varsinais-Suomen	1 683	770	1 488	1 333	1 504	10 473	14 517	15 661	19 705
Finska Hushållningsgss.	1 459	1 069	1 389	1 248	1 486	10 100	16 432	15 753	20 530
Satakunnan	1 759	942	1 598	1 663	1 771	12 846	16 117	19 297	17 674
Hämeen-Satakunnan	1 659	1 152	1 493	1 623	1 564	11 756	15 711	19 322	18 175
Hämeen läänin	1 762	1 211	1 652	1 804	1 637	11 960	17 355	22 344	21 234
Itä-Hämeen	1 517	1 436	1 563	1 640	1 518	13 838	17 975	23 973	26 522
Kymenlaakson	1 768	1 438	1 494	1 795	1 733	13 142	13 044	18 819	27 149
Länsi-Karjalan	1 580	1 266	1 475	1 590	1 566	12 758	16 479	21 674	14 961
Mikkelin läänin	..	1 414	1 562	1 653	1 377	15 638	10 600	24 877	19 807
Kuopion	1 376	1 593	1 599	1 708	1 718	16 888	..	24 504	27 564
Pohjois-Karjalan	..	1 471	1 495	1 480	1 664	16 250	14 355	22 730	22 381
Keski-Suomen	1 492	1 376	1 539	1 684	1 627	16 665	18 591	22 796	23 671
Etelä-Pohjanmaan	1 802	1 387	1 644	1 568	1 657	16 023	..	27 539	19 827
Österbottens svenska	1 504	1 516	1 616	1 736	1 703	16 106	..	20 987	22 839
Keski-Pohjanmaan	1 500	1 504	1 577	1 592	1 565	18 442	..	24 958	17 750
Oulun l. Talouss.	1 521	1 353	1 459	1 543	1 507	16 375	..	23 814	26 301
Kajaanin	1 500	1 928	1 545	1 804	1 399	18 292	..	21 216	24 131
Peräpohjolan	..	1 304	1 207	1 381	1 378	14 322	..	30 000	17 042
Lapin Maatalouss.	—	—	2 449	1 402	..	15 269	—	(30 000)	..
Keskimäärin — I medeltal —									
<i>Average</i>	1 709	1 236	1 565	1 627	1 640	14 173	15 839	20 375	21 770
1952									
Uudenmaan läänin	1 625	1 896	1 494	2 057	2 085	14 057	18 844	22 832	23 235
Nylands svenska	1 763	1 863	1 723	2 099	1 950	13 396	19 028	21 839	..
Varsinais-Suomen	1 637	1 808	1 492	2 036	1 992	16 310	21 497	20 528	24 573
Finska Hushållningsgss.	1 947	1 909	1 586	2 273	1 938	15 905	22 889	22 951	16 470
Satakunnan	1 699	1 683	1 542	1 796	1 850	15 416	20 995	21 642	18 790
Hämeen-Satakunnan	1 832	1 724	1 534	1 852	1 896	15 864	18 420	21 853	24 824
Hämeen läänin	1 660	1 743	1 635	2 141	1 923	15 409	20 453	31 975	20 506
Itä-Hämeen	1 765	1 781	1 801	1 927	1 786	15 195	19 261	20 131	16 616
Kymenlaakson	1 701	1 932	1 669	1 856	1 947	17 876	16 754	24 903	33 415
Länsi-Karjalan	1 589	1 618	1 709	1 703	1 741	17 862	14 260	22 665	14 375
Mikkelin läänin	..	1 617	1 729	1 757	1 583	15 735	30 850	17 519	21 378
Kuopion	..	1 545	1 542	1 359	1 464	16 760	23 333	14 319	22 685
Pohjois-Karjalan	3 333	1 394	1 611	1 452	1 482	16 261	14 118	18 150	20 975
Keski-Suomen	1 837	1 602	1 600	1 590	1 620	16 114	15 221	20 341	20 045
Etelä-Pohjanmaan	1 658	1 154	1 556	1 345	1 357	15 406	..	15 047	14 514
Österbottens svenska	1 106	1 347	1 576	1 476	1 299	16 960	..	19 216	21 425
Keski-Pohjanmaan	..	1 012	1 222	1 000	980	14 822	..	9 919	23 301
Oulun l. Talouss.	833	1 013	1 050	929	981	13 317	10 000	9 088	32 410
Kajaanin	..	1 450	1 195	1 047	977	12 626	..	7 051	14 539
Peräpohjolan	1 333	872	923	869	779	12 192	8 667	..	..
Lapin Maatalouss.	—	..	1 556	412	1 000	12 146	..	..	24 000
Keskimäärin — I medeltal —									
<i>Average</i>	1 678	1 655	1 539	1 534	1 711	15 538	20 620	22 352	20 453

käsittäväillä viljelmillä vuosina 1951 ja 1952 maanviljelysseuroittain.

2 ha åker omfattande lägenheterna åren 1951 och 1952 per lantbrukssällskap.

with 2 or more hectares of arable land in the years 1951 and 1952 by agricultural societies.

Rehu- juurikas Foderbetor Fodder beets	Naatti- nauris Blastrovor Leaf turnips	Muut juuri- kasvit Andra rot- frukter Other beets	Vihanta- rehu Grönfoder Green fodder	Peltoheinä Vallhö Sown hay	AIV-rehu AIV-foder Hay for AIV-silage	Apilan- siemen Klöverfrö Clover seed	Timotein- siemen Timotejfrö Timothy seed	Kultu- pellava Spånadalin Flax	Syysrypsi Höstrypsi Winter turnip rape	Muut öljy- kasvit Andra olje- växter Other oil plants
20 559	29 231	18 159	15 725	2 617	10 135	247	278	2 021	1 034	894
19 560	19 904	22 573	14 581	2 918	8 873	231	330	1 516	1 342	843
15 294	25 233	10 356	10 686	2 160	6 978	238	320	2 455	1 543	996
17 438	24 294	9 381	8 453	2 449	8 811	318	337	3 757	1 456	768
18 648	24 392	12 694	12 783	2 826	10 478	234	327	3 376	1 609	953
10 354	23 187	14 514	11 398	2 854	13 701	240	292	2 571	1 496	681
19 660	28 283	16 873	12 566	2 886	12 388	226	307	2 740	1 417	878
21 088	27 524	23 184	12 063	2 929	12 706	243	322	2 700	345	—
17 446	27 332	13 475	11 078	2 770	11 159	283	306	2 729	—	1 229
29 537	29 366	14 265	19 533	2 811	11 894	283	400	3 043	1 992	851
15 636	25 389	18 021	10 046	3 207	17 623	310	301	1 952	1 335	2 000
34 516	28 165	20 588	12 835	3 186	14 540	236	389	4 080	—	—
18 085	23 233	7 154	9 432	3 067	12 261	237	277	2 783	—	—
31 808	28 593	7 077	11 900	2 896	17 502	314	347	3 359	1 806	900
15 923	19 775	9 903	11 382	2 909	16 305	221	330	3 692	1 419	1 422
15 000	17 961	23 493	17 277	3 180	14 145	209	369	4 581	1 715	599
10 063	19 274	8 483	22 054	2 417	10 564	252	349	3 503	1 043	250
7 480	20 198	14 617	10 161	2 727	7 499	278	312	1 586	700	592
32 500	35 860	15 131	8 194	3 660	25 236	307	393	3 650	1 101	—
7 879	21 561	10 013	5 292	3 028	13 181	199	328	1 500	—	—
—	36 228	6 088	7 222	3 675	11 670	—	..	—	—	—
17 402	24 012	13 971	11 855	2 864	12 187	247	332	2 824	1 448	926
23 931	23 989	16 809	13 699	2 579	10 791	163	241	2 727	1 357	887
32 102	21 582	11 167	18 910	3 306	14 653	175	295	784	1 511	780
20 596	25 108	17 183	15 363	2 463	10 065	224	359	2 376	1 631	770
20 480	25 868	9 067	15 872	2 733	13 621	244	329	969	1 245	831
22 380	21 600	14 004	15 620	2 892	15 552	206	361	4 132	1 587	1 272
17 023	25 839	18 412	15 287	2 958	15 271	428	283	5 106	1 295	732
30 619	26 900	17 140	15 805	2 939	13 527	168	265	5 001	1 368	761
26 840	24 182	20 588	13 687	2 971	15 098	208	248	4 160	1 536	320
26 055	32 907	19 070	13 143	2 339	11 032	174	262	4 973	1 288	597
27 804	30 276	15 046	16 052	2 612	13 872	241	320	3 287	1 160	1 115
22 322	20 200	13 202	11 421	3 072	11 652	264	506	4 220	1 460	..
9 318	18 813	10 293	12 913	3 360	18 048	230	297	3 073	941	868
24 000	21 865	11 942	12 661	3 201	11 241	359	293	2 184	755	..
30 865	21 280	16 481	13 462	3 358	24 767	201	279	2 252	1 319	..
21 663	15 009	17 916	9 200	3 020	15 472	182	328	3 752	1 537	422
..	14 364	10 904	22 670	3 145	15 322	228	428	6 999	1 521	..
..	11 672	8 715	13 387	2 753	7 948	221	291	4 813	918	..
26 097	14 864	7 937	10 506	2 944	21 200	168	268	4 215	958	..
16 667	22 059	11 133	7 440	3 523	15 550	205	287	1 889	..	..
..	20 248	5 185	8 159	2 425	10 105	..	242	..	..	..
..	9 236	10 000	4 636	3 479	9 166	..	200	..	..	..
22 595	21 456	13 933	13 487	2 952	14 631	221	331	3 295	1 521	774

Taulukko 16. Viljelykasvien koko sadot tonneissa (to)

Tabell 16. Odlingväxternas totalskördar i ton

Table 16. The total yields of field crops in tons (to)

Maanviljelysseura Lantbrukssällskap Agricultural society	Syysvehnäk Höstvetet Winter wheat	Kevätvehnäk Vårvetet Spring wheat	Syysruis Hösttåg Winter rye	Johannauris Midsommartåg Midsommartåg	Kevätruis Vårårs Spring rye	Ohta Korn Barley	Kaura Havre Oats	Mixed cereals	Sekavilja Blandskörd Mixed cereals	Hernes Ätler Peas	Pernua Potatis Potatoes	Sokerijuurikas Sockerbete Sugarbeets
1951												
Uudenmaan läänin	3 016	14 884	9 126	157	51	12 009	59 783	3 221	1 680	68 464	13 625	
Nylands svenska	3 099	14 279	2 932	56	11	4 621	42 469	4 374	912	48 596	6 172	
Varsinais-Suomen	10 796	14 722	15 029	149	13	11 584	80 711	2 877	2 769	88 623	65 718	
Finska Hushållningss.	738	5 712	724	13	13	538	8 249	2 332	850	12 898	5 242	
Satakunnan	1 901	14 755	16 824	420	217	20 462	86 811	2 007	1 542	111 503	15 505	
Hämeen-Satakunnan	549	6 886	7 198	340	36	7 915	28 690	1 233	782	42 051	3 786	
Hämeen läänin	2 444	13 474	12 679	505	25	14 971	56 902	2 699	2 082	71 401	44 533	
Itä-Hämeen	504	7 477	9 319	1 304	18	8 038	29 115	1 173	492	47 146	5 662	
Kymenlaakson	433	9 524	4 853	341	16	3 048	27 120	888	576	41 345	1 944	
Länsi-Karjalan	24	7 631	6 086	364	12	5 511	19 101	899	280	38 618	857	
Mikkelin läänin	17	10 920	14 614	986	112	7 772	31 212	599	266	83 413	159	
Kuopion	14	12 559	11 449	863	229	19 683	43 806	1 376	278	112 407	127	
Pohjois-Karjalan	8	8 864	7 865	703	443	7 094	23 970	810	77	67 876	129	
Keski-Suomen	84	6 759	8 398	614	146	8 934	27 809	892	287	76 676	872	
Etelä-Pohjanmaan	124	18 700	27 555	103	62	16 560	69 612	1 999	209	182 278	527	
Österbottens svenska	90	10 057	4 787	53	65	9 355	32 813	1 841	60	57 740	222	
Keski-Pohjanmaan	2	1 360	8 502	66	24	12 107	12 434	963	48	39 042	69	
Oulun l. Talouss.	17	3 434	11 099	128	194	25 797	27 662	2 576	159	81 744	611	
Kajaanin	8	619	1 565	253	123	5 955	4 368	309	22	28 517	42	
Peräpohjolan	8	104	281	7	16	7 706	2 764	843	24	21 139	69	
Lapin Maatalouss.	—	—	24	4	1	1 050	508	26	3	5 054	—	
Valtakunta — Riket — Whole Country	23 876	182 720	180 909	7 429	1 827	210 710	715 909	33 937	13 858	1 326 531	165 371	
1952												
Uudenmaan läänin	2 966	20 829	8 005	274	72	14 588	76 140	5 336	1 422	79 324	13 191	
Nylands svenska	3 998	15 934	3 565	165	25	5 619	45 300	3 320	962	60 309	8 772	
Varsinais-Suomen	12 780	22 840	13 382	292	73	19 916	122 482	3 506	4 055	152 988	111 462	
Finska Hushållningss.	1 480	8 117	588	18	7	1 543	12 229	1 909	1 365	20 279	6 294	
Satakunnan	2 577	17 909	15 333	448	345	25 144	98 165	1 996	1 484	137 773	17 447	
Hämeen-Satakunnan	652	8 765	7 558	410	30	11 145	37 660	1 019	935	59 696	3 831	
Hämeen läänin	2 269	14 129	12 258	483	33	20 920	74 749	2 218	1 637	93 979	51 930	
Itä-Hämeen	238	8 232	10 442	1 327	25	9 938	36 231	1 474	442	51 709	4 295	
Kymenlaakson	655	13 677	5 102	384	9	4 044	32 877	1 754	831	66 391	6 199	
Länsi-Karjalan	22	9 142	6 810	258	14	6 499	21 158	1 160	186	54 765	870	
Mikkelin läänin	17	12 191	16 152	1 077	83	8 871	39 236	380	228	82 089	463	
Kuopion	16	10 713	9 781	826	161	16 898	37 935	1 524	230	109 376	280	
Pohjois-Karjalan	17	8 844	8 841	712	392	8 520	24 088	557	31	75 630	141	
Keski-Suomen	29	6 658	8 270	710	113	9 915	31 067	926	235	77 170	320	
Etelä-Pohjanmaan	65	11 741	26 923	221	41	17 151	62 163	1 891	152	181 344	548	
Österbottens svenska	92	6 366	4 235	76	82	9 015	25 721	1 724	47	64 075	137	
Keski-Pohjanmaan	1	696	6 502	16	14	8 271	8 354	878	55	32 238	76	
Oulun l. Talouss.	7	1 812	8 311	60	47	16 545	18 371	1 084	149	62 590	130	
Kajaanin	6	335	1 129	307	34	3 665	3 698	215	35	19 924	50	
Peräpohjolan	7	26	159	14	11	4 987	788	375	53	18 446	35	
Lapin Maatalouss.	—	1	8	8	1	294	109	22	2	3 656	—	
Valtakunta — Riket — Whole Country	27 894	198 957	173 354	8 086	1 612	223 488	808 521	33 268	14 536	1 503 751	226 471	

vuosina 1951 ja 1952 maanviljelysseuroittain.

åren 1951 och 1952 per lantbrukssällskap.

in the years 1951 and 1952 by agricultural societies.

Lantbruks Kärlöcker Swedes	Turnips Turnips Turnips	Rehunnikas Foderbeton Fodder beets	Nastikaauris Blaskrovor Leaf turnips	Munt jaunkasvit Andra rotfrukter Other beets	Vihantarehu Grönfoder Green fodder	Pelohainä Valkio Sown hay	AIT-rehu AIT-foder Hay for AIT-sludge	Aplanslämen Klöverfrö Clover seed	Timoteuslämen Timoteifrö Timothy seed	Kuitupellava Spånadslin Flax	Hampun Hampa Hemp	Syvärypäi Höstryps Fyrtäcker turnip tops	Munt öljykasvit Andra öljyväxter Other oil plants
10 957	870	1 398	38 637	3 741	25 993	151 959	16 013	407	396	311	0	294	417
6 815	746	1 154	9 395	5 305	22 848	104 890	8 172	138	169	127	1	545	507
13 187	3 527	5 491	39 843	6 317	24 674	167 780	8 081	189	379	989	12	3 725	1 190
2 520	677	2 389	4 810	2 073	1 970	33 987	117	71	34	128	2	514	457
10 826	3 181	1 119	32 661	4 684	21 757	208 723	19 667	144	488	1 161	2	899	48
4 174	2 654	559	7 652	1 959	12 184	94 094	12 673	81	84	213	1	150	137
9 362	1 550	413	35 099	2 548	25 710	158 110	18 074	165	298	337	7	592	40
4 603	1 353	464	12 771	3 153	9 373	110 177	13 634	142	90	176	2	27	68
3 425	1 086	454	11 069	1 617	7 167	81 856	8 994	106	66	205	—	28	227
3 511	539	177	5 580	3 081	9 786	106 891	7 136	67	105	286	12	18	2
4 304	2 100	125	7 109	3 586	12 417	141 570	11 014	88	36	129	14	20	—
4 215	7 167	1 691	20 391	2 779	17 969	259 401	26 114	101	181	371	129	151	—
3 114	12 399	741	6 110	1 266	10 894	173 632	6 817	119	125	195	10	12	—
3 100	7 717	414	13 096	1 231	18 719	135 993	16 469	84	136	141	14	67	—
2 396	17 626	1 592	43 505	2 070	12 145	314 291	26 545	91	1 387	1 185	4	192	14
1 595	5 664	660	3 898	4 346	11 904	207 342	6 705	65	1 266	156	15	24	4
200	2 325	50	16 576	1 739	11 402	86 599	4 278	43	463	119	29	2	1
548	3 814	157	35 932	3 727	18 107	250 336	12 763	15	605	51	12	6	—
382	2 872	65	3 550	1 347	10 619	82 723	7 798	4	121	22	18	6	—
90	477	47	9 444	581	6 959	83 197	3 190	1	63	2	—	—	—
60	51	—	2 282	61	2 723	13 858	362	—	2	—	—	—	—
89 384	78 395	19 160	359 410	57 211	295 320	2 967 409	234 616	2 121	6 494	6 304	284	7 272	3 112
8 927	1 162	1 675	29 698	5 345	28 069	149 649	13 953	141	215	115	4	1 143	203
7 382	465	1 990	7 964	1 709	26 833	108 192	13 144	128	265	38	4	1 503	215
13 200	3 784	8 094	55 514	13 884	37 163	187 420	10 357	209	638	782	80	10 119	1 030
2 066	329	3 789	1 268	1 696	3 666	37 612	1 635	39	26	85	4	905	341
11 189	2 687	2 037	22 334	3 963	26 460	231 467	23 515	103	731	983	8	2 450	145
4 895	2 209	664	10 904	2 320	19 629	98 422	11 927	167	111	163	4	383	124
15 796	820	857	26 523	2 537	30 140	163 544	28 285	108	247	385	8	1 673	151
4 429	565	1 127	8 802	2 553	12 483	104 131	14 600	48	63	295	8	313	20
5 105	1 170	834	14 249	1 297	13 288	73 288	6 035	27	78	269	—	104	139
3 490	302	195	7 236	2 498	11 124	90 634	12 651	31	72	138	4	88	1
3 083	1 561	290	3 495	2 891	12 015	146 587	7 725	79	70	194	19	55	2
1 303	4 469	177	7 939	1 853	19 421	282 791	23 787	72	249	187	78	40	6
1 307	9 040	312	4 767	3 678	13 079	194 265	5 857	131	128	85	14	28	3
3 133	2 746	895	6 533	3 164	17 514	161 933	19 715	65	132	59	10	115	6
752	6 110	347	20 202	1 218	9 016	344 449	18 087	53	2 076	492	2	984	13
1 211	2 442	260	2 930	2 050	10 247	208 158	7 416	17	1 806	126	7	67	14
89	1 421	368	9 910	1 116	6 921	102 431	3 664	21	349	53	8	7	0
154	2 431	1 957	14 760	2 778	19 982	286 024	20 225	8	596	84	8	113	3
63	872	33	1 941	735	10 900	80 969	2 581	2	102	11	14	2	—
60	262	83	4 293	233	6 315	75 476	2 152	—	66	—	—	1	—
30	48	—	314	110	1 307	14 796	220	—	2	—	—	1	—
87 664	44 895	25 984	261 576	57 628	335 572	3 142 238	247 531	1 449	8 022	4 544	284	20 094	2 416

Taulukko 17. Ravinto- ja rehuksvien koko rehuyksikkösadot
 Tabell 17. Närings- och foderväxternas totala foderenhetskördar
 Table 17. Fodderunits yields (1 000 f.u.) of food and fodder

Maanviljelysseura Lantbruksällskap Agricultural society	1952										
	Viljakasvit ja herne Sädesväxter och ärter Cereal crops and peas		Peruna ja juurikasvit Potatis och rotfrukter Potato and beets		Rehuksvit Foderväxter Fodder plants		Naatit Blast Leafs		Yhteensä Sammanlagt Total		
	1 000 ry. fe f.u.	%	1 000 ry. fe f.u.	%	1 000 ry. fe f.u.	%	1 000 ry. fe f.u.	%	1 000 ry. fe f.u.	%	ry. fe / ha ²
Uudenmaan läänin	116 457	46.7	22 812	9.1	108 990	43.6	1 483	0.6	249 742	100	1 843
Nylands svenska	71 036	43.7	15 856	9.8	74 699	45.9	994	0.6	162 585	100	1 980
Varsinais-Suomen	178 593	44.5	63 600	15.8	149 117	37.2	10 147	2.5	401 457	100	1 975
Finka Hushållningss.	25 044	44.0	6 411	11.3	24 771	43.5	704	1.2	56 930	100	1 890
Satakunnan	146 859	43.3	35 175	10.4	155 090	45.7	1 882	0.6	339 006	100	1 816
Hämeen—Satakunnan	61 805	43.1	14 633	10.2	66 602	46.3	525	0.4	143 565	100	1 844
Hämeen läänin	116 036	42.5	34 456	12.7	116 983	43.0	4 784	1.8	272 259	100	1 971
Itä-Hämeen	62 177	43.0	12 881	8.9	68 840	47.7	553	0.4	144 451	100	1 821
Kymenlaakson	53 694	43.7	16 587	13.5	51 755	42.2	698	0.6	122 734	100	1 783
Länsi-Karjalan	41 618	38.2	12 382	11.4	54 744	50.2	219	0.2	108 963	100	1 634
Mikkelin läänin	71 662	40.3	17 595	9.9	88 362	49.7	201	0.1	177 820	100	1 725
Kuopion	71 623	29.7	23 239	9.7	145 365	60.5	145	0.1	240 372	100	1 625
Pohjois-Karjalan	47 936	29.4	16 814	10.4	97 853	60.1	226	0.1	162 829	100	1 579
Keski-Suomen	52 661	33.0	16 997	10.7	89 499	56.2	222	0.1	159 379	100	1 734
Etelä-Pohjanmaan	109 815	33.0	38 602	11.6	183 719	55.3	161	0.1	332 297	100	1 526
Österbottens svenska	42 914	27.1	13 644	8.6	101 565	64.2	118	0.1	158 241	100	1 490
Keski-Pohjanmaan	23 315	28.5	7 472	9.1	50 933	62.3	57	0.1	81 777	100	1 257
Oulun l. Talouss.	43 226	22.4	14 354	7.4	135 462	70.1	149	0.1	193 191	100	1 256
Kajaanin	8 788	17.5	4 300	8.6	37 107	73.8	32	0.1	50 227	100	1 422
Peräpohjolan	6 255	14.3	4 071	9.3	33 255	76.4	14	0.0	43 595	100	1 058
Lapin Maatalouss.	426	5.7	773	10.4	6 229	83.9	4	0.0	7 431	100	1 287
Valtakunta — Riket	1 351 939	37.5	392 654	10.9	1 840 940	51.0	23 318	0.6	3 608 851	100	1 687
<i>Whole country</i>											

Taulukko 18. Vehnän, rukiin, ohran, kauran, herneen ja perunan sadon käyttö viljelmillä 15. 6. 1951 ja

Tabell 18. Vete-, råg-, korn-, havre-, ärt- och potatisskördarnas användning åt på lägenheterna 15. 6. 1951 och

Table 18. Consumption of wheat, rye, barley, oats, peas and potato yields (% of total yield) to livestock in

Maanviljelysseura Lantbruksällskap Agricultural society	Käytetty kotieläimille satovuonna Använtas åt husdjur under skördeåret Consumed to livestock in yield year							Varastossa viljelmillä 15. p:nä kesäkuuta Upplagrat på lägenheterna den 15. juni In silage on farms 15 th juny						
	Vete Wheat	Vehnä Rye	Rukiin Rye	Ohran Korn	Kauran Havre	Ärt Peas	Perunan Potatis	Vete Wheat	Vehnä Rye	Rukiin Rye	Ohran Korn	Kauran Havre	Ärt Peas	Perunan Potatis
Uudenmaan läänin	6.9	7.7	33.1	42.4	7.6	19.9	6.7	13.7	5.3	6.0	2.1	6.0	2.6	
Nylands svenska	6.1	8.3	14.4	65.3	15.8	19.3	7.6	24.0	2.9	3.3	7.0	3.4	3.4	
Varsinais-Suomen	9.1	14.7	52.2	66.0	21.4	28.9	9.6	19.1	10.0	3.7	9.7	4.2	4.2	
Finka Hushållningss.	8.3	12.3	44.9	71.7	13.0	20.9	8.5	20.9	8.8	3.3	5.9	5.0	5.0	
Satakunnan	14.3	14.4	38.8	69.4	32.9	27.2	11.4	18.1	11.5	3.1	16.2	4.8	4.8	
Hämeen-Satakunnan	10.3	12.6	37.0	71.0	35.9	28.5	14.9	21.6	12.7	2.6	17.9	5.2	5.2	
Hämeen läänin	11.8	12.2	42.2	68.4	18.4	24.5	10.3	18.1	9.2	2.6	9.6	4.4	4.4	
Itä-Hämeen	19.7	13.8	50.9	76.4	29.6	34.7	14.3	17.3	9.6	2.2	24.2	4.4	4.4	
Kymenlaakson	15.3	17.7	61.3	82.4	55.3	41.5	18.2	31.1	28.3	4.1	18.3	3.6	3.6	
Länsi-Karjalan	16.1	20.8	38.9	75.9	60.5	38.8	13.7	24.6	16.3	3.9	19.3	4.2	4.2	
Mikkelin läänin	16.5	14.5	61.5	74.0	44.2	44.9	11.4	17.2	7.7	1.8	16.3	5.1	5.1	
Kuopion	28.1	9.3	36.4	68.9	37.2	34.5	8.6	20.5	8.8	1.2	13.1	4.3	4.3	
Pohjois-Karjalan	20.9	7.9	43.8	64.9	37.9	31.8	7.1	15.4	7.2	1.8	4.5	5.0	5.0	
Keski-Suomen	21.6	9.8	39.1	64.7	34.2	26.3	10.5	20.5	10.1	1.4	19.5	4.6	4.6	
Etelä-Pohjanmaan	17.8	12.8	37.8	62.3	26.7	20.3	8.8	19.6	10.8	2.1	5.3	2.4	2.4	
Österbottens svenska	12.2	12.4	26.7	55.2	11.8	24.2	12.0	24.6	13.4	2.4	16.5	2.6	2.6	
Keski-Pohjanmaan	18.6	17.8	24.8	83.3	31.9	30.2	11.3	19.7	11.5	1.0	6.4	1.5	1.5	
Oulun l. Talouss.	12.5	10.6	28.1	79.2	20.9	23.4	8.3	20.3	9.2	1.3	5.4	4.3	4.3	
Kajaanin	13.2	19.2	52.6	84.4	33.3	28.3	15.6	25.0	11.0	2.5	—	6.6	6.6	
Peräpohjolan	8.7	26.9	39.5	43.4	13.8	16.4	6.8	18.3	7.8	1.0	13.8	3.8	3.8	
Lapin Maatalouss.	—	—	19.2	..	—	11.8	—	23.5	7.8	12.5	—	4.4	4.4	
Keskimäärin — I medeltal	13.2	12.8	38.5	66.4	28.8	27.8	10.1	19.4	10.0	2.6	11.1	3.9	3.9	
<i>In average 1950</i>														

¹⁾ Pinta-alaan on laskettu vain ry-laskelmaan sisältyvien kasvien alat. — I arealen har medräknats endast de i fe.-kalkylern ingående växternas arealer — In the area are included only in f. u.-calculation included areas of crops.

(1 000 ry) vuosina 1952 ja 1951 maanviljelysseuroittain.
(1 000 fe.) åren 1952 och 1951 per lantbrukssällskap.
plants in the years 1952 and 1951 by agricultural societies.

1951										
Viljakasvit ja herne Sädesväxter och ärter Cereal crops and peas		Peruna ja juurikasvit Potatis och rotfrukter Potato and beets		Behukasvit Foderväxter Fodder plants		Naatit Blast Leafs		Yhteensä Sammanlagt Total		
ry. 1 000 fe f.u.	%	ry. 1 000 fe f.u.	%	ry. 1 000 fe f.u.	%	1 000 ry. fe f.u.	%	1 000 ry. fe f.u.	%	ry. fe f.u. / ha ³)
93 670	43.0	21 379	9.8	101 481	46.5	1 519	0.7	218 049	100	1 657
65 277	43.6	13 306	8.9	70 150	46.9	831	0.6	149 564	100	1 751
124 937	43.3	38 274	13.3	119 106	41.3	6 094	2.1	288 411	100	1 439
17 582	40.6	4 924	11.4	20 222	46.6	607	1.4	43 335	100	1 404
130 289	43.3	30 216	10.0	138 846	46.1	1 712	0.6	301 063	100	1 664
48 735	40.9	10 762	9.0	59 288	49.7	498	0.4	119 283	100	1 577
96 052	41.2	28 212	12.1	105 070	45.0	4 014	1.7	233 348	100	1 732
52 481	39.5	12 633	9.5	67 029	50.5	678	0.5	132 821	100	1 630
42 198	40.8	10 202	9.9	50 845	49.0	302	0.3	103 547	100	1 626
36 643	33.8	9 114	8.4	62 180	57.6	234	0.2	108 171	100	1 556
61 202	38.0	18 292	11.4	81 435	50.5	222	0.1	161 151	100	1 647
82 831	33.6	25 526	10.3	138 047	56.0	285	0.1	246 689	100	1 685
45 765	30.4	15 608	10.4	88 739	59.0	255	0.2	150 367	100	1 575
49 207	34.1	17 511	12.1	77 397	53.6	217	0.2	144 332	100	1 620
123 140	35.9	41 810	12.2	177 989	51.8	361	0.1	343 300	100	1 635
53 485	31.1	13 065	7.6	105 248	61.2	229	0.1	172 027	100	1 619
33 346	36.4	9 431	10.3	48 861	53.2	76	0.1	91 714	100	1 465
66 222	30.9	19 886	9.3	128 342	59.7	193	0.1	214 643	100	1 433
12 466	21.2	6 399	10.9	39 806	67.8	75	0.1	58 746	100	1 715
11 215	20.5	5 045	9.2	38 345	70.2	28	0.1	54 633	100	1 381
1 529	16.8	1 194	13.1	6 406	70.1	3	0.0	9 132	100	1 590
1 248 272	37.8	352 789	10.5	1 724 832	51.6	18 433	0.6	3 344 326	100	1 599

kotieläimille (% koko sadosta) satovuosina 1950—51 ja 1951—52 sekä varastot .

15. 6. 1952 (% koko sadosta).

husdjuren (% av hela skörden) skördeåren 1950—51 och 1951—52 samt förråden

15. 6. 1952 (% av hela skörden).

the yield years 1950—51 and 1951—52 and silages on farms 15. 6. 1951 and 15. 6. 1952 (% of total yield).

Maanviljelyseura Lantbrukssällskap Agricultural society	Käytetty kotieläimille satovuonna Användt åt husdjur under skördeåret Consumpted to livestock in yield year						Varastossa viljelmillä 15. p:nä kesäkuuta Upplagrat på lägenheterna den 15. juni In silage on farms 15 th juny								
	Vehnäs Vete Wheat	Ryge Råg Rye	Rutista Ärtor Beans	Borsten Korn Barley	Ohra Korn Oats	Kauras Havre Peas	Hennettä Ärtor Pears	Perunaa Potatis Potatoes	Vehnäs Vete Wheat	Ryge Råg Rye	Rutista Ärtor Beans	Borsten Korn Barley	Ohra Korn Oats	Kauras Havre Peas	Hennettä Ärtor Pears
	1951—52						1952								
Uudenmaan läänin	7.4	12.4	40.3	72.5	21.1	31.2	15.8	27.4	9.9	5.3	11.3	4.9			
Nylands svenska	3.8	8.8	14.1	69.0	6.8	17.4	12.0	36.0	6.3	5.2	15.0	7.0			
Varsinais-Suomen	13.8	14.7	44.9	72.7	12.8	29.1	13.6	23.1	12.4	5.6	7.2	6.2			
Finska Hushållningss.	8.1	5.9	47.6	79.7	12.4	11.7	12.2	27.9	10.6	4.4	6.5	4.2			
Satakunnan	16.9	12.2	31.8	68.4	23.4	24.4	17.0	23.2	14.4	5.4	13.6	5.3			
Hämeen-Satakunnan	7.1	12.1	28.0	78.1	26.7	21.9	15.2	27.5	14.9	5.4	12.1	5.9			
Hämeen läänin	9.3	10.9	33.1	74.3	7.9	22.0	14.0	25.8	11.6	5.7	7.3	5.0			
Itä-Hämeen	7.0	12.8	40.6	78.9	22.2	27.8	17.3	23.0	12.3	8.4	12.4	3.2			
Kymenlaakson	6.6	16.9	44.6	75.4	29.7	43.9	14.7	29.8	13.7	6.6	21.7	2.7			
Länsi-Karjalan	9.1	14.1	30.6	76.1	30.4	30.3	12.3	31.2	16.3	10.7	10.7	2.2			
Mikkelin läänin	9.7	16.8	53.2	78.1	37.2	36.0	13.9	23.1	9.2	14.9	6.2	1.0			
Kuopion	14.7	11.5	39.6	76.4	27.7	35.3	14.1	29.2	15.6	11.7	7.9	1.2			
Pohjois-Karjalan	8.9	8.8	53.6	69.7	20.8	29.7	11.8	22.0	11.5	12.3	15.6	1.1			
Keski-Suomen	12.3	13.0	37.7	78.5	22.0	27.1	13.7	29.7	14.4	13.5	16.0	1.5			
Etelä-Pohjanmaan	9.5	13.4	34.8	74.0	10.0	21.3	13.6	25.4	16.2	4.0	8.1	2.8			
Österbottens svenska	8.4	12.7	27.2	63.4	—	24.8	13.7	28.4	17.1	4.5	10.0	3.2			
Keski-Pohjanmaan	9.1	24.2	26.2	94.9	29.2	33.9	13.1	26.9	16.5	3.0	6.3	2.2			
Oulun l. Talouss.	5.0	11.0	33.6	76.3	76.7	26.5	12.1	25.8	13.9	3.9	6.9	4.1			
Kajaanin	1.3	15.9	38.2	94.7	18.2	25.2	10.0	21.5	10.6	5.4	13.6	4.9			
Peräpohjan	0.9	34.9	50.2	39.0	12.5	12.7	2.7	13.2	6.1	2.4	—	3.9			
Lapin Maatalouss.	—	—	21.7	..	—	5.4	—	—	2.4	0.4	33.3	1.2			
Keskimäärin — I medeltal — — In average	9.8	13.4	36.3	73.6	18.0	27.2	14.1	26.0	13.3	6.8	10.4	3.4			
Keskimäärin — I medeltal — — In average 1950	14.1	11.9	40.2	71.1	—	34.8	12.4	18.0	11.6	4.3	—	4.0			

Taulukko 19. Ravinto- ja rehukasvien¹⁾ rehuyksikkösadot (1 000 ry) vuosina 1952, 1951 ja 1950 sekä keskimäärin vuosina 1948—52.

Tabell 19. Närings- och foderväxternas¹⁾ foderenhetskördar (1 000 f.e.) åren 1952, 1951 och 1950 samt i medeltal åren 1948—52.

Table 19. Fodderunits yields¹⁾ (1 000 f.u.) of food- and fodder plants in the years 1952, 1951 and 1950 and in average in the years 1948—52.

Kasvi — Växt — Crop	Vuosina — Åren — In the years						Keskimäärin I medeltal In average 1948—52	
	1952		1951		1950		1 000 f.u.	%
	ry 1 000 f.u.	%	ry 1 000 f.u.	%	ry 1 000 f.u.	%		
Vehnä — Vete — <i>Wheat</i>	226 851	6.3	206 596	6.2	295 714	8.6	263 359	7.6
Ruis — Råg — <i>Rye</i>	183 052	5.1	190 165	5.7	215 093	6.2	201 206	5.9
Ohra — Korn — <i>Barley</i>	223 488	6.2	210 710	6.3	176 239	5.1	201 195	5.9
Kaura — Havre — <i>Oats</i>	673 768	18.7	596 591	17.8	585 307	17.0	598 424	17.4
Sekavilja — Blandsäd — <i>Mixed cereals</i>	30 244	0.8	30 852	0.9	23 408	0.7	26 343	0.8
Herne — Ärtor — <i>Peas</i>	14 536	0.4	13 358	0.4	12 488	0.3	13 681	0.4
Yhteensä — Sammanlagt — Total	1 351 939	37.5	1 248 272	37.3	1 308 249	37.9	1 304 208	38.0
Peruna — Potatis — <i>Potatoes</i>	300 750	8.3	265 306	7.9	254 681	7.4	288 448	8.4
Sokerijuurikas — Sockerbetor — <i>Sugarbeets</i>	50 327	1.4	36 749	1.1	51 312	1.5	43 778	1.3
Lanttu — Kälrotter — <i>Swedes</i>	9 740	0.3	9 932	0.3	10 649	0.3	13 550	0.4
Turnipsi — Turnips — <i>Turnips</i>	3 592	0.1	6 272	0.2	6 190	0.2	8 060	0.2
Naattinauris — Blastrovor — <i>Leaf turnips</i>	18 955	0.5	26 044	0.8	13 573	0.4	19 524	0.6
Muut — Andra — <i>Others</i>	9 290	0.3	8 486	0.3	10 415	0.3	19 994	0.6
Yhteensä — Sammanlagt — Total	392 654	10.9	352 789	10.6	346 820	10.1	393 354	11.5
Vihantarehu — Grönfoder — <i>Green fodder</i>	33 557	0.9	29 532	0.9	29 219	0.8	33 829	1.0
Peltoheinä — Vallhö — <i>Sown hay</i>	1 256 895	34.8	1 186 963	35.5	1 206 911	35.0	1 138 999	33.1
AIV-rehu — AIV-foder — <i>AIV-silage</i>	35 874	1.0	34 002	1.0	41 218	1.2	46 511	1.4
Syysviljan oljet — Hösttädes-halm — <i>Straw of winter cereals</i>	82 616	2.3	83 931	2.5	94 474	2.7	90 167	2.6
Kevätviljan oljet — Vårstades-halm — <i>Straw of spring cereals</i>	426 599	11.8	385 443	11.5	393 098	11.4	397 046	11.6
Herneen oljet — Ärtahalm — <i>Straw of peas</i>	5 399	0.2	4 961	0.2	4 638	0.1	5 081	0.1
Yhteensä — Sammanlagt — Total	1 840 940	51.0	1 724 832	51.6	1 769 558	51.2	1 711 633	49.8
Sokerijuurikkaan naatit — Sockerbetsblast — <i>Leafs of sugarbeets</i>	18 873	0.5	13 781	0.4	19 242	0.6	16 298	0.5
Muut naatit — Övrig blast — <i>Other leafs</i>	4 445	0.1	4 652	0.1	5 197	0.2	8 051	0.2
Yhteensä — Sammanlagt — Total	23 318	0.6	18 433	0.5	24 439	0.8	24 349	0.7
Valtakunta — Riket — Whole country	3 608 851	100	3 344 326	100	3 449 066	100	3 433 544	100
Ha:a kohti²⁾ — Per ha²⁾ — Per hectare²⁾	1 687	—	1 599	—	1 669	—	1 667	—

Sadon raha-arvon määräämisperusteet on katsottu siinä määrin hatariksi, ettei viljelykasveittaista laskelmaa enää julkaista. Hintatilaston puuttuessa sadon raha-arvoa osoittavan arvioluontoisen laskelman julkaiseminen virallisessa tilastossa ei ole tarkoituksenmukaista. Tällaiset laskelmat on tosin laadittu aikaisemmin käytetyin perustein, jolloin satotuotteiden hintoina on käytetty, mikäli mahdollista, viljelijöille myyntipaikoilla maksettujen hintoja. Markkinattomien rehujen hinnat on arvioitu niitä vastaavien markkinakelpoisten satotuotteiden hintojen perusteella, ottamalla huomioon näiden suhteellinen ruokinta-arvo. Yleisesti hinnat on saatu Pellervo-Seuran markkinatutkimuslaitoksen tilastosta, ja ne ovat syyskuussa alkaneen satovuoden myyntimäärien mukaan punnittuja keskihintoja. Sadon koko arvoksi on tällä tavoin saatu vuonna 1952 yhteensä 79.6 miljoonaa markkaa, vuonna 1951 yhteensä 84.1 miljoonaa markkaa, vuonna 1950 yhteensä 76.5 miljoonaa markkaa ja keskimäärin vuosina 1948—52 noin 70.4 miljoonaa markkaa.

Bestämelsegrunderna för skördens penningvärde ha ansetts vara i den mån diffusa, att kalkyler per odlingsväxt ej mera publiceras. I avsikt att prisstatistik är det ej ändamålsenligt att i den officiella statistiken publicera en approximativ kalkyl över skördens penningvärde. Sådana kalkyler har visserligen uppgjorts på basen av tidigare grunder, då som pris på skördeprodukterna så vitt möjligt använts de pris som åt odlarna erlagts på försäljningsorten. Priset på icke marknadsdugligt foder har uppskattats på basen av prisen på motsvarande marknadsdugliga skördeprodukter med iakttagande av deras relativa utfordningsvärde. I allmänhet har prisen erhållits från marknadsundersökningsanstaltens på Pellervo-Sällskapet statistik och äro de avvägra medelpris i enlighet med försäljningsmängderna under det i september vidtagna skördeåret. Hela skörden har på detta sätt år 1952 värderats till sammanlagt 79.6 miljarder mark, år 1951 till sammanlagt 84.1 miljarder mark, år 1950 till sammanlagt 76.5 miljarder mark och i medeltal under åren 1948—52 till c:a 70.4 miljarder mark.

¹⁾ Peltolaidun- ja odemasato eivät sisälly laskelmaan — Skördar från åkerbete och återväxt ha inte medräknats i kalkylen — *Field of pasture is not included in calculation.*

²⁾ 3 vuoden keskiarvo — 3 års medeltal — *3 years mean.*

³⁾ Pinta-alaan on laskettu vain ry-laskelmaan sisältyvien kasvien alat — I arealen har medräknats endast de i fe.-kalkylen ingående växternas arealer — *In the area are included only in f.u.-calculation included areas of crops.*

Ns. leipäviljan kulutuslaskelmaa ei myöskään enää julkaista maataloustilastossa, koska se esiintyy säännöllisesti Tilastollisessa vuosikirjassa.

C. Niittyheinän sato v. 1952.

Luonnonniityn koko niitetyksi alaksi on v. 1952 saatu 74 900 ha ja keskimääräiseksi ha-sadoksi 1 067 ha. Koko sadoksi saadaan näin ollen 78.7 milj. kg ja koko ry-sadoksi (korvausluku 3.0) 26.2 milj. kg. Taulukossa 20 esitetään vastaavat tiedot maanviljelysseuroittain.

S. k. förbrukningskalkyl ifråga om brödsäd publiceras ej heller mera i lantbruksstatistiken, då den regelbundet förekommer i statistiska årsboken.

C. Ängshöskörden år 1952.

Som total skördad naturlig ängsareal har år 1952 erhållits 74 900 ha och som medelha-skörd 1 067 ha. Som totalskörd erhålles sålunda 78.7 milj. kg och total fe-skörd (ersättningstalet 3.0) 26.2 milj. kg. I tabell 20 anföres motsvarande uppgifter per lantbrukssällskap.

Taulukko 20. Niittyheinän sato maanviljelysseuroittain vuonna 1952.

Tabell 20. Ängshöskörden per lantbrukssällskap år 1952.

Table 20. The yield of meadow grass by agricultural societies in the year 1952.

Maanviljelysseura Lantbrukssällskap Agricultural society	Korjatun niitty- heinän ala Bärgade ängshöets areal Area, from which meadow grass harvested ha	Sato ha:lta Skörd per ha Yield per hectare kg	Koko sato Total skörd Total yield to, toq, tons
Uudenmaan läänin	593	970	575
Nylands svenska	510	427	218
Varsinais-Suomen	461	1 275	588
Finska Hushållningss.	572	1 675	958
Satakunnan	1 556	1 539	2 395
Hämeen-Satakunnan	778	1 767	1 375
Hämeen läänin	575	797	458
Itä-Hämeen	966	1 703	1 645
Kymenlaakson	425	1 505	640
Länsi-Karjalan	507	1 438	729
Mikkelin läänin	1 477	1 591	2 350
Kuopion	6 923	1 307	9 048
Pohjois-Karjalan	3 963	1 373	5 441
Keski-Suomen	920	1 404	1 292
Etelä-Pohjanmaan	818	1 546	1 265
Österbottens svenska	545	1 805	984
Keski-Pohjanmaan	997	968	965
Oulun l. Talouss.	19 127	1 018	19 471
Kajaanin	6 005	814	4 888
Peräpohjolan	15 830	867	13 725
Lapin Maatalouss.	11 356	851	9 664
Valtakunta — Hela riket — Whole country	74 904	1 067	78 674

D. Kotieläinten luku ja tuotos.

1. Kotieläinten luku.

Taulukossa 21 esitetään kotieläinten lukumäärät 15. päivä kesäkuuta vallinneen tilanteen mukaan vuosina 1952, 1951 ja 1950 eläinlajeittain yhteensä ja 100 pellon ha kohti. Samalla esitetään keskimäärin vuosina 1948—52 viljelmillä olleet kotieläinten luvut. Näiden lukujen suhteen on kuitenkin otettava huomioon se, etteivät ne ole aivan tarkalleen vertailukelpoisia, koska vuosina 1948—49 laskenta kohdistui helmi-maaliskuun vaihteen tilanteeseen ja vuosina 1950—52 kesäkuun 15. päivän tilanteeseen. Varsinkin eräiden eläinryhmien kohdalla on olemassa melko suuria eroja kesä- ja talvilukumäärien välillä. Tulosten mukaan on hevosten luku jatkuvasti vähentynyt maatalouslaskentavuoteen verrattuna sekä lukumäärältään että peltopinta-alaan nähden. Kun v. 1950 hevosia oli yhteensä 16.6 kpl 100 ha kohti, oli niitä v. 1952 enää 14.7. Vähentymisen on likimain 2 hevosta. Erityisen voimakkaasti on vähentynyt nuorten hevosten osuus, kun varsakanta on kunakin vuonna ollut vain n. 11 000 eläintä. Nautaeläinten koh-

D. Husdjurens antal och produktion.

1. Husdjurens antal.

I tabell 21 anföres kreaturens antal enligt situationen den 15 juni åren 1952, 1951 och 1950 per djurslag sammanlagt och per 100 ha åker. Samtidigt anföres antalet kreatur på lägenheterna i medeltal åren 1948—52. Beträffande dessa tal bör emellertid observeras, att de ej äro helt jämförbara, emedan räkningen åren 1948—49 berörde situationen i månadsskiftet februari—mars och åren 1950—52 situationen den 15 juni. Framförallt beträffande vissa djurgrupper råder tämligen stora skillnader mellan sommar- och vinterantalen. Enligt resultatet har hästarnas antal såväl till antalet som i avseende å åkerarealen fortgående minskat i jämförelse med räkningsåret. Då år 1950 per 100 ha åker sammanlagt fanns 16.6 hästar, utgjorde deras antal år 1952 endast 14.7. Minskningen är i det närmaste 2 hästar. Unghästarnas andel har minskat speciellt kraftigt, då fölstampen under vardera året omfattat endast c:a 11 000 djur. Ifråga om nötkreaturen har utvecklingen gått i motsatt riktning. Kreatursstampen har ökat från år till

Taulukko 21. Kotieläinten luku 15. 6. vuosina 1952, 1951 ja 1950 sekä keskimäärin vuosina 1948—52.

Tabell 21. Husdjurens antal 15. 6. åren 1952, 1951 och 1950 samt i medeltal åren 1948—52.

Table 21. Livestock numbers 15. 6. in the years 1952, 1951 and 1950 and in average in the years 1948—52.

Kotieläimet Husdjur Livestock	Vuosina — Åren — In the years						Keskimäärin I medeltal In average 1948—52	
	1952		1951		1950		Luku Antal Number	100 pellon ha kohiti Per 100 ha
	Luku Antal Number	100 pellon ha kohiti Per 100 ha	Luku Antal Number	100 pellon ha kohiti Per 100 ha	Luku Antal Number	100 pellon ha kohiti Per 100 ha		
Oriita yli 3 vuoden — Hingstar, över 3 år — Stallions, over 3 years	6 586	0.3	7 535	0.3	8 947	0.4	324 315	13.2
Muita hevosia yli 3 vuoden — Andra hästar, över 3 år — Other horses, over 3 years	327 820	13.2	328 908	13.4	320 975	13.2		
Nuoria hevosia, 1—3 vuoden — Unghästar, 1—3 år — Young horses, 1—3 years	23 325	0.9	34 895	1.4	49 871	2.1	45 162	1.8
Varsoja, alle 1 vuoden — Föf, under 1 år — Foals, under 1 year	11 176	0.4	11 141	0.5	11 739	0.5	18 189	0.7
Yhteensä hevosia — Sammanlagt hästar — Horses, total	368 907	14.8	382 479	15.0	391 532	16.2	387 666	15.7
Sonneja — Tjurur — Bulls	10 719	0.4	9 857	0.4	9 806	0.4	11 234	0.5
Lehmiä — Kor — Cows	1 181 835	47.3	1 143 498	46.5	1 110 454	45.7	1 093 449	44.6
Hiehoja, yli 1 vuoden — Kvägor, över 1 år — Heifers, over 1 year	210 131	8.4	215 139	8.8	210 589	8.7	215 858	8.8
Nuoria sonneja, 1—2 vuoden — Ungtjurur, 1—2 år — Steers, 1—2 years	25 390	1.0	25 985	1.1	20 612	0.8		
Vasikoita, alle 1 vuoden — Kalvar, under 1 år — Calves, under 1 year	423 388	17.0	419 341	17.1	430 389	17.7	367 218	15.0
Yht. nautakarjaa — Sammanlagt nötkreatur — Cattle, total	1 851 463	74.1	1 813 820	73.9	1 781 850	78.3	1 687 759	68.9
Lampaita, yli 1 vuoden — Får, över 1 år — Sheep, over 1 year	604 625	24.2	613 763	25.0	670 879	27.6	621 831	25.4
Karitsvoja, alle 1 vuoden — Får, under 1 år — Lambs, under 1 year	521 706	20.9	482 663	19.6	549 034	22.6	479 902	19.6
Yhteensä lampaita — Sammanlagt får — Sheep, total	1 126 331	45.1	1 096 426	44.6	1 219 913	50.2	1 101 733	45.0
Vuohia — Getter — Goats	4 572	0.2	5 206	0.2	5 684	0.2	5 842	0.2
Karjuja, yli 6 kk. — Galtar, över 6 mån. — Rams, over 6 months	2 545	0.1	2 671	0.1	2 657	0.1	2 955	0.1
Siitosemakointa, yli 6 kk. — Avelssuggor, över 6 mån. — Sows, over 6 months								
a) vuoden alkupuoliskolla porsineet, uudelleen astu- tetut emakot — under årets första hälft grisade, änyo betäckta suggor — During the first half of the year farrowed, served again	25 655	1.0	27 093	1.1	28 859	1.2	53 725	2.2
b) muut astutetut emakot — övriga betäckta suggor — Other served	7 811	0.3	6 703	0.3	9 226	0.4		
c) vuoden alkupuoliskolla porsineet, astuttamatto- mat emakot — under årets förra hälft grisade, obetäckta suggor — During the first half of the year farrowed, not served again	7 807	0.3	9 397	0.4	9 548	0.4		
d) muut emakot — övriga suggor — other sows	4 819	0.2	5 568	0.2	4 666	0.2		
Lihotussikoja, yli 6 kk. — Gödsvin, över 6 mån. — Fattening hogs, over 6 months	60 030	2.4	59 213	2.4	35 894	1.5	54 235	2.2
Nuoria sikoja, 2—6 kk. — Ungsvin, 2—6 mån. — Young hogs, 2—6 months	219 952	8.9	240 378	9.8	245 020	10.1	207 216	8.4
Porsaita, alle 2 kk. — Grisar, under 2 mån. — Pigs, under 2 months	85 540	3.4	90 681	3.7	109 747	4.5	84 682	3.5
Yhteensä sikoja — Sammanlagt svin — Hogs, total	414 159	16.6	441 704	18.0	445 617	18.4	402 813	16.4
Kukkoja, yli 6 kk. — Tuppar, över 6 mån — Roosters, over 6 months	129 675	5.2	143 926	5.9	142 310	5.9	3 165 699	129.1
Kanoja, yli 6 kk. — Höns, över 6 mån — Hens, over 6 months	3 721 632	148.9	3 726 706	151.6	3 381 427	139.1		
Kana- ja kukkopoikasita, alle 6 kk. — Höns- och tupp- kycklingar, under 6 mån — Chickens, under 6 months	1 447 623	46.4	1 225 975	39.9	2 079 432	85.5	—	—
Muuta siipikarjaa — Övriga fjäderfän — Other poultry	9 942	0.4	12 494	0.5	9 574	0.4	9 043	0.4
Yhteensä siipikarjaa — Sammanlagt fjäderfän — Poultry, Total	5 021 091	200.9	4 864 744	197.9	5 161 295	212.4	3 174 742	129.5
Mehiläisyhdyskuntia, kehäpesissä — Bisamhällen i ram- kupor — Frame hives	18 745	0.7	16 291	0.7	15 921	0.7	..	..
Mehiläisyhdyskuntia, olkipesissä — Bisamhällen i halm- kupor — Straw hives	11 482	0.5	9 611	0.4	9 252	0.4	..	..
Yhteensä mehiläisyhdyskuntia — Sammanlagt bisam- hällen — Bee-hives, total	30 227	1.2	25 902	1.1	25 173	1.1	..	..
Poroja, yli 1 v. — Renar, över 1 år — Reindeers, over 1 year	94 683	..	92 205	..	86 737	..	91 865	..
Poroja, alle 1 v. — Renar, under 1 år — Reindeers, under 1 year	30 269	..	32 004	..	23 343	..	29 032	..
Yhteensä poroja — Sammanlagt renar — Reindeers, total	124 952	..	124 209	..	110 080	..	120 897	..

Taulukko 22. Kotieläinten nautayksikköluvut eläinryhmittäin vuosina 1952, 1951 ja 1950 sekä keskimäärin vuosina 1948—52.

Tabell 22. Husdjurens antal i nötenheter per djurgrupp åren 1952, 1951 och 1950 samt i medeltal åren 1948—52.

Table 22. Number of cattleunits of livestock by livestock groups in the years 1952, 1951 and 1950 and in average in the years 1948—52.

Kotieläimet Husdjur Livestock	Vuosina — Åren — In the years						Keskimäärin I medeltal In average	
	1952		1951		1950		1948—52	
	Luku Antal Number	100 pellon ha kohti Per 100 ha Åker Per 100 hectares of arable land	Luku Antal Number	100 pellon ha kohti Per 100 ha Åker Per 100 hectares of arable land	Luku Antal Number	100 pellon ha kohti Per 100 ha Åker Per 100 hectares of arable land	Luku Antal Number	100 pellon ha kohti Per 100 ha Åker Per 100 hectares of arable land
Hevosia — Hästar — Horses	449 715	18.0	463 805	18.9	504 190	20.7	468 514	20.6
Nautaeläimiä — Nötkreatur — Cattle	1 451 444	58.1	1 413 697	57.5	1 380 010	56.8	1 334 965	54.4
Lampaita — Får — Sheep	127 749	5.1	124 986	5.1	138 711	5.7	125 709	5.1
Vuohia — Getter — Goats	914	0.4	1 041	0.4	1 347	0.6	1 168	0.5
Sikoja — Svin — Hogs	150 869	6.0	160 542	6.5	154 792	6.4	146 917	6.0
Siipikarjaa — Fjäderfån — Poultry	77 026	3.1	77 413	3.1	70 412	2.9	63 394	2.6
Yhteensä — Sammanlagt — Total	2 257 717	85.6	2 241 484	91.5	2 249 462	93.1	2 140 667	89.2

dalla on kehitys kulkenut päinvastaiseen suuntaan. Karjanta on lisääntynyt vuodesta toiseen siirryttäessä, joskaan ei erityisen voimakkaasti. Lammaskannassa havaitaan pienenemistä, samoin sikakannassa. Koko kotieläinkannassa, kun eri kotieläinryhmät on muunnettu nautayksiköiksi, ei havaita kovin suuria muutoksia tarkastelun alaisina vuosina. V. 1950 oli ny-luku yhteensä 2 249 000, v. 1951 se oli 2 241 000 ja v. 1952 vastaavasti 2 258 000 (vrt. taulukkoa 22). Nautayksiköiksi muuntaminen on tapahtunut seuraavia suhdelukuja käyttäen (vuodelta 1941). Yhteen nautayksikköön on laskettu 0.8 täysikasvuista hevosta, 1 nuori hevonen tai 1 ½ varsaa, 1 lehmä tai täysikasvuinen sonni tai härkä, 2 nuorta sonnina tai liehoa, 3 vasikkaa, 8 aikuista lammasta tai 10 karitsaa, 5 vuotta, 2 aikuista sikaa, 2.5 nuorta sikaa tai 10 porsasta, 50 kanaa tai 33 muuta siipikarjaa. Poroja ei ole laskettu ny-laskelmassa mukaan.

Taulukoissa 23—27 esitetään kotieläinten luvut eläinryhmittäin ja maanviljelysseuroittain vuosilta 1951 ja 1952. Sen vuoksi, että tiedustelu koski suoranaisesti vain 2 ha tai enemmän peltoa sisältäviä viljelmiä, on alle 2 ha peltoa sisältävien viljelmien kotieläinten luvut arvioitu vuoden 1950 maatalouslaskennan tulosten perusteella edellyttäen, että lisäykset tai vähennykset niillä ovat tapahtuneet samansuuntaisesti kuin yli 2 ha:n viljelmillä. Kun alle 2 ha:n viljelmiltä ei v. 1950 tiedusteltu oriiden, varsojen, sonnien, nuorten sonnien, karjujen, siitosemakoiden ja kukkojen lukua, esittävät luvut taulukoissa näiden osalta tilannetta yli 2 ha:n viljelmillä.

är, om ock ej så kraftigt. Ifråga om fårstammen märker man en minskning, likaså beträffande svinstammen. I hela kreaturstammen, då de olika djurgrupperna förvandlats till nötenheter, märker man ej större förändringar under undersökningsåren. År 1950 utgjorde ne-antalet sammanlagt 2 249 000, år 1951 2 241 000 och år 1952 motsvarande 2 258 000 (jfr tabell 22). Förvandlingen till nötenheter har skett med användning av följande relationstal (från år 1941). En nötenhet har räknats omfatta 0.8 fullvuxna hästar, 1 unghäst eller 1 ½ föl, 1 ko eller en fullvuxen tjur eller ox, 2 ungtjurar eller kvigor, 3 kalvar, 8 fullvuxna får eller 10 lamm, 5 getter, 2 fullvuxna svin, 2.5 ungsvin eller 10 grisar, 50 höns eller 33 andra fjäderfån. Renar ha ej medtagits i ne-kalkylen.

I tabellerna 23—27 anförs husdjurens antal per djurgrupp och lantbrukssällskap under åren 1951 och 1952. Emedan förfrågningen direkt endast berörde 2 ha eller mera åker omfattande lägenheter, har antalet husdjur på under 2 ha omfattande lägenheter uppskattats på basen av resultatet från 1950 års lantbruksräkning under förutsättning, att ökningarna eller minskningarna på dem ha skett i samma riktning som på över 2 ha:s lägenheterna. Då på under 2 ha:s lägenheterna år 1950 ej gjordes förfrågningar om antalet hingstar, föl, tjurar, ungtjurar, galtar, avelsuggor och tuppar föreställa talen i tabellerna för deras del situationen på över 2 ha:s lägenheterna.

Taulukko 23. Hevosten luku maanviljelysseuroittain vuosina 1951 ja 1952.

Tabell 23. Hästarnas antal per lantbrukssällskap åren 1951 och 1952.

Table 23. Number of horses by agricultural societies in the years 1951 and 1952.

Maanviljelysseura Lantbrukssällskap Agricultural society	Hevosia, 3 vuoden ja yli Hästar, 3 år och över Horses, 3 years and over		Nuoria hevosia Unghästar Young horses	Varsoja Fölar Foals	Yhteensä Sammanlagt Total	100 pellan ha kohti Per 100 ha åker Per 100 hectares of arable land
	Orilla Hingstar Stallions	Muita hevosia Övriga hästar Other horses				
1951						
Uudenmaan läänin	445	15 520	1 856	529	18 350	11.8
Nylands svenska	294	10 681	922	193	12 090	12.2
Varsinais-Suomen	708	26 930	2 412	600	30 650	12.3
Finska Hushållningsg.	78	5 137	544	73	5 832	16.2
Satakunnan	496	28 136	2 477	762	31 871	14.3
Hämeen-Satakunnan	184	12 422	1 513	266	14 385	16.5
Hämeen läänin	464	19 395	1 928	627	22 414	14.2
Itä-Hämeen	216	14 244	1 452	459	16 371	17.5
Kymenlaakson	207	10 188	1 553	709	12 657	16.8
Länsi-Karjalan	222	11 516	1 675	417	13 830	18.0
Mikkelin läänin	200	20 910	2 605	630	24 345	22.1
Kuopion	571	25 788	3 678	1 525	31 562	19.8
Pohjois-Karjalan	602	17 891	1 925	1 083	21 501	21.1
Keski-Suomen	268	16 773	1 652	433	19 126	18.8
Etelä-Pohjanmaan	727	31 630	3 511	1 274	37 142	13.8
Österbottens svenska	640	15 893	1 303	503	18 339	14.5
Keski-Pohjanmaan	133	8 095	989	358	9 575	12.6
Oulun l. Talouss.	562	21 265	1 908	428	24 163	13.8
Kajaanin	262	7 297	434	93	8 086	21.7
Peräpohjolan	176	7 408	456	157	8 197	19.3
Lapin Maatalouss.	80	1 789	102	22	1 993	33.7
Valtakunta — Riket — Whole country	7 535	328 908	34 895	11 141	382 479	15.6
1952						
Uudenmaan läänin	289	17 041	928	365	18 623	11.8
Nylands svenska	218	10 492	544	166	11 420	12.0
Varsinais-Suomen	578	25 653	1 264	507	28 002	11.0
Finska Hushållningsg.	110	4 721	305	110	5 246	14.9
Satakunnan	373	27 643	1 435	734	30 185	13.4
Hämeen-Satakunnan	241	12 533	859	445	14 078	15.3
Hämeen läänin	373	18 146	1 165	651	20 335	12.9
Itä-Hämeen	126	13 941	910	879	15 856	17.7
Kymenlaakson	286	9 984	987	558	11 815	14.5
Länsi-Karjalan	130	10 946	1 269	434	12 779	17.3
Mikkelin läänin	450	19 771	1 497	807	22 525	19.7
Kuopion	414	27 092	2 318	1 246	31 070	19.1
Pohjois-Karjalan	329	19 580	1 486	528	21 923	20.1
Keski-Suomen	429	16 675	1 119	471	18 694	18.1
Etelä-Pohjanmaan	766	31 100	2 719	1 605	36 190	13.2
Österbottens svenska	347	15 611	1 012	475	17 445	13.6
Keski-Pohjanmaan	164	8 512	821	418	9 915	12.8
Oulun l. Talouss.	535	21 563	1 631	585	24 314	13.6
Kajaanin	216	7 399	405	76	8 096	21.5
Peräpohjolan	174	7 410	344	104	8 032	18.0
Lapin Maatalouss.	38	2 007	307	12	2 364	39.9
Valtakunta — Riket — Whole country	6 586	327 820	23 325	11 176	368 907	14.8

Taulukko 24. Nautaeläinten luku maanviljelysseuroittain vuosina 1951 ja 1952.

Tabell 24. Nötkreaturens antal per lantbrukssällskap åren 1951 och 1952.

Table 24. Number of cattle by agricultural societies in the years 1951 and 1952.

Maanviljelysseura Lantbrukssällskap Agricultural society	Sonneja Tjurar Bulls	Lehmiä Kor Cows	H ehoja Kvigor Heifers	Nuoria sonneja Ung-tjurar Steers	Vaskoita Kalvar Calves	Yhteensä Sammanlagt Total	100 pellon ha kohti Per 100 ha åker Per 100 hectares of arable land
1951							
Uudenmaan läänin	1 069	57 115	12 146	1 270	14 809	86 409	55.5
Nylands svenska	682	39 903	9 461	678	7 519	58 243	58.8
Varsinais-Suomen	899	91 757	18 107	1 661	32 086	144 510	58.1
Finska Hushållnings.	154	19 762	3 549	581	7 365	31 411	87.5
Satakunnan	760	97 274	18 175	2 509	37 339	156 057	70.1
Hämeen-Satakunnan	386	40 484	7 726	1 083	13 765	63 444	72.7
Hämeen läänin	727	64 966	13 210	1 140	19 868	99 911	63.4
Itä-Hämeen	575	45 959	9 974	1 333	14 961	72 802	77.8
Kymenlaakson	385	31 268	6 792	610	8 216	47 271	62.7
Länsi-Karjalan	225	36 735	6 933	468	14 370	58 731	76.5
Mikkelin läänin	422	68 184	13 178	1 654	26 137	109 575	99.6
Kuopion	1 026	106 073	17 544	2 437	36 075	163 155	102.3
Pohjois-Karjalan	362	66 055	12 962	1 397	30 225	111 001	109.1
Keski-Suomen	453	54 104	9 912	1 233	20 136	85 838	84.3
Etelä-Pohjanmaan	461	90 675	15 935	2 042	41 302	150 415	55.9
Österbottens svenska	198	51 091	9 204	967	19 926	81 386	64.2
Keski-Pohjanmaan	61	29 846	5 035	493	14 877	50 312	66.3
Oulun l. Talouss.	497	85 878	13 471	2 799	36 844	139 489	79.7
Kajaanin	342	30 867	5 261	829	12 192	49 491	133.0
Peräpohjolan	121	27 846	5 076	708	9 714	43 465	102.4
Lapin Maatalouss.	52	7 656	1 488	93	1 615	10 904	184.3
Valtakunta — Riket — Whole country	9 857	1 143 498	215 139	25 985	419 341	1 813 820	79.9
1952							
Uudenmaan läänin	709	66 865	13 642	1 566	15 969	98 751	62.4
Nylands svenska	644	36 173	8 573	588	5 929	51 907	54.6
Varsinais-Suomen	786	87 794	16 110	1 085	30 117	135 892	53.5
Finska Hushållnings.	166	18 587	2 992	375	7 298	29 418	83.4
Satakunnan	822	94 612	18 225	3 131	37 392	154 182	68.6
Hämeen-Satakunnan	512	43 661	6 711	978	14 587	66 449	72.0
Hämeen läänin	757	62 539	13 195	1 184	20 713	98 388	62.2
Itä-Hämeen	536	46 849	9 286	1 037	15 141	72 849	81.1
Kymenlaakson	211	34 943	6 725	432	7 835	50 146	61.6
Länsi-Karjalan	167	36 942	6 698	343	13 748	57 898	78.5
Mikkelin läänin	752	71 199	11 409	1 723	23 920	109 003	95.2
Kuopion	1 600	106 392	17 342	2 152	39 528	167 014	102.9
Pohjois-Karjalan	344	75 087	11 486	1 432	32 511	120 860	111.0
Keski-Suomen	526	55 187	9 045	1 669	18 429	84 856	82.0
Etelä-Pohjanmaan	477	95 407	16 909	2 066	42 440	157 299	57.5
Österbottens svenska	202	52 100	10 073	1 176	21 590	85 141	66.1
Keski-Pohjanmaan	71	34 609	5 590	602	16 499	57 371	73.9
Oulun l. Talouss.	832	91 868	15 032	2 250	37 668	147 650	82.3
Kajaanin	257	31 882	5 516	904	11 552	50 111	132.9
Peräpohjolan	228	31 634	4 548	645	8 917	45 972	103.1
Lapin Maatalouss.	120	7 505	1 024	52	1 605	10 306	174.1
Valtakunta — Riket — Whole country	10 719	1 181 835	210 131	25 390	423 388	1 851 463	74.1

Taulukko 25. Sikojen luku maanviljelysseuroittain vuosina 1951 ja 1952.

Tabell 25. Antalet svin per lantbrukssällskap åren 1951 och 1952.

Table 25. Number of hogs by agricultural societies in the years 1951 and 1952.

Maanviljelysseura Lantbrukssällskap Agricultural society	Karjua — Galtar Hoggs	Siitosemakotta — Modersuggor Sows					Lihotushekoja Gödsavin Fattening hogs	Nuoria sikoja Ungsvin Young hogs	Porrasia Grisar Pigs	Yhteensä Sammantaget Total	100 pellon ha kohhti Per 100 ha åker Per 100 hectares of arable land
		Vuoden alkupuoliskolla porrasneet Under årets första hälft grisade ånyo betäckta suggor During the first half of the year farrowed, served again	Muut astuteut emakot Övriga betäckta suggor Other served sows	Vuoden alkupuoliskolla porrasneet Under årets första hälft grisade obettäckta suggor During the first half of the year farrowed, not served again	Muut emakot Övriga suggor Other sows	Vuoden alkupuoliskolla porrasneet Under årets första hälft grisade astutamatkomat emakot During the first half of the year farrowed, not served again					
1951											
Uudenmaan läänin	315	2 349	470	884	476	7 088	15 652	6 704	33 938	21.8	
Nylands svenska	105	961	120	444	243	3 566	6 848	4 366	16 653	16.8	
Varsinais-Suomen	213	3 190	781	1 438	557	5 886	27 781	10 810	50 656	20.4	
Finska Hushållningss.	37	398	55	173	87	1 099	4 531	1 323	7 703	21.4	
Satakunnan	300	3 638	777	709	425	4 051	24 956	8 837	43 693	19.6	
Hämeen-Satakunnan	105	1 124	411	297	332	1 495	11 001	3 340	18 105	20.7	
Hämeen läänin	151	2 075	448	762	228	3 193	19 858	6 783	33 498	21.3	
Itä-Hämeen	144	1 452	277	729	482	3 020	12 992	2 325	21 421	22.9	
Kymenlaakson	62	571	188	272	214	2 819	7 971	2 796	14 893	19.8	
Länsi-Karjalan	68	1 220	224	336	120	2 956	10 176	4 735	19 835	25.8	
Mikkelin läänin	221	2 244	418	1 062	298	4 359	26 322	7 388	42 312	38.6	
Kuopion	371	1 714	622	751	578	4 911	16 840	7 670	33 457	21.0	
Pohjois-Karjalan	76	946	205	112	192	2 678	8 556	3 816	16 581	16.3	
Keski-Suomen	133	1 464	202	163	191	3 094	10 945	4 444	20 636	20.3	
Etelä-Pohjanmaan	125	2 268	684	570	348	5 137	15 456	7 155	31 743	11.8	
Österbottens svenska	115	414	472	465	654	1 350	5 383	2 129	10 982	8.7	
Keski-Pohjanmaan	21	310	105	96	23	235	3 326	1 323	5 439	7.2	
Oulun l. Talouss.	64	506	193	99	63	1 770	7 458	2 759	12 912	7.4	
Kajaanin	33	169	35	20	51	370	3 160	1 186	5 024	13.5	
Peräpohjolan	11	78	15	15	6	127	1 069	751	2 072	4.9	
Lapin Maatalouss.	1	2	1	—	—	9	97	41	151	2.6	
Valtakunta — Riket — Whole country	2 671	27 098	6 708	9 897	5 568	59 213	240 378	90 681	441 704	18.0	
1952											
Uudenmaan läänin	198	2 207	943	856	304	7 570	14 800	6 224	33 102	20.9	
Nylands svenska	83	1 236	194	253	160	2 953	7 357	3 540	15 776	16.6	
Varsinais-Suomen	284	4 029	852	1 417	325	7 140	28 065	8 564	50 676	20.0	
Finska Hushållningss.	42	379	92	70	60	833	3 160	1 238	5 874	16.7	
Satakunnan	225	3 265	744	772	522	4 411	21 107	12 109	43 155	19.2	
Hämeen-Satakunnan	100	1 350	379	370	138	2 110	8 862	3 661	16 970	18.4	
Hämeen läänin	149	1 960	588	769	167	5 519	18 348	7 486	34 986	22.1	
Itä-Hämeen	127	1 363	428	515	529	2 753	12 345	2 619	20 679	23.0	
Kymenlaakson	60	879	162	234	190	2 507	6 553	2 691	13 276	16.3	
Länsi-Karjalan	84	742	224	367	109	2 719	7 337	5 680	17 262	23.4	
Mikkelin läänin	336	1 590	441	847	595	3 064	19 056	7 257	33 186	29.0	
Kuopion	248	1 494	451	399	467	4 326	18 110	4 456	29 951	18.5	
Pohjois-Karjalan	100	902	406	367	337	1 956	10 182	3 039	17 289	15.9	
Keski-Suomen	152	852	139	309	143	3 318	11 566	2 573	19 052	18.4	
Etelä-Pohjanmaan	130	1 815	1 090	561	470	3 503	14 952	7 321	29 842	10.9	
Österbottens svenska	57	473	292	166	108	1 827	4 771	1 967	9 661	7.5	
Keski-Pohjanmaan	29	318	54	75	43	461	2 527	1 371	4 878	6.3	
Oulun l. Talouss.	90	591	224	152	90	2 387	7 234	2 324	13 092	7.3	
Kajaanin	38	125	92	19	44	452	2 710	1 071	4 551	12.1	
Peräpohjolan	12	82	14	18	17	200	871	290	1 504	3.4	
Lapin Maatalouss.	1	3	2	—	1	21	39	59	126	2.1	
Valtakunta — Riket — Whole country	2 545	25 655	7 811	8 536	4 819	60 030	219 952	85 540	414 888	16.6	

Taulukko 26. Lampaiden ja vuohien luku maanviljelysseuroittain vuosina 1951 ja 1952.

Tabell 26. Fårens och getternas antal per lantbrukssällskap åren 1951 och 1952.

Table 26. Number of sheep and goats by agricultural societies in the years 1951 and 1952.

Maanviljelysseura Lantbrukssällskap Agricultural society	Lampaita Får Sheep	Karitsoitto Lamm Lambs	Yhteensä Sammanlagt Total	100 ha kohti Per 100 ha	Yhteensä vuohia Sammanlagt getter Total goats
1951					
Uudenmaan läänin	17 638	11 118	28 756	18.5	78
Nylands svenska	9 727	5 683	15 410	15.6	126
Varsinais-Suomen	34 077	17 171	51 248	20.6	210
Finska Hushållningss.	11 238	7 305	18 543	51.6	39
Satakunnan	52 965	29 537	82 502	37.1	2 994
Hämeen—Satakunnan	16 557	11 009	27 566	31.6	340
Hämeen läänin	20 282	13 279	33 561	21.3	162
Itä-Hämeen	17 808	13 834	31 642	33.8	73
Kymenlaakson	16 334	11 196	27 530	36.5	24
Länsi-Karjalan	26 353	27 799	54 152	70.5	57
Mikkelin läänin	45 296	55 903	101 199	92.0	158
Kuopion	42 706	48 670	91 376	57.3	136
Pohjois-Karjalan	45 688	50 560	96 248	94.6	118
Keski-Suomen	33 609	22 937	56 546	55.6	197
Etelä-Pohjanmaan	64 449	39 341	103 790	38.6	102
Österbottens svenska	35 060	16 539	51 599	40.7	75
Keski-Pohjanmaan	22 895	16 271	39 166	51.6	51
Oulun l. Talouss.	55 921	45 844	101 765	58.1	140
Kajaanin	19 884	23 078	42 962	115.5	46
Peräpohjolan	20 537	12 639	33 176	78.1	64
Lapin Maatalouss.	4 739	2 950	7 689	130.0	16
Valtakunta — Rikot — Whole country	613 763	482 663	1 096 426	44.6	5 206
1952					
Uudenmaan läänin	16 660	11 507	28 167	17.8	77
Nylands svenska	7 684	3 873	11 557	12.2	135
Varsinais-Suomen	29 818	15 063	44 881	17.7	283
Finska Hushållningss.	9 643	6 752	16 395	46.5	26
Satakunnan	54 240	29 307	83 547	37.2	2 069
Hämeen—Satakunnan	16 039	10 697	26 736	29.0	429
Hämeen läänin	19 478	14 872	34 350	21.7	249
Itä-Hämeen	17 589	15 619	33 208	37.0	73
Kymenlaakson	16 767	11 147	27 914	34.3	24
Länsi-Karjalan	24 345	27 153	51 498	69.8	57
Mikkelin läänin	44 851	59 925	104 776	91.5	101
Kuopion	44 312	53 530	97 842	60.3	148
Pohjois-Karjalan	45 929	59 605	105 534	96.9	154
Keski-Suomen	30 533	23 144	53 677	51.8	213
Etelä-Pohjanmaan	66 033	45 352	111 385	40.7	188
Österbottens svenska	33 062	19 514	52 576	40.8	57
Keski-Pohjanmaan	24 789	18 719	43 508	56.1	39
Oulun l. Talouss.	55 737	51 774	107 511	60.0	136
Kajaanin	20 554	25 725	46 279	122.8	34
Peräpohjolan	21 355	15 036	36 391	81.6	64
Lapin Maatalouss.	5 207	3 392	8 599	145.2	16
Valtakunta — Rikot — Whole country	604 625	521 706	1 126 331	45.1	4 572

Taulukko 27. Siipikarjan luku maanviljelysseuroittain vuosina 1951 ja 1952.

Tabell 27. Antalet fjäderfän per lantbrukssällskap åren 1951 och 1952.

Table 27. Number of poultry by agricultural societies in the years 1951 and 1952.

Maanviljelysseura Lantbrukssällskap <i>Agricultural society</i>	Kukkoja Tuppar <i>Roosters</i>	Kanoja Höns <i>Hens</i>	Kana- ja kukko- polkasia Höns- och tupp- kycklingar <i>Chickens</i>	Yhteensä Samman- lagt <i>Total</i>	100 pellon ha kohti Per 100 ha åker <i>Per 100 hectares of arable land</i>	Yhteensä muuta siipi- karjaa Samman- lagt övriga fjäderfän <i>Other poultry, total</i>	Mehiläisyhdyskuntia Bisambhällen <i>Bee-hives</i>		
							kehäpesissä i ramkupor <i>frame hives</i>	olkipeisissä i halmkupor <i>straw hives</i>	yhteensä samman- lagt <i>Total</i>
1951									
Uudenmaan läänin	7 949	201 207	87 864	275 568	177.0	1 813	1 823	133	1 956
Nylands svenska	5 378	135 057	36 148	168 075	169.8	560	1 094	50	1 144
Varsinais-Suomen	17 092	818 570	251 005	1 037 310	416.8	710	2 832	2 214	5 046
Finska Hushållningss.	3 224	77 111	22 325	95 119	264.8	120	333	232	565
Satakunnan	13 688	531 801	207 418	701 276	315.1	2 183	1 927	2 939	4 866
Hämeen-Satakunnan	4 460	117 925	63 652	169 734	194.5	636	956	490	1 446
Hämeen läänin	9 684	315 944	100 862	406 513	258.1	1 885	1 925	759	2 684
Itä-Hämeen	5 172	125 862	27 892	152 280	162.7	607	651	107	758
Kymenlaakson	3 877	79 531	31 038	107 464	142.6	277	892	93	985
Länsi-Karjalan	5 094	86 986	30 183	117 068	152.4	196	441	164	605
Mikkelin läänin	9 188	180 808	32 915	218 670	198.8	419	134	57	191
Kuopion	10 427	155 720	42 243	201 330	126.3	433	141	83	224
Pohjois-Karjalan	6 722	100 614	22 679	125 994	123.9	297	16	14	30
Keski-Suomen	6 785	93 539	25 712	121 163	119.0	533	74	47	121
Etelä-Pohjanmaan	16 130	313 303	124 968	439 717	163.4	770	2 547	2 041	4 588
Österbottens svenska	6 707	215 554	63 815	276 151	217.7	485	425	165	590
Keski-Pohjanmaan	2 938	37 374	15 737	54 725	72.1	114	—	4	4
Oulun l. Talouss.	6 451	104 920	27 984	136 294	77.8	213	61	13	74
Kajaanin	2 273	21 225	6 474	29 072	75.5	134	—	—	—
Peräpohjolan	603	11 753	4 649	16 224	38.2	39	17	6	23
Lapin Maatalouss.	84	1 902	412	2 503	42.3	70	2	—	2
Valtakunta — Riket — <i>Whole country</i>	143 926	3 726 706	1 225 975	4 852 250	197.4	12 494	16 291	9 611	25 902
1952									
Uudenmaan läänin	7 783	222 942	78 326	291 540	184.1	893	2 398	438	2 836
Nylands svenska	4 557	124 238	37 653	156 938	165.1	523	1 526	62	1 588
Varsinais-Suomen	14 909	797 837	378 996	1 115 609	440.0	445	3 205	2 163	5 368
Finska Hushållningss.	2 684	78 448	29 573	100 841	285.9	222	551	293	844
Satakunnan	13 321	551 499	238 307	745 465	331.7	1 535	2 417	4 314	6 731
Hämeen-Satakunnan	4 667	126 908	51 414	170 615	185.0	1 461	634	536	1 170
Hämeen läänin	8 134	304 155	122 291	409 535	259.0	868	2 120	713	2 833
Itä-Hämeen	5 489	136 663	66 217	193 747	215.8	494	864	132	996
Kymenlaakson	3 902	94 336	29 763	122 424	150.5	253	947	93	1 040
Länsi-Karjalan	5 335	93 120	20 348	115 534	156.6	196	294	316	610
Mikkelin läänin	8 169	132 106	29 938	165 139	144.2	419	160	64	224
Kuopion	9 848	176 585	35 347	216 568	133.5	435	138	85	223
Pohjois-Karjalan	6 062	98 215	16 983	118 172	108.6	343	21	14	35
Keski-Suomen	6 213	108 635	31 717	141 359	136.5	497	62	47	109
Etelä-Pohjanmaan	13 266	305 300	125 048	428 559	156.6	659	2 977	2 030	5 007
Österbottens svenska	3 965	209 841	109 172	305 600	237.4	217	370	163	533
Keski-Pohjanmaan	2 752	41 212	19 268	61 803	79.6	100	—	5	5
Oulun l. Talouss.	5 761	91 616	19 363	114 308	63.7	187	57	13	70
Kajaanin	2 030	19 002	5 341	25 528	67.7	86	—	—	—
Peräpohjolan	761	7 192	2 181	9 560	21.4	39	2	1	3
Lapin Maatalouss.	67	1 782	377	2 305	38.9	70	2	—	2
Valtakunta — Riket — <i>Whole country</i>	129 675	3 721 632	1 447 623	5 011 149	200.7	9 942	18 745	11 482	30 227

2. Kotieläinten tuotos.

Vuoden 1950 maatalouslaskennan yhteydessä kysyttiin kotieläinten tuotoksista tietoja talousvuoden 1949—50 ajalta. Kun kuitenkin on osoittautunut mahdottomaksi saada riittävän luotettavia tietoja näin pitkältä ajanjaksolta muistiinpanojen puuttuessa pääosalta viljelmiä, muutettiin vaikeammin selvitettävät tuotokset, kuten maidon tuotos ja kananmunien tuotos ja niiden käyttö, laskentapäivää koskeviksi. Viljelijät ilmoittavat toisin sanoen sen päivän (tai sitä edeltäneen päivän) tuotokset, jona tilastoasiamies käy lomakkeen viljelmällä täyttämässä. Muilta osilta käsittävät tuotosluvut vuoden alkupuoliskon ja vuoden loppupuoliskon. Näin saatuja peruslukuja voidaan käyttää maidon, lihan ja kananmunien vuotuisissa tuotosarviolaskelmissa. Johtuen käsillä olevan julkaisun tilastollisesta luonteesta ei tällaisia arviolaskelmia kuitenkaan julkaista virallisessa vuosijulkaisusarjassa, vaan ne laaditaan ja julkaistaan erillisessä kuukausittain ilmestyvässä sarjassa.

Otantatiedustelusta saadut perusluvut julkaistaan seuraavissa taulukoissa 28—32. Taulukossa 28 esitetään maidontuotosta ja -käyttöä sekä kotivoin valmistusta osoittavat luvut laskentapäivältä, jolla tässä yhteydessä ymmärretään sitä tai sen edellistä päivää, jona tilastoasiamies on käynyt viljelmällä tietoja keräämässä. Kotivoin valmistus- ja viljelmiltä myydyt määrät on sen sijaan kysytty vuosipuoliskoittain. Taulukossa 29 esitetään nautaeläinten ja vasikoiden kotona teurastetut määrät puolivuositain. Edelleen on taulukossa esitetty viljelmiltä teuraaksi myytyjen eläinten lukumäärät. Taulukossa 30 esitetään kotona teurastettujen ja teuraaksi myytyjen sikojen lukumäärät ja taulukossa 31 vastaavasti lampaiden teurastetut ja teuraaksi myydyt lukumäärät sekä kerityn villan määrä. Nämä tiedot on kysytty koko tiedustelukertaa edeltäneeltä puolivuotiskaudelta tavalla, joka ilmenee liitteessä julkaisuista lomakemalleista 1 ja 1 b. Taulukossa 32 esitetään vielä kananmunien tuotosta koskevia tietoja. Ne kohdistuvat laskentapäiviin samalla tavalla kuin maidon tuotos-tiedustelussa. Viljelmiltä myynti on sen sijaan selvitetty laskentapäivää edeltäneen viikon ajalta.

2. Husdjurens produktion.

I samband med lantbruksräkningen år 1950 gjordes förfrågningar om husdjurens produktioner under hushållningsåret 1949—50. Då det emellertid i brist på anteckningar på största delen av lägenheterna har visat sig omöjligt att erhålla tillräckligt tillförlitliga uppgifter över en så lång tidsperiod, ändrades de produktioner vilka voro svårare att utreda, såsom mjölk- och äggproduktionerna jämte deras användning, till att beröra räkningsdagen. Odlarna uppgiva med andra ord produktionen för den dag (eller föregående dag), då statistikombudet besöker lägenheten för att ifylla blanketten. Till övriga delar beröra produktionstalen årets förra hälft och årets senare hälft. Sålunda erhållna grundtal kunna användas vid årliga produktionsuppskattningskalkyler angående mjölk, kött och hönsägg. Beroende på den för handlen varande publikationens statistiska karaktär publiceras emellertid ej sådana uppskattningskalkyler i den officiella årspublicationsserien, utan uppgöras och publiceras de i en skild månatligen utkommande serie.

De från uttagsförfrågningen erhållna grundtalen publiceras i tabellerna 28—32. I tabell 28 anföres mjölkproduktion och användning samt beredning av hemsmör utvisande tal per räkningsdagen, varmed här åsyftas den eller föregående dag, då statistikombudsmannen besökt lägenheten i och för insamling av uppgifter. Förfrågningar angående mängderna framställt och från lägenheterna försålt smör har däremot verkställts per halvår. I tabell 29 anföres antalet hemma slaktade nöt och kalvar per halvår. Vidare har i tabellen anförts antalet från lägenheterna till slakt försålda djur. I tabell 30 anföres antalet hemma slaktade och till slakt försålda svin och i tabell 31 motsvarande antalet slaktade och till slakt försålda får samt mängden klippt ull. Förfrågningar angående dessa uppgifter har gjorts under det halvår som föregått hela förfrågningsomgången på sätt som framgår ur i bilagan publicerade blankettmodellerna 1 och 1 b. I tabell 32 anföres ännu uppgifter angående produktionen av hönsägg. De hänföra sig till räkningsdagarna på samma sätt som vid förfrågningen om mjölkproduktionen. Utredningen angående försäljningen från lägenheterna berör däremot veckan före räkningsdagen.

Taulukko 28. Maidon tuotos ja käyttö yli 2 ha peltoa sisältävillä

Tabell 28. Mjölproduktionen och dess användning på de över 2 ha åker

Table 28. Production and consumption of milk on farms with 2 or more hectares

Maanviljelysseura Lantbrukssällskap Agricultural society	Laskentapäivänä, to — Räkningdagen, ton							
	Tuotettu maitoa Mjöl producerad Milk produced		Maitoa käytetty viljeleillä Mjöl använd på lägenheterna Milk used on the farms					
			Ihmislle För människor For human		Eläimille För djur For animal		Kotivoin ja -juuston valmistukseen Till framställning av hemsör och -ost For home made butter and cheese	
	Jälkeen — Efter 15. VI	Jälkeen — Efter 15. XII	Jälkeen — Efter 15. VI	Jälkeen — Efter 15. XII	Jälkeen — Efter 15. VI	Jälkeen — Efter 15. XII	Jälkeen — Efter 15. VI	Jälkeen — Efter 15. XII
1951								
Uudenmaan läänin	423.8	320.8	50.2	39.0	7.8	5.9	19.3	13.9
Nylands svenska	303.2	258.2	32.3	35.4	8.3	6.7	0.6	0.9
Varsinais-Suomen	725.8	547.3	81.6	63.6	9.8	9.6	14.0	9.0
Finska Hushållningss.	132.0	78.2	18.3	11.6	2.5	2.2	5.7	4.0
Satakunnan	650.6	548.2	114.7	89.9	9.7	8.5	24.1	17.3
Hämeen-Satakunnan	308.1	254.7	49.9	42.7	5.8	7.2	24.7	16.8
Hämeen läänin	517.6	407.3	65.6	52.7	7.9	8.0	18.1	11.6
Itä-Hämeen	372.3	271.3	44.4	36.9	5.5	6.5	53.7	28.8
Kymenlaakson	234.0	143.4	31.3	21.9	3.4	2.6	19.4	14.9
Länsi-Karjalan	243.5	173.6	36.6	30.4	3.7	2.6	69.3	52.2
Mikkelin läänin	391.1	266.6	63.1	48.0	6.2	9.9	163.4	105.7
Kuopion	524.7	361.7	79.1	62.8	7.3	9.4	173.7	119.3
Pohjois-Karjalan	341.0	230.9	74.9	52.5	3.3	6.7	139.7	88.4
Keski-Suomen	317.0	233.6	67.5	51.5	4.9	7.3	111.3	71.1
Etelä-Pohjanmaan	643.7	511.2	145.8	124.6	12.4	10.7	39.9	31.0
Österbottens svenska	340.9	318.3	66.7	63.1	8.3	7.7	1.5	1.8
Keski-Pohjanmaan	230.2	181.1	36.4	29.6	4.2	4.5	61.4	43.2
Oulun l. Talouss.	532.4	412.5	104.6	88.1	11.4	11.6	171.1	129.8
Kajaanin	141.3	127.5	30.3	27.7	3.3	6.1	74.9	60.8
Peräpohjolan	144.8	121.6	41.1	34.5	1.4	2.8	26.7	23.9
Lapin Maatalouss.	18.4	9.0	7.4	3.7	1.4	0.3	5.3	1.7
Valtakunta — Riket — Whole country	7 536.4	5 777.5	1 241.8	1 010.2	128.5	136.8	1 217.8	846.1
1952								
Uudenmaan läänin	657.6	442.2	107.0	49.2	11.4	9.5	36.2	19.9
Nylands svenska	353.5	221.9	36.7	27.1	8.6	5.3	3.4	3.1
Varsinais-Suomen	753.1	558.1	83.3	65.3	9.4	12.8	18.3	6.7
Finska Hushållningss.	130.8	91.6	17.4	13.3	2.7	2.2	5.9	4.4
Satakunnan	734.7	573.6	123.5	100.5	11.5	9.3	24.1	12.2
Hämeen-Satakunnan	330.0	228.9	53.5	42.3	7.3	5.5	21.8	10.0
Hämeen läänin	553.7	417.0	63.4	53.6	8.7	7.1	11.1	7.7
Itä-Hämeen	394.8	258.0	45.1	37.2	5.1	6.1	47.0	28.1
Kymenlaakson	331.6	223.7	41.6	33.7	5.1	3.4	29.1	18.4
Länsi-Karjalan	277.8	179.9	36.0	32.3	5.0	4.2	82.3	53.5
Mikkelin läänin	446.5	254.3	68.5	49.8	7.3	6.5	198.0	111.5
Kuopion	704.7	441.4	95.8	80.4	6.7	12.8	212.5	139.9
Pohjois-Karjalan	443.2	255.5	86.0	56.0	7.0	6.3	144.1	91.4
Keski-Suomen	396.4	258.5	79.0	56.9	8.7	7.8	129.1	65.4
Etelä-Pohjanmaan	841.7	559.6	167.9	131.0	10.2	12.5	32.8	20.7
Österbottens svenska	435.5	307.2	80.7	78.0	8.9	7.9	3.4	2.0
Keski-Pohjanmaan	255.7	179.4	41.7	34.0	4.4	4.9	56.1	32.9
Oulun l. Talouss.	586.2	382.0	115.0	93.1	10.4	9.4	157.3	106.9
Kajaanin	153.9	111.7	34.4	28.3	4.8	3.1	77.6	50.9
Peräpohjolan	169.0	130.4	50.9	38.6	3.1	4.3	31.0	16.9
Lapin Maatalouss.	21.0	16.7	7.8	7.4	0.5	0.1	7.1	4.1
Valtakunta — Riket — Whole country	8 971.4	6 091.6	1 435.2	1 108.0	146.8	141.0	1 328.2	806.6

viljelmillä maanviljelysseuroittain vuosina 1951 ja 1952.
omfattande lägenheterna per lantbrukssällskap åren 1951 och 1952.
of arable land by agricultural societies in the years 1951 and 1952.

During one day, tons				Vuoden aikana, to — Under året, ton — During one year tons					
Maitoa myyty Mjolk försäld Milk sold from the farms				Kotivoita valmistettu Hemsmör framställt Amount of home made butter			Kotivoita myyty viljelmiltä Hemsmör försäld från lägenheterna Home made butter sold from the farms		
Kulutukseen Till konsumtion Directly for consumption		Meljereihiin Till mejerier To the dairy		Alkupuoliskolla Under första hälften During the first part	Loppu- puoliskolla Under senare hälften During the second part	Yhteensä Sammanlagt Total	Alkupuoliskolla Under första hälften During the first part	Loppu- puoliskolla Under senare hälften During the second part	Yhteensä Sammanlagt Total
Jälkeen — Efter 15. VI	Jälkeen — Efter 15. XII	Jälkeen — Efter 15. VI	Jälkeen — Efter 15. XII						
33.3	19.3	313.2	242.7	89.1	94.3	183.4	40.6	47.5	88.1
29.0	20.1	233.0	195.1	4.6	4.3	8.9	2.5	2.3	4.8
34.7	23.2	585.7	442.4	70.5	45.6	116.1	38.4	27.2	65.6
12.6	9.8	92.9	50.6	34.9	22.0	56.9	10.9	5.6	16.5
27.1	24.0	475.0	408.5	118.6	95.0	213.6	51.2	39.0	90.2
38.7	24.2	189.0	163.8	112.7	108.1	220.8	39.3	32.9	72.2
29.0	21.2	397.0	313.8	86.3	67.6	153.9	33.5	22.6	56.1
26.4	16.7	242.3	182.4	250.5	208.0	458.5	107.5	87.8	195.3
14.5	11.3	165.4	92.7	113.7	97.1	210.8	25.5	28.5	54.0
17.0	15.3	116.9	73.1	454.0	416.5	870.5	155.5	134.1	289.6
20.2	16.8	138.2	86.2	1 054.3	884.6	1 938.9	207.7	261.9	469.6
23.4	19.8	241.2	150.4	1 319.1	932.4	2 251.5	427.2	274.9	702.1
16.9	15.0	106.2	68.3	951.0	644.5	1 595.5	297.5	198.0	495.5
29.0	23.5	104.3	80.2	576.1	434.8	1 010.9	172.2	127.9	300.1
23.2	21.0	422.4	323.9	189.9	169.6	359.5	66.1	59.4	125.5
19.7	11.8	244.7	233.9	12.6	6.9	19.5	5.2	1.6	6.8
9.0	6.8	119.2	97.0	386.2	304.4	690.6	148.0	109.3	257.3
28.4	21.9	216.9	161.1	1 123.0	924.2	2 047.2	392.0	286.8	678.8
10.4	13.3	22.4	19.6	516.8	459.2	976.0	94.6	64.6	159.2
17.9	14.6	57.7	45.8	130.5	102.3	232.8	20.7	17.5	38.2
3.3	2.6	1.0	0.7	37.2	15.6	52.8	1.3	0.1	1.4
463.7	352.2	4 484.6	3 432.2	7 631.6	6 037.0	13 668.6	2 337.4	1 829.5	4 166.9
36.3	24.2	466.7	339.4	112.2	138.2	250.4	61.6	71.9	133.5
38.8	23.6	266.0	162.8	17.0	12.9	29.9	12.2	10.2	22.4
39.8	22.9	602.3	450.4	83.8	77.1	160.9	53.1	43.4	96.5
10.2	7.0	94.6	64.7	29.5	19.5	49.0	4.7	3.1	7.8
43.5	26.8	532.1	424.8	103.7	65.9	169.6	36.5	24.1	60.6
35.6	21.8	211.8	149.3	86.6	75.0	161.6	27.6	28.2	55.8
32.1	24.0	438.4	324.6	43.6	37.9	81.5	12.5	15.7	28.2
23.6	15.4	274.0	171.2	227.3	170.6	397.9	103.2	63.5	166.7
16.6	15.4	239.2	152.8	158.6	141.9	300.5	44.0	40.9	84.9
18.5	13.4	136.0	76.5	432.3	426.0	858.3	140.0	146.2	286.2
20.6	19.4	152.1	67.1	1 078.4	968.3	2 046.7	350.5	285.2	635.7
27.7	23.9	362.0	184.4	1 358.8	1 092.4	2 451.2	387.9	286.5	674.4
19.4	19.7	186.7	82.1	900.8	807.7	1 708.5	281.9	228.5	510.4
34.8	29.0	144.8	99.4	646.8	421.4	1 068.2	227.8	115.1	342.9
28.7	22.2	602.1	373.2	181.6	129.7	311.3	52.6	38.4	91.0
15.2	11.9	327.3	207.4	12.1	12.0	24.1	4.1	2.0	6.1
6.6	7.3	146.9	100.3	300.5	246.8	547.3	103.1	95.0	198.1
22.8	18.1	280.7	154.5	1 010.7	796.3	1 807.0	308.2	221.5	529.7
10.5	10.7	26.6	18.7	522.7	410.4	933.1	104.9	57.3	162.2
17.4	19.8	66.6	50.8	132.1	116.4	248.5	22.4	14.7	37.1
3.1	3.3	2.5	1.8	33.0	27.6	60.6	2.7	1.3	4.0
501.8	379.8	5 559.4	3 656.2	7 472.1	6 194.0	13 666.1	2 341.5	1 792.7	4 134.2

Taulukko 29. Naudan- ja vasikanlihan tuotos yli 2 ha peltoa käsittävillä

Tabell 29. Produktionen av nöt- och kalvkött på de över 2 ha åker

Table 29. Production of beef and veal on farms with 2 or more hectares

Maanviljelysseura Lantbruksällskap Agricultural society	Nautaeläimiä, kpl. — Nötkreatur, st. —									
	Teurastettu viljelmillä — Slaktade på lägenheterna — Slaughtered on the farms									
	Lehmiä ja sonneja (yli 2 v:n) Kor och tjurar (över 2 år) Cows and bulls (over 2 years)			Nuorta karjaa (6 kk.—2 v:n) Ungnöt (6 mån.—2 år) Young cattle (6 months to 2 years)			Vasikoita (1—6 kk.) Kalvar (1—6 mån.) Calves (1 to 6 months)			
	Yhteensä Sammanlagt Total	Vuoden loppu- puoliskolla Under årets sennare hälft In the second part of year	Vuoden alk- puoliskolla Under årets försäa hälft In the first part of year	Yhteensä Sammanlagt Total	Vuoden loppu- puoliskolla Under årets sennare hälft In the second part of year	Vuoden alk- puoliskolla Under årets försäa hälft In the first part of year	Yhteensä Sammanlagt Total	Vuoden loppu- puoliskolla Under årets sennare hälft In the second part of year	Vuoden alk- puoliskolla Under årets försäa hälft In the first part of year	Yhteensä Sammanlagt Total
1951										
Uudenmaan läänin	113	301	414	158	175	333	1 881	947	2 828	
Nylands svenska	30	89	119	5	38	43	676	307	983	
Varsinais-Suomen	296	430	726	451	350	801	3 178	1 850	5 028	
Finska Hushållningss.	86	77	163	133	108	241	804	475	1 279	
Satakunnan	381	344	725	369	953	1 322	2 736	2 527	5 263	
Hämeen-Satakunnan	104	227	331	287	568	855	2 016	1 687	3 703	
Hämeen läänin	122	198	320	151	221	372	1 688	1 216	2 904	
Itä-Hämeen	127	252	379	216	522	738	3 817	1 504	5 321	
Kymenlaakson	353	291	644	203	159	362	2 107	1 013	3 120	
Länsi-Karjalan	383	433	816	334	760	1 094	3 485	3 343	6 828	
Mikkelin läänin	560	728	1 288	420	1 108	1 528	9 181	5 657	14 838	
Kuopion	507	814	1 321	702	1 282	1 984	16 020	7 754	23 774	
Pohjois-Karjalan	416	687	1 103	744	2 414	3 158	8 747	7 251	15 998	
Keski-Suomen	237	654	891	409	1 229	1 638	4 918	3 597	8 515	
Etelä-Pohjanmaan	379	242	621	370	909	1 279	2 582	2 126	4 708	
Österbottens svenska	91	229	320	131	509	640	824	1 354	2 178	
Keski-Pohjanmaan	131	209	340	519	1 315	1 834	1 899	1 844	3 743	
Oulun l. Talouss.	711	1 258	1 969	1 084	3 623	4 707	7 624	6 812	14 436	
Kajaanin	311	752	1 063	112	1 080	1 192	4 478	3 238	7 716	
Peräpohjolan	314	624	938	461	985	1 446	4 074	2 477	6 551	
Lapin Maatalouss.	117	178	295	67	39	106	703	185	888	
Valtakunta — Riket — <i>Whole country</i>	5 769	9 017	14 786	7 326	18 347	25 673	83 438	57 164	140 602	
1952										
Uudenmaan läänin	42	159	201	67	200	267	2 181	2 026	4 207	
Nylands svenska	33	182	215	1	55	56	579	220	799	
Varsinais-Suomen	501	345	846	299	347	646	2 091	1 638	3 729	
Finska Hushållningss.	33	105	138	60	187	247	607	501	1 108	
Satakunnan	399	228	627	674	489	1 163	1 920	2 196	4 116	
Hämeen-Satakunnan	146	79	225	290	589	879	739	1 354	2 093	
Hämeen läänin	112	156	268	50	71	121	1 224	1 054	2 278	
Itä-Hämeen	226	77	303	21	306	327	3 167	1 542	4 709	
Kymenlaakson	729	776	1 505	160	269	429	1 887	1 063	2 950	
Länsi-Karjalan	367	380	747	307	901	1 208	2 919	3 570	6 489	
Mikkelin läänin	307	641	948	466	637	1 103	8 256	4 923	13 179	
Kuopion	1 056	1 278	2 334	935	2 030	2 965	14 811	10 068	24 879	
Pohjois-Karjalan	539	769	1 308	786	3 111	3 897	8 492	8 112	16 604	
Keski-Suomen	265	566	831	584	1 439	2 023	5 887	3 420	9 307	
Etelä-Pohjanmaan	155	465	620	527	789	1 316	1 875	1 764	3 639	
Österbottens svenska	216	180	396	215	790	1 005	1 144	748	1 892	
Keski-Pohjanmaan	284	102	386	766	959	1 725	1 675	2 101	3 776	
Oulun l. Talouss.	712	1 463	2 175	1 270	4 256	5 526	6 383	6 762	13 145	
Kajaanin	310	777	1 087	215	1 486	1 701	3 533	4 049	7 582	
Peräpohjolan	950	1 056	2 006	550	1 143	1 693	3 758	2 820	6 578	
Lapin Maatalouss.	143	214	357	64	184	248	655	616	1 271	
Valtakunta — Riket — <i>Whole country</i>	7 525	9 998	17 523	8 307	20 238	28 545	73 783	60 547	134 330	

viljelmillä vuosina 1951 ja 1952 maanviljelysseuroittain.
omfattande lägenheterna under åren 1951 och 1952 per lantbrukssällskap.
of arable land during the years 1951 and 1952 by agricultural societies.

Cattle, number

Myyty viljelmiltä teuraaksi — Försälda till slakt från lägenheterna — Sold from the farms to be slaughtered								
Lehmiä ja sonneja (yli 2 v:n) Kor och tjurar (över 2 år) Cows and bulls (over 2 years)			Nuorta karjaa (6 kk.—2 v:n) Ungnöt (6 mån.—2 år) Young cattle (6 months to 2 years)			Vasikoita (1—6 kk.) Kalvar (1—6 mån.) Calves (1 to 6 months)		
Yhteensä Sammanlagt Total	Vuoden loppu- puoliskolla Under årets senare hälft In the second part of year	Vuoden alkupuoliskolla Under årets första hälft In the first part of year	Yhteensä Sammanlagt Total	Vuoden loppu- puoliskolla Under årets senare hälft In the second part of year	Vuoden alkupuoliskolla Under årets första hälft In the first part of year	Yhteensä Sammanlagt Total	Vuoden loppu- puoliskolla Under årets senare hälft In the second part of year	Vuoden alkupuoliskolla Under årets första hälft In the first part of year
3 333	3 226	6 559	1 270	1 291	2 561	8 847	3 026	11 873
2 591	3 183	5 774	245	666	911	4 872	2 575	7 447
7 550	8 544	16 094	4 800	4 025	8 825	19 281	10 477	29 758
1 081	1 742	2 823	1 163	1 027	2 190	3 275	2 311	5 586
5 808	7 061	12 869	5 645	6 443	12 088	16 994	10 040	27 034
2 541	3 207	5 748	1 983	2 564	4 547	5 798	4 281	10 079
4 417	4 614	9 031	3 071	2 424	5 495	12 015	5 906	17 921
2 340	4 010	6 350	1 254	1 727	2 981	9 562	5 153	14 715
1 035	2 750	3 785	524	481	1 005	3 979	1 679	5 658
1 280	1 803	3 083	1 147	1 352	2 499	4 065	2 734	6 799
2 720	5 258	7 978	1 939	2 894	4 833	8 583	5 973	14 556
3 120	4 471	7 591	1 842	2 893	4 735	11 314	7 499	18 813
1 878	2 899	4 777	1 653	2 589	4 242	2 638	3 694	6 332
2 071	2 716	4 787	1 291	2 317	3 608	7 346	3 363	10 709
3 395	4 637	8 032	6 667	9 667	16 334	13 206	10 090	23 296
2 673	2 884	5 557	2 521	3 035	5 556	6 704	5 358	12 062
1 272	1 820	3 092	2 317	3 457	5 774	4 349	2 771	7 120
3 164	4 076	7 240	4 699	6 477	11 176	8 383	5 035	13 418
977	1 502	2 479	479	652	1 131	962	820	1 782
881	1 158	2 039	435	729	1 164	2 038	1 194	3 232
49	78	127	20	29	49	76	89	165
54 176	71 639	125 815	44 965	56 739	101 704	154 287	94 068	248 355
5 762	5 928	11 690	1 916	1 570	3 486	8 931	4 698	13 629
3 885	3 010	6 895	565	237	802	2 415	895	3 310
8 158	6 879	15 037	5 043	3 731	8 774	15 703	11 013	26 716
913	1 143	2 056	634	654	1 288	2 475	2 239	4 714
8 070	6 370	14 440	5 602	5 619	11 221	15 931	9 837	25 768
3 114	2 413	5 527	1 489	1 594	3 083	4 756	2 889	7 645
5 805	4 107	9 912	3 378	2 573	5 951	7 867	5 082	12 949
3 803	3 664	7 467	1 537	2 162	3 699	9 632	4 760	14 392
2 207	2 495	4 702	566	457	1 023	4 317	1 602	5 919
2 021	3 293	5 314	993	1 668	2 661	3 461	3 406	6 867
3 460	4 163	7 623	2 247	3 258	5 505	7 420	6 068	13 488
4 985	5 094	10 079	2 362	3 048	5 410	13 438	10 563	24 001
2 637	4 127	6 764	2 164	2 933	5 097	4 256	5 254	9 510
2 758	3 628	6 386	2 170	2 097	4 267	5 392	4 553	9 945
5 823	5 518	11 341	10 981	8 589	19 570	15 040	10 434	25 474
3 400	2 982	6 382	3 901	3 339	7 240	7 469	5 458	12 927
2 361	1 966	4 327	4 027	4 075	8 102	4 385	3 308	7 693
4 991	4 525	9 516	6 310	6 694	13 004	7 262	6 397	13 659
1 111	1 330	2 441	554	646	1 200	988	1 192	2 180
670	1 217	1 887	285	739	1 024	1 740	1 120	2 860
22	41	63	9	49	58	107	96	203
75 956	73 893	149 849	56 733	55 732	112 465	142 985	100 864	243 849

Taulukko 30. Sianlihan tuotos ja porsaiden myynti yli 2 ha peltoa käsittävillä
 Tabell 30. Produktionen av svinkött och försäljningen av grisar på de över 2 ha
 Table 30. Production of pork and sales of pigs on farms with 2 or more

Maanviljelysseura Lantbruksällskap Agricultural society	Siko —											
	Teurastettu viljelmillä — På lägenheterna slaktade — Slaughtered on the farms											
	Siltossikoja, kpl. Avelsvin, st. Breeding hogs, number			Niistä porsineita emakoita, kpl. Av dem grisade suggor, st Out of them farrowed sows number			Lihotussikoja, kpl. Gödavin, st. Fattening hogs number			Kotona teurastetuista sianlihasta myyty, kg Av hemma slaktat svin- kött försält, kg Meat sold from the pork, slaughtered on the farms, kg		
	Yhteensä Sammanlagt Total	Vuoden loppupuol- kolla — Under årets senare hälft — In the second part of year	Vuoden alkupuol- kolla — Under årets försä hällt — In the first part of year	Yhteensä Sammanlagt Total	Vuoden loppupuol- kolla — Under årets senare hälft — In the second part of year	Vuoden alkupuol- kolla — Under årets försä hällt — In the first part of year	Yhteensä Sammanlagt Total	Vuoden loppupuol- kolla — Under årets senare hälft — In the second part of year	Vuoden alkupuol- kolla — Under årets försä hällt — In the first part of year	Yhteensä Sammanlagt Total	Vuoden loppupuol- kolla — Under årets senare hälft — In the second part of year	Vuoden alkupuol- kolla — Under årets försä hällt — In the first part of year
1951												
Uudenmaan läänin	535	173	708	216	89	305	4 822	6 094	10 916	104 205	122 507	226 712
Nylands svenska	121	32	153	25	41	66	1 449	3 111	4 560	15 488	40 566	56 054
Varsinais-Suomen	522	278	800	338	86	424	8 393	10 129	18 522	207 879	245 306	453 185
Finska Hushållningss.	12	63	75	71	—	71	958	1 771	2 729	28 355	28 782	57 137
Satakunnan	700	385	1 085	240	98	338	12 861	13 543	26 404	184 491	228 835	413 326
Hämeen-Satakunnan	186	282	468	53	94	147	3 636	6 186	9 822	66 970	92 777	159 747
Hämeen läänin	256	345	601	49	19	68	6 080	8 791	14 871	112 950	148 678	261 628
Itä-Hämeen	366	263	629	57	9	66	5 415	7 731	13 146	128 645	123 959	252 604
Kymenlaakson	260	361	621	72	119	191	4 110	4 250	8 360	138 009	106 883	244 892
Länsi-Karjalan	357	244	601	79	90	169	6 612	8 348	14 960	229 553	218 171	447 724
Mikkelin läänin	636	671	1 307	167	150	317	8 856	13 617	22 473	218 299	239 217	457 516
Kuopion	673	511	1 184	234	104	338	9 356	11 194	20 550	331 766	272 587	604 353
Pohjois-Karjalan	405	271	676	76	23	99	5 089	8 955	14 044	101 171	165 395	266 566
Keski-Suomen	341	160	501	86	73	159	5 276	8 461	13 737	141 629	165 150	306 779
Etelä-Pohjanmaan	721	409	1 130	102	118	220	8 661	11 332	19 993	157 009	229 617	386 626
Österbottens svenska	186	54	240	10	65	75	1 726	1 419	3 145	28 400	43 400	71 800
Keski-Pohjanmaan	211	159	370	20	10	30	2 391	2 599	4 990	64 858	55 220	120 078
Oulun l. Talouss.	428	196	624	62	73	135	4 196	6 159	10 355	113 671	149 816	263 487
Kajaanin	131	49	180	40	4	44	1 238	3 225	4 463	33 169	69 603	102 772
Peräpohjolan	51	23	74	—	—	—	311	1 101	1 412	10 832	8 769	19 601
Lapin Maatalouss.	—	9	9	20	20	40	—	110	131	1 378	2 165	3 543
Valtakunta — Riket —												
<i>Whole country</i>	7 098	4 938	12 036	2 017	1 285	3 302	101 457	138 126	239 583	2 418 727	2 757 403	5 176 130
1952												
Uudenmaan läänin	224	241	465	70	—	70	4 936	8 140	13 076	117 703	134 657	252 360
Nylands svenska	126	102	228	—	1	1	1 944	2 499	4 443	40 853	25 600	66 453
Varsinais-Suomen	470	278	748	57	33	90	6 697	9 997	16 694	181 811	250 720	432 531
Finska Hushållningss.	143	87	230	8	1	9	923	1 862	2 785	14 636	25 663	40 299
Satakunnan	611	172	783	13	5	18	11 498	11 416	22 914	188 657	169 986	358 643
Hämeen-Satakunnan	168	216	384	116	1	117	3 062	4 846	7 908	76 678	80 634	157 312
Hämeen läänin	94	83	177	70	42	112	5 511	9 167	14 678	126 148	129 629	255 777
Itä-Hämeen	112	189	301	—	34	34	5 231	7 519	12 750	125 074	128 064	253 138
Kymenlaakson	190	271	461	50	202	252	5 166	5 795	10 961	189 674	149 926	339 600
Länsi-Karjalan	261	272	533	45	25	70	6 313	7 170	13 483	224 607	156 500	381 107
Mikkelin läänin	279	502	781	8	200	208	8 306	11 472	19 778	217 302	222 475	439 777
Kuopion	581	526	1 107	93	99	192	8 398	13 576	21 974	291 467	385 165	676 632
Pohjois-Karjalan	232	223	455	81	105	186	5 340	8 863	14 203	180 166	184 094	364 260
Keski-Suomen	291	186	477	20	48	68	5 388	7 408	12 796	183 873	179 604	363 477
Etelä-Pohjanmaan	224	317	541	67	74	141	9 748	10 294	20 042	177 743	279 950	457 693
Österbottens svenska	136	114	250	110	—	110	1 730	935	2 665	41 693	24 727	66 420
Keski-Pohjanmaan	74	78	152	—	1	1	2 638	4 157	6 795	63 328	38 439	101 767
Oulun l. Talouss.	381	152	533	13	—	13	3 715	1 614	5 329	120 441	117 569	238 010
Kajaanin	53	55	108	3	21	24	1 039	2 312	3 351	40 315	46 113	86 428
Peräpohjolan	—	27	27	9	—	9	314	1 118	1 432	8 868	12 375	21 243
Lapin Maatalouss.	—	—	—	—	—	—	14	113	127	66	875	941
Valtakunta — Riket —												
<i>Whole country</i>	4 650	4 091	8 741	838	892	1 725	97 911	130 273	228 184	2 611 103	2 742 765	5 353 868

viljelmillä vuosina 1951 ja 1952 maanviljelysseuroittain.

åker omfattande lägenheterna under åren 1951 och 1952 per lantbruksällskap.

hectares of arable land in the years 1951 and 1952 by agricultural societies.

Svin — Hogs

Myyty viljelmiltä teuraakai, kpl. — Försålda till slakt från lägenheterna, st. <i>Sold from the farms to be slaughtered number</i>									Porsaita, alle 2 kk:n myyty Från lägenheterna försålda grisar under 2 mån. <i>Pigs sold from the farms, under 2 months</i>		
Siittosikoja Avelssvin <i>Breeding hogs</i>			Lihotussikoja, yli 6 kk. Gödsvin, över 6 mån. <i>Fattening hogs, over 6 months</i>			Lihotussikoja, alle 6 kk. Gödevin, under 6 mån. <i>Fattening hogs, under 6 months</i>					
Vuoden alkupuolis- kolla — Under årets första hälft — In the first part of year	Vuoden loppupuolis- kolla — Under årets senare hälft — In the second part of year	Yhteensä Sammanlagt <i>Total</i>	Vuoden alkupuolis- kolla — Under årets första hälft — In the first part of year	Vuoden loppupuolis- kolla — Under årets senare hälft — In the second part of year	Yhteensä Sammanlagt <i>Total</i>	Vuoden alkupuolis- kolla — Under årets första hälft — In the first part of year	Vuoden loppupuolis- kolla — Under årets senare hälft — In the second part of year	Yhteensä Sammanlagt <i>Total</i>	Vuoden alkupuolis- kolla — Under årets första hälft — In the first part of year	Vuoden loppupuolis- kolla — Under årets senare hälft — In the second part of year	Yhteensä Sammanlagt <i>Total</i>
659	518	1 177	7 197	6 237	13 434	541	508	1 049	17 888	10 496	28 384
291	234	525	2 086	1 830	3 916	102	354	456	6 548	4 139	10 687
2 506	1 246	3 752	16 026	13 571	29 597	1 608	1 885	3 493	41 661	17 813	59 474
243	135	378	1 220	1 219	2 439	119	98	217	4 746	2 801	7 547
1 803	1 523	3 326	13 267	8 908	22 175	8 234	3 022	11 256	42 556	22 618	65 174
1 019	381	1 400	4 154	4 029	8 183	467	1 021	1 488	12 551	5 473	18 024
1 559	857	2 416	7 855	6 988	14 843	1 711	1 387	3 098	24 837	11 603	36 440
805	669	1 474	5 475	5 141	10 616	235	537	772	19 829	8 837	28 666
436	292	728	2 414	1 726	4 140	137	192	329	7 161	3 769	10 930
313	360	673	2 535	2 066	4 601	270	376	646	8 746	6 737	15 483
1 153	784	1 937	3 715	3 843	7 558	332	419	751	25 890	12 245	38 135
733	529	1 262	5 159	4 054	9 213	630	835	1 465	20 206	11 122	31 328
524	354	878	1 899	1 548	3 447	277	362	639	8 855	3 852	12 707
456	295	751	2 344	1 966	4 310	230	181	411	10 515	6 018	16 533
1 158	987	2 145	7 758	5 514	13 272	1 385	1 106	2 491	17 796	14 367	32 163
327	488	815	2 422	3 214	5 636	574	765	1 339	3 103	4 046	7 149
286	208	494	1 331	1 240	2 571	416	182	598	6 690	3 681	10 371
251	107	358	1 692	1 260	2 952	95	374	469	6 400	2 104	8 504
41	9	50	234	573	807	134	2	136	2 939	1 293	4 232
39	28	67	63	51	114	—	—	23	261	327	588
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14 602	10 004	24 606	88 846	74 978	163 824	17 497	13 629	31 126	289 178	153 341	442 519
1 379	1 084	2 463	11 976	9 860	21 836	409	1 026	1 435	20 181	14 135	34 316
228	182	410	3 754	1 853	5 607	173	578	751	7 515	6 415	13 930
1 371	1 014	2 385	13 011	11 752	24 763	794	1 801	2 595	33 582	20 214	53 796
113	78	191	1 617	735	2 352	153	244	397	3 570	3 082	6 652
1 021	814	1 835	11 598	7 628	19 226	1 721	3 198	4 919	31 932	26 786	58 718
495	182	677	3 928	3 246	7 174	158	830	988	9 913	5 700	15 613
1 015	606	1 621	7 562	6 880	14 442	260	1 290	1 550	21 400	13 644	35 044
581	399	980	5 159	4 087	9 246	36	453	489	12 817	9 345	22 162
310	247	557	2 396	1 540	3 936	142	176	318	7 783	6 075	13 858
153	248	401	2 199	1 922	4 121	42	123	165	5 631	5 277	10 908
664	655	1 319	4 492	3 537	8 029	158	727	885	19 239	14 915	34 154
691	721	1 412	6 938	4 941	11 879	299	635	934	19 869	15 157	34 526
304	320	624	2 441	1 746	4 187	115	661	776	13 806	9 885	23 691
325	160	485	2 685	1 781	4 466	356	769	1 125	9 417	7 056	16 473
642	626	1 268	8 206	6 207	14 413	530	1 175	1 705	22 051	17 015	39 066
262	167	429	2 841	2 543	5 384	731	1 154	1 885	2 467	4 144	6 611
121	81	202	1 625	1 115	2 740	45	411	456	5 437	1 526	6 963
79	36	115	1 443	1 234	2 677	270	562	832	2 855	3 258	6 113
20	16	36	302	295	597	31	55	86	1 579	1 477	3 056
3	46	49	48	49	97	—	16	16	507	490	997
2	2	4	—	2	2	—	4	4	5	44	49
9 779	7 684	17 463	94 221	72 953	167 174	6 423	15 888	22 311	251 056	185 640	436 696

Taulukko 31. Lampaanlihan ja villan tuotos yli 2 ha peltoa käsittävillä

Tabell 31. Produktionen av fårkött och ull på de över 2 ha åker

Table 31. Production of mutton and wool on farms with 2 or more hectares

Maanviljelysseura Lantbrukssällskap Agricultural society	Lampaista, kpl. —					
	Teurastettu viljelmillä — På lägenheterna slaktade — Slaughtered on the farms					
	Yli 1 vuoden Över 1-åriga Over 1 year old			Alle 1 vuoden Under 1-åriga Under 1 year old		
	Vuoden alku- puoლისkolla Under årets första hälft In the first part of year	Vuoden loppu- puoლისkolla Under årets senare hälft In the second part of year	Yhteensä Sammanlagt Total	Vuoden alku- puoლისkolla Under årets första hälft In the first part of year	Vuoden loppu- puoლისkolla Under årets senare hälft In the second part of year	Yhteensä Sammanlagt Total
1951						
Uudenmaan läänin	416	1 765	2 181	151	854	1 005
Nylands svenska	335	788	1 123	180	474	654
Varsinais-Suomen	960	2 134	3 094	221	1 214	1 435
Finska Hushållnings..	664	765	1 429	344	1 259	1 603
Satakunnan	2 122	6 290	8 412	184	1 308	1 492
Hämeen—Satakunnan	1 154	2 794	3 948	130	1 343	1 473
Hämeen läänin	887	1 666	2 553	165	1 045	1 210
Itä-Hämeen	583	2 556	3 139	118	1 570	1 688
Kymenlaakson	514	2 271	2 785	39	1 538	1 577
Länsi-Karjalan	860	5 468	6 328	673	9 584	10 257
Mikkelin läänin	874	11 094	11 968	250	19 720	19 970
Kuopion	2 215	9 312	11 527	944	12 350	13 294
Pohjois-Karjalan	3 006	10 425	13 431	2 686	15 477	18 163
Keski-Suomen	2 255	5 625	7 880	588	2 886	3 474
Etelä-Pohjanmaan	3 513	10 265	13 778	552	2 573	3 125
Österbottens svenska	2 668	6 472	9 140	768	4 234	5 002
Keski-Pohjanmaan	1 712	5 349	7 061	381	1 233	1 614
Oulun l. Talouss.	7 171	16 427	23 598	1 218	9 112	10 330
Kajaanin	902	5 610	6 512	659	13 917	14 576
Peräpohjolan	2 640	5 550	8 190	592	1 645	2 237
Lapin Maatalouss.	550	622	1 172	157	177	334
Valtakunta — Riket — Whole country	36 001	113 248	149 249	11 000	103 513	114 513
1952						
Uudenmaan läänin	647	2 282	2 929	—	1 119	1 119
Nylands svenska	310	701	1 011	122	271	393
Varsinais-Suomen	649	2 044	2 693	61	411	472
Finska Hushållnings..	466	708	1 174	206	1 635	1 841
Satakunnan	2 586	6 947	9 533	79	2 646	2 725
Hämeen—Satakunnan	826	2 979	3 805	167	890	1 057
Hämeen läänin	504	2 090	2 594	238	928	1 166
Itä-Hämeen	604	3 165	3 769	239	1 642	1 881
Kymenlaakson	770	2 420	3 190	147	2 660	2 807
Länsi-Karjalan	770	6 364	7 134	207	8 322	8 529
Mikkelin läänin	1 419	13 424	14 843	837	19 833	20 670
Kuopion	1 805	12 947	14 752	449	16 331	16 780
Pohjois-Karjalan	1 926	16 296	18 222	561	20 148	20 709
Keski-Suomen	969	6 941	7 910	671	2 234	2 905
Etelä-Pohjanmaan	2 526	13 287	15 813	275	2 698	2 973
Österbottens svenska	2 423	6 914	9 337	672	3 933	4 605
Keski-Pohjanmaan	2 748	6 694	9 442	213	1 302	1 515
Oulun l. Talouss.	8 820	15 833	24 653	625	13 139	13 764
Kajaanin	625	6 098	6 723	149	12 755	12 904
Peräpohjolan	2 273	6 699	8 972	28	1 347	1 375
Lapin Maatalouss.	122	896	1 018	17	360	377
Valtakunta — Riket — Whole country	33 788	135 729	169 517	5 968	114 604	120 567

viljelmillä vuosina 1951 ja 1952 maanviljelysseuroittain.
omfattande lägenheterna under åren 1951 och 1952 per lantbrukssällskap.
of arable land during the years 1951 and 1952 by agricultural societies.

Myyty teuraaksi — Försålda till slakt — Sold to be slaughtered						Villaa keritty, kg Klippt ull, kg Wool sheared, kg		
Yli 1 vuoden Över 1-åriga Over 1 year old			Alle 1 vuoden Under 1-åriga Under 1 year old					
Vuoden alku- puoliskolla Under årets första hälft In the first part of year	Vuoden loppu- puoliskolla Under årets senare hälft In the second part of year	Yhteensä Sammanlagt Total	Vuoden alku- puoliskolla Under årets första hälft In the first part of year	Vuoden loppu- puoliskolla Under årets senare hälft In the second part of year	Yhteensä Sammanlagt Total	Vuoden alku- puoliskolla Under årets första hälft In the first part of year	Vuoden loppu- puoliskolla Under årets senare hälft In the second part of year	Yhteensä Sammanlagt Total
989	2 438	3 427	290	1 522	1 812	12 991	12 074	25 065
638	982	1 620	107	572	679	7 828	7 694	15 522
3 122	6 902	10 024	541	2 275	2 816	32 029	30 426	62 455
314	1 715	2 029	257	1 014	1 271	9 140	10 376	19 516
3 517	6 785	10 302	670	1 712	2 382	43 493	46 245	89 738
1 311	2 976	4 287	487	1 255	1 742	14 559	17 786	32 345
1 753	3 859	5 612	306	1 562	1 868	19 446	18 955	38 401
1 283	3 450	4 733	282	2 364	2 646	15 827	17 061	32 888
579	1 720	2 299	104	624	728	11 842	10 461	22 303
864	3 078	3 942	231	2 545	2 776	22 117	29 153	51 270
1 067	6 629	7 696	305	5 761	6 066	37 935	46 050	83 985
1 497	5 621	7 118	333	4 485	4 818	31 134	38 788	69 922
431	2 858	3 289	151	2 504	2 655	32 308	34 032	66 340
1 410	4 448	5 858	76	1 921	1 997	25 383	27 214	52 597
3 861	8 621	12 482	431	3 277	3 708	56 368	59 138	115 506
921	1 996	2 917	194	276	470	2 656	30 963	33 619
1 114	2 263	3 377	149	519	668	20 772	23 140	43 912
2 128	3 712	5 840	424	1 251	1 675	49 121	55 979	105 100
244	501	745	—	350	350	20 057	24 030	44 087
339	628	967	131	86	217	18 266	17 482	35 748
20	10	30	—	—	—	3 252	1 861	5 113
27 402	71 192	98 594	5 469	35 875	41 344	486 524	558 908	1 045 432
1 613	3 185	4 798	286	1 284	1 570	14 234	15 943	30 177
715	623	1 338	208	102	310	6 582	5 150	11 732
2 549	5 269	7 818	395	1 457	1 852	27 779	27 238	55 017
529	1 277	1 806	150	1 168	1 318	7 455	9 565	17 020
2 944	7 360	10 304	338	1 980	2 318	44 577	44 274	88 851
1 107	2 953	4 060	287	1 525	1 812	14 777	15 520	30 297
2 080	4 695	6 775	209	1 364	1 573	19 448	18 836	38 284
1 689	3 745	5 434	383	2 571	2 954	15 608	18 249	33 857
558	2 353	2 911	298	814	1 112	14 379	12 693	27 072
528	3 657	4 185	381	2 435	2 816	20 790	26 461	47 251
1 206	6 766	7 972	238	6 728	6 966	39 992	50 192	90 184
1 482	6 758	8 240	2 541	5 669	8 210	32 436	45 130	77 566
491	3 418	3 909	119	2 073	2 192	34 598	44 194	78 792
842	4 287	5 129	22	1 725	1 747	23 495	22 464	45 959
3 656	10 137	13 793	355	2 688	3 043	60 262	61 600	121 862
1 454	2 304	3 758	154	606	760	28 624	28 467	57 091
1 265	3 349	4 614	399	615	1 014	22 796	22 725	45 521
1 686	4 810	6 496	195	1 603	1 798	49 802	49 401	99 203
164	744	908	112	969	1 081	17 337	21 286	38 623
266	400	666	—	227	227	16 047	14 707	30 754
1	54	55	—	40	40	2 133	2 292	4 425
26 825	78 144	104 969	7 070	37 643	44 713	513 151	556 387	1 069 538

Taulukko 32. Kanamunien tuotos ja käyttö yli 2 ha peltoa käsittävillä viljelmillä vuosina 1951 ja 1952 maanviljelysseuroittain.

Tabell 32. Produktionen och konsumtionen av hönsägg på de över 2 ha åker omfattande lägenheterna under åren 1951 och 1952 per lantbrukssällskap.

Table 32. Production and consumption of eggs on farms with 2 or more hectares of arable land in the years 1951 and 1952 by agricultural societies.

Maanviljelysseura Lantbrukssällskap Agricultural society	Kanamunia tuotettu laskenta- päivänä viljelmällä Hönsägg producerade på lägenheterna under räkningsdagen Eggs produced on farms during one day kpl., st., number		Kanamunia käytetty laskenta- päivänä viljelmällä Hönsägg konsumerade på lägenheterna under räkningsdagen Eggs consumed on farms during one day kpl., st., number		Kanamunia myyty laskenta- päivää edeltäneen vilkon aikana viljelmältä Hönsägg försålta från lägenheten under veckan före räkningsdagen Eggs sold from farms during the week previous to the census day kg	
	Jälkeen Efter After 15. VI	Jälkeen Efter After 15. XII	Jälkeen Efter After 15. VI	Jälkeen Efter After 15. XII	Jälkeen Efter After 15. VI	Jälkeen Efter After 15. XII
	1951					
Uudenmaan läänin	63 744	46 479	25 165	14 053	13 162	11 327
Nylands svenska	46 630	28 764	15 708	9 125	11 303	7 236
Varsinais-Suomen	290 395	244 406	60 571	37 985	90 995	78 174
Finska Hushållningss.	23 559	9 106	13 361	4 338	4 137	1 501
Satakunnan	208 517	198 665	63 054	33 598	56 420	61 772
Hämeen-Satakunnan	54 861	35 516	22 879	9 767	11 813	8 636
Hämeen läänin	124 424	103 387	46 141	23 880	28 596	29 503
Itä-Hämeen	50 982	28 671	25 329	10 260	10 425	6 548
Kymenlaakson	28 999	16 402	15 370	6 131	4 608	3 358
Länsi-Karjalan	36 461	12 091	24 761	6 247	4 654	1 406
Mikkelin läänin	52 330	24 751	37 939	14 114	7 698	4 039
Kuopion	56 380	25 276	33 525	11 355	7 826	6 595
Pohjois-Karjalan	42 218	14 021	27 106	8 174	12 722	2 047
Keski-Suomen	37 696	18 274	26 041	9 434	4 970	4 800
Etelä-Pohjanmaan	127 993	88 048	52 402	24 554	16 640	24 128
Österbottens svenska	63 342	60 532	22 247	14 363	14 964	16 686
Keski-Pohjanmaan	18 508	6 732	12 934	4 405	2 400	1 321
Oulun l. Talouss.	50 636	22 859	28 194	8 013	2 242	6 265
Kajaanin	12 220	4 317	7 967	2 248	8 270	913
Peräpohjolan	5 831	1 628	4 073	2 080	1 129	360
Lapin Maatalouss.	573	28	402	28	413	—
Valtakunta — Riket — Whole country	1 396 299	989 953	565 169	254 152	315 387	276 615
1952						
Uudenmaan läänin	89 178	65 189	38 654	20 434	19 404	23 747
Nylands svenska	42 151	27 445	18 143	11 010	7 244	5 214
Varsinais-Suomen	279 142	250 436	60 644	39 759	90 152	76 415
Finska Hushållningss.	26 064	10 450	14 070	5 670	4 108	2 172
Satakunnan	217 111	214 724	58 864	32 857	59 742	68 118
Hämeen-Satakunnan	55 386	42 243	25 763	13 576	8 978	8 871
Hämeen läänin	122 310	93 693	42 945	25 464	31 363	24 148
Itä-Hämeen	49 966	26 071	25 656	10 239	8 703	6 600
Kymenlaakson	34 214	17 046	17 488	5 927	4 902	2 643
Länsi-Karjalan	37 180	13 825	26 658	7 786	3 524	1 672
Mikkelin läänin	60 596	17 214	39 036	9 484	7 598	2 388
Kuopion	80 850	29 103	44 862	14 424	17 977	4 946
Pohjois-Karjalan	45 759	14 880	32 433	9 570	5 867	1 659
Keski-Suomen	45 063	20 124	29 183	11 092	6 258	3 352
Etelä-Pohjanmaan	134 192	85 508	61 696	24 500	28 796	22 688
Österbottens svenska	100 693	98 072	26 090	12 775	28 655	32 811
Keski-Pohjanmaan	24 197	12 957	14 674	5 112	3 493	2 847
Oulun l. Talouss.	48 636	15 057	28 451	6 365	9 232	3 081
Kajaanin	9 693	2 601	6 957	1 215	861	349
Peräpohjolan	3 633	1 378	1 992	820	935	263
Lapin Maatalouss.	492	140	243	86	61	45
Valtakunta — Riket — Whole country	1 506 506	1 058 156	614 502	268 165	347 853	294 029

E. Puutarhanviljely vuonna 1952.

Vuoden 1950 maatalouslaskennan yhteydessä kerättiin puutarhanviljelystä verraten yksityiskohtaisia tietoja siinä tarkoituksessa, että puutarhanviljelyn kehitystä tulotisiin vuosittain seuraamaan edustavan aineiston avulla. Tulosten perusteella voitiin sittemmin kuitenkin päätellä, ettei otannalla saataisikaan riittävää edustavuutta, jonka vuoksi v. 1952 suunnitelma oli muutettava kaikkia kaupapuutarhoja koskevaksi. Sensijaan ne puutarhataloutta koskevat tiedot, jotka esitetään taulukossa 33, ovat saadut tilastoviljelmien tietojen perusteella, ja käsittävät ne yli 2 ha peltoa sisältävät viljelmät. Alle 2 ha peltoa sisältävien viljelmien osalta on hedelmäpuiden ja marjapensaiden lukumäärät, sekä vadelpensaiden, puutarhamansikoiden ja vihannesviljelysten alat arvioitu maatalouslaskennan tulosten perusteella oletamalla muutokset samansuuruisiksi kuin suuremmilla viljelmillä. Tulosten mukaan oli maassamme v. 1952 yli 3.2 milj. omenapuuta, 40 000 päärynäpuuta, 150 000 kirsikkapuuta ja 240 000 lumupuuta. Verrattuna vuoteen 1950 on omenapuiden luku lisääntynyt n. 400 000 kpl:lla. Karviaismarjapensaiden luku on lisääntynyt vain vähän, ollen nyt 1.45 milj. kpl, mustaherukkapensaiden luku lähes 300 000 kpl, ollen nyt 2.05 milj. kpl, puna- ja valkoherukkapensaiden luku lähes 200 000 kpl, ollen nyt 1.45 milj. kpl. Vadelpensaidella ollut ala on lisääntynyt 56.5 ha, puutarhamansikoilla ollut ala 166.1 ha, vihannes- ja juurikasveilla ollut ala 125.2 ha ja lavaikkunoiden ala 8.3 ha. Puutarhan koko ala on lisääntynyt vuoteen 1950 verrattuna 1357 ha.

Taulukossa 34 esitetään arviot hedelmä- ja marjasaadoista. Keskisatoina on käytetty kaupapuutarhoista saatuja tuloksia. Saattaa olla, että ne, koska puutarhanviljely kaupapuutarhoissa on järkipäisempää kuin keskimäärin koko maassa, ovat todellisia keskimääriä korkeampia ja koko sadot sen vuoksi liian suuria. Satoa tuottamattomien puiden ja pensaiden luku on varsinkin maan pohjoispuoliskolla suhteellisesti paljon suurempi kuin eteläpuoliskolla, mikä osaltaan alentaa koko satoa, mutta mitä ei voida laskelmassa ottaa huomioon asiaa osoittavien tietojen puuttuessa. Erityisesti hedelmien kohdalla on asia näin. Sadosta on ilmoitettu myydyin noin 1/10.

Kaupapuutarhoja koskevaa tiedustelua ei vielä saatu kaikkia puutarhoja koskevaksi, sillä tiedot saatiin vain 1 058 puutarhasta. Kun maatalouslaskennassa saatiin puutarhojen luvuksi 2 397, edustaa nyt kerätty aineisto noin 44 %:a koko luvusta, mikäli eivät muutokset ole kovin huomattavia vuoteen 1950 verrattuna. Kun tulokset näin ollen sisältävät vain vajaan puolet puutarhanviljelmien koko luvusta, esitetään seuraavassa vain koko maata kokevia tärkeimpiä tunnuslukuja (suluissa vastaavat luvut v:ltä 1950). Puutarhojen alasta, joka oli puutarhaa kohti 1.32 ha, oli hedelmäpuilla 30.6 (32.4) %, marjapensalla 6.9 (8.0) %, puutarhamansikoilla 3.2 (3.8) %, vihanneksilla ja juurikasveilla 25.1 (21.0) %, kukkaviljelyksiä 2.6 (3.0) %, hedelmäpuiden ja marjapensaiden taimistoina 9.4 (7.9) %, koristekasvien taimistoina 3.4 (3.2) % ja muussa käytössä 18.8 (20.1) %. Väilviljelyksenä on eri puutarhakasvien alasta ollut: marjapensalla 14.2 %, puutarhamansikoilla 14.9 %, vihannes- ja juurikasveilla 13.9 %, kukkaviljelyksiä 7.5 %, taimistoina 4.7 %. Yhteensä oli puutarhan alasta väilviljelyksinä 5.6 % ja hedelmäpuiden alasta,

E. Trädgårdsodlingen år 1952.

I samband med lantbruksräkningen år 1950 insamlades tämligen detaljerade uppgifter om trädgårdsodlingen i syfte, att man årligen med tillhjälp av ett representativt material skulle komma att följa med trädgårdsodlingens utveckling. På basen av resultatens kunde man emellertid sedermera draga den slutsatsen, att man ej genom uttagning kunde uppnå ett tillräckligt representativt material, varför man nödgades ändra 1952 års plan att omfatta alla handelsträdgårdar. Däremot ha de i tabell 33 anförda trädgårdsodlingens berörande uppgifterna erhållits på basen av uppgifter från statistiklägenheterna och omfatta de lägenheterna med över 2 ha åker. För de under 2 ha åker omfattande lägenheternas vidkommande har fruktträdens och bärbuskarnas antal, samt arealerna beträffande hallonbuskar, jordgubbar och grönsaksodlingar uppskattats enligt resultatens från lantbruksräkningen utgående ifrån att förändringarna äro lika stora som på de större lägenheterna. Enligt resultatens fanns i vårt land år 1952 över 3.2 milj. äppelträd, 40 000 päronträd, 150 000 körsbärsträd och 240 000 plommonträd. I jämförelse med år 1950 har antalet äppelträd ökat med c:a 400 000 st. Antalet krusbärsbuskar har ökat blott litet, utgörande nu 1.45 milj. st, antalet svarta vinbärsbuskar med inemot 300 000 st, utgörande nu 2.05 milj. st, antalet röda- och vita vinbärsbuskar med närmare 200 000 st, utgörande nu 1.45 milj. st. Arealen med hallonbuskar har ökat med 56.5 ha, jordgubbens arealen med 166.1 ha, grönsaks- och rotfruktsarealen med 125.2 ha och drivbänksarealen med 8.3 ha. I jämförelse med år 1950 har hela trädgårdsarealen ökat med 1 357 ha.

I tabell 34 anföras de uppskattade frukt- och bärskördarna. De från handelsträdgårdarna erhållna resultatens ha använts som medelskördar. Emedan trädgårdsodling i handelsträdgårdarna är rationellare än i hela landet i genomsnitt, är det möjligt att dessa medelskördar äro högre än de verkliga medeltalen och därför totalskördarna alltför stora. Antalet buskar och träd som icke avkasta skörd är i synnerhet i landets norra del förhållandevis mycket större än i dess södra del, vilket för sin del verkar nedsättande på totalskördens, men som man ej i brist på detta sakförhållande belysande uppgifter kan beakta. Framförallt beträffande frukt förhåller sig saken så. Av skörden har c:a 1/10 uppgivits försäld.

Förfrågningen om handelsträdgårdarna fick man ej ännu att omfatta alla trädgårdar, ty uppgifterna erhöles endast från 1 058 trädgårdar. Då man vid lantbruksräkningen fick trädgårdarnas antal till 2 397, representerar det nu erhållna materialet c:a 44 % av hela antalet, hurvida icke förändringarna äro avsevärda i jämförelse med år 1950. Emedan resultatens sålunda endast omfatta knappt hälften av trädgårdslägenheternas hela antal, anføres i det följande endast de viktigaste hela landet berörande talvärdena (inom parentes motsvarande tal från år 1950). Av trädgårdsarealen, vilken per trädgård utgjorde 1.32 ha, omfattade 30.6 (32.4) % fruktträd, 6.9 (8.0) % bärbuskar, 3.2 (3.8) % jordgubbar, 25.1 (21.0) % grönsaker och rotfrukter, 2.6 (3.0) % blomsterodlingar, 9.4 (7.9) % plantskolor för fruktträd och bärbuskar, 3.4 (3.2) % plantskolor för prydnadsväxter och 18.8 (20.1) % var i annan användning. Av de olika trädgårdsväxternas arealer har man som mellankulturer haft 14.2 % bärbuskar, 14.9 % jordgubbar, 13.9 % grönsaker och rotfrukter, 7.5 % blomsterodlingar och 4.7 % plantskolor. Av trädgårdsarea-

missä väliviljelykset tavallisimmin esiintyvät, 18.9 % eli lähes $\frac{1}{5}$:lla.

Omenapuista, jotka v. 1950 olivat yli 10 vuotta vanhoja, oli kesälajikkeita 26.5 %, syyslajikkeita 31.7 % ja talvilajikkeita 41.8 %. Alle 10 vuotta vanhoista oli kesälajikkeita 21.7 %, syyslajikkeita 32.1 % ja talvilajikkeita 46.2 %. Talvilajikkeiden yleistyminen on edelleen jatkunut, sillä v. 1952 oli kauppapuutarhojen koko omenapuukannasta kesälajikkeita 19.6 %, syyslajikkeita 30.1 % ja talvilajikkeita 50.4 %. Tämä kehityssuunta on lisäksi melko voimakas, sillä keväällä 1952 tai edellisenä syksynä istutetuista puista oli kesälajikkeita 12.3 %, syyslajikkeita 26.2 % ja talvilajikkeita 61.5 % eli yli $\frac{2}{3}$.

Kasvihuoneiden keskimääräiseksi suuruudeksi on saatu 148.4 m², lavaikkunoiden n. 1.50 m² ja kastien 104.2 m². Edellä mainituilla 1 058 puutarhalla on ollut 1 888 kasvihuonetta, 72 600 kylmä- ja 30 500 lämpölavaikkunaa sekä 862 kastia. Näiden yhteinen kylvöala oli 47.6 ha, josta tomaateilla oli 40.3 %, kurkuilla 16.4 %, muita vihanneksia 9.0 % ja kukkaviljelyksiä $\frac{1}{2}$ eli 34.3 %.

Avomaaviljelysten ala yhteensä puutarhassa ja pellossa oli 464.7 ha, josta oli kaaleilla (kerä-, kukka- ym. kaalit) 30.8 %, ruokaporkkanalla 12.3 %, punajuurikkaalla 10.0 %, lantulla 7.1 %, sellerillä 2.4 %, puutarhaherneellä 4.5 %, sipulilla 4.0 %, raparperilla 2.0 %, kurkulla 7.7 %, tomaatilla 0.8 %, aikaisella perunalla 10.9 % ja muilla vihanneksilla (mm. salaatti, pinaatti, purjo, maustevihannekset, papu, palsternakka, kurpitsa jne.) 7.5 %.

Puutarhoilta kysyttiin hedelmäpuiden ja marjapensaiden satotulosten lisäksi tietoja myös vihanneviljelysten saadoista. Täytetyt lomakkeet palautuivat 909 puutarhalta, mutta kun niiden sisältämien tietojen mukaan laskettiin tulokset, ovat ne pinta-alayksikköä kohti laskettuna niin alhaisia, että on täysi syy pitää niitä virheellisinä, joko tahallisesti tai tahattomasti väärin ilmoitettujen ensitietojen johdosta. Tämä käy ilmi muun muassa eri seurojen välillä vallitsevista suurista eroista yksikkösaadoissa. Seuraavassa luetellaan eräiden vihannesten satoja m²:ä kohti: lasinalainen tomaatti 5.4 kg, lavakurkku 2.8 kg, kasvihuonekurkku 8.4 kg, keräkaali 1.9 kg, porkkana 1.8 kg, punajuurikas 1.5 kg, aikainen peruna 1.4 kg.

Satotiedustelun yhteydessä kysyttiin myös tietoja sadon käytöstä. Tällöin oli selvitettävä, paljonko sadosta oli: a) käytetty kotitarpeisiin, b) myyty vähittäin ja c) myyty tukuttain joko suurkuluttajille tai jälleenmyyntiin. Seuraavassa esitetään tärkeimpien puutarhakasvien sadon käyttö %:ina koko sadosta (luvut em. järjestyksessä): omenat 17.3 %, 13.5 % ja 69.2 %, luumut 19.4 %, 15.9 % ja 64.7 %, karviaismarjat 29.6 %, 36.1 % ja 34.3 %, mustaherukat 27.6 %, 29.2 % ja 43.2 %, punaherukat 28.4 %, 27.6 % ja 44.0 %, vadelmat 18.1 %, 46.9 % ja 35.0 %, mansikat 15.2 %, 52.7 % ja 32.1 %, tomaatit 5.5 %, 15.9 % ja 78.6 %, kasvihuonekurkut 4.3 %, 18.3 % ja 77.4 %, lavakurkut 9.6 %, 28.7 % ja 61.7 % ja avomaan vihanneukset, lajista riippuen keskimäärin 8—18 %, 15—22 % ja 65—75 %.

len utgjordes sammanlagt 5.6 % av mellankulturer och av fruktträdsarealen, där mellankulturerne i allmänhet förekomma, 18.9 % d. v. s. närmare $\frac{1}{5}$.

Av de äppelträd, vilka år 1950 voro över 10 år gamla, utgjordes 26.5 % av sommarsorter, 31.7 % av höstsorter och 41.8 % av vintersorter. Av de under 10 år gamla var 21.7 % sommarsorter, 32.1 % höstsorter och 46.2 % vintersorter. Vintersorternas utbredning har fortgått, ty år 1952 utgjordes handelsträdgårdarnas hela äppelträdsbestånd till 19.6 % av sommarsorter, 30.1 % höstsorter och 50.4 % vintersorter. Denna riktning i utvecklingen är dessutom tämligen kraftig, ty av på våren 1952 eller föregående höst planterade träd voro 12.3 % sommarsorter, 26.2 % höstsorter och 61.5 % vintersorter d. v. s. över $\frac{2}{3}$.

Som medelstorlek har man för växthusen fått 148.4 m², drivbänksfönstren c:a 1.50 m² och kasten 104.2 m². Förutnämnda 1 058 trädgårdar ha haft 1 888 växthus, 72 600 kall- och 30 500 varmbänksfönster samt 862 kast. Deras sammanlagda säddyta var 47.6 ha, varav tomater odlades på 40.3 %, gurkor på 16.4 %, andra grönsaker på 9 % och blomster på $\frac{1}{2}$ d. v. s. 34.3 %.

Den sammanlagda odlingsarealen på öppen jord i trädgård och på åker utgjorde 464.7 ha, varav käl (huvud-, blom- m. m. käl) odlades på 30.8 %, fodermorötter på 12.3 %, rödbetor på 10.0 %, kålrötter på 7.1 %, selleri på 2.4 %, trädgårdsärter på 4.5 %, lök på 4.0 %, rabarber på 2.0 %, gurkor på 7.7 %, tomater på 0.8 %, tidig potatis på 10.9 % och andra grönsaker (bl. a. sallad, spenat, purjo, kryddväxter, bönor, palsternacka, kurbits, o. s. v.) på 7.5 % av arealen.

Förutom om skörderesultatens beträffande fruktträd och bärbuskar gjordes vid trädgårdarna även förfrågningar om skördarna från grönsaksodlingarna. Ifyllda blanketter returnerades från 909 trädgårdar, men då man enligt de lämnade uppgifterna räknade resultatens, voro de per arealenhet räknade så låga, att man utan vidare kan anse dem felaktiga med anledning av de antingen med flit eller icke felaktigt uppgivna förhandsuppgifterna. Detta framgår bl. a. ur de stora skillnaderna i enhetskördar mellan de olika sällskapen. I det följande uppräknas skördarna per m² ifråga om några grönsaker: tomater under glas 5.4 kg, drivbänksgurkor 2.8 kg, växthusgurkor 8.4 kg, huvudkäl 1.9 kg, morötter 1.8 kg, rödbetor 1.5 kg, tidig potatis 1.4 kg.

I samband med skördeförfrågningen gjordes förfrågningar även om skördens användning. Härvid hade man att utreda, huru stor del av skörden som hade: a) använts för hembehov, b) sålts i minut och c) parti antingen till storkonsumer eller återförsäljare. I det följande anföres användningen av de viktigaste trädgårdsväxternas skördar i % av totalskördens (talen i förutnämnda ordning): äppel 17.3 %, 13.5 % och 69.2 %, plommon 19.4 %, 15.9 % och 64.7 %, krusbär 29.6 %, 36.1 % och 34.3 %, svarta vinbär 27.6 %, 29.2 % och 43.2 %, röda vinbär 28.4 %, 27.6 % och 44.0 %, hallon 18.1 %, 46.9 % och 35.0 %, jordgubbar 15.2 %, 52.7 % och 32.1 %, tomater 5.5 %, 15.9 % och 78.6 %, växthusgurkor 4.3 %, 18.3 % och 77.4 %, drivbänksgurkor 9.6 %, 28.7 % och 61.7 % samt grönsaker på öppen jord beroende av sorter i medeltal 8—18 %, 15—22 % och 65—75 %.

Taulukko 33. Tietoja tärkeimpien puutarhakasvien viljelystä yli 2 ha peltoa sisältävillä viljelmillä v. 1952 maanviljelysseuroittain sekä arviolta alle 2 ha peltoa sisältävillä viljelmillä koko maassa.

Tabell 33. Uppgifter om odlingen av de viktigaste trädgårdsväxterna på de över 2 ha åker omfattande lägenheterna år 1952 per lantbruksällskap samt uppskattningsvis på de under 2 ha åker omfattande lägenheterna i hela landet.

Table 33. Results of the cultivation of the most important garden plants on the farms over 2 ha of arable land in the year 1952 by agricultural societies and on the farms under 2 ha of arable land estimated in the whole country.

Maanviljelyseura Lantbruksällskap Agricultural society	Puutarhan alla Trädgårds- areal Garden area ha	Hedelmäpuuiden luku, kpl. Antalet fruktträd, st. Number of fruit trees, number				Marjapensaiden luku, kpl. Antalet bärbuskar, st. Number of berry bushes				Vadelma- pensaita Hällon- buskar Raspberries m ²	Puurta- manskoita Jordgubbar Straw- berries m ²	Viljannes- ja juuri- kasveja Grönsaker och rot- frukter Vegetables m ²	Lävalkkunoita Drivbänksfönster Frames			Kasteja Kast Raised frames m ²
		Omensa- puuta Äppelträd Apple trees	Päärynä- puuta Päronträd Pear trees	Kirsikka- puuta Körsbärs- träd Cherry trees	Luumu- puuta Plommon- träd Plum trees	Karvais- marja- pensaita Krusbärs- buskar Gooseberry bushes	Musta- herukka- pensaita Svarta vinbärs- buskar Black currant bushes	Puna- ja valko- herukka- pensaita Röda och vitavinjärs- buskar Red and white currant bushes	m ²				m ²	m ²	Lämpimä Varma Hot m ²	
Uudenmaan läänin	1 392	186 041	3 436	19 794	18 696	67 500	64 572	287 970	96 526	287 970	929 355	13 774	18 915	9 807		
Nylands svenska	1 278	99 198	3 466	8 819	9 256	23 214	29 300	294 304	75 344	294 304	921 505	21 569	34 007	28 618		
Varsinais-Suomen	2 704	377 382	6 665	17 799	52 087	91 211	71 501	737 737	100 744	737 737	1 521 200	15 568	21 851	8 968		
Finska Hushållings.....	539	59 401	1 948	1 348	7 693	13 131	7 307	58 633	16 587	58 633	356 561	884	1 767	1 181		
Satakunnan	1 728	184 838	1 469	3 590	4 789	112 078	87 663	216 733	63 927	216 733	1 382 420	16 202	9 706	6 348		
Hämeen-Satakunnan	948	108 763	548	6 469	4 939	45 242	43 247	126 232	78 323	126 232	626 673	11 363	13 250	4 676		
Hämeen läänin	1 092	263 165	2 455	8 361	11 285	115 372	60 275	260 496	137 781	260 496	1 410 275	21 752	29 117	11 824		
Itä-Hämeen	623	81 034	604	6 884	6 799	35 796	40 051	115 190	46 884	115 190	561 924	5 603	5 357	3 323		
Kymenlaakson	698	56 924	824	4 004	8 375	37 106	38 168	113 013	42 514	113 013	273 000	3 394	9 674	6 660		
Länsi-Karjalan	624	90 721	204	10 131	4 417	44 993	59 115	232 473	40 913	232 473	342 604	2 327	3 195	1 540		
Mikkelin läänin	902	155 853	462	6 576	8 817	61 455	65 247	156 194	104 729	156 194	554 698	3 533	9 978	3 102		
Kuopion	344	90 671	117	2 303	1 926	59 080	87 096	547 907	41 463	547 907	1 010 610	2 989	4 296	1 835		
Pohjois-Karjalan	223	39 646	120	2 509	825	33 179	38 316	122 274	25 068	122 274	443 117	1 102	1 669	474		
Keski-Suomen	502	65 624	92	2 201	1 162	39 699	55 018	131 506	45 069	131 506	566 598	3 961	8 670	1 972		
Etelä-Pohjanmaan	831	99 764	251	1 708	981	60 090	65 791	176 414	8 337	176 414	364 588	2 374	2 333	2 701		
Österbottens svenska	486	36 761	88	1 130	780	32 467	47 996	282 720	3 363	282 720	403 125	1 263	1 886	21 204		
Keski-Pohjanmaan	73	5 220	5	26	78	18 023	20 591	44 038	3 870	44 038	140 459	145	311	34		
Oulun i. Talous.....	127	4 396	37	46	44	17 975	50 347	99 027	7 784	99 027	549 134	794	1 181	664		
Kajaani	44	2 450	2	14	—	2 509	13 355	35 878	1 644	35 878	114 520	253	653	273		
Peräpohjolan	34	98	—	—	—	1 015	16 873	8 937	5 238	8 937	67 874	170	202	79		
Lapin Maatalous.....	16	93	—	—	3	492	1 784	612	352	612	19 423	9	—	—		
Yhteensä — Summa — Total	15 208	2 008 043	22 793	102 402	142 951	910 626	1 002 249	4 047 288	946 100	4 047 288	12 529 663	129 029	178 018	115 283		
'Arviolta alle 2 ha:n viljelmillä — Upp- skattningsvis på under 2 ha:s lägen- heterna — On the farms under 2 ha (estimated)		1 234 000	17 500	47 000	98 000	540 000	446 000	3 165 700	1 254 800	3 165 700	8 097 300	120 100	—	—		
Valtakunta — Riket — Whole country...		3 242 043	40 293	149 402	240 951	1 450 626	2 052 593	7 212 988	2 200 960	7 212 988	20 626 963	427 147	—	115 283		

Taulukko 34. Hedelmä- ja marjasato koko maassa vuonna 1952.

Tabell 34. Frukt- och bärskoröden i hela landet år 1952.

Table 34. Yields of fruit trees and berry bushes in whole country in the year 1952.

Puutarhakaavi Trädgårdsväxt Garden plant	Yksiköiden luku ¹⁾ Enheternas antal ¹⁾ Number of units ¹⁾	Sato yksiköltä ²⁾ Skörden av en enhet ²⁾ Yield of one unit ²⁾	Koko sato Hela skörden Total yield	Sadosta myyty Av skörden försålts Of yield paid	
				Hedelmä Fruktur Fruits	Marjoja Bär Berries
Omenapuut — Äppelträd — <i>Apple trees</i> ..	3 242 043	4.0	12 968	1 480	
Päärynäpuut — Päröträd — <i>Pear trees</i> ..	40 293	2.2	89		
Kirsikkapuut — Körsbärsträd — <i>Cherry trees</i> ..	149 402	0.5	75		
Luumupuut — Plommonträd — <i>Plum trees</i> ..	240 951	1.6	386		
Karviaismarjapensaat — Krusbärsbuskar — <i>Gooseberry bushes</i> ..	1 450 626	2.5	3 627	1 558	
Mustaherukkapensaat — Svarta vinbärs- buskar — <i>Black currant bushes</i> ..	2 052 593	1.7	3 489		
Puna- ja valkoherukkapensaat — Röda och vita vinbärsbuskar — <i>Red and white currant bushes</i> ..	1 448 249	4.3	6 226		

F. Meijeriliike vuonna 1951.

Meijerien luku. Vuoden 1951 meijeritilastoa varten on saatu tietoja kaikkiaan 466 meijeristä. ³⁾ Ne jakaantuvat omistajiensa mukaan koko maassa ja lääneittäin seuraavalla tavalla.

F. Meijerirörelsen år 1951.

Antal mejerier. För sammanställande av 1951 års mejeristatistik har man inalles fått uppgifter från 466 mejerier. ³⁾ De fördelade sig enligt ägare i hela landet och länsvis på följande sätt.

Lääni tai maakunta Län eller landskap Province	Yksityisiä henk. Enskilda personer Private persons		Osakeyhtiöitä Aktiebolag Joint-stock comp.		Osuuskuntia Andelslag Co-operatives		Yhteensä Summa Total		Vv. 1947—51 keski- määr. Ären 1947—51 i medeltal Average in 1947—51
	Luku Antal Number	%	Luku Antal Number	%	Luku Antal Number	%	Luku Antal Number	%	
	Uudenmaan — Nylands ..	10	17.5	14	24.6	33	57.9	57	
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	2	1.9	11	10.3	94	87.8	107	100.0	111
Ahvenanmaan — Ålands ..	1	10.0	—	—	9	90.0	10	100.0	10
Hämeen — Tavastehus ..	6	9.7	10	16.1	46	74.2	62	100.0	61
Kymen — Kymmene ..	3	12.0	—	—	22	88.0	25	100.0	20
Mikkelin — St Michels ..	2	10.0	—	—	18	90.0	20	100.0	22
Kuopion — Kuopio ..	—	—	2	6.9	27	93.1	29	100.0	30
Vaasan — Vasa ..	—	—	5	4.1	117	95.9	122	100.0	129
Oulun — Uleåborgs ..	—	—	—	—	32	100.0	32	100.0	32
Lapin — Lapplands ..	—	—	—	—	2	100.0	2	100.0	1
Valtakunta — Riket — Country ..	24	5.2	42	9.0	400	85.8	466	100.0	472
» » » 1950 ..	25	5.4	37	8.0	400	86.6	462	100.0	—
Vv. 1947—51 keskim. — Ären 1947—51 i medeltal — Average in 1947—51 ..	27	5.7	38	8.1	407	86.2	472	100.0	—

Maidonlähettäjien suurin lukumäärä. Jonkinlaisen kuvan meijerien toimipiirien laajuudesta antaa maidonlähettäjien luku. Kyselylomakkeessa tiedusteltiin kustakin meijeristä maidonlähettäjien suurinta lukua kalenterivuoden 1951 aikana. Saatujen vastausten perusteella esitetään seuraavassa maidonlähettäjien yhteenlaskettu luku sekä keskiluku meijeriä kohti lääneittäin ja meijeriryhmittäin.

Maximiantalet mjölkleverantörer. En viss bild av vidden för mejeriernas verksamhetsdistrikt giver mjölkleverantörernas antal. I frågeformuläret förfrågade man sig om maximiantalet mjölkleverantörer under kalenderåret 1951. På grund av erhållna svar framställes det sammanräknade antalet av mjölkleverantörer samt medeltalet per mejeri länsvis och för olika mejerigrupper såsom följer.

¹⁾ Alle 2 ha:n viljelmiltä arvioitu. — Uppskattad på lägenheterna under 2 ha. — Estimated on the farms under 2 ha (hectares).

²⁾ Kauppapuutarhoista saatujen lukujen mukaan. — Enligt handelsträdgårdarnas skördar. — According to the yields of market gardens.

³⁾ Tilasto koskee meijereitä, joiden valmistusmäärä on vähintään 500 kg voita tai juustoa. — Statistiken omfattar mejerier, vilka tillverkat minst 500 kg smör eller ost.

Lääni tai maakunta Län eller landskap Province	Yksityismeijerit Enskilda mejerier Private dairy plants		Osakeyhtiömeijerit Aktiebolagsmejerier Joint-stock company dairy plants		Osuusmeijerit Andelsmejerier Co-operative dairy plants		Kaikki meijerit Samtliga mejerier All dairy plants	
	yhteensä tillsammans total	meij. kohti per mejeri per dairy plant	yhteensä tillsammans total	meij. kohti per mejeri per dairy plant	yhteensä tillsammans total	meij. kohti per mejeri per dairy plant	yhteensä tillsammans total	meij. kohti per mejeri per dairy plant
Uudenmaan — Nylands	845	84.5	4 376	312.6	10 728	325.1	15 949	279.8
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs ..	179	89.5	4 275	388.6	39 111	416.1	43 565	407.1
Ahvenanmaan — Ålands	—	—	—	—	1 835	203.9	1 835	203.9
Hämeen — Tavastehus	587	97.8	3 683	368.3	17 476	379.9	21 746	350.7
Kymen — Kymmene	419	139.7	—	—	10 249	465.9	10 668	426.7
Mikkelin — S:t Michels	121	60.5	—	—	6 295	349.7	6 416	320.8
Kuopion — Kuopio	—	—	391	195.5	12 381	458.6	12 772	440.4
Vaasan — Vasa	—	—	1 429	285.8	39 702	339.3	41 131	337.1
Oulun — Uleåborgs	—	—	—	—	9 532	297.9	9 532	297.9
Lapin — Lapplands	—	—	—	—	3 868	1 934.0	3 868	1 934.0
Yhteensä — Summa — Total	2 151	89.6	14 154	337.0	151 177	377.9	167 482	359.4
1950	2 225	89.0	11 894	321.4	130 184	325.5	144 302	312.3
1949	2 079	80.0	9 133	246.8	120 955	295.9	132 167	279.4

Meijerien vastaanottama maito- ja kermamäärä. Meijereihin ja niiden alaisille kuorima-asemille vastaanotettiin vuoden 1951 aikana tuottajilta seuraavat määrät maitoa ja kermaa (tonneja).

Av mejerierna mottagen mjölk- och gräddmängd. I mejerierna och i dem underlydande skumstationer mottogs under år 1951 av producenterna följande mängder mjölk och grädda (ton).

Lääni tai maakunta Län eller landskap Province	Yksityismeijerit Enskilda mejerier Private dairy plants		Osakeyhtiömeijerit Aktiebolagsmejerier Joint-stock company dairy plants		Osuusmeijerit Andelsmejerier Co-operative dairy plants		Kaikki meijerit Samtliga mejerier All dairy plants	
	tons		tons		tons		tons	
	Maitoa Mjölkk Milk	Kermaa Grädde Cream	Maitoa Mjölkk Milk	Kermaa Grädde Cream	Maitoa Mjölkk Milk	Kermaa Grädde Cream	Maitoa Mjölkk Milk	Kermaa Grädde Cream
Uudenmaan — Nylands	12 340	—	68 859	97	150 768	3	231 967	100
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs ..	3 367	—	38 279	—	311 377	2	353 023	2
Ahvenanmaan — Ålands	11	—	—	—	14 366	5	14 377	5
Hämeen — Tavastehus	10 329	1	35 828	1	174 469	87	220 626	89
Kymen — Kymmene	4 648	—	—	—	97 066	232	101 714	232
Mikkelin — S:t Michels	1 145	—	—	—	38 950	1 012	40 095	1 012
Kuopion — Kuopio	—	—	1 917	298	58 373	5 943	60 290	6 241
Vaasan — Vasa	—	—	8 661	—	267 877	229	276 538	229
Oulun — Uleåborgs	—	—	—	—	60 953	973	60 953	973
Lapin — Lapplands	—	—	—	—	20 436	8	20 436	8
Yhteensä — Summa — Total	31 840	1	153 544	396	1 194 635	8 494	1 380 019	8 891
Meijeriä kohti — Per mejeri — Per dairy plant	1 326.7	0.0	3 655.8	9.4	2 986.6	21.2	2 961.4	19.1

Koko tuottajilta vastaanotettu maitomäärä on yhdistelmän mukaan ollut 1 380 019 t. ja kermamäärä 8 891 t. Muunnettaessa kerma maidoksi suhteessa 1 kilo kermaa = 7.5 kg maitoa, mikä suhde vastaa suunnilleen kerman 30 %:ksi laskettua rasvapitoisuutta, saadaan maito- ja kermamäärä maidoksi muunnettuna 1 446 657 t.:ksi. V. 1950 oli vastaava määrä 1 244 598 t.

Useimmista meijereistä on lisäksi saatu tietoja vastaanotetun maitomäärän jakaantumisesta eri kuukausille. Niiden vastaanottamasta maitomäärästä — kaikkiaan 1 353 382 t. — on eri kuukausina vastaanotettu seuraavat prosenttimäärät.

Hela den av producenterna mottagna mjölk- och gräddmängden har enligt sammanställningen varit 1 380 019 t. och gräddmängden 8 891 t. Vid omräkning av grädda till mjölk enligt förhållandet 1 kilo grädda = 7.5 kg mjölk, vilket förhållande motsvarar ungefär den för grädden beräknade 30 % fetthalten, får man mjölk- och gräddmängden omräknad till mjölk att uppgå till 1 446 657 t. År 1950 var motsvarande mängd 1 244 598 t.

Från de flesta mejerier har man därtill fått uppgifter om den mottagna mjölk- och gräddmängdens fördelning på olika månader. Av den av dem mottagna mjölk- och gräddmängden — inalles 1 353 382 t. — har man under de olika månaderna mottagit följande procentmängder.

Läni tai maakunta Län eller landskap Provinces	Vastaan- otettu kaikkiaan Mottagits inalles Total received	Siitä eri kuukausina % — därav i varje månad, % Thereof in different months, %														
		Tammikuu Januari	Februari Februari	Märssi Mars	Aprilli April	Huhtikuu Maj	Toukokuu Maj	Juni Juni	Kesäkuu Juli	Heinäkuu Juli	Augusti August	Septembar September	Oktober Oktober	Lochakuu November	Marraskuu November	Decembar December
Uudenmaan — Nylands ...	231 967	7.7	6.9	7.7	8.7	9.9	10.0	9.6	8.9	8.2	7.6	7.2	7.6	7.2	7.6	100.0
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	343 749	7.8	7.2	8.1	9.1	10.0	10.0	9.8	8.4	7.6	7.2	7.1	7.7	7.7	100.0	
Ahvenanmaan — Ålands ..	14 377	6.7	6.2	7.5	9.3	10.9	12.5	11.8	9.6	8.2	7.0	5.6	4.7	100.0		
Hämeen — Tavastehus	213 336	7.4	6.8	7.8	8.7	9.7	10.0	10.3	9.0	8.2	7.3	7.1	7.7	100.0		
Kymen — Kymmene	97 931	6.7	6.0	7.0	8.8	10.5	10.8	11.0	9.7	8.5	7.3	6.7	7.0	100.0		
Mikkelin — St. Michels	37 380	5.9	5.9	8.0	9.0	10.6	11.5	11.6	9.5	8.2	6.9	6.2	6.7	100.0		
Kuopion — Kuopio	57 893	5.2	5.5	7.9	9.9	10.2	10.7	11.3	9.2	8.6	7.6	6.7	7.2	100.0		
Vaasan — Vasa	276 072	7.0	6.3	6.9	8.0	9.0	9.9	11.1	9.9	8.9	7.8	7.2	8.0	100.0		
Oulun — Uleåborgs	60 241	6.1	5.6	6.7	8.3	9.5	9.9	11.4	10.2	9.0	7.9	7.5	7.9	100.0		
Lapin — Lapplands	20 436	8.4	7.8	8.7	9.4	10.0	9.1	10.1	8.2	7.6	6.6	6.6	7.5	100.0		
Valtakunta — Riket																
Country	1 353 382	7.2	6.6	7.6	8.7	9.8	10.1	10.4	9.1	8.8	7.5	7.1	7.6	100.0		

Meijerituotantoon käytetty maito ja kerma. Meijereissä käytettiin voin, juuston, kaseinin ja kvarkin valmistukseen täysimaitoa, kermaa ja kuorittua maitoa seuraavat määrät, tonneina. Taulukosta selviää myöskin täysimaidon menekki voi- ja juustokiloon sekä täysimaidon keskimääräinen rasvaprosentti, joka on laskettu aritmeettisena keskiarvona eri meijerien ilmoittamista keskirasvaprosenteista.

Till mejeriproduktionen använd mjölk och grädd. I mejerierna användes för tillverkning av smör, ost, kasein och kvark följande mängder helmjölk, grädd och skummad mjölk, i ton. Av tabellen framgår även åtgången av helmjölk till 1 kg smör och ost samt medeltalet för helmjölkens fettprocent, vilken är beräknad som ett aritmetiskt medelvärde av de till de olika mejerierna meddelade medelfettprocenterna.

Läni tai maakunta Län eller landskap Provinces	Voinvalmistukseen Till smörberedningen For butter-making		Juustonvalmistukseen Till ostberedningen For cheese-making		Kaseinin ja kvarkin valmistukseen Till kasein och kvark- beredning For casein- making	Täysimaid. menekki Åtgången av helmjölk Whole-milk required		Täysi- maidon rasva- % Hel- mjölkens fett- % Fat in whole-milk
	Täysi- maitoa Helmjök Whole-milk tons	Kermaa Grädd Cream tons	Täysi- maitoa Helmjök Whole-milk tons	Kuor- maitoa Skummad mjölk Skim-milk tons		Volkkiloon Till 1 kg smör For 1 kg butter	Juustokiloon Till 1 kg ost For 1 kg cheese	
Uudenmaan — Nylands	58 737	2	47 292	11 811	2 842	21.7	10.8	4.04
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs..	241 686	1	24 760	8 086	1	21.0	11.0	4.07
Ahvenanmaan — Ålands	13 119	4	142	—	—	21.6	10.5	3.94
Hämeen — Tavastehus	113 278	1	19 298	7 882	557	21.0	10.0	4.06
Kymen — Kymmene	32 856	291	28 056	5 358	1 312	19.9	10.0	4.15
Mikkelin — St. Michels	27 601	960	837	180	—	20.4	10.8	4.17
Kuopion — Kuopio	39 055	5 891	661	163	1 240	20.6	9.2	4.10
Vaasan — Vasa	221 427	178	11 922	4 710	557	20.9	10.8	4.09
Oulun — Uleåborgs	39 283	576	5 535	491	2 423	21.5	7.2	4.08
Lapin — Lapplands	7 422	8	224	—	—	21.3	—	3.93
Valtakunta — Riket — Country	794 464	7 912	188 727	38 681	8 932	21.0	10.5	4.08
Yks. meijerit — Ensk. mejerier — Private dairy-plants	6 204	—	18 868	2 256	—	21.5	11.0	4.04
Oy. meijerit — Ab. mejerier — Joint-stock company dairy plants	59 386	299	13 311	5 084	2 842	20.8	10.4	4.10
Osuusmeijerit — Andelsmejerier — Co- operative dairy plants	728 874	7 613	106 548	31 341	6 090	21.0	10.0	4.08

Voinvalmistukseen käytetty täysimaitomäärä on 57.6 % tuottajilta vastaanotetusta maitomäärästä. Meijereihin tuodusta kermasta käytettiin 89.0 % voinvalmistukseen. Juustonvalmistukseen on mennyt täysimaitoa vain 10.1 % koko vastaanottomäärästä. Kuorittua maitoa on juustoihin käytetty vajaa kolmannes samaan tarkoitukseen käytetystä täysimaitomäärästä.

Meijerien tuotanto. Tilastotietoja antaneet meijerit jakaantuvat tuotantonsa laadun mukaan eri ryhmiin seuraavasti:

Den till smörberedningen använda mängden helmjölk är 57.6 % av den mjölmängd, som mottagits av producenterna. Av den till mejerierna hämtade grädden användes 89.0 % till smörberedningen. Till osttillverkningen har åtgått helmjölk blott 10.1 % av den mottagna mängden. Skummad mjölk har till ostarna använts omkring en tredjedel av till samma ändamål använda mängd helmjölk.

Mejeriernas produktion. Mejerierna, vilka avgivit statistiska uppgifter, fördelade sig efter kvaliteten av sin produktion i olika grupper på följande sätt:

	Yksityismeijereitä Enskilda mejerier <i>Private dairy plants</i>		Oy.-meijereitä Aktiebolagsmejerier <i>Joint-stock company dairy plants</i>		Osuusmeijereitä Andelsmejerier <i>Co-operative dairy-plants</i>		Yhteensä Summa <i>All dairy plants</i>		Vv. 1947—51 keskim. Ären 1947—51 i medeltal <i>Average in 1947—51</i>
	Luku Antal <i>Number</i>	%	Luku Antal <i>Number</i>	%	Luku Antal <i>Number</i>	%	Luku Antal <i>Number</i>	%	
Voimeijereitä — Smörmejerier — <i>Butter factories</i>	4	1.1	24	6.9	323	92.0	351	100.0	368
Juustomeijereitä — Ostmejerier — <i>Cheese factories</i>	10	34.5	3	10.3	16	55.2	29	100.0	26
Voi- ja juustomeijereitä — Smör- och ost- mejerier — <i>Dairy plants for butter- and cheese making</i>	10	11.6	15	17.5	61	70.9	86	100.0	79
Yhteensä — Summa — Total	24	5.2	42	9.0	400	85.8	466	100.0	472
Vv. 1947—51 keskim. — Ären 1947—51 i medeltal — <i>Average in 1947—51</i>	27	5.7	38	8.1	407	86.2	472	100.0	—

Lääneittäin jakaantuivat meijerit tuotantonsa mukaan seuraavasti.

Länsvis fördelade sig mejerierna enligt sin produktion på följande sätt.

Lääni tai maakunta Län eller landskap <i>Province</i>	Voimeijereitä Smörmejerier <i>Butter factories</i>		Juustomeijereitä Ostmejerier <i>Cheese factories</i>		Voi- ja juustomeijer. Smör- och ostmejerier. <i>Dairy plants for cheese and butter making</i>		Yhteensä Summa <i>Total</i>	
	Luku Antal <i>Number</i>	%	Luku Antal <i>Number</i>	%	Luku Antal <i>Number</i>	%	Luku Antal <i>Number</i>	%
Uudenmaan — Nylands	18	31.6	17	29.8	22	38.6	57	100.0
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs..	85	79.6	3	2.8	19	17.7	107	100.0
Ahvenanmaan — Ålands	7	70.0	1	10.0	2	20.0	10	100.0
Hämeen — Tavastehus	41	66.1	3	4.8	18	29.1	62	100.0
Kymen — Kymmene	14	56.0	5	20.0	6	24.0	25	100.0
Mikkelin — S:t Michels	17	85.0	—	—	3	15.0	20	100.0
Kuopion — Kuopio	28	96.6	—	—	1	3.4	29	100.0
Vaasan — Vasa	110	90.2	—	—	12	9.8	122	100.0
Oulun — Uleåborgs	29	90.6	—	—	3	9.4	32	100.0
Lapin — Lapplands	2	100.0	—	—	—	—	2	100.0
Valtakunta — Riket — Country	351	75.3	29	6.2	86	18.5	466	100.0
V. 1950 — År 1950 — <i>Year 1950</i>	348	75.3	24	5.2	90	19.5	462	100.0
Vv. 1947—51 keskim. — Ären 1947—51 i medeltal — <i>Average in 1947—51</i>	368	78.0	26	5.5	78	16.5	472	100.0

Lääneittäin eri meijeriryhmissä valmistettiin voita seuraavat määrät.

Länsvis och i de olika mejerigrupperna tillverkades smör i följande mängder.

Lääni tai maakunta Län eller landskap <i>Province</i>	Yksityis- meijerit Enskilda mejerier <i>Priv. dairy plants</i>		OY.-meijerit Aktiebolags- mejerier <i>Joint-stock comp. dairy plants</i>		Osuusmeijerit Andelsmejerier <i>Co-op. dairy plants</i>		Yhteensä Summa <i>Total</i>		V. 1950 År 1950 <i>In 1950</i>		Vv. 1947—51 keskim. Ären 1947—51 i medeltal <i>Average in 1947—51</i>	
	kg	%	kg	%	kg	%	kg	%	kg	%	kg	%
Uudenmaan — Nylands	58 488	24.2	789 775	27.1	1 656 829	4.5	2 505 092	6.3	2 249 175	6.3	1 810 811	6.6
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	13 094	5.4	1 277 739	43.8	10 222 820	27.8	11 513 653	28.9	12 104 924	33.9	9 024 934	32.9
Ahvenanmaan — Ålands	—	—	—	—	610 358	1.7	610 358	1.5	619 006	1.7	487 222	1.8
Hämeen — Tavastehus	153 219	63.5	524 228	18.0	4 718 239	12.9	5 395 686	13.5	5 339 450	14.9	3 933 753	14.4
Kymen — Kymmene	3 304	1.4	—	—	1 706 187	4.6	1 709 491	4.3	1 090 558	3.1	909 157	3.3
Mikkelin — S:t Michels	13 280	5.5	—	—	1 601 932	4.4	1 615 212	4.1	1 272 587	3.6	1 002 072	3.7
Kuopion — Kuopio	—	—	173 277	5.9	3 375 098	9.2	3 548 375	8.9	2 238 057	6.3	1 781 038	6.5
Vaasan — Vasa	—	—	150 727	5.2	10 490 822	28.6	10 641 549	26.7	9 280 162	26.0	7 354 296	26.8
Oulun — Uleåborgs	—	—	—	—	1 975 153	5.4	1 975 153	4.9	1 276 298	3.6	959 925	3.5
Lapin — Lapplands	—	—	—	—	348 248	0.9	348 248	0.9	224 723	0.6	125 643	0.5
Valtakunta — Riket — Country	241 385	100.0	2 915 746	100.0	36 705 636	100.0	39 862 817	100.0	35 694 940	100.0	27 388 851	100.0
V. 1950 — År 1950 — <i>Year 1950</i>	295 983	—	2 665 472	—	32 733 485	—	—	—	—	—	—	—
Vv. 1947—51 keskim. — Ären 1947—51 i medeltal — <i>Ave- rage in 1947—51</i>	209 334	—	2 019 434	—	25 160 083	—	—	—	—	—	—	—

Meijerien *vointuotannon* yhteenlaskettu määrä oli v. 1951 39 862 817 kg, minkä lisäksi valmistettiin 932 398 kg heravoita, jota ei ole otettu lukuun edellä olevassa ja seuraavassa taulukossa.

Seuraavasta taulukosta käy ilmi meijerien jakaantuminen eri ryhmiin vointuotannon suuruuden mukaan sekä vointuotannon kokonaismäärä kussakin suuruusryhmässä.

Den sammanräknade mängden av mejeriernas *smörproduktion* var år 1951 39 862 817 kg, vartill ytterligare tillverkades 932 398 kg vasslesmör, som ej beaktats i föregående och följande tabell.

Ur följande tabell framgår mejeriernas fördelning i olika storleksgrupper efter smörproduktionens mängd samt totala smörproduktionen i varje storleksgrupp.

Tuotantoryhmä Produktionsgrupp <i>Production group</i>	Meijerien luku Antal mejerier <i>Number of dairy plants</i>		Valmistusmäärä, kg Tillverkningsmängd, kg <i>Output, kg</i>			
	V. 1951 År 1951 <i>In 1951</i>	%	V. 1951 År 1951 <i>In 1951</i>	%	Vv. 1947—51 keskim. Åren 1947—51 i medeltal <i>Average in 1947—51</i>	%
Alle — 1 000 kg	1	0.2	849	0.0	924	0.0
<i>Under</i>						
1 000— 5 000 »	9	2.1	34 833	0.1	77 578	0.3
5 000— 10 000 »	17	3.9	132 282	0.3	296 935	1.1
10 000— 15 000 »	13	3.0	152 897	0.4	396 815	1.4
15 000— 25 000 »	39	8.9	780 990	2.0	1 188 021	4.3
25 000— 50 000 »	83	19.0	3 153 958	7.9	3 524 883	12.9
50 000— 75 000 »	67	15.3	4 158 982	10.4	3 934 406	14.4
75 000—100 000 »	53	12.1	4 645 754	11.6	3 843 994	14.0
100 000—200 000 »	122	27.9	17 205 143	43.2	9 308 946	34.0
200 000 ja yli — och över — <i>and over</i>	33	7.6	9 597 129	24.1	4 816 349	17.6
Yhteensä — Summa — Total	487	100.0	39 862 817	100.0	27 388 851	100.0

Juustontuotanto oli v. 1951 kaikkiaan 16 227 566 kg, mistä määrästä emmental-juustoja 11 772 239 kg ja ns. pikkujuustoja 4 455 327 kg. Ns. sulatejuuston valmistuksesta ei tilastossa ole tietoja.

Lääneittäin ja eri meijeriryhmissä valmistettiin juustoja seuraavat määrät.

Ostproduktionen var år 1951 inalles 16 227 566 kg, av denna mängd emmentalarstar 11 772 239 kg och sk. småostar 4 455 327 kg. Om tillverkning av sk. småostar har man ej några uppgifter i statistiken.

Länsvis och i de olika mejerigrupperna tillverkades ostar i följande mängder.

Läni tai maakunta Län eller landskap <i>Province</i>	Yksityis- meijerit Enskilda mejerier <i>Priv. dairy plants</i>		O.Y.-meijerit A.B.-mejerier <i>Joint-stock comp. dairy plants</i>		Osusmeijerit Andelamejerier <i>Co-op. dairy plants</i>		Yhteensä Summa <i>Total</i>		V. 1950 År 1950 <i>In 1950</i>		Vv. 1947—51 keskim. Åren 1947—51 i medeltal <i>Average in 1947—51</i>	
	kg	%	kg	%	kg	%	kg	%	kg	%	kg	%
Uudenmaan — Nylands	1 009 799	52.5	341 407	20.8	3 624 455	28.6	4 975 661	30.7	4 515 071	32.7	3 804 593	35.6
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	24 038	1.2	538 081	32.8	2 842 591	22.4	3 404 710	21.0	3 381 750	24.5	2 441 029	22.9
Ahvenanmaan — Ålands	1 013	0.1	—	—	13 390	0.1	14 403	0.1	13 118	0.1	11 038	0.1
Hämeen — Tavastehus	497 381	25.8	516 843	31.6	1 427 184	11.3	2 441 408	15.0	1 958 321	14.2	1 495 578	14.0
Kymen — Kymmene	378 696	19.7	—	—	2 604 484	20.5	2 983 180	18.4	2 265 540	16.4	1 532 742	14.4
Mikkelin — S:t Michels	12 996	0.7	—	—	83 654	0.7	96 650	0.6	77 764	0.6	51 202	0.5
Kuopion — Kuopio	—	—	—	—	71 670	0.6	71 670	0.4	48 800	0.4	74 230	0.7
Vaasan — Vasa	—	—	241 870	14.8	1 223 806	9.7	1 465 676	9.0	1 096 052	7.9	904 734	8.5
Oulun — Uleåborgs	—	—	—	—	774 208	6.1	774 208	4.8	336 154	2.4	315 921	3.0
Lapin — Lapplands	—	—	—	—	—	—	—	—	109 827	0.8	35 861	0.3
Valtakunta — Riket — Country	1 923 923	100.0	1 638 201	100.0	12 665 442	100.0	16 227 566	100.0	13 802 397	100.0	10 666 928	100.0
V. 1950—År 1950— <i>Year 1950</i>	1 657 031	—	1 446 965	—	10 698 401	—	—	—	—	—	—	—
Vv. 1947—51 keskim. — Åren 1947—51 i medeltal — <i>Ave- rage in 1947—51</i>	1 343 803	—	1 008 471	—	8 314 654	—	—	—	—	—	—	—

Juustontuotannon suuruuden mukaan jakaantuivat meijerit eri ryhmiin tavalla, joka selviää seuraavasta taulukosta.

Mejeriernas fördelning i olika storleksgrupper efter osttillverkningens mängd framgår av följande tabell.

Tuotantoryhmä Produktionsgrupp Production group	Meijerien luku Antal mejerier Number of dairy plants		Valmistusmäärä, kg Tillverkningsmängd, kg Output, kg			
	V. 1951 År 1951 In 1951	%	V. 1951 År 1951 In 1951	%	Vv. 1947—51 keskim. Åren 1947—51 i medeltal Average in 1947—51	%
Alle						
Under — 1 000 kg	2	1.7	1 489	0.0	1 059	0.0
1 000— 5 000 »	2	1.7	2 871	0.0	18 067	0.2
5 000— 10 000 »	2	1.7	14 421	0.1	20 448	0.2
10 000— 15 000 »	3	2.6	35 770	0.2	42 318	0.4
15 000— 25 000 »	5	4.4	103 654	0.6	137 562	1.3
25 000— 50 000 »	8	7.0	301 453	1.9	621 379	5.8
50 000— 75 000 »	17	14.8	1 079 881	6.7	1 106 889	10.4
75 000—100 000 »	9	7.8	781 399	4.8	834 924	7.8
100 000—200 000 »	41	35.7	5 553 088	34.2	3 375 889	31.6
200 000 ja yli — och över — and over	26	22.6	8 353 540	51.5	4 508 393	42.3
Yhteensä — Summa — Total	115	100.0	16 227 566	100.0	10 666 928	100.0

Juustontuotannon jakaantumista eri juustolajien osalle osoittaa seuraava yhdistelmä, josta selviää lääneittäin ja meijeriryhmittäin emmentaljuuston ja rasvapitoisuudeltaan erilaisten pikkujuustojen valmistusmäärä.

Osttillverkningens fördelning på de olika ostsörterna anföres i följande sammanställning, vari ementalostens och de till fetthalten olika småostarnas tillverkningsmängd framgår länsvis och i de olika mejerigrupperna.

Lääni tai maakunta Län eller landskap Province	Emmental- juustoa Emmental- ost Emmenthal cheese	Pikkujuustoja, joiden rasvapitoisuus on Småostar, vilkas fetthalt är Dutch type of cheese, with fat percentage of						Kalkkiaa juustoja Inalles ostar All cheeses kg
		YH 45 % Över 45 % Over 45 %	30—45 %	20—30 %	Alle 20 % Under 20 % Under 20 %	Ilmoitta- mat. Ouppgiven Not announced	Yhteensä Summa Total	
Uudenmaan — Nylands	4 454 280	8 273	475 116	528	37 464	—	521 381	4 975 661
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs..	2 346 957	177 026	738 427	27 591	—	114 709	1 057 753	3 404 710
Ahvenanmaan — Ålands	—	12 744	646	—	—	1 013	14 403	14 403
Hämeen — Tavastehus	1 243 786	24 095	932 094	240 457	—	976	1 197 622	2 441 408
Kymen — Kymmene	2 563 214	18 559	401 407	—	—	—	419 966	2 983 180
Mikkelin — S:t Michels	83 654	—	12 996	—	—	—	12 996	96 650
Kuopion — Kuopio	71 670	—	—	—	—	—	—	71 670
Vaasan — Vasa	877 942	5 000	512 527	—	—	70 207	587 734	1 465 676
Oulun — Uleåborgs	130 736	166 880	465 999	10 593	—	—	643 472	774 208
Lapin — Lapplands	—	—	—	—	—	—	—	—
Valtakunta — Riket — Country	11 772 239	412 577	3 589 212	279 169	37 464	186 905	4 455 327	16 227 566
Yksityismeij. — Enskilda mejerier — Private dairy plants	1 790 498	21 850	105 959	4 603	—	1 013	133 425	1 923 923
Osakeyhtiömeij. — Aktiebolags mejerier— Joint-stock company dairy plants	791 768	4 946	505 020	184 294	37 464	114 709	846 433	1 638 201
Osuusmeijerit — Andelsmejerier — Co- operative dairy plants	9 189 973	385 781	2 928 233	90 272	—	71 183	3 475 469	12 665 442

Meijerien käynnissäolopäivien luku. Meijereillä oli v. 1951 käynnissäolopäiviä kaikkiaan 148 658, mikä määrä jakaantui eri meijerien kesken seuraavasti.

Antal dagar, då mejerierna varit i gång. Dagarna, då mejerierna varit i gång 1951, utgjorde inalles 148 658, vilken mängd fördelade sig mellan de olika mejerierna på följande sätt.

	Koko luku Hela antalet Total number	%	Keski- määrin meij. kohti I medeltal per mejeri Average per dairy plant	Vv. 1947—51 keskimäärin Åren 1947—51 i medeltal Average in 1947—51		
				Koko luku Hela antalet Total number	%	Yhtä mej. kohti Per mejeri Per dairy plant
Yksityismeijereissä — I enskilda mejerier — In private dairy plants	8 058	5.4	336	8 249	5.9	306
Osakeyhtiömeijereissä — I aktiebolagsmejerier — In joint-stock company dairy plants	14 346	9.7	342	12 605	9.0	328
Osuusmeijereissä — I andelsmejerier — In co-operative dairy plants	126 254	84.9	316	119 126	85.1	293
Kaikkissa meijereissä — I alla mejerier — In all dairy plants	148 658	100.0	319	139 980	100.0	296

Taulukko 35. Meijerien luku ja käynnissäoloaika, maidonlähettäjien luku ja meijerien
Tabell 35. Antal mejerier och tiden då mejerierna varit i gång, antal leverantörer och mängden
Table 35. Number of dairy plants, length of the time of operation, number of milk producers the

Alue Område District	Meijerien luku Mejeriernas antal Number of dairy plants	Niistä Av dem Of them			Maidonlähettäjien suuruus Maximaltalet mjölk- leverantörer Maximum number of suppliers	Käynnissäolopäivien antali dagar, då mejerierna varit i gång Days of operation	Vastaanotettu tuottajilta Av producenterna mottagen Weighed in from prod.		Täysimaitoa käytetty Helmjök använd Whole milk used	
		Yksityismeijereitä Enskilda mejerier Private dairy plants	Osakeyhtiömeijereitä Aktiebolagsmejerier Joint-stock company dairy plants	Osuusmeijereitä Andelsmejerier Co-operative dairy plants			Maitoa Mjök Milk kg	Kermaa Grädde Cream kg	Voimvalmistukseen Till smörberedning For butter-making kg	Juustonvalmistukseen Till ostberedning For cheese-making kg
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
a) Läänit — Län —										
Uudenmaan — Nylands ...	57	10	14	33	15 949	20 320	231 966 923	99 927	58 736 987	47 292 261
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	107	2	11	94	43 565	36 483	353 023 010	2 012	241 686 148	24 760 284
Ahvenanmaan — Ålands	10	1	—	9	1 835	2 633	14 377 062	5 113	13 119 395	141 861
Hämeen — Tavastehus	62	6	10	46	21 746	19 901	220 626 113	89 041	113 277 560	19 297 795
Kymen — Kymmene	25	3	—	22	10 668	8 249	101 713 497	232 285	32 855 454	28 055 920
Mikkelin — St. Michels	20	2	—	18	6 416	5 911	40 095 333	1 011 452	27 600 787	836 647
Kuopion — Kuopio	29	—	2	27	12 772	7 783	60 289 750	6 240 841	39 055 317	661 070
Vaasan — Vasa	122	—	5	117	41 131	37 497	276 538 424	229 251	221 427 130	11 922 263
Oulun — Uleåborgs	32	—	—	32	9 532	9 154	60 952 546	972 916	39 282 840	5 534 482
Lapin — Lapplands	2	—	—	2	3 868	727	20 436 427	8 407	7 422 248	224 116
Yhteensä — Summa — Total	466	24	42	400	167 482	148 658	1 380 019 085	8 891 245	794 463 866	138 726 699
b) Maanviljelysseudat — Lantbrukssällskap —										
Uudenmaan l. mvs.	34	7	3	24	7 194	12 180	96 493 215	3 632	31 613 778	34 714 503
Nylands svenska lbsk.	28	4	11	13	9 501	9 845	145 618 772	96 295	29 516 583	18 563 447
Varsinais-Suomen mvs.	53	2	5	46	19 271	18 768	184 328 301	2 012	115 266 742	16 040 388
Finska Hushållningssällsk. Satakunnan mvs.	16	1	—	15	2 934	4 558	25 355 222	5 113	18 602 345	3 802 141
Hämeen-Satakunnan mvs.	48	—	6	42	23 195	15 790	157 716 549	—	120 936 456	5 059 616
Hämeen l. mvs.	22	1	3	18	7 335	6 277	63 288 924	1 491	28 014 857	3 538 878
Itä-Hämeen mvs.	28	2	6	20	10 608	9 500	107 974 269	87 550	59 575 777	12 116 095
Kymenlaakson mvs.	21	5	1	15	5 372	6 708	65 945 070	11 301	39 925 519	4 479 469
Länsi-Karjalan mvs.	11	2	—	9	5 515	3 918	62 081 066	—	14 116 624	22 070 231
Mikkelin l. mvs.	9	—	—	9	4 407	2 626	29 487 367	232 285	16 345 456	—
Kuopion mvs.	11	—	—	11	4 847	3 327	23 513 183	1 000 151	13 362 194	—
Pohjois-Karjalan mvs.	11	—	—	11	4 847	3 327	23 513 183	1 000 151	13 362 194	—
Keski-Suomen mvs.	22	—	1	21	8 064	5 763	39 188 029	4 543 352	25 621 081	661 070
Etelä-Pohjanmaan mvs.	7	—	—	6	4 708	2 020	21 101 721	1 697 489	13 434 236	—
Österbottens svenska lbsk.	13	—	1	12	5 343	3 825	35 363 917	229 251	20 481 477	—
Keski-Pohjanmaan mvs.	60	—	1	59	19 938	18 095	131 709 093	—	119 192 559	3 783 440
Oulun l. Talousseura	36	—	3	33	13 303	11 593	91 937 580	—	63 857 547	8 138 823
Kajaanin mvs.	19	—	—	19	3 444	5 810	23 768 977	—	23 917 862	—
Peräpohjolan mvs.	24	—	—	24	7 608	6 704	49 857 764	690 056	30 702 650	5 228 482
Lapin Maatalousseura	2	—	—	2	1 027	624	4 853 639	282 860	2 557 875	306 000
Yhteensä — Summa — Total	466	24	42	400	167 482	148 658	1 380 019 085	8 891 245	794 463 866	138 726 699

Lääni tai maakunta Län eller landskap Province	Työpäiviä yhteensä Arbets- dagar inalles Working- days total	%	Työpäiviä meijeriä kohti Arbets- dagar per mejeri Working- days per dairy plant	Lääni tai maakunta Län eller landskap Province	Työpäiviä yhteensä Arbets- dagar inalles Working- days total	%	Työpäiviä meijeriä kohti Arbets- dagar per mejeri Working- days per dairy plant
Uudenmaan — Nylands	20 320	13.6	355	Kuopion — Kuopio	7 783	5.2	268
Turun ja Porin — Åbo och Björne- borgs	36 483	24.6	341	Vaasan — Vasa	37 497	25.2	307
Ahvenanmaan — Ålands	2 633	1.8	263	Oulun — Uleåborgs	9 154	6.2	286
Hämeen — Tavastehus	19 901	13.4	321	Lapin — Lapplands	727	0.5	364
Kymen — Kymmene	8 249	5.5	330	Valtakunta — Riket — Country	148 658	100.0	319
Mikkelin — St Michels	5 911	4.0	296	V. 1950 — År 1950 — In 1950 ..	144 317	—	312

vastaanottama raaka-aine sekä tuotanto v. 1951 lääneittäin ja maanviljelysseuroittain.
av i mejerierna mottaget råämne samt produktionen år 1951 länsvis och per lantbrukssällskap.
quantities received and the total production in 1951 by provinces and by agricultural societies.

Maidon menekki Mjölkk- åtgången Milk required.	Maidon rasvapitoisuus % Fat in milk %	Kerman volynvalmistukseen Gräddle till smörberedning Cream for butter-making	Kuurittua maitoa juuston- valm. Skummad mjölk till ost- beredning Skim milk cheese- required	Valmis- tettu voita Tillverkat smör Butter produced	Valmistettu juustoa, kg Tillverkat ost, kg Cheese produced, kg								Valmistettu haravoita Tillverkat vasslar- smör Whip butter produced	
					Emmental- juustoa Emmental- ost Emmenthal cheese	Pikkujuustoa, joiden rasvapitoisuus on Småostar vilkas fetthalt är Dutch type of cheese, with fat percentage of					Yhteensä Summa Total	Kalkkiaan juustoa Ost inalles All cheeses		
For 1 kg butter	For 1 kg cheese	For 1 kg butter	For 1 kg cheese	For 1 kg butter	Emmental- ost Emmenthal cheese	ylli 45 % över 45 % over 45 %	30—45 %	20—30 %	Alle 20 % Under 20 % Under 20 %	Not assome- Ouppläven	Ilmoittam. Ouppläven	Yhteensä Summa Total	Kalkkiaan juustoa Ost inalles All cheeses	kg
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
Provinces														
21.7	10.8	4.04	1 610	11 810 914	2 505 092	4 454 280	8 273	475 116	528	37 464	—	521 381	4 975 661	619 725
21.0	11.0	4.07	1 389	8 085 583	11 513 653	2 346 957	177 026	738 427	27 591	—	114 709	1 057 753	3 404 710	73 812
21.0	10.5	3.94	3 867	—	610 358	—	12 744	646	—	—	1 013	14 403	14 403	—
21.0	10.0	4.06	1 050	7 882 346	5 395 686	1 243 786	24 095	932 094	240 457	—	976	1 197 622	2 441 408	40 224
19.9	10.0	4.15	291 213	5 357 599	1 709 491	2 563 214	18 559	401 407	—	—	—	419 966	2 983 180	163 416
20.4	10.8	4.17	960 312	179 997	1 615 212	83 654	—	12 996	—	—	—	12 996	96 650	1 843
20.6	9.2	4.10	5 890 736	163 530	3 548 375	71 670	—	—	—	—	—	—	71 670	2 114
20.9	10.8	4.09	177 908	4 709 697	10 641 549	877 942	5 000	512 527	—	70 207	—	587 734	1 465 676	31 264
21.5	7.2	4.08	575 631	490 914	1 975 153	130 736	166 880	465 999	10 593	—	—	643 472	774 208	—
21.3	—	3.93	8 407	—	348 248	—	—	—	—	—	—	—	—	—
21.0	10.5	4.08	7 912 123	38 680 580	39 862 817	11 772 239	412 577	3 539 212	279 169	37 464	186 905	4 455 327	16 227 566	932 398
Agricultural societies.														
21.2	10.7	4.05	1 610	6 261 119	1 437 078	3 351 911	1 858	148 104	—	—	—	149 962	3 501 873	391 872
22.3	10.8	4.03	—	6 765 950	1 158 716	1 716 687	6 415	327 012	—	528	37 464	371 419	2 088 106	309 235
21.0	10.8	4.08	1 389	5 794 156	5 487 471	1 581 666	156 233	666 405	27 591	—	114 709	964 938	2 546 604	37 817
21.4	10.9	4.00	3 867	1 293 872	869 445	344 513	33 537	72 668	—	—	1 013	107 218	451 731	15 891
21.0	11.5	4.05	—	997 555	5 767 095	420 778	—	—	—	—	—	—	420 778	20 104
20.9	9.0	4.05	—	2 451 752	1 336 280	129 447	—	315 431	47 953	—	—	363 384	492 831	1 220
20.7	10.4	4.08	1 050	4 511 869	2 878 765	888 239	24 095	402 247	192 504	—	976	619 822	1 508 061	12 423
21.2	10.2	4.09	2 697	1 098 722	1 876 497	309 754	—	227 412	—	—	—	227 412	537 166	28 424
19.8	9.6	4.13	—	4 141 444	711 587	1 948 896	18 559	401 407	—	—	—	419 966	2 368 862	82 034
19.8	—	4.23	291 213	—	907 202	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20.1	—	4.19	957 615	—	919 356	—	—	—	—	—	—	—	—	—
21.4	9.2	4.12	4 331 714	163 530	2 431 572	71 670	—	—	—	—	—	—	71 670	2 114
19.7	—	4.07	1 559 022	—	1 116 803	—	—	—	—	—	—	—	—	—
21.9	—	4.14	177 908	—	998 221	—	—	—	—	—	—	—	—	—
21.1	11.2	4.06	—	1 241 538	5 657 609	336 924	—	109 185	—	—	—	109 185	446 109	—
20.4	10.5	4.10	—	3 468 159	3 133 318	541 018	5 000	403 342	—	—	70 207	478 549	1 019 567	31 264
21.0	—	4.18	—	—	1 137 692	—	—	—	—	—	—	—	—	—
21.5	7.2	4.05	484 065	235 474	1 553 762	124 896	166 880	418 136	10 593	—	—	595 609	720 505	—
23.0	—	4.20	91 566	255 440	136 100	5 840	—	47 863	—	—	—	47 863	53 703	—
21.3	—	3.93	8 407	—	348 248	—	—	—	—	—	—	—	—	—
21.0	10.5	4.08	7 912 123	38 680 580	39 862 817	11 772 239	412 577	3 539 212	279 169	37 464	186 905	4 455 327	16 227 566	932 398

Meijerien luku. Vuoden 1952 meijeritilastoa varten on saatu tietoja kaikkiaan 467 meijeristä. 1) Ne jakaantuivat omistajiensa mukaan koko maassa ja lääneittäin seuraavalla tavalla:

Antal mejerier. För sammanställande av 1952 års statistik har man inalles fått uppgifter från 467 mejerier. 1) De fördelade sig enligt ägare i hela landet och länsvis på följande sätt:

Lääni tai maakunta Län eller landskap Province	Yksityisiä henk. Enskilda personer Private persons		Osakeyhtiöitä Aktiebolag Joint-stock comp.		Osuuskuntia Andelslag Co-operatives		Yhteensä Summa Total		Vv. 1948—52 keski- määr. Åren 1948—52 i medeltal Average in 1948—52
	Luku Antal Number	%	Luku Antal Number	%	Luku Antal Number	%	Luku Antal Number	%	
Uudenmaan — Nylands	10	17.5	14	24.6	33	57.9	57	100.0	55
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs..	4	3.6	13	11.6	95	84.8	112	100.0	111
Ahvenanmaan — Ålands	—	—	—	—	7	100.0	7	100.0	9
Hämeen — Tavastehus	6	9.5	10	15.9	47	74.6	63	100.0	61
Kymen — Kymmene	3	14.3	—	—	18	85.7	21	100.0	21
Mikkelin — S:t Michels	2	10.0	—	—	18	90.0	20	100.0	21
Kuopion — Kuopio	—	—	3	10.0	27	90.0	30	100.0	30
Vaasan — Vasa	—	—	5	4.1	116	95.9	121	100.0	127
Oulun — Uleåborgs	—	—	1	3.0	32	97.0	33	100.0	32
Lapin — Lapplands	—	—	—	—	3	100.0	3	100.0	2
Valtakunta — Riket — Country	25	5.4	46	9.8	396	84.8	467	100.0	469
» » 1951	24	5.2	42	9.0	400	85.8	466	100.0	—
Vv. 1948—52 keskim. — Åren 1948—52 i medeltal — Average in 1948—52	26	5.6	40	8.5	403	85.9	469	100.0	—

Maidonlähettäjien suurin lukumäärä. Jonkinlaisen kuvan meijerien toimipiirien laajuudesta antaa maidonlähettäjien luku. Kyselylomakkeessa tiedusteltiin kustakin meijeristä maidonlähettäjien suurinta lukua kalenterivuoden 1952 aikana. Saatujen vastausten perusteella esitetään seuraavassa maidonlähettäjien yhteenlaskettu luku sekä keskiluku meijeriä kohti lääneittäin ja meijeriryhmittäin.

Maximiantalet mjölkleverantörer. En viss bild av vidden för mejeriernas verksamhetsdistrikt giver mjölkleverantörernas antal. I frågeformuläret förfrågade man sig om maximiantalet mjölkleverantörer under kalenderåret 1952. På grund av erhållna svar framställes det sammanräknade antalet mjölkleverantörer samt medeltalet per mejeri länsvis och för olika mejerigrupper såsom följer.

Lääni- tai maakunta Län eller landskap Province	Yksityismejjerit Enskilda mejerier Private dairy plants		Osakeyhtiömeijerit Aktiebolagsmejerier Joint-stock company dairy plants		Osuusmeijerit Andelsmejerier Co-operative dairy plants		Kalkki meijerit Samtliga mejerier All dairy plants	
	yhteensä tillsamman total	meij. kohti per mejeri per dairy plant	yhteensä tillsamman total	meij. kohti per mejeri per dairy plant	yhteensä tillsamman total	meij. kohti per mejeri per dairy plant	yhteensä tillsamman total	meij. kohti per mejeri per dairy plant
Uudenmaan — Nylands	929	92.9	4 129	294.9	8 813	267.1	13 871	243.4
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs..	284	71.0	4 521	347.8	40 319	424.4	45 124	402.9
Ahvenanmaan — Ålands	—	—	—	—	1 871	267.3	1 871	267.3
Hämeen — Tavastehus	896	149.3	4 362	4 362	19 061	405.6	24 319	386.0
Kymen — Kymmene	337	112.3	—	—	10 379	576.6	10 716	510.3
Mikkelin — S:t Michels	133	66.5	—	—	6 692	371.8	6 825	341.3
Kuopion — Kuopio	—	—	1 311	437.0	13 952	516.7	15 263	508.8
Vaasan — Vasa	—	—	1 400	280.0	42 380	365.3	43 780	361.8
Oulun — Uleåborgs	—	—	551	551.0	11 020	344.4	11 571	350.6
Lapin — Lapplands	—	—	—	—	3 752	1 250.7	3 752	1 250.7
Yhteensä — Summa — Total	2 579	103.2	16 274	353.8	158 239	399.6	177 092	379.2
1951	2 151	89.6	14 154	337.0	151 177	377.9	167 482	359.4
1950	2 225	89.0	11 894	321.4	130 184	325.5	144 302	312.3

Meijerien vastaanottama maito- ja kermämäärä. Meijerisiin ja niiden alaisille kuorima-asemille vastaanotettiin

Av mejerierna mottagen mjölk- och gräddmängd. I mejerierna och i dem underlydande skumstationer mottogs un-

1) Tilasto koskee meijereitä, joiden valmistusmäärä on vähintään 500 kg voita tai juustoa — Statistiken omfattar mejerier, vilka tillverkat minst 500 kg smör eller ost.

vuoden 1952 aikana tuottajilta seuraavat määrät maitoa ja kermaa (tonneja).

Koko tuottajilta vastaanotettu maitomäärä on yhdistelmän mukaan ollut 1 482 049 t ja kermamäärä 10 361 t. Muunnettaessa kerma maidoksi suhteessa 1 kilo kermaa = 7.5 kg maitoa, mikä suhde vastaa suunnilleen kerman 30 %:ksi laskettua rasvapitoisuutta, saadaan maito- ja kermamäärä maidoksi muunnettuna 1 559 764 t:ksi. V. 1951 oli vastaava määrä 1 446 657 t.

der år 1952 av producenterna följande mängder mjölk och grädde (ton).

Hela den av producenterna mottagna mjölmängden har enligt sammanställningen varit 1 482 049 t och gräddmängden 10 361 t. Vid omräkning av grädde till mjölk enligt förhållandet 1 kilo grädde = 7.5 kg mjölk, vilket förhållande motsvarar ungefär den för grädden beräknade 30 % fetthalten, får man mjölk- och gräddmängden omräknad till mjölk att uppgå till 1 559 764 t. År 1951 var motsvarande mängd 1 446 657 t.

Lääni- tai maakunta Län eller landskap Province	Yksityismeijerit Enskilda mejerier Private dairy plants tons		Osakeyhtiömeijerit Aktiebolagsmejerier Joint-stock company dairy plants tons		Osuusmeijerit Andelsmeijerier Co-operative dairy plants tons		Kaikki meijerit Samtliga mejerier All dairy plants tons	
	Maitoa Mjöljk Milk	Kermaa Grädde Cream	Maitoa Mjöljk Milk	Kermaa Grädde Cream	Maitoa Mjöljk Milk	Kermaa Grädde Cream	Maitoa Mjöljk Milk	Kermaa Grädde Cream
Uudenmaan — Nylands	11 737	—	65 281	146	131 102	1	208 120	147
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs ..	4 465	—	40 318	—	322 457	1	367 240	1
Ahvenanmaan — Ålands	—	—	—	—	13 764	5	13 764	5
Hämeen — Tavastehus	11 025	5	47 664	1	195 912	2	254 601	8
Kymen — Kymmene	4 708	—	—	—	99 467	278	104 175	278
Mikkelin — S:t Michels	1 203	—	—	—	45 550	1 134	46 753	1 134
Kuopion — Kuopio	—	—	2 951	809	78 116	5 903	81 067	6 712
Vaasan — Vasa	—	—	9 365	60	301 267	165	310 632	225
Oulun — Uleåborgs	—	—	3 656	1	71 913	1 839	75 569	1 840
Lapin — Lapplands	—	—	—	—	20 128	11	20 128	11
Yhteensä — Summa — Total	33 138	5	169 235	1 017	1 279 676	9 339	1 482 049	10 361
Meijeriä kohti — Per mejeri — Per dairy plant	1 325.5	0.2	3 679.0	22.1	3 231.5	23.6	3 173.6	22.2

Useimmista meijereistä on lisäksi saatu tietoja vastaanotetun maitomäärän jakaantumisesta eri kuukausille. Niiden vastaanottamasta maitomäärästä — kaikkiaan 1 452 381 t — on eri kuukausina vastaanotettu seuraavat prosenttimäärät.

Från de flesta mejerier har man därtill fått uppgifter om den mottagna mjölmängdens fördelning på olika månader. Av den av dem mottagna mjölmängden — inalles 1 452 381 t — har man under de olika månaderna mottagit följande procentmängder.

Lääni tai maakunta Län eller landskap Province	Vastaan- otettu kalkkiaan Mottagits inalles Total received	Siitä eri kuukausina % — därav i varje månad % Thereof in different months %												Yhteensä Summa Total	100.0
		Tammikuu January	helmikuu February	maaliskuu March	huhtikuu April	toukokuu May	kesäkuu June	heinäkuu July	elokuu August	syyskuu September	lokakuu October	marraskuu November	joulukuu December		
Uudenmaan — Nylands ...	208 117	7.9	7.4	7.9	8.7	10.1	10.1	9.4	9.1	8.5	7.0	6.8	7.1	100.0	
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	351 485	7.8	7.4	8.1	8.9	10.2	10.1	9.3	8.7	8.0	7.0	7.0	7.5	100.0	
Ahvenanmaan — Ålands ..	13 765	6.5	6.2	7.3	9.0	10.2	12.4	11.3	10.4	9.0	6.4	5.3	6.0	100.0	
Hämeen — Tavastehus ...	252 965	7.4	7.1	7.9	8.8	10.2	10.1	9.8	9.2	8.4	7.0	6.8	7.3	100.0	
Kymen — Kymmene	101 367	7.1	6.6	7.2	8.7	10.5	10.8	10.1	9.8	9.2	7.1	6.5	6.4	100.0	
Mikkelin — S:t Michels ...	46 753	6.3	6.7	8.2	10.0	11.3	11.4	10.8	9.2	8.2	6.2	5.5	6.2	100.0	
Kuopion — Kuopio	78 615	6.2	6.7	8.6	10.5	11.2	11.1	10.7	8.6	8.3	6.2	5.7	6.2	100.0	
Vaasan — Vasa	306 682	7.6	7.2	7.5	8.5	10.0	11.1	11.0	9.4	7.8	6.2	6.3	7.4	100.0	
Oulun — Uleåborgs	72 504	7.3	7.0	7.7	8.9	10.3	10.7	11.3	9.4	8.0	6.2	6.2	7.0	100.0	
Lapin — Lapplands	20 128	8.6	8.1	8.8	9.4	10.3	9.9	9.8	7.8	6.4	6.1	7.0	7.8	100.0	
Valtakunta — Riket — Country	1 452 381	7.5	7.2	7.8	8.9	10.2	10.5	10.1	9.1	8.2	6.7	6.6	7.2	100.0	

Meijerituotantoon käytetty maito ja kerma. Meijereissä käytettiin voin, juuston, kaseinin ja kvarkin valmistukseen täysimaitoa, kermaa ja kuorittua maitoa seu-

Till mejeriproduktionen använd mjölk och grädde. I mejerierna användes för tillverkning av smör, ost, kasein och kvark följande mängder helmjölk, grädde och skummad

raavat määrät, tonneina. Taulukosta selviää myöskin täysimaidon menekki voi- ja juustokiloon sekä täysimaidon keskimääräinen rasvaprosentti, joka on laskettu aritmeettisena keskiarvona eri meijerien ilmoittamista keskirasvaprosenteista.

Voinvalmistukseen käytetty täysimaitomäärä on 58.6 % tuottajilta vastaanotetusta maitomäärästä. Meijereihin tuodusta kermasta käytettiin 85.3 % voinvalmistukseen. Juustonvalmistukseen on mennyt täysimaitoa vain 11.0 % koko vastaanottomäärästä. Kuorittua maitoa on juustoihin käytetty vajaa kolmannes samaan tarkoitukseen käytetystä täysimaitomäärästä.

mjölkk, i ton. Av tabellen framgår även åtgången av helmjölk till 1 kg smör och ost samt medeltalet för helmjölkens fettprocent, vilken är beräknad som ett aritmetiskt medelvärde av de olika mejeriernas uppgivna medelfettprocenter.

Den till smörberedning använda mängden helmjölk är 58.6 % av den mjölk mängd, som mottagits av producenterna. Av den till mejerierna hämtade grädden användes 85.3 % till smörberedning. Till osttillverkning har åtgätt helmjölk blott 11.0 % av den mottagna mängden. Skummad mjölk har till ostarna använts omkring en tredjedel av till samma ändamål använda mängd helmjölk.

Lääni tai maakunta Län eller landskap Province	Voinvalmistukseen Till smörberedning For butter-making		Juustonvalmistukseen Till ostberedning For cheese-making		Kaseinin ja kvarkin valmistukseen Till kasein och kvark- beredning For casein- making tons	Täysimaid. menekki Åtgången av helmjölk Whole-milk required		Täysi- maidon rasva- % Hel- mjölkens fett- % Fat in whole-milk %
	Täysi- maitoa Helmjölk Whole-milk tons	Kermaa Gräde Cream tons	Täysi- maitoa Helmjölk Whole-milk tons	Kuor. maitoa Skummad mjölk Skim-milk tons		Voikiloon Till 1 kg smör For 1 kg butter	Juustoki- lloon Till 1 kg ost For 1 kg cheese	
Uudenmaan — Nylands	50 353	148	47 969	10 486	2 520	21.0	10.4	4.06
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs..	254 657	3	29 220	7 606	128	20.8	10.2	4.10
Ahvenanmaan — Ålands	12 206	5	116	—	—	20.6	10.3	4.00
Hämeen — Tavastehus	127 619	17	26 882	13 226	393	20.8	9.9	4.10
Kymen — Kymmene	35 251	269	31 078	6 985	303	22.1	11.2	4.19
Mikkelin — S:t Michels	32 802	969	2 146	812	130	20.1	10.4	4.21
Kuopion — Kuopio	53 201	6 380	4 882	1 673	—	20.8	8.8	4.23
Vaasan — Vasa	245 250	142	13 645	5 016	1 099	20.2	10.5	4.12
Oulun — Uleåborgs	51 654	879	6 878	3 425	—	20.5	11.2	4.13
Lapin — Lapplands	6 184	28	—	—	2 287	22.5	—	3.97
Valtakunta — Riket — Country	869 177	8 840	162 816	49 229	6 860	20.7	10.3	4.11
Yks. meijerit — Ensk. mejerier — <i>Private dairy-plants</i>	8 196	—	18 171	3 082	—	21.5	10.8	4.07
Oy. meijerit — Ab. mejerier — <i>Joint-stock company dairy plants</i>	65 602	810	17 519	5 820	2 521	20.9	10.1	4.11
Osuusmeijerit — Andelsmejerier — <i>Co-operative dairy plants</i>	795 379	8 030	127 126	40 327	4 339	20.6	10.2	4.12

Meijerien tuotanto. Tilastotietoja antaneet meijerit jakaantuvat tuotantonsa laadun mukaan eri ryhmiin seuraavasti:

Mejeriernas produktion. Mejerier, vilka avgivit statistiska uppgifter, fördelade sig efter kvaliteten av sin produktion i olika grupper på följande sätt:

	Yksityismeijerit Enskilda mejerier <i>Private dairy plants</i>		Oy.-meijerit Aktiebolagsmejerier <i>Joint-stock company dairy plants</i>		Osuusmeijerit Andelsmejerier <i>Co-operative dairy-plants</i>		Yhteensä Summa <i>All dairy plants</i>		Vv. 1948—52 keskim. Ären 1948—52 i medeltal <i>Average in 1948—52</i>
	Luku Antal Number	%	Luku Antal Number	%	Luku Antal Number	%	Luku Antal Number	%	
Voimeijerit — Smörmejerier — <i>Butter factories</i>	4	1.2	24	7.0	312	91.8	340	100.0	358
Juustomeijerit — Ostmejerier — <i>Cheese factories</i>	8	30.8	2	7.7	16	61.5	26	100.0	25
Voi- ja juustomeijerit — Smör- och ostmejerier — <i>Dairy plants for butter- and cheese making</i>	13	12.9	20	19.8	68	67.3	101	100.0	86
Yhteensä — Summa — Total	25	5.4	46	9.8	396	84.8	467	100.0	469
Vv. 1948—52 keskim. — Ären 1948—52 i medeltal — <i>Average in 1948—52</i>	26	5.6	40	8.5	403	85.9	469	100.0	—

Lääneittäin jakaantuivat meijerit tuotantonsa mukaan seuraavasti.

Länsvis fördelade sig mejerierna enligt sin produktion på följande sätt.

Läni tai maakunta Län eller landskap Province	Votmeijerit Smörmejerier Butter factories		Juustomeijerit Ostmejerier Cheese factories		Voi- ja juustomeijer. Smör- och ostmejerier. Dairy plants butter and for cheese making		Yhteensä Summa Total	
	Luku Antal Number	%	Luku Antal Number	%	Luku Antal Number	%	Luku Antal Number	%
Uudenmaan — Nylands	18	31.6	16	28.1	23	40.3	57	100.0
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs..	86	76.8	3	2.7	23	20.5	112	100.0
Ahvenanmaan — Ålands	6	85.7	—	—	1	14.3	7	100.0
Hämeen — Tavastehus	35	55.6	4	6.3	24	38.1	63	100.0
Kymen — Kymmene	13	61.9	2	9.5	6	28.1	21	100.0
Mikkelin — S:t Michels	14	70.0	1	5.0	5	25.0	20	100.0
Kuopion — Kuopio	27	90.0	—	—	3	10.0	30	100.0
Vaasan — Vasa	108	89.3	—	—	13	10.7	121	100.0
Oulun — Uleåborgs	30	90.9	—	—	3	9.1	33	100.0
Lapin — Lapplands	3	100.0	—	—	—	—	3	100.0
Valtakunta — Riket — Country	340	72.8	26	5.6	101	21.6	467	100.0
V. 1951 — År 1951	351	75.3	29	6.2	86	18.5	466	100.0
Vv. 1948—52 keskim. — Åren 1948—52 i medeltal — Average in 1948—52	358	76.3	25	5.3	86	18.4	469	100.0

Meijerien *vointuotannon* yhteenlaskettu määrä oli v. 1952 44 327 919 kg, minkä lisäksi valmistettiin 896 694 kg heravoita, jota ei ole otettu lukuun seuraavissa taulukoissa. Valmistusmäärä jakaantui eri lääneille ja eri meijeriryhmien kesken seuraavan yhdistelmän mukaisesti; tämän ohella on ilmoitettu valmistusmäärät v. 1951 ja vv. 1948—52 keskimäärin.

Den sammanräknade mängden av mejeriernas *smörproduktion* var år 1952 44 327 919 kg, vartill ytterligare tillverkades 896 694 kg vasslesmör, som ej beaktats i följande tabeller. Produktionsmängden fördelade sig på olika län och på olika mejerigrupper enligt följande sammanställning; därjämte har smörtillverkningen år 1951 och åren 1948—52 i medeltal uppgivits.

Läni tai maakunta Län eller landskap Province	Yksityis- meijerit Enskilda mejerier Priv. dairy plants		OY-meijerit Aktiebolags- mejerier Joint-stock comp. dairy plants		Osuusmeijerit Andelsmejerier Co-op. dairy plants		Yhteensä Summa Total		V. 1951 År 1951 In 1951		Vv. 1948—52 keskim. Åren 1948—52 i medeltal Average in 1948—52	
	kg	%	kg	%	kg	%	kg	%	kg	%	kg	%
Uudenmaan — Nylands	86 236	33.8	697 206	20.9	1 464 214	3.6	2 247 656	5.1	2 505 092	6.3	2 069 908	6.2
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	29 452	11.6	1 269 834	38.0	11 027 296	7.1	12 326 582	27.8	11 513 653	28.9	10 543 231	31.3
Ahvenanmaan — Ålands	—	—	—	—	594 825	21.5	594 825	1.3	610 358	1.5	540 556	1.6
Hämeen — Tavastehus	100 057	39.3	685 611	20.5	5 371 123	13.2	6 156 791	13.9	5 395 686	13.5	4 777 106	14.2
Kymen — Kymmene	24 190	9.5	—	—	1 601 815	3.9	1 626 005	3.7	1 709 491	4.3	1 186 471	3.5
Mikkelin — S:t Michels	14 875	5.8	—	—	1 873 338	4.6	1 888 213	4.3	1 615 212	4.1	1 293 318	3.8
Kuopion — Kuopio	—	—	338 140	10.1	4 127 614	10.1	4 465 754	10.1	3 548 375	8.9	2 591 843	7.7
Vaasan — Vasa	—	—	179 648	5.4	11 962 196	29.4	12 141 844	27.4	10 641 549	26.7	9 082 880	27.0
Oulun — Uleåborgs	—	—	168 971	5.1	2 424 904	5.9	2 593 875	5.8	1 975 153	4.9	1 425 072	4.2
Lapin — Lapplands	—	—	—	—	286 374	0.7	286 374	0.6	348 248	0.9	182 589	0.5
Valtakunta — Riket — Country	254 810	100.0	3 339 410	100.0	40 733 699	100.0	44 327 919	100.0	39 862 817	100.0	33 692 974	100.0
Vuonna 1951—År 1951—In 1951	241 385	—	2 915 746	—	36 705 686	—	—	—	—	—	—	—
Vv. 1948—52 keskim. — Åren 1948—52 i medeltal — Ave- rage in 1948—52	237 684	—	2 490 925	—	30 964 365	—	—	—	—	—	—	—

Seuraavasta taulukosta käy ilmi meijerien jakaantuminen eri ryhmiin *vointuotannon* suuruuden mukaan sekä *vointuotannon* kokonaismäärä kussakin suuruusryhmässä.

Ur följande tabell framgår mejeriernas fördelning i olika storleksgrupper efter smörproduktionens mängd samt totala smörproduktionen i varje storleksgrupp.

Tuotantoryhmä Produktionsgrupp Production group	Meijerien luku Antal mejerier Number of dairy plants		Valmistusmäärä, kg Tillverkningsmängd, kg Output, kg			
	V. 1952 År 1952 In 1952	%	V. 1952 År 1952 In 1952	%	Vv. 1948—52 keskim. Åren 1948—52 i medeltal Average in 1948—52	%
Alle Under — 1 000 kg	2	0.5	1 095	0.0	671	0.0
1 000— 5 000 »	10	2.3	33 586	0.1	52 660	0.2
5 000— 10 000 »	16	3.6	129 619	0.3	200 030	0.6
10 000— 15 000 »	15	3.4	187 004	0.4	309 794	0.9
15 000— 25 000 »	28	6.3	566 077	1.3	994 162	2.9
25 000— 50 000 »	75	17.0	2 750 540	6.2	3 269 828	9.7
50 000— 75 000 »	67	15.2	4 117 519	9.3	4 212 845	12.5
75 000—100 000 »	50	11.3	4 342 409	9.8	4 343 576	12.9
100 000—200 000 »	130	29.5	18 209 493	41.1	12 694 944	37.7
200 000 ja yli — och över — and over kg	48	10.9	13 990 577	31.5	7 614 464	22.6
Yhteensä — Summa — Total	441	100.0	44 327 919	100.0	33 692 974	100.0

Juustontuotanto oli v. 1952 kaikkiaan 19 567 987 kg, mistä määrästä emmental-juustoja 13 687 610 kg ja ns. pikkujuustoja 5 880 377 kg. Na. sulatejuuston valmistuksesta ei tilastossa ole tietoja.

Lääneittäin ja eri meijeriryhmissä valmistettiin juustoja seuraavat määrät.

Ostproduktionen var år 1952 inalles 19 567 987 kg, av denna mängd emmentalostar 13 687 610 kg och sk. smältostar 5 880 377 kg. Om tillverkning av sk. smältostar har man ej några uppgifter i statistiken.

Länsvis och i de olika mejerigrupperna tillverkades ostar till följande belopp.

Läni tai maakunta Län eller landskap Province	Yksityis- meijerit Enskilda mejerier Priv. dairy plants		O.Y.-meijerit A.B.-mejerier Joint-stock comp. dairy plants		Osuusmeijerit Andelsmejerier Co-op. dairy plants		Yhteensä Summa Total		V. 1951 År 1951 In 1951		Vv. 1948—52 keskim. Åren 1948—52 i medeltal Average in 1948—52	
	kg	%	kg	%	kg	%	kg	%	kg	%	kg	%
Uudenmaan — Nylands	1 053 664	51.8	352 520	15.7	3 811 245	24.9	5 217 429	26.7	4 975 661	30.7	4 418 261	32.0
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	62 046	3.0	978 258	43.6	2 945 512	19.3	3 985 816	20.4	3 404 710	21.0	3 057 626	22.2
Ahvenanmaan — Ålands	—	—	—	—	11 488	0.1	11 488	0.0	14 403	0.1	11 920	0.1
Hämeen — Tavastehus	528 607	25.9	657 147	29.3	2 375 258	15.5	3 561 012	18.2	2 441 408	15.0	2 142 472	15.5
Kymen — Kymmene	374 901	18.4	—	—	2 857 339	18.7	3 232 240	16.5	2 983 180	18.4	2 149 189	15.6
Mikkelin — S:t Michels	18 654	0.9	—	—	243 557	1.6	262 211	1.4	96 650	0.6	101 008	0.7
Kuopion — Kuopio	—	—	—	—	611 363	4.0	611 363	3.1	71 670	0.4	194 342	1.4
Vaasan — Vasa	—	—	254 981	11.4	1 491 605	9.8	1 746 586	8.9	1 465 676	9.0	1 171 162	8.5
Oulun — Uleåborgs	—	—	—	—	939 842	6.1	939 842	4.8	774 208	4.8	503 662	3.7
Lapin — Lapplands	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35 861	0.3
Valtakunta — Riket — Country	2 037 872	100.0	2 242 906	100.0	15 287 209	100.0	19 567 987	100.0	16 227 566	100.0	13 785 503	100.0
Vuonna 1951—År 1951—In 1951	1 923 923	—	1 638 201	—	12 665 442	—	—	—	—	—	—	—
Vv. 1948—52 keskim. — Åren 1948—52 i medeltal — Ave- rage in 1948—52	1 612 425	—	1 388 160	—	10 784 918	—	—	—	—	—	—	—

Juustontuotannon suuruuden mukaan jakaantuivat meijerit eri ryhmiin tavalla, joka selviää seuraavasta taulukosta.

Mejeriernas fördelning i olika storleksgrupper efter osttillverkningsmängd framgår av följande tabell.

Tuotantoryhmä Produktionsgrupp Production group	Meijerien luku Antal mejerier Number of dairy plants		Valmistusmäärä, kg Tillverkningsmängd, kg Output, kg			
	V. 1952 År 1952 In 1952	%	V. 1952 År 1952 In 1952	%	Vv. 1948—52 keskim. Åren 1948—52 i medeltal Average in 1948—52	%
Alle Under — 1 000 kg	1	0.8	310	0.0	506	0.0
1 000— 5 000 »	—	—	—	—	13 953	0.1
5 000— 10 000 »	3	2.4	21 748	0.3	13 909	0.1
10 000— 15 000 »	2	1.6	22 897	0.1	33 961	0.3
15 000— 25 000 »	4	3.1	89 178	0.5	109 565	0.8
25 000— 50 000 »	12	9.4	459 418	2.3	514 698	3.7
50 000— 75 000 »	18	14.2	1 094 773	5.6	1 104 350	8.0
75 000—100 000 »	18	14.2	1 548 087	7.9	1 090 260	7.9
100 000—200 000 »	43	33.8	5 912 047	30.2	4 355 731	31.6
200 000 ja yli — och över — and over kg	26	20.5	10 419 529	53.3	6 548 570	47.5
Yhteensä — Summa — Total	127	100.0	19 567 987	100.0	13 785 503	100.0

Juustontuotannon jakaantumista eri juustolajien osalle osoittaa seuraava yhdistelmä, josta selviää lääneittäin ja meijeriryhmittäin emmentaljuuston ja rasvapitoisuudeltaan erilaisten pikkujuustojen valmistusmäärä.

Ostillverkingens fördelning på de olika ostsorterna anföres i följande sammanställning, vari emmentalostens och de till fetthalten olika småostarnas tillverkningsmängd framgår länsvis och i de olika mejerigrupperna.

Lääni tai maakunta Län eller landskap Province	Emmental-juustoa Emmental-ost Emmenthal cheese	Pikkujuustoja, joiden rasvapitoisuus on Småostar, vilkas fetthalt är Dutch type of cheese, with fat percentage of					Yhteensä Summa Total	Kaikkiaan juustoja Inalles ostar All cheeses kg
		Yli 45 % Över 45 % Over 45 %	30—45 %	20—30 %	Alle 20 % Under 20 % Under 20 %	Ilmoittamat. Ouppgivnen Not announced		
Uudenmaan — Nylands	4 581 954	23 416	579 748	851	—	31 460	635 475	5 217 429
Turun ja Porin — Åbo o. Björneborgs ..	2 771 348	324 832	711 109	16 204	—	162 323	1 214 468	3 985 816
Ahvenanmaan — Ålands	—	11 488	—	—	—	—	11 488	11 488
Hämeen — Tavastehus	1 673 102	24 982	1 702 087	160 531	—	310	1 887 910	3 561 012
Kymen — Kymmene	2 880 530	1 200	350 510	—	—	—	351 710	3 232 240
Mikkelin — St. Michels	177 103	—	85 108	—	—	—	85 108	262 211
Kuopion — Kuopio	419 073	—	188 190	4 100	—	—	192 290	611 363
Vaasan — Vasa	1 052 460	4 221	438 427	36 879	—	214 599	694 126	1 746 586
Oulun — Uleåborgs	132 040	120 597	626 072	59 563	1 570	—	807 802	939 842
Lapin — Lapplands	—	—	—	—	—	—	—	—
Valtakunta — Riket — Country	13 687 610	510 736	4 681 251	278 128	1 570	408 692	5 880 377	19 567 987
Yksityismeij. — Enskilda mejerier — Private dairy plants	1 901 309	3 291	133 272	—	—	—	136 563	2 037 872
Osakeyhtiömeij. — Aktiebolagsmejerier — Joint-stock company dairy plants	1 213 225	157 894	677 694	—	—	194 093	1 029 681	2 242 906
Osusmeijerit — Andelsmejerier — Co- operative dairy plants	10 573 076	349 551	3 870 285	278 128	1 570	214 599	4 714 133	15 287 209

Meijerien käynnissäolopäivien luku. Meijereillä oli v. 1952 käynnissäolopäiviä kaikkiaan 149 979, mikä määrä jakaantui eri meijerien kesken seuraavasti.

Antal dagar, då mejerierna varit i gång. Antalet dagar, då mejerierna varit i gång år 1952, utgjorde inalles 149 979, vilken mängd fördelade sig mellan de olika mejerierna på följande sätt.

	Koko luku Hela antalet Total number	%	Keski- määrin meij. kohti I medeltal per mejeri Average per dairy plant	Vv. 1948—52 keskimäärin Åren 1948—52 i medeltal Average in 1948—52		
				Koko luku Hela antalet Total number	%	Yhtä meij. kohti Per mejeri Per dairy plant
Yksityismeijereissä — I enskilda mejerier — In private dairy plants	8 557	5.7	342	8 340	5.8	323
Osakeyhtiömeijereissä — I aktiebolagsmejerier — In joint-stock company dairy plants	15 912	10.6	346	13 491	9.3	339
Osusmeijereissä — I andelsmejerier — In co- operative dairy plants	125 510	83.7	317	122 613	84.9	304
Kaikkissa meijereissä — I alla mejerier — In all dairy plants	149 979	100.0	321	144 444	100.0	308

Lääni tai maakunta Län eller landskap Province	Työpäiviä yhteensä Arbets- dagar Working- days total	%	Työpäiviä meijeriä kohti Arbets- dagar per mejeri Working- days per dairy plant	Lääni tai maakunta Län eller landskap Province	Työpäiviä yhteensä Arbets- dagar inalles Working- days total	%	Työpäiviä meijeriä kohti Arbets- dagar per mejeri Working- days per dairy plant
Uudenmaan — Nylands	20 480	13.6	359	Kuopion — Kuopio	8 311	5.5	277
Turun ja Porin — Åbo och Björne- borgs	37 630	25.1	336	Vaasan — Vasa	37 954	25.3	314
Ahvenanmaan — Ålands	1 913	1.3	273	Oulun — Uleåborgs	9 249	6.2	280
Hämeen — Tavastehus	20 644	13.8	326	Lapin — Lapplands	1 033	0.7	344
Kymen — Kymmene	6 800	4.5	326	Valtakunta — Riket — Country	149 979	100.0	321
Mikkelin — St. Michels	5 965	4.0	298	V. 1951 — År 1951 — In 1951 ..	148 658	—	319

**Taulukko 36. Meijerien luku ja käynnissäoloaika, maidonlähettäjiä luku ja meijerien
Tabell 36. Antal mejerier och tiden, då mejerierna varit i gång, antal leverantörer och mängden
Table 36. Number of dairy plants, length of the time of operation per number of milk producers**

Alue Område District	Meijerien luku Number of dairy plants	Niiitä Av dem Of them			Maidonlähettäjiä Maximaltalet mjölk- leverantörer Maximum number of suppliers	Käynnissäoloaika Antal dagar, då mejerierna varit i gång Days of operation	Vastaanotettu tuottajilta Av producenterna mottagen Weighed in from prod.		Täysimaitoa käytetty Helmjolk använd Whole milk used	
		Yksityismei- jerit Private dairy plants	Yksityismei- jerit Private dairy plants	Yksityismei- jerit Private dairy plants			Maitoa Mjolk Milk	Kermaa Grädde Cream	Voimval- mistukseen Till smör- beredning For butter- making	Juuston- valmistuk- seen Till ost- beredning For cheese- making
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
a) Läänit — Län —										
Uudenmaan lääni	57	10	14	33	13 871	20 480	208 120 443	147 571	50 353 030	47 968 998
Turun ja Porin lääni	112	4	13	95	45 124	37 630	367 240 152	1 109	254 657 221	29 220 143
Ahvenanmaa	7	—	—	7	1 871	1 913	13 764 539	4 634	12 206 383	116 400
Hämeen lääni	63	6	10	47	24 319	20 644	254 600 939	8 129	127 619 078	26 881 716
Kymen »	21	3	—	18	10 716	6 800	104 174 723	278 076	35 250 527	31 078 157
Mikkelin »	20	2	—	18	6 825	5 965	46 752 766	1 133 873	32 802 258	2 145 906
Kuopion »	30	—	3	27	15 263	8 311	81 067 114	6 712 234	53 200 524	4 882 383
Vaasan »	121	—	5	116	43 780	37 954	310 632 189	225 646	245 249 816	13 644 459
Oulun »	33	—	1	32	11 571	9 249	75 568 619	1 839 737	51 654 347	6 878 456
Lapin »	3	—	—	3	3 752	1 033	20 127 748	10 690	6 183 883	—
Yhteensä — Summa — Total	467	25	46	396	177 092	149 979	1 482 049 232	10 361 699	869 177 067	162 816 618
b) Maanviljelysseurat — Lantbrukssällskap —										
Uudenmaan l. mvs.	32	7	3	22	7 338	11 360	96 892 982	1 444	29 954 830	34 248 471
Nylands svenska l.	29	4	11	14	7 240	10 583	120 908 158	146 127	22 922 704	20 416 382
Varsinais-Suomen mvs. ...	58	4	7	47	19 906	20 003	185 459 509	1 109	120 960 130	20 958 954
Finska Hushållningssällsk.	13	—	—	13	3 155	3 640	24 269 039	4 634	17 266 997	3 556 190
Satakunnan mvs.	48	—	6	42	23 934	15 900	171 276 143	—	128 636 477	4 821 399
Hämeen-Satakunnan mvs...	20	1	2	17	7 660	5 911	68 741 508	7 129	30 906 015	5 226 575
Hämeen l. mvs.	31	2	7	22	12 452	10 610	130 713 316	1 000	65 876 980	16 458 520
Itä-Hämeen mvs.	21	5	1	15	5 907	6 730	73 148 441	160 596	45 874 547	6 890 099
Kyminlaakson mvs.	7	2	—	5	5 422	2 460	62 609 819	—	14 334 440	24 382 302
Länsi-Karjalan mvs.	10	—	—	10	4 587	2 877	31 884 207	278 076	18 391 583	—
Mikkelin l. mvs.	11	—	—	11	5 125	3 358	28 750 440	973 277	17 763 794	452 428
Kuopion mvs.	22	—	1	21	8 966	5 929	50 258 442	4 620 600	31 011 904	4 581 994
Pohjois-Karjalan mvs.	8	—	2	6	6 297	2 382	30 808 672	2 091 634	22 188 620	300 389
Keski-Suomen mvs.	10	—	1	9	5 055	2 923	36 021 746	225 646	20 957 936	—
Etelä-Pohjanmaan mvs. ...	62	—	1	61	22 433	19 143	150 881 411	—	131 601 182	5 494 318
Österbottens svenska l.	36	—	3	33	13 396	11 584	100 003 687	—	69 907 195	8 150 141
Keski-Pohjanmaan mvs. ...	20	—	—	20	3 767	6 443	31 744 596	—	30 494 052	—
Oulun l. Talousseura	24	—	1	23	9 459	6 502	61 633 337	1 535 315	40 789 874	6 333 006
Kajaanin mvs.	2	—	—	2	1 241	608	5 916 031	304 422	3 153 924	545 450
Peräpohjolan mvs.	3	—	—	3	3 752	1 033	20 127 748	10 690	6 183 883	—
Lapin Maatalousseura	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä — Summa — Total	467	25	46	396	177 092	149 979	1 482 049 232	10 361 699	869 177 067	162 816 618

vastaanottama raaka-aine sekä tuotanto v. 1952 lääneittäin ja maanviljelysseuroittain.
 av i mejerierna mottaget råämne samt produktionen år 1952 länsvis och per lantbrukssällskap.
 the quantities received and the total production in 1952 by provinces and agricultural societies.

12	13	14	15	16	17	Valmistettu juustoa, kg Tillverkat ost, kg Cheese produced, kg								25	26
						18	Pikkujuustoja, joiden rasvapitoisuus on Småostar vilkas fetthalt är Dutch type of cheese, with fat percentage of					24			
							19	20	21	22	23		Kalkkiaan juustoa Ost inalles All cheeses		
Emmental- juustoa Emmental- ost Emmenthal cheese	Emmental- ost Emmenthal cheese	Emmental- ost Emmenthal cheese	Emmental- ost Emmenthal cheese	Emmental- ost Emmenthal cheese	Emmental- ost Emmenthal cheese	Emmental- ost Emmenthal cheese	Emmental- ost Emmenthal cheese	Emmental- ost Emmenthal cheese	Emmental- ost Emmenthal cheese	Emmental- ost Emmenthal cheese	Emmental- ost Emmenthal cheese	Emmental- ost Emmenthal cheese	Emmental- ost Emmenthal cheese	Emmental- ost Emmenthal cheese	
Provinces															
21.0	10.4	4.06	148 140	10 485 916	2 247 656	4 581 954	23 416	579 748	851	—	31 460	635 475	5 217 429	542 587	
20.8	10.2	4.10	2 974	7 606 180	12 326 582	2 771 348	324 832	711 109	16 204	—	162 323	1 214 468	3 985 816	72 363	
20.6	10.3	4.00	4 633	—	594 825	—	11 488	—	—	—	—	11 488	11 488	—	
20.8	9.9	4.10	16 662	13 225 588	6 156 791	1 673 102	24 982	1 702 087	160 531	—	310	1 887 910	3 561 012	128 273	
22.1	11.2	4.19	269 233	6 985 398	1 626 005	2 880 530	1 200	350 510	—	—	—	351 710	3 232 240	109 484	
20.1	10.4	4.21	969 229	811 722	1 888 213	177 103	—	85 108	—	—	—	85 108	262 211	8 187	
20.8	8.8	4.23	6 379 786	1 673 445	4 465 754	419 073	—	188 190	4 100	—	—	192 290	611 363	8 922	
20.2	10.5	4.12	142 525	5 015 894	12 141 844	1 052 460	4 221	438 427	36 879	—	214 599	694 126	1 746 586	26 878	
20.5	11.2	4.13	878 438	3 424 452	2 593 875	132 040	120 597	626 072	59 563	1 570	—	807 802	939 842	—	
22.5	—	3.97	28 455	—	286 374	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
20.7	10.3	4.11	8 840 075	49 228 595	44 327 919	13 687 610	510 736	4 681 251	278 128	1 570	408 692	5 880 377	19 567 987	896 694	
Agricultural societies															
20.9	10.4	4.06	1 231	6 581 581	1 378 681	3 318 567	16 158	180 948	—	—	—	197 106	3 515 673	264 822	
21.2	10.6	4.05	146 909	5 607 945	979 899	1 873 981	7 258	398 800	851	—	31 460	438 369	2 312 350	334 545	
21.0	10.2	4.11	2 974	4 763 711	5 839 104	1 714 867	309 456	636 255	15 544	—	162 323	1 123 578	2 838 445	38 780	
20.7	9.3	4.06	4 633	1 284 335	834 502	327 966	26 864	74 854	660	—	—	102 378	430 344	15 735	
20.6	11.6	4.08	—	1 558 134	6 247 801	728 515	—	—	—	—	—	—	728 515	17 848	
20.8	9.4	4.10	16 662	5 226 765	1 503 857	252 260	—	369 601	158 460	—	—	528 061	780 321	7 767	
20.9	10.0	4.11	—	5 998 603	3 173 361	1 161 927	24 982	931 192	2 071	—	310	958 555	2 120 482	96 522	
20.5	10.8	4.09	6 159	2 531 084	2 220 949	436 018	—	419 948	—	—	—	419 948	855 966	32 171	
22.3	10.8	4.16	—	5 281 788	622 573	2 269 936	1 200	350 510	—	—	—	351 710	2 621 646	52 704	
22.1	—	4.25	269 233	—	892 508	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
22.2	6.8	4.28	963 070	280 858	1 146 837	—	—	66 454	—	—	—	66 454	66 454	—	
21.4	8.7	4.24	4 388 962	1 468 620	2 823 524	419 073	—	132 480	4 100	—	—	136 580	555 653	8 922	
20.5	9.1	4.22	1 990 824	204 825	1 642 230	—	—	55 710	—	—	—	55 710	55 710	—	
20.9	—	4.16	142 525	—	1 013 589	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
20.0	10.3	4.10	—	1 316 820	6 576 386	484 544	—	160 558	—	—	—	160 558	645 102	—	
20.3	10.8	4.11	—	3 699 074	3 443 723	567 916	4 221	277 869	36 879	—	214 599	533 568	1 101 484	26 878	
20.6	—	4.22	—	—	1 479 411	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
20.2	11.2	4.11	789 375	3 105 702	2 061 226	132 040	120 597	539 686	59 563	1 570	—	721 416	853 456	—	
23.0	—	4.19	89 063	318 750	161 384	—	—	86 386	—	—	—	86 386	86 386	—	
22.5	—	3.97	28 455	—	286 374	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
20.7	10.3	4.11	8 840 075	49 228 595	44 327 919	13 687 610	510 736	4 681 251	278 128	1 570	408 692	5 880 377	19 567 987	896 694	

G. Yleiskatsauksia.

Seuraavissa taulukoissa esitetään vielä yleiskatsaukset tärkeimpien viljelykasvien pinta-alojen ja satojen (tau-

G. Översikter.

I följande tabeller anföres ännu översikter över utvecklingen beträffande de viktigaste odlingsväxternas arealer

Taulukko 37. Tärkeimpien viljelykasvien alat, ha-sadot ja koko sadot sekä

Tabell 37. De viktigaste odlingsväxternas arealer, ha-skördar och hela skördar

Table 37. The areas, hectare-yields and whole yields of the most important field crops and the whole

Keskimäärin vuosina I medeltal åren Average in the years	Syysvehnä Höstvete Winter wheat			Kevätvehnä Vårvete Spring wheat			Syyärnä Hösttråg Winter rye			Ohra Korn Barley		
	Ala Areal Area ha	Sato Skörd Yield kg/ha	Koko sato Hela skörden Total yield to, ton, tons	Ala Areal Area ha	Sato Skörd Yield kg/ha	Koko sato Hela skörden Total yield to, ton, tons	Ala Areal Area ha	Sato Skörd Yield kg/ha	Koko sato Hela skörden Total yield to, ton, tons	Ala Areal Area ha	Sato Skörd Yield kg/ha	Koko sato Hela skörden Total yield to, ton, tons
1921—25	8 652	1 445	12 499	5 832	1 306	7 617	234 006	1 228	287 457	110 558	1 139	125 884
1926—30	9 961	1 643	16 364	6 070	1 444	8 762	218 519	1 383	302 155	111 715	1 307	146 006
1931—35	18 155	1 827	33 173	21 850	1 615	35 285	230 518	1 528	352 333	126 310	1 421	179 520
1936—40	25 655	1 857	47 444	95 331	1 638	156 107	222 813	1 457	324 709	120 823	1 483	179 169
1941—45	12 031	1 352	16 272	117 890	1 255	148 009	165 060	1 158	191 146	123 565	1 163	143 759
1946—50	15 135	1 687	25 537	159 298	1 419	225 970	143 562	1 337	192 001	129 797	1 360	176 491
1951	13 972	1 709	23 876	147 854	1 236	182 720	115 606	1 565	180 909	129 512	1 627	210 710
1952	16 619	1 678	27 894	120 218	1 655	198 957	112 665	1 539	173 354	145 653	1 534	223 488

Taulukko 38. Tärkeimpien kotieläinten

Tabell 38. De viktigaste husdjuren

Table 38. The most important livestock numbers

Keskimäärin vuosina I medeltal åren Average in the years	Hevosia — Hästar — Horses			Nautaeläimiä — Nötkreatur — Cattle					Lampaita Får Cheeps	Vuohia Getter Goats
	Hevosia, yli 3 v. Hästar, över 3 år Horses, over 3 years	Hevosia, alle 3 v. Hästar, under 3 år Horses, under 3 years	Yhteensä hevosia Samman- lagt hästar Total horses	Sonneja Tjurar Bulle	Lehmiä Kor Cows	Hiehoja ja nuoria sonneja Kvigor och ungtjurar Heifers and steers	Vasikoita Kalvar Calves	Yhteensä nautaeläimiä Samman- lagt nötkreatur Total Cattle		
1921—25 ¹⁾ ..	329 805	69 330	399 135	22 116	1 268 024	268 434	288 461	1 847 035	1 525 807	11 685
1926—30 ¹⁾ ..	332 239	48 610	380 849	21 831	1 273 055	264 486	281 319	1 840 691	1 196 351	10 812
1931—35 ¹⁾ ..	321 735	37 653	359 388	21 193	1 278 058	236 276	256 886	1 792 413	972 994	11 578
1936—40 ¹⁾ ..	310 503	65 678	376 181	20 730	1 313 364	246 664	269 733	1 850 491	987 028	10 513
1941—45 ²⁾ ..	289 540	75 043	364 583	15 441	1 106 906	205 414	356 456	1 684 217	832 751	7 018
1946—50 ²⁾ ..	318 054	73 655	391 709	12 925	1 067 747	204 467	317 639	1 602 778	1 073 311	7 776
1951 ³⁾	336 443	46 036	382 479	9 857	1 143 498	241 124	419 341	1 813 820	1 096 426	5 206
1952 ³⁾	334 406	34 501	368 907	10 719	1 181 835	235 521	423 388	1 851 463	1 126 331	4 572

¹⁾ Laskentapäivä 1/9 — Räkningdag 1/9 — Calculating day 1/9.

²⁾ " " 1/3 — " " 1/3 — " " 1/3 (1950 15/6).

³⁾ " " 15/6 — " " 15/6 — " " 15/6.

lukko 37) ja tärkeimpien kotieläinten (taulukko 38) kehitykseen viisivuotiskansina v:sta 1921 alkaen ja vajaalta viisivuotiskaudelta (1951—52) vuosittain.

och skördar (tabell 37) och de viktigaste husdjurens antal (tabell 38) under femårsperioder med början från år 1921 och under den pågående femårsperioden årsvis (1951—52).

koko peltoala ja sato ry:inä viisivuotisjaksoittain v:sta 1921 alkaen.

samt hela åkerarealen och skörden i fe per femårsperioder fr. o. m. 1921.

arable land area and fodder unit yield by five years beginning from the year 1921.

Kaura Hayre Oats			Peruna Potatis Potato			Peltoheinä Vallhö Tams hay			Koko peltoala Hela åkerarealen The arable land area total ha	Rehuyksikkösaato Foderenhetskörd Fodder unit yield	
Ala Areal Area ha	Sato Skörd Yield kg/ha	Koko sato Hela skörden Total yield to, ton, tons	Ala Areal Area ha	Sato Skörd Yield kg/ha	Koko sato Hela skörden Total yield to, ton, tons	Ala Areal Area ha	Sato Skörd Yield kg/ha	Koko sato Hela skörden Total yield to, ton, tons		By/ha Fe/ha F.u./ha	Koko sato Hela skörden Total yield ry 1 000 fe f.u.
428 256	1 170	501 196	67 471	8 797	593 553	824 285	2 607	2 149 026	2 098 444	1 287	2 233 150
444 880	1 320	587 221	70 073	11 265	789 386	916 929	2 871	2 632 377	2 199 485	1 443	2 658 170
462 070	1 454	671 977	79 692	14 183	1 130 301	1 049 845	2 868	3 011 455	2 419 073	1 550	3 199 593
453 277	1 553	703 717	85 997	15 307	1 316 346	1 123 755	2 847	3 199 713	2 543 153	1 588	3 484 669
350 997	1 225	430 040	70 423	11 977	843 447	1 106 342	2 249	2 487 633	2 471 846	1 189	2 387 818
391 546	1 447	566 551	90 324	14 139	1 277 138	933 217	2 559	2 388 300	2 412 827	1 497	2 942 735
436 587	1 640	715 909	93 593	14 173	1 326 531	1 036 226	2 864	2 967 409	2 458 197	1 599	3 344 326
472 563	1 711	808 521	96 781	15 538	1 503 751	1 064 403	2 952	3 142 238	2 499 443	1 687	3 609 969

luku viisivuotisjaksottain v:sta 1921 alkaen.

antal per femårsperioder fr. o. m. år 1921.

by periods of five years beginning from the year 1921.

Sikoja — Svin — Hogs						Poroja Renar Reindeers	Kanoja Höns Hens	Nautayksikköitä Nötenheter Cattle units	
Karjuja Galtar Boars	Emakoita Moder- suggor Sows	Lihotus- sikoja Gödsvin Fattening hogs	Nuoria sikoja Ungsvin Young hogs	Porsaita Grisar Pigs	Yhteensä sikoja Samman- lagt svin Total hogs			Yhteensä Samman- lagt Total	100 pellon ha kohti Per 100 ha åker Per 100 ha of arable land
5 596	39 869	117 922	129 290	85 067	377 744	59 964	1 137 299	2 340 636	111.5
5 434	42 672	140 109	133 018	82 312	403 545	62 202	1 502 910	2 307 306	104.9
5 427	48 853	162 190	172 332	71 404	460 206	90 892	2 759 324	2 293 902	94.8
5 025	51 661	144 082	194 278	75 355	470 402	96 058	2 653 797	2 348 637	92.4
3 466	48 930	31 936	125 075	56 012	265 419	114 264	1 304 290	1 994 446	80.7
2 993	55 398	44 755	175 157	71 205	349 508	83 308	2 144 898	2 052 196	85.1
2 671	48 761	59 213	240 378	90 681	441 704	92 205	3 726 706	2 241 484	91.2
2 545	46 092	60 030	219 952	85 540	414 159	94 683	3 721 632	2 257 717	90.3

Summary.

In the year 1950 on the basis of Public Law (7/50) given January 13th of the same year the fifth Census of Agriculture was performed. In this Census of Agriculture, in addition to information descriptive of the general structure of agriculture, such data were especially gathered, which are published continuously in the annual statistics of agriculture. The data gathered in the Census of Agriculture thus forms the basis for statistical results counted during the years between two different Censuses. It has been ordained in the 2 § of the statute (8/50), given on the basis of the 5 § of the Public Law on agricultural statistics that annual statistics have to be prepared about agriculture, as about weather conditions, plant growth, areas of agricultural land and yields, horticulture, livestock and slaughtering, fishing, dairy industry, and, if it seems to be necessary, about wages of agricultural workers. Statistics have to be prepared also on the functioning of cow testing societies and reports given on crop outlooks during the summer months and on factors connected with them. The Department of Agriculture can decrease or increase the number of subjects studied. The Public Law on agricultural statistics and the statute concerning its performance are to be found in the appendix 1.

I. Plan for the annual statistics.

Depending on changes in annual statistics required by the decrees of the law on agricultural statistics, and because the method used in the 1940's in collecting and handling statistics, was evidently to be abandoned the cabinet gave 23. 2. 50 to the committee that has made plans for the Census of Agriculture by letter 777/1950 from the Department of Agriculture the duty of planning the annual statistics. The plan made by the committee was ready spring 1951 and the Department of Agriculture approved it as well as the forms as they were proposed. In the following the most important facts in this plan are discussed.

A. The organization for collecting primary data.

For collecting primary data it is suggested that a permanent consistent field organization should be formed which under supervision of the Statistical Division in the Board of Agriculture collects and sends the information needed each time. Already in connection with the performance of the Census of Agriculture preparations have been made to create this kind of a field organization. At the present there is no other organization by means of which the collection of statistical data could take place.

By taking into consideration what has been said above it is suggested, that depending on the size of the community, one or more permanent statistical agents should be selected for each parish. These men should collect data from the census farms chosen in connection with the performance of the Census of Agriculture in the way presumed

in the 8 § of the statute. The statistical agents should be preferably professionally trained persons acquainted with agricultural conditions of the parish, who are in position to collect the primary material annually. The reward for the collection work is paid according to the number of filled forms. The amount of reward for each form should be confirmed by the Department of Agriculture for each year, or continued for as long a period as there is no reason for change.

B. The comprehension of yearly statistics, the manner and times of collecting data.

Under the exceptional conditions of the 1940's the collection of information about agriculture took place in several different ways and in several bureaus. It is important from the viewpoint of the trustworthiness and consistancy, however, that the collection of data is centralized and takes place continuously in the same manner, because then the necessary comparability between the data collected in different years is attained. Carrying out the field organization plans described above will certify the similarity of the primary data in different years. The task of compiling all statistics concerning agriculture should be assigned to the Statistical Division in the Board of Agriculture. This involves an increase in the amount of employees and a move to operation with statistical machines at least as far as larger materials are concerned. The committee suggests that the number of employees should be increased by two statisticians and three assistants, of whom at least two should be acquainted with the use of IBM-machines. The following machines should be rented: two punching and inspection machines, a sorting machine and a tabulator. These increments together with the rationalization of the whole operation should guarantee rapid results, which at the present is regarded as a significant requirement set for statistics. The annual publication for the results of each year should generally be printed in spring of the following year. If it is necessary to publish the statistics in two parts, which however does not seem appropriate, the first part could be printed in the fall of the same year and the second in the spring of the following year. The results from the information collected monthly could become available mostly in the middle of the next month.

It is provided in 2 § of the statute of the law on agricultural statistics, that annual statistics have to be made about agriculture, as about weather conditions, plant growth, areas of agricultural land and yields, horticulture, livestock and slaughtering, fishing, dairy industry and, if it seems to be necessary about wages of agricultural workers. Statistics have to be prepared also on the functioning of cow testing societies and reports given on crop outlooks during the summer months and on factors connected with

them. On this basis the committee suggests the following statistical branches to be included in the annual statistics.

a) *Crop outlook reports from summer months.*

Until now the crop outlook reports have been received from the agricultural advisors during the period from June to October from the 15th of each month. The expectations are expressed in the reports using a scale from 1—8, where 1= total failure and 8= very good crop. Because the method has not been satisfactory in all respects, the committee considered whether a change could take place to a more elastic system better fitted with the present requirements. Since it has been stated in the 8 § of the statute, that crop outlooks have to be based either on survey farms or alternatively on specially chosen inspection areas, the committee supported the first alternative, because the correct choosing of the inspection areas is a very difficult task and the system as a whole requires disproportionately high costs. The committee suggests thus that the crop outlooks should be prepared by the proposed field organization (statistical agents, survey farms). For dates of reporting the committee suggests the 15th of June, August and November. For each reporting time a special form should be used. The times of reporting would consequently decrease from five to three. In case that it would be found necessary to carry out special investigations during the intermediate periods, an opportunity should be granted. If it is suggested that crop outlooks be expressed in percentage of the average local yield when the average yields equal 100. This manner of reporting which is used in many countries, is elastic and gives better chances for comparisons between different areas and periods than pure yield numbers. Estimates on total yields can also be prepared quite easily. When this method is used no special attention has to be paid to the natural differences between districts, since they will be regarded directly in the estimates.

b) *Areas of agricultural land.*

The clarification on agricultural land and especially on areas under different crops should be prepared by the field organization. The committee suggests that it be carried out at the end of June concerning the situation of June 15 th, when the different sowing areas are clear and also when some other information for the annual statistics has to be collected according to the plan. It is suggested that in the collection of the data a form be used, where in addition to the information on areas the other data to be collected at that time are also included. The collection of the information takes place as is stated in the 8 § of the statute concerning the work of statistical agents. The detailed instructions for filling in this as well as the other forms are given in the „Guide for statistical agent“. FAO especially has stressed the fact, that statistics be prepared concerning the use of the produce. For this purpose sections E and G are added in the form.

c) *Total amount of wood removed from forests.*

On the initiative of the forest Research Institute and the Forest husbandry committee of 1949 the committee suggests that information be collected on the amount of wood removed from forests. The data should be collected by the field organization at the end of June. The collection of data does not concern the use of home supply.

d) *The numbers of livestock and their production.*

The committee suggests that data be collected on the numbers of livestock and their production twice a year, the first time concerning the situation on June 15 th and the second time on December 15 th. The summer investigation should then take place at the same time as the area investigation and the investigation in December at the same time as the yield investigation. Two investigations were preferable especially for the sake of production statistics.

e) *Itemizations on yields of different crops.*

The collection of data should be done by the field organization after December 15 th, at the same time as the collection of data about the numbers and production of livestock. In order to call farmers' attention to yield estimates and to make them note the yields as the harvest is proceeding, use of a special note list is suggested which should be delivered to the persons concerned in connection with the summer inquiry. On the basis of the information given in them, or if they are not filled in, by means of other estimations, the ordinary yield form will be prepared at the end of the year.

f) *Clarification on dairy industry.*

According to the present procedure an inquiry should be mailed to all dairies.

g) *Clarification on the functioning of cow testing societies* should be prepared according to the present procedure.

h) *Clarification on wages of agricultural workers.*

Since the statistics on the wages of agricultural workers in its present stage has become unnecessary, the committee considers that it should be fundamentally changed and moved to the general wage statistics prepared in connection with social statistics. The committee suggests that the preparation of wage statistics in connection with the agricultural statistics be omitted and, if it is considered necessary, the development of agricultural wages should be continued in connection with wage statistics of social statistics.

i) *Clarification on horticulture.*

No clarification on horticulture has previously been included in our agricultural statistics. Lately, however requests from different sources (among others the Finnish FAO-committee letter n:o 466/1.8.49) have been expressed for the continuation of information about this line of production which is of increasing importance. The committee suggests that regular annual statistics be prepared on horticulture. In addition to area information first of all fruit, berry and most important vegetable yields and their uses should be itemized. These kinds of production statistics, being regularly and rapidly published would, be of great value when estimating the developments in prices of horticultural products, the need for imports, and the planning measures for development of horticulture. Crop forecasts during the growing season would be essentially connected with the purposes mentioned above. It is suggested consequently that crop outlooks be prepared three times during the growing season using form 2 a Juni, July/August and September/October. The reporting should take place in the same way as the reports on the yields

of field crops. The reporters should be professional men, since they have better chances to prepare correct forecasts. In the reports at such gardens should be included, where there are one or more greenhouses or 20 hotbeds for commercial purposes, or at least 0.50 hectares for fruit, vegetable or flower cultivation, or of all these together. The reports should reflect the average situation in the parish or other specified area.

The information on horticultural products and their utilization should be collected from gardens defined above so that 20 % of them be included. In choosing these so called census gardens attention should be called to the fact that a) fruit, b) greenhouse, c) outdoor cultivation should be presented in the same proportion in the statistics.

The collection of data should take place at the same time as the collection of other statistics (in order to decrease costs), consequently form 2 on July 15th and form 2 b on December 15th. Also it would be advisable to collect some data on horticulture from the ordinary survey farms.

j) Clarification of the fishing yields.

At this time the committee has not received positive information on the extent of fishing and fishing yields, because it has not been possible to prepare the material collected in connection with the Census of Agriculture, (a part of the material won't arrive until July). Thus the making of detailed plans has to be postponed to a later date.

Therefore the committee suggests after a hearing of experts, that information be collected on fishing yields at the end of the year by using the random sample method. However, the final plan will be made and sent to the Department of Agriculture to be approved only after the results of the Census of Agriculture are available to be used as a basis for the plan.

II. The realization of the plan in 1951.

In connection with the 1950 Census of Agriculture some information was collected from the so called survey farms, which were chosen by the census committee by drawing lots in different farm size classes. The number of survey farms amounted to 19 000 which corresponds to 10 % of the arable land of the whole country. The sample proportions by size classes and by parishes are: From farms 2—4.99 hectares arable land 5 %, from farms 5—9.99 hectares 6.7 %, from farms 10—24.99 hectares 10 %, and from farms over 25 hectares 20 %. The data concerning the year 1951 was collected by the statistical agents from the same survey farms as in 1950 (see The results of the Census of Agriculture, General section) as it was supposed in the plan. It was possible to carry out the plan in other respects also, except that it was regarded impossible to prepare satisfactory statistics by means of an inquiry in 20 % of the garden farms. Consequently the realization of these statistics was postponed to the following year. It has also been impossible to prepare statistics on fishing yields. In the statute, given on the basis of the newly published law on fishing, was in fact a section, whose purpose was to secure the availability of information in fishing yields from persons holding fishing licenses. In practice, however, it now seems that sufficiently reliable primary material can not be attained by this method either. It is evident, that preparing trust-

worthy statistics on yields, especially as far as fishing on the lakes is concerned, would cause much difficulty and high cost because of its great dispersion. Therefore the preparation of annual statistics on fishing yields seems to be impossible for some time. The clarification on the wages of agricultural workers is no longer prepared in connection with the agricultural statistics, since the Bureau for Social Research has taken measures regarding the reforming of statistics in question. Declarations on dairy industry and cow testing societies have been prepared in the same manner as before. The latter is published in a separate volume as before.

III. The alterations made in the plan in 1952.

Since the sample method was not considered satisfactory for the demands of representation, and because on the other hand it was considered possible on the basis of the 150 results to decrease the number of survey farms in order to lower the costs, a new so called stratified random sample method was introduced, where only 10 500 farms, or 8 500 less than in 1951, were included. The selection of survey farms was carried out by means of punching-cards. In each class the cards were arranged according to the arable land area by size classes and the subjects were selected in equal intervals in each class. The sample proportion was varied in different stratas (classes) depending on the average arable land area of the farms included. In the method all large farms, a considerable share of middle size farms and a relatively small proportion of the small farms were included. In this way altogether 7 size class stratas were formed namely: 2—5, 5—10, 10—20, 20—30, 30—50, 50—100 and over 100 hectares. Also 7 district stratas were formed on the basis of the variation in the number of farms in different size classes by agricultural societies by whom the counting was to be done. The proportion series were arranged, so that the number of survey farms did not remain under 350.

The numbers and arable land areas of the survey farms selected (stratified random sample) are presented in table 1, by agricultural societies and by farm size classes.

The counting of results has been performed by use of the so called proportional method. For example when it is known on the basis of the 1950 Census of Agriculture (m), that the area under wheat (y) in ij -strata (i = district strat, j = size class strat) was Y_{mij} in 1950 and on survey farms in 1952 y_{ij} , the total area under wheat in 1952 can be derived from the formula $Y_{ij} = \frac{Y_{mij}}{y_{mij}} \times y_{ij}$.

The magnitude of the sample is expressed in table 2, by agricultural societies using absolute as well as proportional numbers, as compared to the total numbers of the 1950 Census of Agriculture.

According to the proportional numbers presented in the table, 3.7 % per cent of the total number and 7.5 % of the corresponding arable land area of farms with two or more hectares of arable land have been included in the sample. There are remarkable differences in the magnitude of the samples in different agricultural societies. This depends on the fact that the sample proportion has been bigger in all farm size classes in the smaller societies. The differences vary between 2.4 % (Oulun läänin talousseura) and 26.9 % (Lapin maatalousseura) as far as the number of survey farms is concerned and correspondingly between 4.3 % and 35.8 % as far as the arable land area is concerned. The total number of census farms has been

9 729 with 172 156 hectares of arable land. Since the original sample included 10 580 farms with 193 876 hectares of arable land the decrease has been 851 farms or 8 % and 21 720 hectares of arable land or 11.2 %. When the results have been counted this decrease has not been considered to have had any more effect on proportion coefficient $\left(\frac{Y_{mij}}{y_{mij}}\right)$ than corresponding the decrease in sample proportion ($y_{mij} \times y_{ij}$). In other words, the same farms have been deducted from y_{mij} than those that have been left out of y_{ij} . In spite of the decrease the number of farms has been above the level set for reliability in all agricultural societies except two (Nylands svenska lfsk., and Lapin maatalousseura).

In preparing horticultural statistics the plan concerning the 20 % sample was abandoned and the inquiry was directed to all commercial gardens. Other statistics have been collected in the same manner as in 1951.

Because the sample does not include farms with less than 2 hectares of arable land, their share has been estimated as far as it has been necessary on the basis of the 1950 Census of Agriculture. These estimations have been mostly based on conditions of farms with 2—4.99 hectares of arable land. If the estimation has been based on other sources they are mentioned separately.

Some special statistics have not been constructed by means of the sample. For example, statistics on flax seed cultivation has been attained from the Vegetable Oil Company and from State Grain-Stores, even if this data is also included in the sample. The number of reindeer has been attained from the Reindeer Association. In general such statistics that, if based on the sample only, do not reflect the actual situation, have been adjusted on the basis of other prevailing data. This includes for example plants grown in small scale or limited area and rare animals.

Liite 1. Vuositilaston lomakkeet.
Bilaga 1. Blanketterna för årsstatistiken.

Maataloustilasto v. 195__.

Lomake N:o 1 a
kesä

Lääni .....

Kunta .....

Ilmoitus satotoiveista kesäkuun 15 p:nä 19.....

(Katso ohjeita »Tilastoasiamiehen Oppaasta».)

Huom.	Viljelyskasvi		Satotoiveet		Tietoja satotoiveisiin vaikuttavista tärkeimmistä seikoista (lue sarake »Huom.»)
	A	Talvehtineet kasvit:	Sato arviolta keskim. hehtaarisadosta (= 100) %	Tätä saraketta ei täytetä	
<p>Kunkin kasvin kohdalle merkitään sellaiset seikat, jotka huomattavasti vaikuttavat satotoiveisiin, kuten esiintyneet:</p> <p>a) kasvitaudit, b) tuhoeläimet, c) hallat (esiintymispäivät on mainittava), d) talvehtiminen, e) raesateet, f) tulvat, g) liika märkyys, h) kuivuus, jne.</p> <p>Arvioidun vahingon suuruus on ilmoitettava myös %:ssa (suluissa a.o. tiedon jäljessä).</p> <p>Kylvöjen yleisin suoritusaika tarkoittaa aikaa, jonka rajoittavat a.o. alkamis- ja päättymisaajat.</p> <p>Myös kylvöolosuhteista, siemenen laadusta, kylvötoiden edistymisestä, orastumisesta, jne. on lyhyesti mainittava.</p>	1.	Syysvehnä			
	2.	Syysruis			
	3.	Syysrypsi tai -rapsi			
	4.	Peltoheinä			
	B.	Kevätviljat:	Kylvöjen yleisin suoritusaika		
	5.	Kevätvehnä			
	6.	Ohra			
	7.	Kaura			
	8.	Sekavilja			
	9.	Herne			
	C.	Peruna			
	10.				
	D.	Juurikasvit:			
	11.	Sokerijuurikas			
	12.	Rehujuurikasvit			
	E.	Heinänsiemen			
13.					
F.	Laitumet: ¹⁾	Kunto: 1) erittäin heikko, 2) heikko, 3) keskinkertainen- 4) hyvä, 5) erittäin hyvä.			
14.					
G.	Sääsuhteet: ¹⁾	a) Satanut: 1) liian vähän, 2) tyydyttävästi, 3) liian paljon. b) Lämpösuhteet: 1) suotuisat, 2) tyydyttävät, 3) epäsuotuisat.			
15.					
H.	Työvoiman saanti: ¹⁾	1) vaikea, 2) tyydyttävä, 3) hyvä, 4) liikatarjontaa.			
16.					

¹⁾ Tarkoitettu on alleviivattava.

Lomakkeen täytti .....ssa ...../..... 19.....

Tilastoasiamies .....

Osoite .....

Tämä ilmoitus on jätettävä postiin 15 p:nä kesäkuuta.

Lääni _____

Kunta _____

Ilmoitus satotoiveista elokuun 15. pnä 19__.

(Katso ohjeita »Tilastoasiamiehen Oppaan» sivuilta 30—35.)

Huom.	Viljelyskasvi		Satotoiveet		Yleisin			Tietoja satotoiveisiin vaikuttavista tärkeimmistä seikoista (lue sarake »Huom.»)
	A	Talvehtineet kasvit:	Sato arv. keskim. hehtaari-sadosta (= 100) %	Tätä sara-ketta ei täytetä	Kylvö- jen	Leik- kuun	Pelloilta korjuun	
<p>Kunakin kasvin kohdalle merkitään sellaiset seikat, jotka huomattavasti vaikuttavat satotoiveisiin, kuten esiintyneet:</p> <p>a) kasvitaudit, b) tuhoeläimet, c) hällat (esiintymispäivät on mainittava), d) raesateet, e) tulvat, f) lakoutuminen, g) liikamärkyys, h) kuivuus, i) rikkaruohoisuus, jne.</p> <p>Arvioidun vahingon suuruus on ilmoitettava myös %:ssä (sulussa a.o. tiedon jäljessä).</p> <p>Kylvöjen, leikkujen (noston), korjuun (puinnin) tms. yleisimmällä suoritusajalla tarkoitetaan aikaa, jonka rajoittavat a.o. alkamis- ja päättymisaajat. Myös kylvö-, leikkuu-, korjuu- jne. töiden edistymisestä on lyhyesti mainittava.</p>	1.	Syysvehnä						
	2.	Syysruis						
	3.	Syysrypsi						
	4.	Peltoheinä						
	B.	Kevätviljat:						
	5.	Kevätvehnä			—			
	6.	Ohra			—			
	7.	Kaura			—			
	8.	Sekavilja			—			
	9.	Herne			—			
	C	Peruna						
	10.							
	D	Juurikasvit:						
	11.	Sokerijuurikas						
	12.	Rehujuurikasvit						
	E	Apilansiemen						
	13.							
14.	Timoteinsiemen							
F	Laitumet: 1)		Kunto: 1) erittäin heikko, 2) heikko, 3) keskinkertainen 4) hyvä, 5) erittäin hyvä.					
15.								
G	Sääsuhteet: 1)		a) <i>Satanut</i> : 1) liian vähän, 2) tyydyttävästi, 3) liian paljon. b) <i>Lämpösuhteet</i> : 1) suotuisat, 2) tyydyttävät, 3) epäsuotuisat					
16.								
H	Työvoiman saanti: 1)		1) vaikea, 2) tyydyttävä, 3) hyvä, 4) liikatarjontaa.					
17.								

1) Tarkoitettu on alleviivattava.

Lomakkeen täytti _____ ssa _____ / _____ 19__

Tilastoasiamies _____

Osoite _____

Tämä ilmoitus on jätettävä postiin 15. p:nä elokuuta.

Lääni _____

Kunta _____

Ilmoitus satotoiveista lokakuun 15. pnä 195__.

(Katso ohjetta »Tilastoasiamiehen Oppaan» sivuilta 35—38).

Huom.	Viljelykasvi		Sato arviolta kg/ha	Yleisin			Tietoja satoon vaikuttaneista tärkeimmistä tekijöistä (lue sarake »Huom«).	Sadosta laadultaan moitteetonta %
	A	Talvehlineet kasvit:		Leikkuun	Pelloilta korjuun	Kylvöjen		
				Suoritus aika				
<p>Kunakin kasvin kohdalle merkitään sellaiset seikat, jotka huomattavasti ovat vaikuttaneet satotoiveisiin, kuten esiintyneet:</p> <p>a) kasvitaudit, b) tuhoeläimet, c) hallat (esiintymispäivät on mainittava), d) raesateet, e) tulvat, f) lakoutuminen, g) liikamärkyys, h) kuivuus, i) rikkaruohoisuus, jne.</p> <p>Arvioidun vahingon suuruus on ilmoitettava myös %:ssa (suluissa a.o. tiedon jäljessä).</p> <p>Satotoiveet (kg/ha) olisi saatava mahdollisimman hyvin kunnan keskitasoa kuvastaviksi.</p> <p>Kylvöjen, leikkuun (noston), korjuun (puinnin), tms. yleisimmällä suoritusajalla tarkoitetaan aikaa, jonka rajoittavat a.o. alkamis- ja päättymisajat. Myös kylvö-, leikkuu-, korjuu jne. töiden edistymisestä on lyhyesti mainittava.</p>	1.	Syysvehnä						
	2.	Syysruis						
	3.	Syysrypsi, -rapsi						
	4.	Peltoheinä						
	B	5.	Kevätvilja: Kevätvehnä					
	6.	Ohra						
	7.	Kaura						
	8.	Sekavilja						
	9.	Herne						
	C	10.	Peruna					
	D	11.	Juurikasvit: Sokerijuurikas					
	12.	Lanttu						
	13.	Turnipsi						
	14.	Rehujuurikas						
	15.	Naattinauris						
	E	16.	Vihantarehu					
	F	17.	Kuitupellava (ilmakuivia varsia)					
	G	18.	Öljypellava (siemeniä)					
	H	19.	Apilansiemen					
	20.	Timoteinsiem.						
	I	21.	Niittyheinä					
	J	22.	Laitumet: ¹⁾	Kunto: 1) erittäin heikko, 2) heikko, 3) keskinkertainen, 4) hyvä, 5) erittäin hyvä.				
	K	23.	Sääsuhteet: ¹⁾	a) Sataumat: 1) liian vähän, 2) tyydyttävästi, 3) liian paljon. b) Lämpösuhteet: 1) suotuisat, 2) tyydyttävät, 3) epäsuotuisat.				
	L	24.	Työvoiman saanti:	1) vaikea, 2) tyydyttävä, 3) hyvä, 4) liikatarjontaa.				

¹⁾ Tarkoitettu on alleviivattava.

Lomakkeen täytti _____ ssa _____ / _____ 19__.

Tilastoasiamies _____

Osoite _____

Tämä ilmoitus on jätettävä postiin 15. p:nä lokakuuta.

Ilmoitus puutarhan satotoiveista _____ pnä kesäkuuta 195__.

(Ilmoitus on tehtävä omenapuiden kukinnan loppuvaiheessa; ilmoittamispäivä on ehdottomasti mainittava.)

	Puutarhakasvi	Tietoja satotoiveisiin vaikuttavista tärkeimmistä seikoista (vert. huom.)
<p><i>Huom.</i></p> <p>Kunkin kasvin kohdalle merkitään sellaiset seikat, jotka huomattavasti tulevat vaikuttamaan satotoiveisiin, kuten:</p> <p>a) kasvitaudit, b) tuhoeläimet, c) talvehtiminen, d) hallat, e) raesateet.</p> <p>Arvioidun vahingon suuruus on ilmoitettava myös %:ssa. Tiedot on ilmoitettava täsmällisesti mainiten esim. mikä kasvitauti tai tuhoeläin on vahinkoa aiheuttanut. Myös muista satotoiveisiin oleellisesti vaikuttavista seikoista on mainittava, kuten esim. kukinnan runsaudesta ja sen onnistumisesta.</p>	A Hedelmät ja marjat:	
	1. Omenat	
	2. Muut hedelmät	
	3. Marjat	
	B Vihannekset:	
	4. Kurkku	
	5. Tomaatti	
	6. Porkkana	
	7. Punajuurikas	
	8. Kaalit	
9. Sipuli		
10. Muut (mainittava tärk. kasvin nimi)		

Lomakkeen täytti .....ssa ...../..... 195.....

Tilastoasiamies .....

Osoite .....

Ilmoitus puutarhan satotoiveista ____ pnä heinä/elokuuta 195__.

(Ilmoitus on tehtävä *talvilajikkeiden* raakileiden ollessa läpimitaltaan n. 3 cm:ä, ilmoittamis-
päivä on ehdottomasti mainittava).

<p><i>Huom.</i></p> <p>Kunkin kasvin kohdalle merkitään sen lisäksi, että todennäköisesti saatava kg-sato yksikköä (puu, pensas, m²) kohti arvioidaan, sellaiset seikat, jotka <i>huomattavasti</i> tulevat vaikuttamaan satotuloksiin, kuten</p> <p>a) kasvitaudit, b) tuhoeläimet, c) hallat, d) raesateet.</p> <p>Arvioidun vahingon suuruus on ilmoitettava myös %-issa. Tiedot on ilmoitettava täsmällisesti, mainiten esim., mikä kasvitauti tai tuhoeläin on vahinkoa aiheuttanut. Myös muista satotoiveisiin oleellisesti vaikuttavista seikoista on mainittava, kuten esim. raakileiden putoamisesta, jne.</p>	A	<i>Hedelmät ja marjat:</i>	Sato arviolta puuta tai pensasta kohden kg	Tietoja satotoiveisiin vaikuttavista tärkeimmistä seikoista (vrt. huom.)
	1.	Omenat		
	2.	Muut hedelmät		
	3.	Marjat		
	B	<i>Vihannekset:</i>	Sato arviolta m ² :ä kohden kg	
	4.	Kurkku		
	5.	Tomaatti		
	6.	Porkkana		
	7.	Punajuurikas		
	8.	Keräkaali		
9.	Sipuli			
10.	Muut (mainittava tark. kasvin nimi)			

Lomakkeen täytti _____ ssa ____/____ 195__.

Tilastoasiamies _____

Osoite _____

Ilmoitus puutarhan satotoiveista ____ pnä lokakuuta 195__.

(Ilmoitus on tehtävä *talvilajikesadon* korjuun päätyttyä; ilmoittamispäivä on ehdottomasti mainittava.)

<p><i>Huom.</i></p> <p>Kunkin kasvin kohdalle merkitään sen lisäksi, että todennäköisesti saatava kg-sato yksikköä (puu, pensas, m²) kohti arvioidaan, sellaiset seikat, jotka huomattavasti tulevat vaikuttamaan satotuloksiin, kuten</p> <p>a) kasvitaudit, b) tuhoeläimet, c) hallat, d) raesateet.</p> <p>Arvioidun vahingon suuruus on ilmoitettava myös %-issa. Tiedot on ilmoitettava täsmällisesti, mainiten esim., mikä kasvitauti tai tuhoeläin on vahinkoa aiheuttanut. Myös muista satotoiveisiin oleellisesti vaikuttavista seikoista on mainittava, kuten esim. raakileiden putoamisesta, jne.</p>	A	<i>Hedelmät ja marjat:</i>	Sato arviolta puuta tai pensasta kohden kg	Tietoja satotoiveisiin vaikuttavista tärkeimmistä seikoista (vrt. huom.)
	1.	Omenat		
	2.	Muut hedelmät		
	3.	Marjat		
	B	<i>Vihannekset:</i>	Sato arviolta m ² :ä kohden kg	
	4.	Kurkku		
	5.	Tomaatti		
	6.	Porkkana		
	7.	Punajuurikas		
	8.	Keräkaali		
9.	Sipuli			
10.	Muut (mainittava tärk. kasvin nimi)			

Lomakkeen täytti _____ ssa _____ / _____ 195__.

Tilastoasiamies _____

Osoite _____

Maataloutta koskevia tietoja tilastoviljelmiltä.

(Vrt. ohjeita »Tilastoasiamiehen Oppaasta»).

Tämä lomake täytetään kaikilta tilastoviljelmiltä. Viljelmien haltijat ovat tammikuun 13. päivänä 1950 vahvistetun lain 3 §:n 2 mom:n mukaan velvollisia antamaan lomakkeessa pyydetty tiedot. Mainitun pykälän 3 mom:n mukaan käsitellään tiedot luottamuksellisina ja käytetään niitä ainoastaan tilastollisiin tarkoituksiin.

A. Maatalousmaan alat.							
1. Viljelmän numero (tilastoviljelmäluettelossa)	(3)			Tätä saraketta ei täytetä			
» nimi							
» postiosoite							
2. Kunta, kauppa- tai kaupunki	(3)						
3. Viljelmän peltopinta-ala	_____ ha _____ aaria (3,1)						
4. » puutarhan pinta-ala	_____ ha _____ aaria (1,1)						
5. » pysyvän hoidetun laitumen pinta-ala	_____ ha _____ aaria (1,1)						
6. » luonnonniityn pinta-ala	_____ ha _____ aaria (2,1)						
7. Luonnonniityn alasta korjataan heinäksi	_____ ha _____ aaria (2,1)						
8. Peltoalasta ensi kerran kylvettyä uudisviljelystä	_____ ha _____ aaria (2,1)						
B. Pellon käyttö kesällä			ha	a	Tätä ei täytetä		
1. Syysvehnä	(1,1)						
2. Kevätvehnä	(2,1)						
3. Syysruis	(2,1)						
4. Juhannusruis edellisvuonna kylvetty	(1,1)						
5. Kevätruis	(1,1)						
6. Ohra	(1,1)						
7. Herne	(1,1)						
8. Kaura	(2,1)						
9. Sekavilja	(1,1)						
10. Peruna	(2,1)						
11. Sokerijuurikas	(2,1)						
12. Lanttu	(1,1)						
13. Turnipsi	(1,1)						
14. Rehujuurikas	(1,1)						
15. Naattinauris	(1,1)						
16. Muut juurikasvit	(1,1)						
17. Vihantarehu	(1,1)						
18. Peltoheinä, kuivana korjattava	(2,1)						
19. Peltoheinä, AIV-rehuksi korjattava	(1,1)						
20. Peltoheinä, siemeneksi korjattava	(1,1)						
21. Peltolaidun, vaiht.	(1,1)						
22. Peltolaidun, pysyvä	(1,1)						
23. Kuitupellava	(1,1)						
24. Hamppu	(1,1)						
25. Öljykasvit	(1,1)						
26. Muut kasvit	(1,1)						
27. Täysikesäntö	(2,1)						
28. Muiden viljelyksessä	(1,1)						
Koko peltoala							
C. Puutarhaviljely.					Kaikkiaan	Niistä keväällä ja edellisellä syksynä istutettuja	
1. a) Omenapuita, kesälajikkeita			kpl (2)				
b) Omenapuita, syyslajikkeita			kpl (2)				
c) Omenapuita, talvilajikkeita ..			kpl (2)				
						Kaikkiaan	
2. Päärynäpuita ..	kpl (2)						
3. Kirsikkapuita ..	kpl (2)						
4. Luumupuita	kpl (2)						
5. Mustaherukkapensaita	kpl (2)						
6. Punaherukkapensaita	kpl (2)						
7. Valkoherukkapensaita	kpl (2)						
8. Karviaismarjapensaita	kpl (2)						
9. Vadelmapensaita ..	m ² (3)						
10. Puutarhamansikoilla	m ² (3)						
11. Vihannes- ja juurikasveilla	m ² (4)						
12. Lämpimiä lavoja, yhteensä	m ² (4)						
13. Kylmiä lavoja, yhteensä	m ² (4)						
14. Kylmiä kasteja, yhteensä	m ² (3)						
D. Lannoitteiden käyttö ilmoitusvuoden sadolle.							
1. Typpilannoitteita, kg	(2)						
2. Fosforilannoitteita, kg	(2)						
3. Kalilannoitteita, kg ..	(2)						
4. Yleislannoitteita (ylannokset), kg	(2)						
5. Maatalouskalkkia, tonnia	(3)						

E. Tietoja viime vuonna saadun sadon käytöstä.

	Käytetty kotieläimille kg	Varastossa 15. pvä kesäkuuta kg
1. Vehnä		
2. Ruis		
3. Ohra		
4. Herne		
5. Kaura		
6. Peruna		

F. Kotieläinten luku 15. VI ¹⁾

	Viljelmän omista- mia kpl	Viljel- mällä asuvien työnteki- jöiden omistamia kpl	G. Tietoja kotieläinten tuotannosta ja tuo- tannon käytöstä. ¹⁾
1. Oriita, yli 3 vuoden			1. Maitoa tuotettu viljelmällä laskentapäi- vänä tai sen edellisenä päivänä .... kg (3)
2. Muita hevosia, yli 3 vuoden			2. Maitoa käytetty viljelmällä laskentapäi- vänä tai sen edellisenä päivänä:
3. Nuoria hevosia, 1—3 vuoden			a) ihmisten ravinnoksi ..... kg
4. Varsoja, alle 1 vuoden			b) eläimille (kuorimatonta) ..... kg
5. Sonneja, yli 2 vuoden			c) kotivoiin ja -juuston valmistukseen kg
6. Lehmä.			3. Maitoa myyty viljelmällä laskentapäi- vänä tai sen edellisenä päivänä:
a) Suomen Karjaa ..... (2)			a) suoraan kuluttajille (tinkimaitona, tms.) ..... kg
b) Ayrshirerotua ..... (2)			b) meljeriin ..... kg
c) Sekarotuisia tai muita ..... (2)			4. Kananmunia tuotettu viljelmällä lasken- tapäivänä tai sen edellisenä päivänä .. kpl
7. Hiehoja, yli 1 vuoden ..... (1)			5. Kananmunia käytetty viljelmällä lasken- tapäivänä tai sen edellisenä päivänä .... kpl
8. Nuoria sonneja, 1—2 vuoden ..... (1)			6. Kananmunia myyty viljelmältä laskenta- päivä edeltäneen viikon aikana .... kg
9. Vasikoita, alle 1 vuoden ..... (2)			7. Vuoden alkupuoliskolla teurastettu kotona:
10. Lampaista, yli 1 vuoden ..... (2)			a) siitossikoja (keskipaino _____ kg) kpl
11. Karitsoita, alle 1 vuoden ..... (2)			b) niistä vuoden alkupuoliskolla porsia- neita emakoita ..... kpl
12. Vuohia ..... (1)			c) lihotussikoja (keskipaino _____ kg) kpl
13. Karjuja, yli 6 kuukauden ..... (1)			d) kotona teurastetusta sianlihasta myyty ..... kg
14. Siitosemakoita, yli 6 kuukauden			8. Sikoja myyty vuoden alkupuolisk. teuraaksi:
a) vuoden alkupuoliskolla porsineet, uudelleen astutetut emakot ..... (1)			a) siitossikoja ..... kpl
b) muut astutetut emakot ..... (1)			b) lihotussikoja, yli 6 kk.n ..... kpl
c) vuoden alkupuolisk. porsineet astu- tamattomat emakot ..... (1)			c) alle 6 kk.n ..... kpl
d) muut emakot ..... (1)			9. Porsaita alle 2 kk:n myyty vuoden alku- puoliskolla ..... kpl
15. Lihotussikoja, yli 6 kuukauden ..... (2)			10. Vuoden alkupuoliskolla teurastettu kotona:
16. Nuoria sikoja, 2—6 kuukauden ..... (2)			a) lehmä ja sonneja (keskipaino _____ kg) ..... kpl
17. Porsaita, alle 2 kuukauden ..... (2)			b) nuorta karjaa, 6 kk.n—2 v.n (keski- paino _____ kg) ..... kpl
18. Kanoja, yli 6 kuukauden ..... (3)			c) vasikoita, 1—6 kk.n (keskipaino kg) ..... kpl
19. Kukkoja, yli 6 kuukauden ..... (2)			11. Nautaeläimiä myyty vuoden alkupuolis- kolla teuraaksi:
20. Kana- ja kukkopoikasiasia, alle 6 kuukau- den ..... (3)			a) lehmä ja sonneja ..... kpl
21. Muuta siipikarjaa ..... ( )			b) nuorta karjaa, 6 kk.n—2 v.n ..... kpl
22. Poroja, yli 1 vuoden ..... (3)			c) vasikoita, 1—6 kk.n ..... kpl
23. Mehiläisyhdyskuntia, kehäpesissä .... (2)			12. Vuoden alkupuoliskolla teurastettu kotona:
24. Mehiläisyhdyskuntia, olkipesissä .... (2)			a) lampaista, yli 1 v.n (keskipaino _____ kg) ..... kpl
			b) lampaista, alle 1 v.n (keskipaino _____ kg) ..... kpl
			13. Lampaista myyty vuoden alkupuoliskolla teuraaksi:
			a) yli 1-vuotiaita ..... kpl
			b) alle 1-vuotiaita ..... kpl
			14. Kotivoita valmistettu vuoden alkupuolis- kolla (arviolta) ..... kg
			15. Siitä myyty ..... kg
			16. Villaa keritty vuoden alkupuoliskolla .. kg

¹⁾ Tyhjiksi jääviin kohtiin merkitään —.

Lomakkeen täytti _____ ssa _____ / _____ 19 _____

Tilastoasiamies _____

Osoite _____

Metsäntuotteiden luovutukset

ajanjaksona 1. 7. 19.....—30. 6. 19.....

Tällä lomakkeella kerätään tietoja tilastoviljelmiltä metsäntuotteiden luovutuksista ilmoituskaudelta. Viljelmien haltijat ovat tammikuun 13 p:nä 1950 hyväksytyn lain 3 §:n 2 mom:n mukaan velvollisia antamaan lomakkeessa pyydettyt tiedot. Mainitun pykälän 3 mom:n mukaan käsitellään tiedot luottamuksellisina ja käytetään niitä ainoastaan tilastollisiin tarkoituksiin.

A. 1. Viljelmän numero (tilastoviljelmäluettelossa)		Tätä saraketta ei täytetä
» nimi		
» postiosoite		
2. » sijaitsemiskunta		
3. » peltoala	ha ..... aaria	
4. » metsäala veroluok. (I—V)	ha ..... aaria	
5. » joutomaan ala	ha ..... aaria	
6. » koko ala (ilman vesiä).....	ha ..... aaria	
7. Onko pystymyynnejä ollut ilmoituskautena: 1) 1) On, 2) Ei	(Myönteisessä tapauksessa täytetään kohta B.)	
8. » hankintamyynnejä » 1) 1) On, 2) Ei	(Myönteisessä tapauksessa täytetään kohta C.)	
1) Tarkoitettu vastaus alleviivataan.		
B. Pystymyynneihin perustuneet luovutukset.		Ei täytetä
1. Mäntysahapuu:	runkoja ..... kpl (à ..... kj.), yht. .... kj.	
2. Kuusisahapuu:	runkoja ..... kpl (à ..... kj.), » ..... kj.	
3. Vanerikoivut:	runkoja ..... kpl (à ..... kj.), » ..... kj.	
Miten luovutettujen koivujen paksuus on mitattu? (Keskeltä kuoren päältä tai muulla tavoin)		
4. Muut järeät puut (tulitikkupuut, ratapölkkyt, johtopylväät, ym.) (Laatu, määrä ja mitat mainitaan)		
5. Kuusipaperipuut.....	p-m ³ , pölkkyjen pituus m	
Luovutettu: 1) kuorineen, 2) puolipuht., 3) vuoltuina (tarkoitettu alleviivataan)		
6. Mäntypaperipuut	p-m ³ , pölkkyjen pituus m	
Luovutettu: 1) kuorineen, 2) puolipuht., 3) vuoltuina (tarkoitettu alleviivataan)		
7. Mäntykaivospölkkyt	p-m ³ , pölkkyjen pituus m ..... tai jalkaa	
Luovutettu: 1) kuorineen, 2) puolipuht. (tarkoitettu alleviivataan)		
8. Kuusikaivospölkkyt	p-m ³ , pölkkyjen pituus m ..... tai jalkaa	
Luovutettu: 1) kuorineen, 2) puolipuht. (tarkoitettu alleviivataan)		
9. Koivuhalat	p-m ³	
10. Havuhalat	p-m ³ (Mäntyä ..... %, Kuusta ..... %)	
11. Sekahalot	p-m ³ (Mäntyä ..... %, Kuusta ..... %, Koivua ..... %, Haapaa ..... %, Leppää ..... %)	
12. Muunlaiset tavarat (laatu, määrä, mitat ja puulajisuhteet mainitaan)		

Katso kohtaa C kääntöpuolella!

C. Hankintamyynnteihin perustuneet luovutukset.		Tätä saraketta ei täytetä
1. Mäntysahatukit	kj.	
2. Kuusisahatukit	kj.	
3. Vaneritukit	kj. Miten luovutettujen koivutukkien pak- suus on mitattu (vrt. kohtaan B 3)	
4. Muut järeät puut (samoin kohdassa B 4)	....	
5. Kuusipaperipuut	p-m ³ , pölkkyjen pituus ..... m Luovutettu: 1) kuorineen 2) puolipuht., 3) vuoltuina (tarkoitettu alleviivataan)	
6. Mäntypaperipuut	p-m ³ , pölkkyjen pituus ..... m Luovutettu: 1) kuorineen, 2) puolipuht., 3) vuoltuina (tarkoitettu alleviivataan)	
7. Mäntykaivospölkkyt	p-m ³ , pölkkyjen pituus ..... m tai jalkaa Luovutettu: 1) kuorineen, 2) puolipuht. (tarkoitettu alleviivataan)	
8. Kuusikaivospölkkyt	p-m ³ , pölkkyjen pituus ..... m tai jalkaa Luovutettu: 1) kuorineen, 2) puolipuht. (tarkoitettu alleviivataan)	
9. Koivuhalot	p-m ³	
10. Havuhalot	p-m ³ (Mäntyä ..... %, Kuusta ..... %)	
11. Sekahalot	p-m ³ (Mäntyä ..... %, Kuusta ..... %, Koivua ..... %, Haapaa ..... %, Leppää ..... %)	
12. Muunlaiset tavarat (samoin kuin kohdassa B 12):	....	

Huom. Tietojen on koskettava vain niitä puutavaran myyjiä määriä, jotka kuluneen ilmoituskauden aikana heinäkuun 1 päivään mennessä on mitattu ja luovutettu ostajille. Luovuttamattomia varastoja ei ilmoitukseen oteta mukaan.

Ellei tilalla ole ollut luovutuksia tiedustelun käsittämänä aikana (vuosi), on siitä välttämättä erikseen mainittava kohdissa A 7 ja A 8.

Tilan kotitarpeiksi käytetyistä puista ei lomakkeelle tehdä merkintöjä.

Puutavaran määrät merkitään lomakkeelle samoina yksikköinä, joina puut on myyty (kj. = kuutiojalkaa, p-m³ = pinokuutiometriä, kpl = kappaletta, m — metriä).

Lomakkeen täytti .....ssa ...../..... 19.....

Tilastoasiamies .....

Osoite .....

Puutarhanviljely.

Tämä lomake täytetään arvalla valituilta puutarhatilastoviljelmiltä. Viljelmien haltijat ovat tammikuun 13 p:nä 1950 hyväksytyin lain 3 §:n 2 mom:n mukaan velvollisia antamaan lomakkeessa pyydytyt tiedot. Mainitun pykälän 3 mom:n mukaan käsitellään tiedot luottamuksellisina ja käytetään niitä ainoastaan tilastollisiin tarkoituksiin.

A. 1. Viljelmän numero (luettelossa) ..... (2)					
» nimi _____					
» postiosoite _____					
2. Kunta, kauppalta tai kaupunki _____ (3)					
3. Viljelmän peltopinta-ala _____ ha _____ aaria ..... (1)		Koko pinta-ala		Siitä väli- viljelyksenä	
4. » puutarhan pinta-ala _____ ha _____ aaria		ha	a	ha	a
5. Puutarhan pinta-alasta.					
a) Hedelmäpuilla ..... (1,2)				—	—
b) Marjapensaita ..... (1,2)					
c) Puutarhamansikoilla ..... (0,2)					
d) Vihanneksilla ja juurikasveilla ..... (1,2)					
e) Kukkaviljelyksillä ..... (0,2)					
f) Hedelmäpuiden ja marjapensaiden taimistoina ..... (1,2)					
g) Koristekasvien taimistoina ..... (0,2)					
h) Metsäpuiden taimistoina ..... (1,2)				—	—
i) Käytäviä, nurmikoita ja puistoja ..... (0,2)				—	—
Yhteensä					
B. Lasinalainen viljely.		kpl.		Viljelysala m ²	
1. Kasvihuoneita ..... (1), (3)					
2. Lämpölaivaikkunoita ..... (1), (3)					
3. Kylmälaivaikkunoita ..... (1), (3)					
4. Kasteja ilman kiinteitä lämmityslaitteita ..... (1), (2)					
C. Hedelmäpuita ja marjapensaita.					
1. Omenapuita, kaikkiaan, kesälajikkeita, kpl ..... (2)					
2. » » syyslajikkeita, kpl ..... (2)					
3. » » talvilajikkeita, kpl ..... (2)					
Niistä keväällä ja edellisenä syksynä istutettuja					
4. kesälajikkeita, kpl ..... (2)					
5. syyslajikkeita, kpl ..... (2)					
6. talvilajikkeita, kpl ..... (2)					
7. Päärynäpuita, kpl ..... (2)					
8. Kirsikkapuita, kpl ..... (2)					
9. Luumupuita, kpl ..... (2)					
10. Karviaismarjapensaita, kpl ..... (2)					
11. Mustaherukkapensaita, kpl ..... (2)					
12. Punaherukkapensaita, kpl ..... (2)					
13. Valkoherukkapensaita, kpl ..... (2)					
14. Vadelmapensaita, aaria ..... (2)					

		Yhteensä puutarhassa ja pellossa aaria
D. Vihannsviljely avomaalla.		
1. Keräkaali	(2)	
2. Kukkakaali	(1)	
3. Muut kaalit	(1)	
4. Ruokaporkkana	(1)	
5. Punajuurikas	(1)	
6. Lanttu	(2)	
7. Salaatti	(1)	
8. Pinaatti	(1)	
9. Selleri	(1)	
10. Purjo	(1)	
11. Maustevihannekset	(1)	
12. Puutarhaherne	(1)	
13. Papu	(1)	
14. Sipuli	(2)	
15. Raparperi	(1)	
16. Palsternakka	(1)	
17. Kurpitsa	(1)	
18. Avomaankurkku	(1)	
19. Tomaatti	(1)	
20. Aikainen peruna (myytäväksi)	(2)	
21. Muut vihannekset	(1)	
E. Lasinalaiset viljelykset.		Yhteensä kasvihuoneissa ja lavoissa
1. Tomaatteja	m ²	
2. Kurkkuja	m ²	
3. Melooneja	m ²	
4. Muita vihanneksia	m ²	
5. Ruusuja	m ²	
6. Neilikoita	m ²	
7. Syklaameja	m ²	
8. Begonioita	m ²	
9. Krysanteemeja	m ²	
10. Muita ruukkukasveja	m ²	
11. Muita kukkaviljelyksiä	m ²	

Lomakkeen täytti _____ ssa _____ / 195 _____.

Tilastoasiamies _____

Osoite _____

Viljelyskasvien sadot ja tietoja kotieläintaloudesta.

Tällä lomakkeella kerätään tietoja tilastoviljelmiltä. Viljelmien haltijat ovat tammikuun 13 p:nä 1950 hyväksytyin lain 3 §:n 2 mom:n mukaan velvollisia antamaan lomakkeessa pyydyt tiedot. Mainitun pykälän 3 mom:n mukaan käsitellään tiedot luottamuksellisina ja käytetään niitä ainoastaan tilastollisiin tarkoituksiin.

A. 1. Viljelmän numero (tilastoviljelmäluettelossa)					
» nimi					
» postiosoite					
2. » sijaitsemiskunta					
3. » peltopinta-ala ..... ha ..... aaria					
B. Viljelyskasvien sadot:	Korjuu ala		Koko sato kg	Sato halta kg	Tätä ei täytetä
	ha	a			
	1. Syysvehnä				
	2. Kevätvehnä				
	3. Syysruis				
	4. Juhannusruis, (jyviä)				
	5. Kevätruis				
	6. Ohra				
	7. Herne				
	8. Kaura				
	9. Sekavilja				
	10. Peruna				
	11. Sokerijuurikas				
	12. Lanttu				
	13. Turnipsi				
	14. Rehujuurikas				
	15. Naattinauris (AIV-nauris)				
	16. Muut juurikasvit				
	17. Vihantarehu				
	18. Peltiheinä, kuivana korjattu				
	19. » pääsato AIV-rehuksi				
	20. Apilan siemen				
	21. Timotein siemen				
	22. Odelmasato ¹⁾ (ei laidunnettu)				
	23. Niittyheinä ¹⁾				
	24. Kuitupellava (ilmakuivia varsia)				
	25. Hamppu (ilmakuivia varsia)				
26. Öljypellava (siemeniä)					
27. Ovatto sadot yleisimmän ilmoitettu ^{a)} a) lajittelemattomana ja ilmakeivana b) lajittelemattomana mutta kuivattuna c) lajiteltuna ja kuivattuna					
¹⁾ Näissä kohdissa ilmoitetaan ainoastaan niitetyltä alalta korjattu sato. ^{a)} Tarkoitettu on alleviivattava.					
C. Hedelmien ja puutarhamarjojen myynti.					
1. Hedelmiä myyty yhteensä ..... kg					
2. Puutarhamarjoja myyty yhteensä .. kg					

	Viljelmän omistamita kpl	Viljelmällä asuvien työntekijöiden omistamita kpl	
D. Kotieläinten luku 15. XII.¹⁾			
1. Oriita, yli 3 vuoden . . . . . (1)			
2. Muita hevosia, yli 3 v. . . . . (1)			
3. Nuoria hevosia, 1—3 vuoden (1)			
4. Varsoja, alle 1 vuoden . . . . . (1)			
5. Sonneja, yli 2 vuoden . . . . . (1)			
6. Lehmä:			
a) Suomen Karjaa . . . . . (2)			
(LSK, ISK, PSK)			
b) Ayrshirerotua . . . . . (2)			
c) Sekarotuisia tai muita (2)			
7. Hiehoja, yli 1 vuoden . . . . . (1)			
8. Nuoria sonneja, 1—2 vuoden (1)			
9. Vasikoita, alle 1 vuoden . . . . . (2)			
10. Lampaista, yli 1 vuoden . . . . . (2)			
11. Karitsoita, alle 1 vuoden . . . . . (2)			
12. Vuohia . . . . . (1)			
13. Karjuja, yli 6 kuukauden . . . . . (1)			
14. Siitosemakoita, yli 6 kuukauden:			
a) vuoden loppupuoliskolla porsineet, uudelleen astutetut emakot . . . . . (1)			
b) muut astutetut emakot . . . . . (3)			
c) vuoden loppupuolisk. porsineet, astuttamattomat emakot . . . . . (1)			
d) muut emakot . . . . . (1)			
15. Lihotussikoja, yli 6 kuukauden . . . . . (2)			
16. Nuoria sikoja, 2—6 kuukauden . . . . . (2)			
17. Porsaita, alle 2 kuukauden (2)			
18. Kanoja, yli 6 kuukauden . . . . . (3)			
19. Kukkoja, yli 6 kuukauden (3)			
20. Kana- ja kukkopoikasia, alle 6 kuukauden . . . . . (3)			
21. Muuta siipikarjaa . . . . . (2)			
22. Poroja, yli 1 vuoden . . . . . (3)			
23. Mehiläisyhdyskuntia, kehäpesissä . . . . . (2)			
24. Mehiläisyhdyskuntia, olki- pesissä . . . . . (2)			
E. Tietoja kotieläinten tuotannosta ja tuotannon käytöstä: ¹⁾			
1. Maitoa tuotettu viljelmällä laskentapäivänä tai sen edellisenä päivänä: . . . . . kg (3)			
2. Maitoa käytetty viljelmällä laskentapäivänä tai sen edellisenä päivänä:			
a) ihmisten ravinnoksi . . . . . kg			
b) eläimille (kuorimatonta) . . . . . kg			
c) kotivoin ja -juustonvalmistukseen . . . . . kg			
3. Maitoa myyty viljelmältä laskentapäivänä tai sen edellisenä päivänä:			
a) suoraan kuluttajille (tinkimätönä, tms.) . . . . . kg			
b) meijeriin . . . . . kg			
4. Kanamunia tuotettu viljelmällä laskentapäivänä tai sen edellisenä päivänä: . . . . . kpl			
5. Kanamunia käytetty viljelmällä laskentapäivänä tai sen edellisenä päivänä . . . . . kpl			
6. Kanamunia myyty viljelmältä laskentapäivää edeltäneen viikon aikana . . . . . kg			
7. Vuoden loppupuoliskolla teurastettu kotona:			
a) siitossikoja (keskipaino _____ kg) . . . . . kpl			
b) niistä vuoden loppupuoliskolla porsineita emakoita . . . . . kpl			
c) lihotussikoja (keskipaino _____ kg) . . . . . kpl			
d) kotona teurastetusta siianlihasta myyty . . . . . kg			
8. Sikoja myyty vuoden loppupuoliskolla teuraaksi:			
a) siitossikoja . . . . . kpl			
b) lihotussikoja, yli 6 kk:n kpl			
c) lihotussikoja, alle 6 kk:n kpl			
9. Porsaita alle 2 kk:n myyty vuoden loppupuoliskolla . . . . . kpl			
10. Vuoden loppupuoliskolla teurastettu kotona:			
a) lehmä ja sonneja (keskipaino _____ kg) . . . . . kpl			
b) nuorta karjaa, 6 kk:n — 2 v:n (keskipaino _____ kg) . . . . . kpl			
c) vasikoita, 1—6 kk:n (keskipaino _____ kg) . . . . . kpl			
11. Nautaeläimiä myyty vuoden loppupuoliskolla:			
a) lehmä ja sonneja . . . . . kpl			
b) nuorta karjaa, 6 kk:n—2 v:n . . . . . kpl			
c) vasikoita, 1—6 kk:n . . . . . kpl			
12. Vuoden loppupuoliskolla teurastettu kotona:			
a) lampaista, yli 1 v:n (keskipaino _____ kg) . . . . . kpl			
b) lampaista, alle 1 v:n (keskipaino _____ kg) . . . . . kpl			
13. Lampaista myyty vuoden loppupuoliskolla teuraaksi:			
a) yli 1-vuotiaita . . . . . kpl			
b) alle 1-vuotiaita . . . . . kpl			
14. Kotivoita valmistettu vuoden loppupuoliskolla (arviolta) . . . . . kg			
15. Siitä myyty . . . . . kg			
16. Villaa keritty vuoden loppupuoliskolla . . . . . kg			

¹⁾ Tyhjiksi jääviin kohtiin merkitään —.

Lomakkeen täytti _____

ssa _____

/ 195

Tilastoasiamies _____

Osoite _____

Tärkeimpien puutarhakasvien sadot.

Viljelmien haltijat ovat tammikuun 13. p:nä 1950 hyväksytyyn lain 3 §:n 2 mom:n mukaan velvollisia antamaan lomakkeessa pyydettyt tiedot. Mainitun pykälän 3 mom:n mukaan käsitellään tiedot luottamuksellisina ja käytetään niitä ainoastaan tilastollisiin tarkoituksiin.

A. 1. Viljelmän tai puutarhan numero						
»	»	»	nimi			
»	»	»	postiosoite			
2. Kunta, kauppa- tai kaupunki						
3. Viljelmän pelto ala ..... ha ..... aaria						
4. Viljelmän puutarhan ala ..... ha ..... aaria						
B. Sato ja sadon käyttö:						
		Sato		Sadon käyttö		
	Puiden tai pensaiden luku kpl.	Kaikkiaan kg	Puuta tai pensasta kohti kg	Käytetty kotona kg	Myyty vähittäin (torilla jne.) kg	Myyty tukuttain
						Jälleenmyyjille tai jalostuslaitoksien kg
						Suurkuluttajille kg
I. Hedelmät ja marjat:						
	1. Omenat					
	2. Päärynät					
	3. Luumut					
	4. Kirsikat					
	5. Karviaismarjat					
	6. Mustaherukat					
	7. Punaherukat					
	8. Valkoherukat					
		Pinta-ala m ²	Sato m ² :ltä			
	9. Vadelmat					
	10. Puutarhamansikat ..					
II. Lasinalaiset viljelykset:						
	11. Tomaatit					
	12. Lavakurkut					
	13. Kasvihuonekurkut ..					
III. Avomaan viljelykset:						
	14. Kéräkaali					
	15. Ruokaporkkana					
	16. Punajuurikas					
	17. Papu					
	18. Selleri					
	19. Purjo					
	20. Kukkakaali					
	21. Sipuli					
	22. Avomaan kurkku					
	23. Avomaan tomaatti ..					
	24. Aikainen peruna					

Lomakkeen täytti _____ ssa _____ / _____ 19_____.

Tilastoasiamies _____

Osoite _____

Tietoja meijeritoiminnasta vuodelta 19 .....

..... n meijeristä ..... n
 kunnassa (kaupungissa) ..... n lääninä. Meijerin postiosoite: .....

1. Meijerin omistaja: .....

Omistajana on: ¹⁾

- yksityinen henkilö, joka jalostaa a) oman karjansa maitoa
 b) pääasiassa ostamaansa maitoa
 osakeyhtiö, joka jalostaa a) oman karjansa maitoa
 b) pääasiassa ostamaansa maitoa
 osuuskunta, joka jalostaa a) jäsentensä tuottamaa maitoa
 b) osaksi myöskin ei-jäseniltä hankittua maitoa.

2. Meijerien alaisien kuorima-asemien luku .....

3. Maidonlähettäjien suurin lukumäärä vuoden aikana .....

4. Meijerin jäsenten lypsylehmien lukumäärä (vain osuusmeijereistä) .....

5. Kuinka monena päivänä meijeri on ollut käynnissä vuoden aikana³ .....

6. Meijeriin tai sen alaisille kuorima-asemille vuoden 19..... aikana vastaanotettu maito- ja kermamäärä (kg)

	Tuottajilta	Muilta meijereiltä tai m.m. osk:lta	Yhteensä
Täysimaitoa, kg			
Kermaa »			

7. Tuottajilta vastaanotettu määrä kuukausittain (kg).

8. Maidon ja kerman käyttö:

	Maitoa	Kermaa	
Tammikuu			Täysimaitoa:
Helmikuu			voinvalmistukseen .....
Maaliskuu			juustonvalmistukseen .....
Huhtikuu			Kermaa (meijeriin tuotua) ²⁾ :
Toukokuu			voinvalmistukseen .....
Kesäkuu			Kuorittua maitoa:
Heinäkuu			juustonvalmistukseen .....
Elokuu			kaseinin ja kvarkin valmistukseen .....
Syyskuu			palautettu karjanomistajille .....
Lokakuu			käytetty sikalassa .....
Marraskuu			Täysimaidon menekki:
Joulukuu			1 voikiloa kohti ³⁾ .....
Yhteensä			1 juustokiloa (tuorep.) kohti .....
			Täysimaidon rasvapitoisuus keskim. .... %

¹⁾ Mitä ei tarkoiteta, pyyhitään yli.

²⁾ Tähän ei lueta meijerissä kuorimalla saatua kermamäärää.

³⁾ Täysimaidon menekkiä arvioitaessa otetaan lukuun meijeriin tuotua, voinalmistukseen käytettyä kermamäärää vastaava täysimaitomäärä.

9. Valmistus vuoden aikana:

	Kiloa		Kiloa
Voita (ei heravoita)		Emmentaljuustoa (tuorepainoa)	
Pikkujuustoja yhteensä (tuorepainoa)		Heravoita	
niistä yli 45 % rasvaa sisältäviä		Sulatejuustoa	
» 30—45 » » »		Jäätelöä	
» 20—30 » » »		Raakaa kaseinia	
» kuoritun maidon juustoja		Kvarkkia	

10. Juustojen varastoimistappiot: emmentaljuusto ..... %, pikkujuustot ..... %.

11. Polttoaineiden käyttö v. 19..... aikana.

Koivuhalkoja ..... p.-m³,

Havuhalkoja ..... » mäntyä ..... %, kuusta ..... %

Sekahalkoja ..... » mäntyä ..... %, kuusta ..... %,

koivua ..... %, haapaa ..... %, leppää ..... %

Jätepuita ..... p.-m³

Kivihiliä ..... tonnia

Koksia ..... »

..... »

12. Rakennuspuun käyttö v. 19..... aikana.

Pyöreänä puuna ostettua (tai meijerin toimesta pyöreästä puusta valmistettua tavaraa). (Määrä ja puulajit mainitaan) ¹⁾ .....

Sahatavarana ostettua (määrä mainitaan, puulajeja ei eritellä) .....

13. Maidon kuljetuksessa meijerin käytännössä a) palkattu kuskijärjestelmä, b) palkattu itsekuljetusjärjestelmä, c) palkaton itsekuljetusjärjestelmä, d) sekamuotoisjärjestelmä. ²⁾

Eniten käytetty kuljetustapa: a) hevosen-, b) auto-, c) rautatie-, d) vesikuljetus.²⁾

Meijerin omistamien kuorma-autojen luku .....

14. Meijerin sikalassa oli 1. IX. 19.....

Karjuja, yli 6 kk. .... kpl.

Lihotussikoja, yli 6 kk. .... kpl.

Siitosemakoita, yli 6 kk. .... »

Nuoria sikoja, 2—6 kk. .... »

Porsaita, alle 2 kk. .... »

Tiedot antanut ..... p. .... kuuta 19.....

(Nimi) .....

¹⁾ Jos meijeri on hankkinut rakennuspuuta pyöreänä, niin ensi kädessä olisi ilmoitettava käytetty määrä pyöreänä puuna. Silloin ei enää (kahteen kertaan ilmoittamisen välttämiseksi) ilmoiteta samoista puista saadun valmiin tavaran (kuten sahatavaran, parrujen ym.) määriä. Ostetusta pyöreästä puusta valmistetun tavaran määrä ilmoitetaan vain siinä tapauksessa, ettei vastaavan pyöreän puun määrää tunneta.

²⁾ Mitä ei tarkoiteta, pyyhitään yli.

Kaavake on täytettävä meijereistä, joiden valmistusmäärä on vähintään 500 kg voita tai juustoa. Meijeriryhmät, joilla on useita alameijereitä, ilmoittakoot tulokset kustakin alameijeristä mieluummin eri kaavakkeella.

Län .....

Kommun .....

Rapport om skördeutsikterna den 15 juni 19.....

(Se instruktionerna i »Handledning för statistikombudsmän».)

Obs.	Odlad växt		Skördeutsikter		Uppgifter om de viktigaste på skördeutsikterna inverkan omständigheterna (läs »Obs.»-kolumnen).
	A	Växter, som övervintrat:	Uppskattad skörd av medelhektar-skörden (= 100) %	Denna kolumn ifylles icke	
<p>Vid varje växt antecknas sådana omständigheter, som avsevärt inverka på skördeutsikterna, såsom:</p> <p>a) växtsjukdomar, b) skadeinsekter, c) frost (data böra anföras), d) övervintringen, e) hagelfall, f) översvämningar, g) för stark fuktighet, h) torra m.m.</p> <p>Storleken av den uppskattade skadan bör även uppgivas i % (efter resp. uppgifter).</p> <p>Den vanligaste såningstiden avser tiden mellan såddens början och slut.</p> <p>Såningsförhållandena, utsådetets kvalitet, huru sådden förlöper, broddbildningen m.m. böra i korthet anföras.</p>	1.	Höstvete			
	2.	Höstråg			
	3.	Höstryps eller -raps			
	4.	Vallhö			
	B.	Vårsäd:	Den vanligaste såningstiden		
	5.	Vårvete			
	6.	Korn			
	7.	Havre			
	8.	Blandsäd			
	9.	Ärter			
	C.	Potatis			
	10.				
	D.	Rotfrukter:			
	11.	Sockerbetor			
	12.	Foderrotfrukter			
	E.	Vallväxtfrö			
13.					
F.	Beten: ¹⁾	Skick: 1) synnerligen dåligt, 2) dåligt, 3) medelmåttigt, 4) gott och 5) synnerligen gott.			
14.					
G.	Väderleksförhållanden: ¹⁾	a) Regn: 1) för litet, 2) tillfredsställande, 3) för mycket. b) Värmeförhållandena: 1) gynnsamma, 2) tillfredsställande, 3) ogynnsamma.			
15.					
H.	Tillgång på arbetskraft: ¹⁾	1) dålig, 2) tillfredsställande, 3) god, 4) för stor.			
16.					

¹⁾ Det avsedda understräckas.

Blankett har ifyllts på ..... / ..... 19.....

Statistikombudsman .....

Adress .....

Denna rapport inlämnas på posten den 15 juni.

Län _____

Kommun _____

Rapport om skördeutsikterna den 15 augusti 19__.

(Se instruktionerna i »Handledning för statistikombudsmän» sida 25—29.)

Obs.	Odlingsväxt		Skördeutsikter		Den vanligaste tiden för			Uppgifter om de viktigaste omständigheterna, som inverka på skördeutsikterna (läs kolumn »Obs.»)
	A	Växter, som övervintrat:	Uppskattad skörd av medelhektar-skörden (= 100) %	Denna kolumn ifylles icke	Sådden	Skörden	Inkörning från åkern	
					Börjats — avslutats			
<p>Vid varje växt antecknas de omständigheter, som i avsevärd grad inverka på skördeutsikterna, såsom:</p> <p>a) växtsjukdomar, b) skadedjur, c) frost (data böra nämnas) d) hagelfall, e) översvämningar, f) liggsäd, g) för hög fuktighet, h) torka, i) ogräshalt o.s.v.</p> <p>Den uppskattade skadans storlek bör även uppgivas i % (inom parentes efter resp. uppgifter).</p> <p>Med sådden, skörden, (upptagningen), inkörning, (tröskning) m.fl. arbeten avses den tid, som begränsas av resp. begynnelsedata och avslutningsdata. Huru sådden, skörden, inkörningen m.fl. arbeten framskrider bör även i korthet anföras.</p>	1.	Höstvete						
	2.	Höstråg						
	3.	Höstrybs						
	4.	Vallhö						
	B.	Vårsäd:						
	5.	Vårvete			—			
	6.	Korn			—			
	7.	Havre			—			
	8.	Blandsäd			—			
	9.	Ärter			—			
	C	Potatis						
	10.							
	D	Rotfrukter:						
	11.	Socketbetor						
	12.	Foderbetor						
	E	Klöverfrö						
	13.							
14.	Timotejfrö							
F	Beten: ¹⁾		Skick: 1) synnerligen dåligt, 2) dåligt, 3) medelmåttigt, 4) gott, 5) synnerligen gott.					
15.								
G	Väderleksförhållanden: ¹⁾		a) Regn: 1) för litet, 2) tillfredsställande, 3) för mycket. b) Temperaturförhållandena: 1) gynsamma, 2) tillfredsställande, 3) ogynnsamma.					
16.								
H	Tillgång på arbetskraft: ¹⁾		1) dålig, 2) tillfredsställande, 3) god, 4) för stort utbud.					
17.								

¹⁾ Det avsedda understreckas.

Blanketten har ifyllts på _____ / _____ 19__.

Statistikombudsman _____

Adress _____

Denna rapport bör inlämnas till posten den 15 augusti.

Län _____

Kommun _____

Rapport om skördeutsikterna den 15 oktober 195__.

(Se instruktionerna i »Handledning för statistikombudsmän» sidorna 28—29.)

Obs.	Odlingsväxt		Skörden uppskattningsvis kg/ha	Den vanligaste tiden för			Uppgifter om de viktigaste omständigheter, som inverkat på skörden (läs kolumn »Obs!»)	Till kvaliteten klanderfri skörd %
	A	Växter, som övervintrat:		Skörden	Inkörning från åkern	Sådden		
<p>Vid varje växt antecknas sådana omständigheter, som ha i avsevärd grad inverkat på skördeutsikterna, såsom:</p> <p>a) växtsjukdomar, b) skadedjur, c) frost (data böra nämnas) d) hagelfall, e) översvämningar, f) liggsäd, g) för hög fuktighet h) torka i) ogräshalt o.s.v.</p> <p>Storleken av den uppskattade skadan, bör även uppgivas i % (inom parentes efter resp. uppgifter).</p> <p>Skördeuppskattningen (kg/ha) borde i största möjliga grad giva en rätt bild av medelnivån i kommunen.</p> <p>Med sådden, skörden, (upptagningen), inkörningen (tröskningen) m.m. avses den tid, som begränsas av resp. begynnelse- och avslutningsdata. Huru sådden, skörden, inkörningen m.fl. arbeten framskrider, bör även framhållas i korthet.</p>	1.	Höstvetete						
	2.	Höstråg						
	3.	Höstryps och -raps						
	4.	Vallhö						
	B	Vårsäd:						
	5.	Vårvetete						
	6.	Korn						
	7.	Havre						
	8.	Blandsäd						
	9.	Ärter						
	C	Potatis						
	10.							
	D	Rotfrukter:						
	11.	Socketbeta						
	12.	Kålrot						
	13.	Turnips						
	14.	Foderbeta						
	E	Bladrova						
	16.	Grönfoder						
	F	Spånadslin (lufttorkade stjälkar)						
	17.							
	G	Oljelin (frö)						
	18.							
	H	Klöverfrö						
19.								
20.	Timotejfrö							
I	Ängshö							
21.								
J	Beten: ¹⁾	Skick: 1) synnerligen dåligt, 2) dåligt, 3) medelmåttigt, 4) gott och 5) synnerligen gott.						
22.								
K	Väderleksförhållandena: ¹⁾	a) Regn: 1) för litet, 2) tillfredsställande, 3) för mycket. b) Värmeförhållandena: 1) gynnsamma, 2) tillfredsställande, 3) ogynnsamma.						
23.								
L	Tillgång på arbetskraft:	1) dålig, 2) tillfredsställande, 3) god, 4) för stort utbud.						
24.								

¹⁾ Det avsedda understreckas.

Blanketten har ifyllts på _____ / 19__.

Statistikombudsman _____

Adress _____

Denna rapport bör inlämnas till posten den 15 oktober.

Rapport om skördeutsikterna i trädgården den ____ juni 195__.

(Rapporten bör givas i slutet av äppelträdens blomningstid; rapportdagens datum måste ovillkorligen anföras.)

Obs!	Trädgårdsväxt		Uppgifter om de på skördeutsikterna inverkan viktigaste omständigheterna (jmf. med Obs.)
	A	Frukt och bär:	
<p>Vid varje växt antecknas sådana omständigheter, som ha en anmärkningsvärd inverkan på skördeutsikterna, såsom</p> <p>a) växtsjukdomar, b) skadedjur, c) övervintring, d) frost, e) hagelfall.</p> <p>Storleken av den uppskattade skadan bör även uppgivas i %. Uppgifterna böra vara exakta, varvid t.ex. växtsjukdomen eller skadedjuret, som förorsakat skadan, måste nämnas. Även andra omständigheter, vilka väsentligen inverka på skördeutsikterna, skola anföras, t.ex. vilken omfattning blomningen haft och huru den utfallit.</p>	1.	Äppel	
	2.	Övrig frukt	
	3.	Bär	
	B	Grönsaker:	
	4.	Gurka	
	5.	Tomat	
	6.	Morot	
	7.	Rödbeta	
	8.	Kålhuvud	
	9.	Lök	
10.	Övriga (namnen på de viktigaste växterna nämnas)		

Blanketten har ifyllts på ...../..... 195.....

Statistikombudsman .....

Adress .....

Rapport om skördeutsikterna i trädgården den ____ juli/augusti 195__.

(Rapporten bör göras, då *vintersorternas* karter ha en diameter av ung. 3 cm; rapportdagens datum bör ovillkorligen anföras.)

Obs! Vid varje växt antecknas förutom den sannolika skörden i kg per enhet (träd, buske, m ²) även sådana faktorer, som <i>avsevärt</i> komma att inverka på skörderesultatet, såsom a) växtsjukdomar, b) skadedjur c) frost, d) hagelfall Den uppskattade skadans storlek bör även uppgivas i %. Uppgifterna böra vara exakta, varvid t.ex. växtsjukdomen eller skadeinsekten, som förorsakar skadan, bör nämnas. Även andra omständigheter med väsentlig inverkan böra anföras, t.ex. kartfall m. m.	Trädgårdsväxt		Uppskattad skörd per träd eller buske kg	Uppgifter om de viktigaste på skördeutsikterna inverkan omständigheterna (jmf. med obs!)
		A	<i>Fruktar och bär:</i>	
	1.	Äppel		
	2.	Övriga frukter		
	3.	Bär		
	B	<i>Grönsaker:</i>	Uppskattad skörd kg/m ²	
	4.	Gurka		
	5.	Tomat		
	6.	Morot		
	7.	Rödbeta		
	8.	Huvudkål		
	9.	Lök		
	10.	Övriga (namnet på den viktigaste växten bör nämnas)		

Blanketten har ifyllts på _____ / _____ 195__.

Statistikombudsman _____

Adress _____

Rapport om skördeutsikterna i trädgården den ____ oktober 195__.

(Rapporten bör göras, då bärningen av *vintersorternas* skörd avslutats; rapportdagens datum bör ovillkorligen anföras.)

<p><i>Obs!</i></p> <p>Vid varje växt antecknas förutom den sannolika skörden i kg per enhet (träd, buske, m²) även sådana faktorer, som <i>avsevärt</i> komma att inverka på skörderesultatet, såsom</p> <p>a) växtsjukdomar, b) skadedjur c) frost, d) hagelfall</p> <p>Den uppskattade skadans storlek bör även uppgivas i %. Uppgifterna bör vara exakta, varvid t.ex. växtsjukdomen eller skadeinsekten, som förorsakar skadan, bör nämnas. Även andra omständigheter med väsentlig inverkan bör anföras, t.ex. kartfall m. m.</p>	A	<i>Fruktar och bär:</i>	Uppskattad skörd per träd eller buske kg	Uppgifter om de viktigaste på skördeutsikterna inverkan omständigheterna (jmf. med obs!)
	1.	Äppel		
	2.	Övriga frukter		
	3.	Bär		
	B	<i>Grönsaker:</i>	Uppskattad skörd kg/m ²	
	4.	Gurka		
	5.	Tomat		
	6.	Morot		
	7.	Rödbeta		
	8.	Huvudkål		
9.	Lök			
10.	Övriga (namnet på den viktigaste växten bör nämnas)			

Blanketten har ifyllts på _____ / _____ 195__.

Statistikombudsman _____

Adress _____

Uppgifter om lantbruket på statistiklägenheterna.

(Se anvisningarna i »Handledning för statistikombudsmän»)

Denna blankett ifylles på alla statistiklägenheter. Lägenhetsinnehavarna äro enligt mom. 2 i § 3 i lagen om lantbruksstatistik given den 13 januari 1950 skyldiga att giva de genom blanketterna inbegärda uppgifterna. Enligt mom. 3 i nämnda paragraf behandlas uppgifterna konfidentiellt och användas endast för statistiska ändamål.

A. Lantbruksjordens areal		Ifylles icke		¹⁾ Om förändringar skett i åkerarealen i jämförelse med i förteckningen över statistiklägenheterna nämnd areal av andra orsaker än genom nyröjning eller bortlämnande från odling, alltså genom köp, försäljning, arrendering, delning, o.s.v. bör här antecknas såväl orsaken till förändringarna som deras storlek:			
1. Lägenhetens nummer (i förteckningen över statistiklägenheterna) .. (3)							
» namn	_____						
» ägares namn	_____						
» postadress	_____						
2. Kommun, köping eller stad	_____ (3)						
3. Lägenhetens åkerareal: ¹⁾							
a) i förteckningen över statistiklägenheterna .. ha .. ar (3,2)	_____						
b) i förfrågningsögonblicket .. ha .. ar (3,2)	_____						
4. Lägenhetens trädgårdsareal .. ha .. ar (1,2)	_____						
5. » permanent skötta betesareal .. ha .. ar (1,2)	_____		_____ ha				
6. » naturliga ängsareal .. ha .. ar (2,2)	_____		_____ ha				
7. Av den naturliga ängsarealen bärgas till hö .. ha .. ar (2,2)	_____		_____ ha				
8. Till åkerarealen hörande första gången besådd nyodling .. ha .. ar (2,2)	_____		_____ ha				
B. Åkers användning under sommaren		Ha	a	Ifylles icke	C. Trädgårdsskötsel:	Inalles	Av dem planterade på våren och föregående höst
1. Höstvete	(1,1)						
2. Vårvete	(2,1)				b) höstsorter st. .. (2)		
3. Höstråg	(2,1)				c) vintersorter st... (2)		
4. Johanneråg, sådd föregående år	(1,1)						
5. Våråg	(1,1)						
6. Korn	(1,1)						
7. Havre	(2,1)						
8. Blandsäd	(1,1)						
9. Ärtor	(1,1)						
10. Potatis	(2,1)						
11. Sockerbetor	(2,1)						
12. Kålrötter	(1,1)						
13. Turnips	(1,1)						
14. Foderbetor	(1,1)						
15. Blastrovor (AIV-foderrovor)	(1,1)						
16. Övriga rotfrukter ..	(1,1)						
17. Grönfoder	(1,1)						
18. Vall, bärgad som hö ..	(2,1)						
19. Vall till AIV-foder ..	(1,1)						
20. Vall, bärgad till frö ..	(1,1)						
21. Odlat bete i växtföljden	(1,1)						
22. Odlat bete, permanent	(1,1)						
23. Höstryps	(1,1)						
24. Övriga oljevaxter ..	(1,1)						
25. Spånadslin	(1,1)						
26. Hampa	(1,1)						
27. Övriga växter	(1,1)						
28. Helträda	(2,1)						
29. Bebrukad av andra (1,1)							
Hela åkerarealen							
						Inalles	
					2. Päronträd	st (2)	
					3. Kårsbärsträd	st (2)	
					4. Plommonträd	st (2)	
					5. Svarta vinbärsbuskar	st (2)	
					6. Röda vinbärsbuskar	st (2)	
					7. Vita vinbärsbuskar	st (2)	
					8. Sticketbärsbuskar	st (2)	
					9. Hallonbuskar	m ² (3)	
					10. Jordgubbar	m ² (3)	
					11. Grönsaker och rotfrukter .	m ² (4)	
					12. Varma drivbänkar, inalles	m ² (4)	
					13. Kalla drivbänkar, inalles .	m ² (4)	
					14. Kalla kaster, inalles	m ² (3)	
					G. Gödselmedlens användning för rapportårets skörd		
					1. Kvävegödselmedel, kg	(2)	
					2. Fosfatgödselmedel, kg	(2)	
					3. Kaligödselmedel, kg	(2)	
					4. Universalgödselmedel (Y-gödselmedel) kg	(2)	
					5. Jordbrukskalk, ton	(3)	

E. Uppgifter om användningen av senaste års skörd	Sålts och överlätits åt lejt folk kg	Av skörden använts		I förråd den 15 juni kg
		Åt mäntakor på lägenheten kg	Åt husdjur kg	
1. Vete				
2. Råg				
3. Korn				
4. Ärtor				
5. Havre				
6. Potatis				

F. Husdjurens antal den 15. VI ¹⁾

	Lägenhetens egna husdjur st.	På lägenheten bostatta arbetares husdjur st.	G. Uppgifter om husdjursproduktionen och produkternas användning ¹⁾	
1. Hingstar, över 3 år	(1)		1. På lägenheten producerad mjölk under räkningsdagen eller föregående dag ....kg (3)	
2. Övriga hästar, över 3 år	(2)		2. På lägenheten konsumerad mjölk under räkningsdagen eller föregående dag:	
3. Unghästar, 1—3 år	(1)		a) som människoföda	kg
4. Föl, under 1 år	(1)		b) av djuren (oskummad)	kg
5. Tjurar, över 2 år	(1)		c) för framställning av bondsmör och ost	kg
6. Kor:			3. På lägenheten försäld mjölk under räkningsdagen eller föregående dag:	
a) Finsk Boskap	(2)		a) direkt åt konsumenten (såsom betingsmjölk el. dyl.)	kg
b) Ayrshireras	(2)		b) till mejeri	kg
c) Blandras el. andra	(2)		4. På lägenheten producerade ägg under räkningsdagen eller föregående dag	st
7. Kvigor över 1 år	(1)		5. På lägenheten förbrukade ägg under räkningsdagen eller föregående dag	st
8. Ungtjurar, 1—2 år	(1)		6. På lägenheten försälda ägg under veckan före räkningsdagen	kg
9. Kalvar, under 1 år	(2)		7. Slaktats hemma för hembehov under årets första hälft:	
10. Får, över 1 år	(2)		a) Avelssvin (medelvikt ___ kg)	st
11. Lamm, under 1 år	(2)		b) Gödsvin (medelvikt ___ kg)	st
12. Getter	(1)		c) Försält av för hembehov slaktat svin-kött	kg
13. Galtar, över 6 månader	(1)		d) Kor och tjurar (medelvikt ___ kg) st	st
14. Avelssuggor, över 6 månader			e) Ungnöt 6 mån.-2 år (medelvikt ___ kg) st	st
a) suggor, grisat under första halvåret och ånyo betäckta	(1)		f) Kalvar, 1—6 mån. (medelvikt ___ kg) st	st
b) övriga betäckta suggor	(1)		g) Försält av för hembehov slaktat nötkött	kg
c) suggor, grisat under första halvåret men icke betäckta	(1)		h) Får över 1 år (medelvikt ___ kg) ..	st
d) övriga suggor	(1)		i) Får under 1 år (medelvikt ___ kg) st	st
15. Gödsvin, över 6 månader	(2)		j) Försält av för hembehov slaktat får-kött	kg
16. Ungsvin, 2—6 månader	(2)		8. Försälda slaktdjur eller slaktade kroppar under årets första hälft:	
17. Grisar, under 2 månader	(2)		a) Avelssvin	st
18. Hönor, över 6 månader	(3)		b) Gödsvin över 6 mån.	st
19. Tuppar, över 6 månader	(2)		c) Gödsvin under 6 mån.	st
20. Höns- och tuppkycklingar, under 6 månader	(3)		d) Kor och tjurar	st
21. Övriga fjäderfän	(2)		e) Ungnöt, 6 mån.—2 år	st
22. Bisamhällen, i ramkupor	(2)		f) Kalvar, 1—6 mån.	st
23. Bisamhällen, i halmkupor	(2)		g) Får över 1 år	st
			h) Får under 1 år	st
			9. Av till grupperna 7 och 8 inkluderade avelssuggor, vilka ha grisat under årets första hälft	st
			10. a) Hemsmör framställt under årets första hälft (approximativt)	kg
			b) därav försäلتs	kg
			11. Försälda grisar (under 2 mån.) sammanlagt under årets första hälft	st
			12. Klippt ull under årets första hälft	kg

¹⁾ På de rader, som bli tomma antecknas —.

Blanketten har ifyllt på _____ / _____ 19_____.

Statistikombudsman _____

Adress _____

Leverans av skogshushållningsprodukter

under perioden 1. 7. 19.....—30. 6. 19.....

I denna blankett insamlas uppgifter om från statistiklägenheten levererade skogshushållningsprodukter under rapportterminen. Lägenhetsinnehavarna äro enligt mom. 2 i § 3 i lagen om lantbruksstatistik skyldiga att giva de genom blanketterna inbegärda uppgifterna. Enligt mom. 3 i nämnda paragraf behandlas uppgifterna konfidentiellt och användas endast för statistiska ändamål.

A. 1. Lägenhetens nummer (i förteckningen över statistiklägenheterna)		Denna kolumn ifylles icke
» namn		
» postadress		
2. Kommun, där lägenheten är belägen		
3. Lägenhetens åkerareal	ha	ar
» skogsareal (skatteklasserna I—V)	ha	ar
5. » impediment	ha	ar
6. » totalareal (utan vatten)	ha	ar
7. Har försäljning på rot förekommit under 1) Ja, 2) Nej (I jakande fall ifylles punkt B) rapportterminen: ¹⁾		
8. » leveransförsäljning förekommit under 1) Ja, 2) Nej (I jakande fall ifylles punkt C) rapportterminen: ¹⁾		
¹⁾ Det svar, som avses, understreckas.		
B. Leveranser genom försäljning på rot.		Ifylles icke
1. Tallsågstock: stammar ..... st (å ..... kf.) Summa ..... kf.		
2. Gransågstock: stammar ..... st (å ..... kf.) » ..... kf.		
3. Fanerbjörk: stammar ..... st (å ..... kf.) » ..... kf.		
Huru har de levererade björkarnas tjocklek uppmätts? (På mitten med barken på eller på annat sätt)		
4. Övriga grova stockar (tändsticksträd, slipers, ledningsstolpar o. s. v.). (Kvalitet, antal och mått anföras)		
5. Pappersved av gran ..... travad m ³ , vedens längd ..... m Levererats: 1) obarkad, 2) halvarkad, 3) helarkad (det avsedda understreckas)		
6. Pappersved av tall ..... travad m ³ , vedens längd ..... m Levererats: 1) obarkad, 2) halvarkad, 3) helarkad (det avsedda understreckas)		
7. Gruvprops av tall ..... travad m ³ , propsens längd ..... m eller fot Levererats: 1) obarkad, 2) halvarkad (det avsedda understreckas)		
8. Gruvprops av gran ..... travad m ³ , propsens längd ..... m eller fot Levererats: 1) obarkad, 2) halvarkad (det avsedda understreckas)		
9. Björkvedhalvor ..... travad m ³		
10. Barrvedhalvor ..... travad m ³ (Tall ..... %, Gran ..... %)		
11. Blandvedhalvor ..... travad m ³ (Tall ..... %, Gran ..... %) Björk ..... %, Asp ..... % Al ..... %)		
12. Produkter av andra slag (kvalitet, mängd, mått och trädslag i %)		

Se punkt C på omstående sida!

C. På leveransförsäljning grundade överlåtelse:	Denna kolumn ifylles icke
1. Tallsågstock ..... kf.	
2. Gransågstock ..... kf.	
3. Fanerstock ..... kf. Huru ha de levererade björkstockarnas tjocklek uppmätts (jmf. med punkt B ₃)	
4. Övriga grova stockar (på samma sätt som i punkt B ₄)	
5. Pappersved av gran ..... travad m ³ , vedens längd ..... m Levererats: 1) obarkad, 2) halvarkad, 3) helarkad (det avsedda understreckas)	
6. Pappersved av tall ..... travad m ³ , vedens längd ..... m Levererats: 1) obarkad, 2) halvarkad, 3) helarkad (det avsedda understreckas)	
7. Gruvprops av tall ..... travad m ³ , propsens längd ..... m eller fot Levererats: 1) obarkad, 2) halvarkad (det avsedda understreckas)	
8. Gruvprops av gran ..... travad m ³ , propsens längd ..... m eller fot Levererats: 1) obarkad, 2) halvarkad (det avsedda understreckas)	
9. Björkvedshalvor ..... travad m ³	
10. Barrvedshalvor ..... travad m ³ (Tall ..... %, Gran ..... %)	
11. Blandvedshalvor ..... travad m ³ (Tall ..... %, Gran ..... %) Björk ..... %, Asp ..... % Al ..... %	
12. Produkter av andra slag (på samma sätt som i punkt B ₁₂):	

Obs! Uppgifterna böra gälla endast de försålda trävarumängder, vilka före den 1 juli under den förflutna rapportterminen ha uppmätts och levererats åt köpare. Icke levererade förråd medtagas ej i rapporten.

Om på lägenheten icke förekommit några leveranser under den tid (år) förfrågningarna omfatta, bör därom *ovillkorligen skilt* omnämnas i punkterna A 7 och A 8.

I fråga om skogshushållningsprodukterna för eget behov på lägenheten göras icke några anteckningar i blanketten.

Trävarumängderna införas i blanketterna uttryckta i samma måttenheter de sålts (kf. = kubikfot, trav. m³ = travad m³, st = stycken).

Blanketten har ifyllts på ...../..... 19.....

Statistikombudsman .....

Adress .....

Trädgårdsskötseln

Denna blankett ifylles på alla sådana trädgårdslägenheter, som ha ett eller flere växthus eller kaster eller minst 20 drivbänksfönster eller minst 0.50 ha fruktträds-, bärbusk- eller grönsaksodlingar tillsammans. Lägenhetsinnehavarna äro enligt mom. 2 i § 3 i lagen om lantbruksstatistik given den 13 juni 1950 skyldiga att giva de genom blanketterna inbegärda uppgifterna. Enligt mom. 3 i nämnda paragraf behandlas uppgifterna konfidentiellt och användas endast för statistiska ändamål.

A. 1. Lägenhetens nummer ..... (2)					
» namn					
» postadress					
2. Kommun, köping eller stad					
3. Lägenhetens åkerareal ..... ha ..... ar ..... (1)		Totalareal		Därav som mellanodling	
3. » trädgårdsareal ..... ha ..... ar ..... (1, 2)		ha	ar	ha	ar
5. Av trädgårdens areal:					
a) Fruktträd ..... (1, 2)					
b) Bärbuskar ..... (1, 2)					
c) Jordgubbar ..... (0, 2)					
d) Grönsaker och rotfrukter ..... (1, 2)					
e) Blomsterodlingar ..... (0, 2)					
f) Fruktträds- och bärbuskplantkola ..... (1, 2)					
g) Prydnadsväxtplantkola ..... (0, 2)					
h) Skogsträdsplantkola ..... (1, 2)					
i) Gångar, gräsmattor och parker ..... (0, 2)					
Summa					
B. Odlingar under glas:		st	Odlingsareal m ²		
1. Växthus ..... (1), (3)					
2. Varmbänksfönster ..... (1), (3)					
3. Kallbänksfönster ..... (1), (3)					
4. Kaster utan fasta uppvärmningsanordningar ..... (1), (2)					
C. Fruktträd och bärbuskar:					
1. Äppelträd inalles, sommarsorter, st ..... (2)					
2. » » höstsorter, st ..... (2)					
3. » » vintersorter, st ..... (2)					
Av dessa ha på våren och föregående höst planterats					
4. » » sommarsorter, st ..... (2)					
5. » » höstsorter, st ..... (2)					
6. » » vintersorter, st ..... (2)					
7. Päronträd, st ..... (2)					
8. Körsbärsträd, st ..... (2)					
9. Plommonträd, st ..... (2)					
10. Stickelbärsbuskar, st ..... (2)					
11. Svarta vinbärsbuskar, st ..... (2)					
12. Röda vinbärsbuskar, st ..... (2)					
13. Vita vinbärsbuskar, st ..... (2)					
14. Hallonbuskar, ar ..... (2)					

		Inalles i trädgård och på åker är
D. Grönsaksodling på friland:		
1. Huvudkål	(2)	
2. Blomkål	(1)	
3. Annan kål	(1)	
4. Morötter	(1)	
5. Rødbetor	(1)	
6. Kålrøtter	(2)	
7. Sallad	(1)	
8. Spenat	(1)	
9. Selleri	(1)	
10. Purjolök	(1)	
11. Kryddväxter	(1)	
12. Trädgårdsårter	(1)	
13. Bønor	(1)	
14. Lök	(2)	
15. Rabarber	(1)	
16. Palsternacka	(1)	
17. Kurbits	(1)	
18. Frilandsgurkor	(1)	
19. Tomater	(1)	
20. Tidig potatis (till avsalu)	(2)	
21. Övriga grönsaker	(1)	
E. Odlingar under glas:		Inalles i växthus och drivbänkar
1. Tomater	m ²	
2. Gurkor	m ²	
3. Meloner	m ²	
4. Andra grönsaker	m ²	
5. Rosor	m ²	
6. Nejlikor	m ²	
7. Cyklamer	m ²	
8. Begonior	m ²	
9. Krysantemer	m ²	
10. Andra krukväxter	m ²	
11. Övriga blomsterodlingar	m ²	

Blanketten har ifyllts på _____ / 195

Statistikombudsman _____

Adress _____

Skörden av de odlade växterna och uppgifter om husdjurskötsel.

Medelst denna blankett insamlas uppgifter på statistiklägenheter. Lägenhetsinnehavarna äro enligt mom. 2 i § 3 i lagen, given den 13 januari 1950 skyldiga att giva de i blanketterna inbegärda uppgifterna. Enligt mom 3 i nämnda paragraf behandlas uppgifterna konfidentiellt och användas de endast för statistiska ändamål.

- A. 1. Lägenhetens nummer (i förteckningen över statistiklägenheterna) .....
- » namn .....
2. » postadress .....
3. Kommun, där lägenheten är belägen .....
4. Lägenhetens åkerareal _____ ha _____ ar

B. Skörden av de odlade växterna:	Skördad areal		Hela skörden kg	Skörd per ha kg	Ifylles icke
	ha	ar			
1. Höstvete					
2. Vårvete					
3. Höstråg					
4. Johanneråg, (kärna)					
5. Vårråg					
6. Korn					
7. Ärtor					
8. Havre					
9. Blandsäd					
10. Potatis					
11. Sockerbetor					
12. Kålrötter					
13. Turnips					
14. Foderbetor					
15. Bladrovor (AIV-rovor)					
16. Övriga rotfrukter					
17. Grönfoder					
18. Vall, bärgats som hö					
19. » huvudskörden till AIV-foder					
20. Klöverfrö					
21. Timotejfrö					
22. Efterslätter ¹⁾ (icke betad)					
23. Ängshö ¹⁾					
24. Spånadslin (lufttorkade stjälkar)					
25. Hampa (lufttorkade stjälkar)					
26. Oljelin (frö)					

27. Äro skördarna allmänast uppgivna ²⁾ a) som osorterade och lufttorkade
b) som osorterade men torkade
c) sorterade och torkade

¹⁾ I dessa punkter uppgives endast skörden på den bärgade arealen. ²⁾ Det avsedda bör understrykas.

C. Försäljning av frukter och trädgårdsbär.

1. Frukter sålts inalles ..... kg
- Trädgårdsbär sålts inalles ..... kg

	Lägenhetens egna husdjur st.	På lägenheten bosatta arbetares husdjur st.	
D. Husdjurens antal den 15. XII.¹⁾			
1. Hingstar, över 3 år			
2. Övriga hästar, över 3 år			
3. Unghästar, 1—3 år	(1)		
4. Föl, under 1 år	(1)		
5. Tjurar, över 2 år	(1)		
6. Kor:			
a) Finsk Boskap (LSK, ISK, PSK)	(2)		
b) Ayshireras	(2)		
c) Blandras eller andra ..	(2)		
7. Kvigor, över 1 år	(1)		
8. Ungtjurar, 1—2 år	(1)		
9. Kalvar, under 1 år	(2)		
10. Får, över 1 år	(2)		
11. Lamm, under 1 år	(2)		
12. Getter	(1)		
13. Galtar, över 6 månader ..	(1)		
14. Avelssuggor, över 6 månader:			
a) suggor, som grisat under den senare hälften av året och betäckts ånyo	(1)		
b) övriga betäckta suggor ..	(1)		
c) suggor, som grisat under den senare hälften av året, men icke betäckts	(1)		
d) övriga suggor	(1)		
15. Gödsvin, över 6 månader ..	(2)		
16. Ungsvin, 2—6 månader ...	(2)		
17. Grisar, under 2 månader ..	(2)		
18. Hönor, över 6 månader ..	(3)		
19. Tuppar, över 6 månader ..	(3)		
20. Höns- och tuppkycklingar, under 6 månader	(3)		
21. Övriga fjäderfän	(2)		
22. Renar, över 1 år	(3)		
23. Bisamhällen, i ramkupor ..	(2)		
24. Bisamhällen, i halmkupor ..	(2)		
E. Uppgifter om husdjurens produktion och produkternas användning:¹⁾			
1. Mjölk producerats på lägenheten under räkningdagen eller föregående dag:			kg (3)
2. Mjölk använts på lägenheten under räkningdagen eller föregående dag:			
a) till människoföda			kg
b) åt djur (oskummad)			kg
c) vid framställning av bondsmör och -ost			kg
3. Mjölk försålts på lägenheten under räkningdagen eller föregående dag:			
a) direkte åt konsumenter (såsom betingsmjölk o.s.v.) ..			kg
b) till mejeri			kg
4. Hönsägg producerats på lägenheten under räkningdagen eller föregående dag:			st.
5. Hönsägg använts på lägenheten under räkningdagen eller föregående dag			st.
6. Hönsägg försålts på lägenheten under veckan före räkningdagen			kg
7. Slaktats hemma under den senare hälften av året:			
a) avelssvin (medelvikt kg)			st.
b) av dem suggor, som grisat under senare hälften av året ..			st.
c) gödavin (medelvikt kg)			st.
d) Sålts fläsk av hemma slaktade svin			kg
8. Svin sålda till slakt under den senare hälften av året:			
a) avelssvin			st.
b) gödsvin, över 6 månader ..			st.
c) gödsvin, under 6 månader ..			st.
9. Grisar under 2 mån. sålda under den senare hälften av året ..			st.
10. Slaktats hemma under den senare hälften av året:			
a) kor och tjurar (medelvikten kg)			st.
b) ungnöt, 6 mån.—2 år (medelvikten kg)			st.
c) kalvar, 1—6 mån. medelvikten kg)			st.
11. Nötkreatur sålts under den senare hälften av året:			
a) kor och tjurar			st.
b) ungnöt, 6 mån.—2 år ..			st.
c) kalvar, 1—6 mån.			st.
12. Slaktats hemma under den senare hälften av året:			
a) får, över 1 år (medelvikten kg)			st.
b) får, under 1 år (medelvikten kg)			st.
13. Får försålda till slakt under den senare hälften av året:			
a) över 1 år			st.
b) under 1 år			st.
14. Bondsmör framställt under den senare hälften av året (uppskattningsvis)			kg
15. Därav sålts			kg
16. Ull har klippts under den senare hälften av året			kg

¹⁾ På tomma rader införes streck.

Blanketten har ifyllts på _____ / _____ 19__

Statistikombudsman _____

Adress _____

Skörden av de viktigaste trädgårdsväxterna.

Lägenhetsinnehavarna äro enligt mom. 2 i § 3 i lagen given den 13 januari 1950 skyldiga att giva de i blanketten inbegärda uppgifterna. Enligt mom. 3 i nämnda paragraf behandlas uppgifterna konfidentiellt och användas de endast för statistiska ändamål.

A. 1. Lägenhetens eller trädgårdens nummer						
» » » namn						
» » » postadress						
2. Kommun, köping eller stad						
3. Lägenhetens åkerareal ..... ha ..... ar						
4. Trädgårdens areal på lägenheten ..... ha ..... ar						
B. Skörden och dess användning:						
	Antal träd eller buskar st.	Skörd		Skördens användning		
		Inalles kg	Per träd eller buske kg	Använts hemma kg	Sålts i minut (på torg o.s.v.) kg	Sålts i parti
					Till återförsäljare eller förädlingsanrättningar kg	Till stor-konsumenter kg
<i>I. Frukt och bär:</i>						
1. Äppel						
2. Päron						
3. Plommon						
4. Körsbär						
5. Stickelbär						
6. Svarta vinbär						
7. Röda vinbär						
8. Vita vinbär						
	Areal m ²		Skörd per m ²			
9. Hallon						
10. Jordgubbar						
<i>II. Odlingar under glas:</i>						
11. Tomater						
12. Drivbänkgurkor						
13. Växthusgurkor						
<i>III. Frilandsodlingar:</i>						
14. Huvudkål						
15. Morötter						
16. Rödbetor						
17. Bönor						
18. Selleri						
19. Purjolök						
20. Blomkål						
21. Lök						
22. Frilandsgurkor						
23. Frilandstomater						
24. Tidig potatis						

Blanketten har ifyllts på _____ / _____ 19__.

Statistikombudsman _____

Adress _____

Uppgifter om mejerirörelsen för år 19.....

Från ..... mejeri i ..... kommun (stad)

av ..... län. Mejeriets postadress: .....

1. Mejeriets ägare: .....

Ägaren är ¹⁾

enskild person, som förädlar a) mjölk från egen boskap.

b) övervägande köpt mjölk.

aktiebolag, som förädlar

a) mjölk från egen boskap.

b) övervägande köpt mjölk.

andelslag, som förädlar

a) av medlemmar levererad mjölk.

b) delvis även av icke medlemmar anskaffad mjölk.

2. Antalet mejeriet underlydande skumstationer: .....

3. Det största antalet mjölkleverantörer under årets lopp .....

4. Antalet mjölkkor tillhörande mejerimedlemmarna (blott från andelsmejerierna) .....

5. Huru många dagar under året har mejeriet varit i gång ²⁾ .....

6. Till mejeriet eller till detsamma underlydande skumstationer mottagen mjölk- och gräddmängd (kg) under år 19.....

	Från producenter	Från andra mejerier eller mjölkförs. andelslag	Tillsamman
Helmjök, kg			
Grädde, »			

7. Av producenter mottagen mängd månnligen (kg)

8. Mjölakens och gräddens användning:

	Mjök	Grädde	
Januari			Helmjök:
Februari			till smörberedning ..... kg
Mars			till ostberedning ..... »
April			Grädde (till mejeriet hämtad): ³⁾
Maj			till smörberedning ..... »
Juni			Skummad mjök:
Juli			till ostberedning ..... »
Augusti			till kasein och kvarkberedning ..... »
September			återsänd till boskapsägaren ..... »
Oktober			använd i svingård ..... »
November			Helmjölakens åtgång:
December			Per 1 kg smör ³⁾ ..... »
Inalles			Per 1 kg ost (färskvikt) ..... »
			Helmjölakens fetthalt i medeltal ..... %

¹⁾ Vad som ej avses, strykes över.²⁾ Här inbegripes ej i mejeriet genom skumning erhållen gräddmängd.³⁾ Vid uppskattning av helmjölakens åtgång upptages även den mängd av helmjök, som motsvarar den till mejeriet hämtade, för smörberedning använda gräddmängden.

9. Tillverkning under året.

	Kilogram		Kilogram
Smör (icke vasslesmör)		Emmental ost	
Små ostar inalles		Vasslesmör	
av den innehåll. över 45 % fett		Smältost	
» » » 30—45 » »		Glace	
» » » 20—30 » »		Rå kasein	
» » ostar tillverk. av skummad mjölk..		Kvark	

10. Ostarnas upplagringsförlust: emmentalost ..... %, små ostar ..... %.

11. Bränsleförbrukning under år 19.....

Björkved ..... m³ travat mått

Barrved ..... » » » tall ..... %, gran ..... %.

Blandved ..... » » » tall ..... %; gran ..... %.

björk ..... %, asp ..... %, al ..... %.

Avfallsved ..... m³

Stenkol ..... ton

Koks ..... »

12. Användning av byggnadsvirke under år 19.....

Köpt som runt virke (genom mejeriets försorg framställd vara av runt virke). (Mängden och träslagen nämnas ¹⁾)

Köpt som sågvirke (mängden nämnes, träslaget specificeras ej)

13. Vid mjölkens transport användes a) avlönade mjölkkuskar, b) avlönat självtransportsystem, c) oavlönat självtransportsystem, d) blandat system ²⁾

Mjölken transporteras till mejeriet övervägande a) med häst, b) med tåg, c) med lastbilar, d) sjöledes ²⁾

Antal lastbilar tillhöriga mejeriet .....

14. I mejeriets svingård var den 1. IX. 19.....

Fargaltar, över 6 mån. .... st. Gödsvin, över 6 mån. .... st.

Modersuggor, » » » » Ungsvin, 2—6 » » » »

Grisar, under 2 » » » »

Uppgifterna avgivits den ..... 19.....

(Namn) .....

¹⁾ Om mejeriet har skaffat runt byggnadsvirke, så borde med det första underrättas om den använda mängden av runt virke. Då behöver man ej mera (för undvikande av en upprepning) uppgiva den från samma virke erhållna färdiga (såsom sågverkets, sparrarnas m.fl.) mängd. Den av runt virke förfärdigade varans mängd meddelas blott i det fall, att man ej känner mängden av motsvarande runt virke.

²⁾ Vad som ej avses, strykes över.

Denna blankett bör ifyllas av mejerier, vilkas tillverkningsmängd är minst 500 kg smör eller ost. Mejerisammanslutningar, som ha flere filialer, behagade uppgiva resultaten för filialmejerierna, helst på skilda blanketter.